

JUBMES banka a.d. Beograd

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ
JUBMES banka a.d.
za period januar-decembar 2013. godine**

Beograd, april 2014.

SADRŽAJ:

1. Izveštaj revizora
2. Bilans stanja - 01.01.-31.12.2013. godine
3. Bilans uspeha - 01.01.-31.12.2013. godine
4. Izveštaj o novčanim tokovima - 01.01.-31.12.2013. godine
5. Izveštaj o promenama na kapitalu - 01.01.-31.12.2013. godine
6. Statistički aneks
7. Napomene uz finansijske izveštaje
8. Godišnji izveštaj o poslovanju
9. Izjava lica odgovornih za sastavljanje finansijskih izveštaja
10. Odluka o usvajanju finansijskih izveštaja
11. Odluka o raspodeli dobiti

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA I UPRAVNOM ODBORU JUBMES BANKE a.d. BEOGRAD

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja JUBMES banke a.d. Beograd (u daljem tekstu "Banka"), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2013. godine i odgovarajući bilans uspeha, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomene uz finansijske izveštaje. Statistički aneks predstavlja sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje

Rukovodstvo Banke je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 62/2013), Zakonom o bankama ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 107/2005 i 91/2010) i relevantnim propisima Narodne banke Srbije koji regulišu finansijsko izveštavanje banaka, kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo odredi kao neophodne u pripremi finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o ovim finansijskim izveštajima na osnovu izvršene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih zahteva i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u finansijskim izveštajima. Odabrani postupci su zasnovani na revizorskom prosuđivanju, uključujući procenu rizika postojanja materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procene rizika, revizor sagledava interne kontrole relevantne za sastavljanje i istinito prikazivanje finansijskih izveštaja radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o delotvornosti internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe uključuje ocenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i opravdanost računovodstvenih procena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbeđuju osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA I UPRAVNOM ODBORU
JUBMES BANKE a.d. BEOGRAD (Nastavak)

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izveštaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Banke na dan 31. decembra 2013. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Zakonom o bankama i relevantnim propisima Narodne banke Srbije koji regulišu finansijsko izveštavanje banaka.

Beograd, 3. mart 2014. godine

Danijela Krtinić

Danijela Krtinić
Ovlašćeni revizor

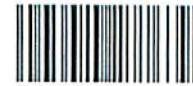

07074433	Popunjava banka	100001829
Maticni broj	Sifra delatnosti	PIB
Popunjava Agencija za privredne registre		
570 1 2 3	☐ 19	☐ 20 ☐ 21 ☐ 22 ☐ 23 ☐ 24 ☐ 25 ☐ 26
Vrsta posla		

Naziv : Jubmes banka a.d.

Sediste : Beograd, Bulevar Zorana Đindića 121

BILANS STANJA

7005024277639

na dan 31.12.2013. godine

- u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	POZICIJA	Oznaka za AOP	Broj napomene	Iznos tekuce godine	Iznos prethodne godine
1	2	3	4	5	6
AKTIVA					
00, 05, 07	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	001	19	970807	718017
01, 06	Opozivi depoziti i krediti	002	20	6427664	3153606
02, 08	Potrazivanja po osnovu kamata, naknada, prodaje, promene fer vrednosti derivata i druga potrazivanja	003	21	233182	45218
10, 11, 20, 21	Dati krediti i depoziti	004	22	4002433	2747978
12 (osim 128), 22	Hartije od vrednosti (bez sopstvenih akcija)	005	23	658573	1094578
13, 23	Udeli (ucesca)	006	24	150977	141551
16, 26	Ostali plasmani	007	25	888194	1228791
33	Nematerijalna ulaganja	008	26	11192	12688
34, 35	Osnovna sredstva i investicione nekretnine	009	26	1337597	978157
36	Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	010	27	24368	24368
37	Odlozena poreska sredstva	011			
03, 09, 19, 29, 30, 38	Ostala sredstva	012	28	75707	33543
842	Gubitak iznad iznosa kapitala	013			
	UKUPNA AKTIVA (od 001 do 013)	014		14780694	10178495

Grupa racuna, racun	POZICIJA	Oznaka za AOP	Broj napomene	Iznos tekuce godine	Iznos prethodne godine
1	2	3	4	5	6
	PASIVA				
400, 500	Transakcioni depoziti	101	29	2056286	746494
401, 402, 403, 404, 405, 501, 502, 503, 504, 505	Ostali depoziti	102	30	6846782	3619938
406, 407, 408, 409, 506, 507, 508, 509	Primljeni krediti	103			
41, 51	Obaveze po osnovu hartija od vrednosti	104			
42, 52	Obaveze po osnovu kamata, naknada i promene vrednosti derivata	105	31	2715	632
od 450 do 454	Rezervisanja	106	32	37123	57949
456, 457	Obaveze za poreze	107	33	3167	2221
434, 455	Obaveze iz dobitka	108	34	26788	21123
46	Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	109			
47	Odlozene poreske obaveze	110	18 C	89707	53314
43 (osim 434), 44,48,49,53,58,59	Ostale obaveze	111	35	158751	331755
	UKUPNO OBAVEZE (od 101 do 111)	112		9221319	4833426
	KAPITAL				
80 minus 128	Kapital	113	36a	3100833	2905195
81	Rezerve iz dobiti	114	36a	1654377	1654377
82 (osim 823)	Revalorizacione rezerve	115	36a	540514	337244
823	Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspolozivih za prodaju	116	36a	12660	16423
83	Dobitak	117	36a	276311	464676
84 (osim 842)	Gubitak do nivoa kapitala	118			
	UKUPAN KAPITAL (113 + 114 + 115 + 117 - 116 - 118)	119		5559375	5345069
	UKUPNO PASIVA (112 + 119)	120		14780694	10178495
	VANBILANSNE POZICIJE (122 + 123 + 124 + 125 + 126)	121		27466935	20427382
90, odnosno 95	Poslovi u ime i za racun trećih lica	122	37a	407337	269590
91 (osim 911 i 916), odnosno 96 (osim 961 i 966)	Preuzete buduce obaveze	123	37b	3705943	4035284

Grupa racuna, racun	POZICIJA	Oznaka za AOP	Broj napomene	Iznos tekuce godine	Iznos prethodne godine
1	2	3	4	5	6
911, 916, 932, odnosno 961, 966, 982	Primljena jemstva za obaveze	124		20397246	7107
92 , odnosno 97	Derivati	125		0	230299
93 (osim 932), odnosno 98 (osim 982)	Druge vanbilansne pozicije	126	37c	2956409	15885102

U БЕОГРАДУ dana 21.2. 2014. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izvestaja

IT Gecat

Zakonski zastupnik
banke

М. П. Ђорђевић

OBRAZAC PROPISAN : Pravilnikom o obrascima i sadrzini pozicija u obrascima finansijskih izvestaja za banke ("Sluzbeni glasnik RS" br. 74/2008, 3/2009 i 12/2009)

Popunjava banka								
07074433		100001829	PIB					
Maticni broj	Sifra delatnosti							
Popunjjava Agencija za privredne registre								
570	☐							
1 2 3	19	20	21	22	23	24	25	26
Vrsta posla								

Naziv : Jubmes banka a.d.

Sediste : Beograd, Bulevar Zorana Đindjića 121

BILANS USPEHA

7005024277646

u periodu od 01.01.2013 . do 31.12. 2013 . godine

- u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	POZICIJA	Oznaka za AOP	Broj napomene	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
PRIHODI I RASHODI REDOVNOG POSLOVANJA					
70	Prihodi od kamata	201	5	933126	870751
60	Rashodi kamata	202	5	189802	136820
	Dobitak po osnovu kamata (201- 202)	203		743324	733931
	Gubitak po osnovu kamata (202 - 201)	204			
71	Prihodi od naknada i provizija	205	6	104348	172801
61	Rashodi naknada i provizija	206	6	20263	14913
	Dobitak po osnovu naknada i provizija (205 - 206)	207		84085	157888
	Gubitak po osnovu naknada i provizija (206 - 205)	208			
720 manje 620	Neto dobitak po osnovu prodaje hartija od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha	209	7	202	223
620 manje 720	Neto gubitak po osnovu prodaje hartija od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha	210			
721 manje 621	Neto dobitak po osnovu prodaje hartija od vrednosti koje su raspolozive za prodaju	211	8	0	55757
621 manje 721	Neto gubitak po osnovu prodaje hartija od vrednosti koje su raspolozive za prodaju	212	8	642	0
722 manje 622	Neto dobitak po osnovu prodaje hartija od vrednosti koje se drze do dospeca	213			
622 minus 722	Neto gubitak po osnovu prodaje hartija od vrednosti koje se drze do dospeca	214			
723 minus 623	Neto dobitak po osnovu prodaje udela (ucesca)	215			
623 minus 723	Neto gubitak po osnovu prodaje udela (ucesca)	216			
724 minus 624	Neto dobitak po osnovu prodaje ostalih plasmana	217			
624 minus 724	Neto gubitak po osnovu prodaje ostalih plasmana	218			
78-68	Neto prihodi od kursnih razlika	219	9	19598	0
68-78	Neto rashodi od kursnih razlika	220	9	0	23786
766	Prihodi od dividendi i ucesca	221	10	13655	2730
74, 76 osim 766 i 769	Ostali poslovni prihodi	222	11	133409	19167
75 minus 65	Neto prihodi po osnovu indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja	223			

Grupa racuna, racun	POZICIJA	Oznaka za AOP	Broj napomene	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
65 minus 75	Neto rashodi po osnovu indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja	224	12	360076	130335
63	Troskovi zarada, naknada zarada i ostali licni rashodi	225	13	339336	381187
642	Troskovi amortizacije	226	14	41356	44837
64, (osim 642), 66 (osim 669)	Operativni i ostali poslovni rashodi	227	15	247590	300142
77	Prihodi od promene vrednosti imovine i obaveze	228	16	46674	138684
67	Rashodi od promene vrednosti imovine i obaveza	229	17	45731	65053
	DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA (203 - 204 + 207 - 208 + 209 - 210 + 211 - 212 + 213 - 214 + 215 - 216 + 217 - 218 + 219 - 220 + 221 + 222 + 223 - 224 - 225 - 226 - 227 + 228 - 229)	230		6216	163040
	GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA (204 - 203 + 208 - 207 + 210 - 209 + 212 - 211 + 214 - 213 + 216 - 215 + 218 - 217 + 220 - 219 - 221- 222 + 224 - 223 + 225 + 226 + 227 - 228 + 229)	231			
769 minus 669	NETO DOBICI POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	232			
669 minus 769	NETO GUBICI POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	233			
	REZULTAT PERIODA - DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (230 - 231 + 232 -233)	234		6216	163040
	REZULTAT PERIODA - GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (231 - 230 + 233 - 232)	235			
850	Porez na dobit	236	185	0	4918
861	Dobitak od kreiranih odlozenih poreskih sredstava i smanjenja odlozenih poreskih obaveza	237	18a	675	1286
860	Gubitak od smanjenja odlozenih poreskih sredstava i kreiranje odlozenih poreskih obaveza	238			
	DOBITAK (234 - 235 -236 + 237 - 238)	239		6891	159408
	GUBITAK (235 - 234 + 236 + 238 - 237)	240			
	Zarada po akciji (u dinarima bez para)	241	36a	24	591
	Osnovna zarada po akciji (u dinarima bez para)	242			
	Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji (u dinarima bez para)	243			

U Beogradu dana 21.2. 2014. godine

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskog izvestaja

Zakonski zastupnik
banke

OBRAZAC PROPISAN : Pravilnikom o obrascima i sadrzini pozicija u obrascima finansijskih izvestaja za banke ("Sluzbeni glasnik RS" br. 74/2008, 3/2009 i 12/2009)

07074433

Maticni broj

Popunjava banka

100001829

Sifra delatnosti

PIB

Popunjava Agencija za privredne registre

570

1 2 3

19

20 21 22 23 24 25 26

Vrsta posla

Naziv : Jubmes banka a.d.

Sediste : Beograd, Bulevar Zorana Đindića 121

IZVESTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

7005024277653

u periodu od 01.01.2013. do 31.12.2013. godine

- u hiljadama dinara

P O Z I C I J A	Oznaka za AOP	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNICH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (od 302 do 305)	301	735458	1024208
1. Prilivi od kamata	302	610233	821569
2. Prilivi od naknada	303	95736	168260
3. Prilivi po osnovu ostalih poslovnih prihoda	304	25551	31691
4. Prilivi od dividendi i ucesca u dobitku	305	3938	2688
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (od 307 do 311)	306	867261	859863
5. Odlivi po osnovu kamata	307	187476	136550
6. Odlivi po osnovu naknada	308	27546	20690
7. Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih licnih rashoda	309	330066	381089
8. Odlivi po osnovu poreza, doprinosu i drugih dazbina na teret prihoda	310	97913	96774
9. Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	311	224260	224760
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povecanja ili smanjenja u plasmanima i depozitima (301 minus 306)	312	0	164345
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povecanja ili smanjenja u plasmanima i depozitima (306 minus 301)	313	131803	0
V. Smanjenje plasmana i povecanje uzetih depozita (od 315 do 317)	314	342442270	172113384
10. Smanjenje kredita i plasmana bankama i komitentima	315	230771993	100020502
11. Smanjenje hartija od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha, plasmana kojima se trguje i kratkotročnih hartija od vrednosti koje se drže do dospeca	316	45511038	18899332
12. Povecanje depozita od banaka i komitenata	317	66159239	53193550
VI. Povecanje plasmana i smanjenje uzetih depozita (od 319 do 321)	318	342126890	172588424
13. Povecanje kredita i plasmana bankama i komitentima	319	231894334	99895110
14. Povecanje hartija od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha, plasmana kojima se trguje i kratkotročnih hartija od vrednosti koje se drže do dospeca	320	46689964	17784999
15. Smanjenje depozita od banaka i komitenata	321	63542592	54908315
VII. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit (312 minus 313 plus 314 minus 318)	322	183577	0
VIII. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit (313 plus 318 minus 312 minus 314)	323	0	310695
16. Plaćeni porez na dobit	324	2304	4760
17. Isplaćene dividende	325	6249	15063

P O Z I C I J A	Oznaka za AOP	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
IX. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (322 minus 323 minus 324 minus 325)	326	175024	0
X. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (323 minus 322 plus 324 plus 325)	327	0	330518
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (od 329 do 333)	328	0	257388
1. Prilivi od dugorocnih ulaganja u hartije od vrednosti	329	0	257388
2. Prilivi od prodaje udela (ucesca)	330		
3. Prilivi od prodaje nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava	331		
4. Prilivi po osnovu prodaje investicionih nekretnina	332		
5. Ostali prilivi iz aktivnosti investiranja	333		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (335 do 339)	334	12267	33903
6. Odlivi po osnovu ulaganja u dugorocene hartije od vrednosti	335		
7. Odlivi za kupovinu udela (ucesca)	336		
8. Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava	337	12267	33903
9. Odlivi po osnovu nabavke investicionih nekretnina	338		
10. Ostali odlivi iz aktivnosti investiranja	339		
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (328 minus 334)	340	0	223485
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (334 minus 328)	341	12267	0
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (od 343 do 348)	342	53752	0
1. Prilivi po osnovu uvecanja kapitala	343		
2. Neto prilivi gotovine po osnovu subordiniranih obaveza	344		
3. Neto prilivi gotovine po osnovu uzetih kredita	345		
4. Neto prilivi po osnovu hartija od vrednosti	346		
5. Prilivi po osnovu prodaje sopstvenih akcija	347	53752	0
6. Ostali prilivi iz aktivnosti finansiranja	348		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (od 350 do 354)	349	3252	50500
7. Odlivi po osnovu otkupa sopstvenih akcija	350	3252	50500
8. Neto odlivi gotovine po osnovu subordiniranih obaveza	351		
9. Neto odlivi gotovine po osnovu uzetih kredita	352		
10. Neto odlivi po osnovu hartija od vrednosti	353		
11. Ostali odlivi iz aktivnosti finansiranja	354		
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (342 minus 349)	355	50500	0

POZICIJA	Oznaka za AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (349 minus 342)	356	0	50500
G. SVEGA NETO PRILIVI GOTOVINE (301 plus 314 plus 328 plus 342)	357	343231480	173394980
D. SVEGA NETO ODLIVI GOTOVINE (306 plus 318 plus 324 plus 325 plus 334 plus 349)	358	343018223	173552513
DJ. NETO POVECANJE GOTOVINE (357 minus 358)	359	213257	0
E. NETO SMANJENJE GOTOVINE (358 minus 357)	360	0	157533
Ž. GOTOVINA NA POCETKU GODINE (Napomena : _____) (361, kol. 3 = 001 kol. 6)	361	718017	835888
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE	362	41368	45492
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE	363	1835	5830
J. GOTOVINA NA KRAJU PERIODA (Napomena : _____) (359 minus 360 plus 361 plus 362 minus 363) (364, kol.3 = 001 kol. 5 i 364 kol. 4 = 001 kol. 6) (364 kol.4 = 361 kol. 3)	364	970807	718017

U БЕОГРАДУ dana 21.2. 2014. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izvestaja

Zakonski zastupnik
banke

OBRAZAC PROPISAN : Pravilnikom o obrascima i sadrzini pozicija u obrascima finansijskih izvestaja za banke ("Sluzbeni glasnik RS" br. 74/2008, 3/2009 i 12/2009)

07074433 Maticni broj	Popunjava banka Sifra delatnosti	100001829 PIB
Popunjava Agencija za privredne registre		
570 1 2 3	☐ 19	☐ 20 ☐ 21 ☐ 22 ☐ 23 ☐ 24 ☐ 25 ☐ 26
Vrsta posla		

Naziv : Jubmes banka a.d.

Sediste : Beograd, Bulevar Zorana Đindžića 121

IZVESTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU

7005024277677

u periodu od 01.01. 2013. do 31.12. 2013 . godine

- u hiljadama dinara

Red. br.	O.P.I.S	AOP	Akcijski kapital (racun 800)	AOP	Ostali kapital (racun 801)	AOP	Upisanja neuplaćenih akcijskih kapitala (racun 803)	AOP	Emissionsna premija (racun 802)
	1	2	3	4	5				
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine _____	401	2621981	414	20536	427		440	171839
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	402		415		428		441	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	403		416		429		442	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine _____ (red.br. 1+2-3)	404	2621981	417	20536	430		443	171839
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	405	141995	418		431		444	2918
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	406	50500	419		432		445	3574
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine _____ (red.br. 4+5-6)	407	2713476	420	20536	433		446	171183
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	408		421		434		447	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	409		422		435		448	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuće godine _____ (red.br. 7+8-9)	410	2713476	423	20536	436		449	171183
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	411	201909	424		437		450	3258
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	412	3252	425		438		451	6277
13	Stanje na dan 31.12. tekuće godine _____ (red.br. 10+11-12)	413	2912133	426	20536	439		452	168164

Red br.	O P I S	AOP	Rezerve iz dobiti i ostale rezerve (grupa racuna 81)	AOP	Revalorizacione rezerve (grupa racuna 82 osim racuna 823)	AOP	Dobitak (grupa racuna 83)	AOP	Gubitak do visine kapitala (racun 840/841)	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine _____	453	1654377	466	380568	479	463579	492		
2	Ispravka materijalno značajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	454		467		480		493		
3	Ispravka materijalno značajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	455		468		481		494		
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine _____ (red.br. 1+2-3)	456	1654377	469	380568	482	463579	495		
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	457		470	55729	483	164326	496		
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	458		471	99053	484	163229	497		
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine _____ (red.br. 4+5-6)	459	1654377	472	337244	485	464676	498		
8	Ispravka materijalno značajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekućoj godini - povecanje	460		473		486		499		
9	Ispravka materijalno značajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekućoj godini - smanjenje	461		474		487		500		
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuće godine _____ (red.br. 7+8-9)	462	1654377	475	337244	488	464676	501		
11	Ukupna povecanja u tekućoj godini	463		476	245470	489	6895	502		
12	Ukupna smanjenja u tekućoj godini	464		477	42200	490	195260	503		
13	Stanje na dan 31.12. tekuće godine _____ (red.br. 10+11-12)	465	1654377	478	540514	491	276311	504		

Red. br.	O P I S	AOP	Sopstvene akcije (racun 128)	AOP	Nerealizovani gubici po osnovu HOV rasplozivih za prodaju (rn. 823)	AOP	Ukupno (kol. 2 + 3 - 4 + 5 + 6 + 7 + 8 - 9 - 10 - 11)	AOP	Gubitak iznad iznosa kapitala (racun 842)
	1		10		11		12		13
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine _____	505		518	13174	531	5299706	544	
2	Ispravka materijalno značajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	506		519		532		545	
3	Ispravka materijalno značajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	507		520		533		546	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine _____ (red.br. 1+2-3)	508		521	13174	534	5299706	547	
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	509		522	18168	535	346800	548	
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	510		523	14919	536	301437	549	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine _____ (red.br. 4+5-6)	511		524	16423	537	5345069	550	
8	Ispravka materijalno značajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekućoj godini - povecanje	512		525		538		551	
9	Ispravka materijalno značajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekućoj godini - smanjenje	513		526		539		552	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuće godine _____ (red.br. 7+8-9)	514		527	16423	540	5345069	553	
11	Ukupna povecanja u tekuće godini	515		528	6027	541	451505	554	
12	Ukupna smanjenja u tekuće godini	516		529	9790	542	237199	555	
13	Stanje na dan 31.12. tekuće godine _____ (red.br. 10+11-12)	517		530	12660	543	5559375	556	

U BEOGRAD dana 21.2. 2014. godine

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskog izvestaja

Zakonski zastupnik
banke

OBRAZAC PROPISAN : Pravilnikom o obrascima i sadrzini pozicija u obrascima finansijskih izvestaja za banke ("Sluzbeni glasnik RS" br. 74/2008, 3/2009 i 12/2009)

07074433	Popunjava banka	100001829
Maticni broj	Sifra delatnosti	PIB
Popunjava Agencija za privredne registre		
570 1 2 3	☐ 19	☐ 20 ☐ 21 ☐ 22 ☐ 23 ☐ 24 ☐ 25 ☐ 26
Vrsta posla		

Naziv : Jubmes banka a.d.

Sediste : Beograd, Bulevar Zorana Đindića 121

STATISTICKI ANEKS

7005024277660

za 2013. godinu

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	POZICIJA	Oznaka za AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
630	Troskovi zarada	601	157603	160398
631	Troskovi naknada zarada	602	71940	98883
632	Troskovi poreza na zarade i naknade zarada	603	32317	41078
633	Troskovi doprinosa na zarade i naknade zarada	604	50449	46532
634	Troskovi naknada za privremene i povremene poslove	605		
635	Ostali licni rashodi	606	27027	34296
642	Troskovi amortizacije	607	41356	44837
deo 643	Troskovi premija osiguranja	608	11758	10434
deo 643	Naknade troskova zaposlenima	609	9324	13022
deo 641	Troskovi zakupnina	610		
644	Troskovi poreza	611	10785	28434
645	Troskovi doprinosa	612	54343	54474
deo 746	Prihodi od zakupnina	613	15477	15148
68	Negativne kursne razlike	614	0	23786
78	Pozitivne kursne razlike	615	19598	0
30	Zalihе	616	600	450
	Prosecan broj zaposlenih utvrdjen na osnovu stanja na kraju svakog meseca poslovne godine (ceo broj)	617	124	120

Grupa racuna, racun	POZICIJA	Oznaka za AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
	Broj obicnih akcija	618	288330	2763661
	Broj prioritetnih akcija	619		
	Nominalna vrednost obicnih akcija	620	2912133	2763976
	Nominalna vrednost prioritetnih akcija	621		

U БЕОГРАДУ dana 21.2. 2014. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izvestaja

Zakonski zastupnik
banke

OBRAZAC PROPISAN : Pravilnikom o obrascima i sadrzini pozicija u obrascima finansijskih izvestaja za banke ("Sluzbeni glasnik RS" br. 74/2008, 3/2009 i 12/2009)

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine**

---

1. OSNIVANJE I POSLOVNA POLITIKA BANKE

JUBMES banka a.d. Beograd (u daljem tekstu "Banka") osnovana je 26. juna 1979. godine, u skladu sa posebnim saveznim zakonom kao specijalizovana banka za finansiranje i osiguranje izvoznih poslova kojima se podstiče i unapređuje dugoročna ekonomска i finansijska saradnja domaćih preduzeća, kada je i upisana u sudske registar Privrednog suda u Beogradu.

Banka je po posebnom zakonu poslovala do 1997. godine kada je donet Zakon o prestanku važenja Zakona o Jugoslovenskoj banci za međunarodnu ekonomsku saradnju ("Službeni list SRJ" br. 29/97). Ovim zakonom Banka je bila dužna da izvrši usaglašavanje organizacije i poslovanja sa zakonom kojim se uređuje organizacija i poslovanje banaka i drugih finansijskih organizacija. U postupku usaglašavanja organizacije i poslovanja sa Zakonom o bankama i drugim finansijskim organizacijama i pratećim odlukama, osnivači Banke su 15. septembra 1997. godine zaključili Ugovor o osnivanju, a Skupština Banke je donela Statut i druga relevantna akta potrebna za rad Banke. Banka je počela da posluje u skladu sa propisima koji se primenjuju za komercijalne banke od 1. jula 1998. godine.

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa u zemlji i inostranstvu i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu i u skladu sa Zakonom o bankama, dužna je da posluje na principima likvidnosti, sigurnosti plasmana i rentabilnosti, radi ostvarivanja dobiti.

Osnovne aktivnosti Banke su obavljanje platnog prometa u zemlji i inostranstvu, kreditni poslovi, depozitni poslovi i poslovi kupoprodaje deviza. Ostale aktivnosti obuhvataju poslove izdavanja garancija, otvaranja akreditiva i ostale bankarske poslove.

U skladu sa Zakonom o bankama ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 107/2005), Skupština Banke je u 2006. godini usvojila izmene i dopune Ugovora o osnivanju i usvojila novi Statut. Ovim izmenama i dopunama promenjen je naziv banke. Pun naziv Jugoslovenska banka za međunarodnu ekonomsku saradnju a.d. je izmenjen i sada glasi: JUBMES banka a.d., Beograd. Za usvajanje navedenih akata i izmena Banka je dobila prethodnu saglasnost od Narodne banke Srbije.

Banka je osnivač Humanitarne fondacije "Za dečje srce". Takođe, Banka je jedan od osnivača društva za faktoring JUBMES faktor d.o.o. Beograd.

Banka je na dan 31. decembra 2013. godine zapošljavala 133 radnika (31. decembra 2012. godine 119 zaposlenih). Sedište Banke je u ulici Bulevar Zorana Đindjića 121 u Beogradu. Poreski identifikacioni broj Banke je 100001829.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja

Priloženi finansijski izveštaji Banke za 2013. godinu sastavljeni su u skladu sa važećim propisima u Republici Srbiji zasnovanim na Zakonom o računovodstvu ("Službeni glasnik RS", br. 62/2013 - u daljem tekstu: Zakon), Zakonu o bankama ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 107/2005 i 91/2010) i pratećom regulativom Narodne banke Srbije izdatom na osnovu navedenih zakona koja reguliše finansijsko izveštavanje banaka.

Prelaznim odredbama Zakona je predviđeno da se finansijski izveštaji za 2013. godinu sastavljaju u skladu sa odredbama prethodnog Zakona o računovodstvu i reviziji ("Službeni glasnik RS", br. 46/2006, 111/2009 i 99/2011 - u daljem tekstu: prethodni Zakon). Prethodnim Zakonom je predviđeno da pravna lica i preduzetnici dužni su da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje vrše u skladu sa zakonskom, profesionalnom i internom regulativom.

Zakonom o računovodstvu propisano je da banke vode poslovne knjige, sastavljaju i prikazuju svoje finansijske izveštaje u skladu sa relevantnom zakonskom i profesionalnom regulativom, koja podrazumeva Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja ("Okvir"), Međunarodne računovodstvene standarde ("MRS"), odnosno Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI"), kao i tumačenja standarda ("IFRIC") koja su sastavni deo standarda izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja.

Rešenjem Ministra finansija Republike Srbije broj 401-00-1380/2010-16 od 25. oktobra 2010. godine ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 77/2010 i 95/2010), utvrđen je prevod osnovnih tekstova Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja, izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("IASB"), kao i tumačenja standarda izdatih od strane Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja ("IFRIC") do 1. januara 2009. godine, koji su u primeni na dan sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja.

Nakon tog datuma, do datuma sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja u Republici Srbiji nisu zvanično prevedene i usvojene sve izmene i dopune postojećih standarda, revidirani standardi i nova tumačenja izdata od strane IASB-a i IFRIC-a koji su na snazi u tekućem izveštajnom periodu, odnosno koji se primenjuju prvi put za finansijsku godinu koja počinje 1. januara 2012. Navedene izmene standarda i tumačenja, kao i izdati novi i revidirani standardi i tumačenja koji nisu na snazi u tekućem izveštajnom periodu, niti su zvanično prevedeni i objavljeni u Republici Srbiji obelodanjeni su u Napomeni 2.1(a) i (b).

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa konceptom istorijskog troška, izuzev za potraživanja i obaveze po osnovu promene vrednosti derivata koje su vrednovane po tržišnoj vrednosti.

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti pravnog lica, koje podrazumeva da će Banka nastaviti sa poslovanjem u predvidljivoj budućnosti.

Računovodstvene politike i procene korišćene prilikom sastavljanja ovih finansijskih izveštaja su konzistentne sa računovodstvenim politikama i procenama primenjenim u sastavljanju godišnjih finansijskih izveštaja Banke za 2012. godinu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)
- 2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja (Nastavak)
- (a) Objavljeni novi standardi, tumačenja i izmene primenljivi na finansijske izveštaje za godinu koja se završava 31. decembra 2013. a koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni
- Do datuma sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja, sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, stupili su na snagu od 1. januara 2013. godine ili pre tog datuma i kao takvi su primenljivi na priložene finansijske izveštaje, ali još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni u Republici Srbiji za izveštajne periode koji počinju na taj dan:
- Izmene MSFI 7 "Unapređenje obelodanjivanja u vezi sa finansijskim instrumentima" (stupile na snagu 1. januara 2009. godine);
  - IFRIC tumačenje 18 "Prenos imovine od strane kupaca" (primenjuje se na prenos imovine od strane kupaca primljene 1. jula 2009. godine ili nakon tog datuma);
  - Izmene IFRIC tumačenja 9 "Ponovna procena ugrađenih derivata" i MRS 39 "Finansijski instrumenti: Priznavanje i odmeravanje" (stupile na snagu 1. jula 2009. godine);
  - Izmene IFRIC tumačenja 16 "Hedžing neto investicija u inostranom poslovanju" (stupile na snagu 1. jula 2009. godine);
  - Izmene različitih standarda i tumačenja standarda koja su rezultat projekta godišnjeg poboljšanja standarda objavljenog u aprilu 2009. godine (datumi stupanja na snagu variraju od standarda do standarda, ali većina izmena na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2010. godine);
  - Izmene MRS 32 "Finansijski instrumenti: prezentacija" - Klasifikacija prava emitovanja (stupile na snagu 1. februara 2010. godine);
  - Izmene MSFI 1 "Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja" (stupile na snagu 1. jula 2010. godine);
  - IFRIC tumačenje 19 "Izmirivanje obaveza instrumentima kapitala" (stupio na snagu 1. jula 2010. godine);
  - Izmene različitih standarda i tumačenja standarda koje su rezultat projekta godišnjeg poboljšanja standarda objavljenog u maju 2010. godine (datumi stupanja na snagu variraju od standarda do standarda, ali većina izmena na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2010. godine);
  - Revidirani MRS 24 "Obelodanjivanje o povezanim stranama" (stupio na snagu 1. januara 2011. godine);
  - Izmene IFRIC 14 "MRS 19 - Limiti sredstava definisanih beneficija, minimalni zahtevi za finansiranje i njihova interakcija" - Preplata minimalnih zahteva fonda (stupile na snagu 1. januara 2011. godine);
  - Izmene MSFI 1 "Prva primena MSFI" - Velika hiperinflacija i uklanjanje fiksnih datuma za one koji prvi put primenjuju MSFI (stupile na snagu 1. jula 2011. godine); i
  - Izmene MSFI 7 "Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja" - Prenos finansijske imovine (stupile na snagu 1. jula 2011. godine); i
  - Izmene MRS 12 "Porezi na dobit" - Odloženi porezi: Pokriće osnovne imovine (stupile na snagu 1. januara 2012. godine).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

- 2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**
- 2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja (Nastavak)**
- (a) Objavljeni novi standardi, tumačenja i izmene primenljivi na finansijske izveštaje za godinu koja se završava 31. decembra 2013. a koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni (Nastavak)
- Izmene MRS 1 "Prezentacija finansijskih izveštaja" - Ostali ukupan rezultat na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2012. godine);
  - Revidirani MRS 19 "Primanja zaposlenih" (stupa na snagu 1. januara 2013. godine),
  - Revidirani MRS 27 "Pojedinačni finansijski izveštaji" (na snazi za godišnje periode koji počinju 1. januara 2013. godine ili nakon tog dana);
  - Revidirani MRS 28 "Investicije u pridružene entitete i zajednička ulaganja" (na snazi za godišnje periode koji počinju 1. januara 2013. godine ili nakon tog dana);
  - Izmene MSFI 1 "Prva primena MSFI" - Državni krediti (na snazi za godišnje periode koji počinju 1. januara 2013. godine ili nakon tog dana).
  - Izmene MSFI 7 "Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja" - Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju 1. januara 2013. godine ili nakon tog dana).
  - MSFI 10 "Konsolidovani finansijski izveštaji" (na snazi za godišnje periode koji počinju 1. januara 2013. godine ili nakon tog dana).
  - MSFI 11 "Zajednički aranžmani" (na snazi za godišnje periode koji počinju 1. januara 2013. godine ili nakon tog dana).
  - MSFI 12 "Obelodanjivanje interesa u ostalim entitetima" (na snazi za godišnje periode koji počinju 1. januara 2013. godine ili nakon tog dana).
  - MSFI 13 "Odmeravanje fer vrednosti" (na snazi za godišnje periode koji počinju 1. januara 2013. godine ili nakon tog dana).
  - IFRIC 20 "Troškovi otkrivke (uklanjanja jalovine) u proizvodnoj fazi površinskog kopa" (na snazi za godišnje periode koji počinju 1. januara 2013. godine ili nakon tog dana).
  - Izmene različitih standarda (MSFI 1, MRS 1, MRS 16, MRS 32 i MRS 34) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, ciklus 2009-2011, objavljenog od strane IASB u maju 2012. godine, prvenstveno kroz oticanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju 1. januara 2013. godine ili nakon tog dana).

Rukovodstvo Banke smatra da izmene gore navedenih standarda nemaju uticaj na priložene finansijske izveštaje.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

- 2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**
- 2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja (Nastavak)**
- (b) Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i koji nisu ranije usvojeni od strane Banke**
- Sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, su izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja ali još uvek nisu stupili na snagu i kao takvi nisu primenljivi na priložene finansijske izveštaje niti su zvanično prevedeni i usvojeni u Republici Srbiji:
- Izmene MRS 32 "Finansijski instrumenti: prezentacija" - Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine)
  - "Investicioni entiteti" - Izmene MSFI 10, MSFI 12 i MRS 27 (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine)
  - MSFI 9 "Finansijski instrumenti" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2015. godine). Ovaj standard uvodi nove zahteve za klasifikaciju i odmeravanje finansijskih sredstava.
  - IFRIC 20 "Troškovi otkrivke (uklanjanja jalovine) u proizvodnoj fazi površinskog
-
- Finansijski izveštaji Banke su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 74/2008, 3/2009, 12/2009 i 5/2010), koji odstupa od prezentacije i naziva pojedinih finansijskih izveštaja opšte namene, kao i od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa Revidirani MRS 1 "Prezentacija finansijskih izveštaja", čija je primena obavezna prvi put za obračunske periode koji počinju na dan 1. januara 2009. godine i MRS 7 "Izveštaj o tokovima gotovine".
  - S obzirom na napred izneto, priloženi finansijski izveštaji nisu usaglašeni sa svim zahtevima MSFI i ne mogu se smatrati finansijskim izveštajima sastavljenim i prikazanim u skladu sa MSFI.
  - Banka je u sastavljanju priloženih finansijskih izveštaja primenila računovodstvene politike obelodanjene u daljem tekstu Napomene 2. koje su zasnovane na važećim računovodstvenim, bankarskim i poreskim propisima Republike Srbije.
  - Finansijski izveštaji Banke su iskazani u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar (RSD) je zvanična izveštajna i funkcionalna valuta u Republici Srbiji. Sve transakcije u valutama koje nisu funkcionalna valuta, tretiraju se kao transakcije u stranim valutama.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine**

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.2. Uporedni podaci

Uporedne podatke čine godišnji finansijski izveštaji Banke za 2012. godinu, sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji, Zakonom o bankama i relevantnim odlukama Narodne banke Srbije koje regulišu finansijsko izveštavanje banaka, koji su bili predmet revizije.

2.3. Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata, uključujući i zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivu, odnosno kamatonosnu pasivu, obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda i uslovima iz obligacionog odnosa, koji su definisani ugovorom između Banke i komitenta.

Za sve finansijske instrumente merene po amortizovanoj ceni i kamatonosne finansijske instrumente klasifikovane kao raspoložive za prodaju, prihodi ili rashodi po osnovu kamata knjiženi su po ugovorenoj kamatnoj stopi, koja predstavlja stopu koja precizno diskonтуje procenjena buduća plaćanja ili primanja kroz očekivani životni vek finansijskog instrumenta ili, kada je to prikladno, u kraćem vremenskom periodu, na neto knjigovodstvenu vrednost finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza.

Obračunata kamata, na kredite i plasmane koji su utuženi, kao i na kredite i plasmane za koje je odlukom nadležnog organa Banke utvrđeno da su u potpunosti nenaplativi, se suspenduje i prenosi u vanbilansnu evidenciju gde se nastavlja obračun i evidentiranje suspendovane kamate.

2.4. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija nastali pružanjem, odnosno korišćenjem bankarskih usluga, priznaju se po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su ostvareni. Naknade i provizije prevashodno čine naknade za usluge platnog prometa, izdate garancije i druge bankarske usluge.

Naknada za odobravanje kredita, koje su uključene u prihode od kamata, obračunavaju i naplaćuju jednokratno unapred, razgraničavaju se na proporcionalnoj osnovi na period korišćenja kredita (Napomena 5). Proporcionalno razgraničavanje naknada se ne razlikuje materijalno od primene efektivnog prinosa.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

- 2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**
- 2.5. Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika i efekata po osnovu valutne klauzule**

Stavke uključene u finansijske izveštaje Banke odmeravaju se korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kome Banka posluje (funkcionalna valuta). Kao što je izneto u Napomeni 2.1., finansijski izveštaji prikazani su u hiljadama dinara (RSD), koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Banke.

Sredstva i obaveze iskazani u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije važećem na dan bilansa stanja (Napomena 51). Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene. Kursne razlike nastale prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti i prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti, evidentirane su u korist ili na teret bilansa uspeha kao prihodi i rashodi po osnovu kursnih razlika.

Sredstva u dinarima za koje je ugovorena zaštita od rizika primenom valutne klauzule, odnosno vezivanjem za kurs dinara u odnosu na EUR i USD na dan bilansa stanja, preračunati su u dinare po ugovorenom kursu utvrđenom na međubankarskom sastanku deviznog tržišta koji je važio na taj dan, osim za kredite kod kojih je ugovorom predviđena zaštita da se potraživanja ne mogu iskazati po kursu nižem od kursa EUR/USD na dan puštanja kredita.

Pozitivne ili negativne kursne razlike, nastale prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti i prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti, evidentirane su u korist ili na teret bilansa uspeha kao prihodi i rashodi po osnovu kursnih razlika (Napomena 9).

Dobici i gubici nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u bilansu uspeha u okviru prihoda, odnosno rashoda od promene vrednosti imovine i obaveza (Napomena 16).

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan bilansa stanja.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.6. Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija (izuzev finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha), koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava, koja zahteva prenos sredstava u roku koji je utvrđen propisima ili konvencijama na datom tržištu, priznaje se na datum trgovanja (ili datum izmirivanja), odnosno na datum kada se Banka obaveže da će kupiti ili prodati sredstvo (ili na datum kada Banka primi kupljeno ili prenese prodato sredstvo).

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Banke, od momenta kada se Banka ugovornim odredbama vezala za instrument. Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava na "regularan način" priznaje se primenom obračuna na datum poravnanja, odnosno datum kada je sredstvo isporučeno drugoj strani.

Dobici na prvi dan

Kada se cena transakcije na neaktivnom tržištu razlikuje od fer vrednosti na osnovu ostalih uporedivih tržišnih transakcija u okviru istog instrumenta ili baziranih na tehnikama procenjivanja čiji varijabilni parametri obuhvataju samo podatke raspoložive na uporedivim tržištima, Banka odmah priznaje razliku između cene transakcije i fer vrednosti (dubitak na prvi dan) u bilansu uspeha.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i obaveza

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada Banka izgubi kontrolu nad ugovorenim pravima nad tim instrumentima, što se dešava kada su prava korišćenja instrumenata realizovana, istekla, napuštena ili ustupljena. Kada je Banka prenela prava na gotovinske prilive po osnovu sredstava ili je sklopila ugovor o prenosu, i pri tom nije niti prenela niti zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, niti je prenela kontrolu nad sredstvom, sredstvo se priznaje u onoj meri koliko je Banka angažovana u pogledu sredstva. Dalje angažovanje Banke, koje ima formu garancije na preneseno sredstvo, se vrednuje u iznosu originalne knjigovodstvene vrednosti sredstva ili iznosu maksimalnog iznosa naknade koju bi Banka morala da isplati, u zavisnosti koji iznos je niži.

Finansijske obaveze prestaju da se priznaju kada je obaveza predviđena ugovorom ispunjena, otkazana ili istekla. U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamjenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva zamena ili promena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u bilansu uspeha.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.6. Finansijski instrumenti (Nastavak)

Klasifikacija finansijskih instrumenata

Rukovodstvo Banke vrši klasifikaciju finansijskih instrumenata pri inicijalnom priznavanju. Klasifikacija finansijskih instrumenata prilikom početnog priznavanja zavisi od svrhe zbog koje su finansijski instrumenti stečeni i njihovih karakteristika.

Banka je klasifikovala finansijska sredstva u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha, krediti i potraživanja, hartije od vrednosti koje se drže do dospeća i hartije od vrednosti raspoložive za prodaju.

Naknadno vrednovanje finansijskih sredstava i obaveza zavisi od njihove klasifikacije, kao što sledi:

2.6.1. Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha

Ova kategorija uključuje finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja i ona koja se vode po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Finansijska sredstva se klasifikuju kao sredstva za trgovanje ako su pribavljeni radi prodaje ili ponovne kupovine u kratkom roku, radi ostvarivanja dobitaka iz kratkoročnih promena cena istih. Navedena sredstva se evidentiraju po fer vrednosti u bilansu stanja.

Promene u tržišnoj vrednosti hartija od vrednosti i drugih plasmana po fer vrednosti kroz bilans uspeha evidentiraju se u korist, odnosno na teret bilansa uspeha u okviru prihoda, odnosno rashoda od promene vrednosti imovine i obaveza.

Hartije od vrednosti kojima se trguje na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine sastoje se od obveznica Republike Srbije po osnovu stare devizne štednje i akcija.

2.6.2. Krediti i potraživanja

Krediti i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili određivim isplata koja nisu kotirana na aktivnom tržištu. Krediti i plasmani bankama i komitentima odobreni od strane Banke evidentiraju se u bilansu stanja od momenta prenosa sredstava korisniku kredita. Na dan bilansa stanja krediti su iskazani po amortizovanoj vrednosti korišćenjem efektivne kamatne stope, umanjenoj za ispravku vrednosti po osnovu obezvredenja i direktni otpis.

U skladu sa internom politikom Banke, na svaki izveštajni datum Banka procenjuje da li postoji objektivan dokaz umanjenja (obezvredenja) vrednosti finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.6. Finansijski instrumenti (Nastavak)

2.6.2. Krediti i potraživanja (Nastavak)

Efekti neprimenjivanja efektivne kamatne stope u skladu sa MRS 39 "Finansijski instrumenti: Priznavanje i vrednovanje", po kome se krediti vrednuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, po proceni rukovodstva Banke nisu materijalno značajni na iskazane plasmane komitentima i finansijske izveštaje posmatrane u celini, zato što Banka naknadu koja predstavlja sastavni deo efektivne kamatne stope naplaćuje jednokratno unapred i razgraničava tokom perioda trajanja kredita.

Gubici po osnovu obezvređenja se priznaju samo ako postoji objektivan dokaz o obezvređenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja sredstva i kada isti utiču na procenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji mogu biti pouzdano procenjeni.

Indikatori na osnovu kojih Banka određuje da li postoji objektivan dokaz o obezvređenju kredita i plasmana uključuju sledeće: kašnjenja u plaćanju ugovorene otplate glavnice ili kamate, finansijske poteškoće dužnika, uključujući i mogućnost bankrotstva ili nekog drugog vida finansijske reorganizacije dužnika, kršenje ugovornih obaveza, pogoršanje konkurentske pozicije dužnika, smanjenje vrednosti instrumenata obezbeđenja kredita, kao i drugi pokazatelji koji ukazuju da postoji merljivo smanjenje budućih tokova gotovine, kao što su promene u nacionalnim i ekonomskim uslovima koji su u neposrednoj vezi sa neizvršenjem ugovorenih obaveza.

Shodno usvojenoj politici, Banka prvo procenjuje da li postoji objektivan dokaz o obezvređenju za pojedinačno finansijsko sredstvo koje je pojedinačno značajno, i pojedinačno ili grupno za finansijska sredstva koja nisu pojedinačno značajna. Ukoliko Banka utvrdi da ne postoji objektivan dokaz o obezvređenju za pojedinačno finansijsko sredstvo, bilo da je značajno ili ne, navedeno sredstvo Banka uključuje u grupu finansijskih sredstava sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika i grupno ih procenjuje za obezvređenje. Sredstva koja se pojedinačno procenjuju za obezvređenje i za koja se gubitak pri obezvređenju priznaje ili nastavlja da se priznaje, ne uključuju se u grupno procenjivanje obezvređenja.

Ukoliko postoji objektivni dokaz da je nastao gubitak zbog umanjenja vrednosti, iznos gubitka se utvrđuje kao razlika između knjigovodstvene vrednosti kredita i njegove nadoknade vrednosti, koja predstavlja sadašnju vrednost procenjenih budućih tokova gotovine, diskontovanih po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi za to finansijsko sredstvo. Kalkulacija sadašnje vrednosti procenjenih budućih tokova gotovine finansijskog sredstva obezbeđenog kolateralom reflektuje tokove gotovine koji mogu nastati po osnovu realizacije instrumenta obezbeđenja plaćanja. Ukoliko kredit ili plasman koji se drži do dospeća ima varijabilnu kamatnu stopu, diskontna stopa za odmeravanje bilo kog gubitka zbog obezvređenja je trenutna kamatna stopa sadržana u ugovoru.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.6. Finansijski instrumenti (Nastavak)

2.6.2. Krediti i potraživanja (Nastavak)

Za potrebe grupne procene obezvređenja, finansijska sredstva se grupišu na osnovu sličnih karakteristika kreditnog rizika i internog sistema klasifikacije Banke po vrsti sredstva, industrijskoj grani, geografskoj lokaciji, vrsti obezbeđenja, statusu dospelih a nenaplaćenih kredita i sl. Budući tokovi gotovine za grupu finansijskih sredstava koja se kolektivno klasifikuju, procenjuju se na osnovu iskustva Banke o prethodnim, istorijskim gubicima za sredstva sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika.

Podaci o istoriji ostvarivanja gubitaka za svrhe grupne procene obezvređenja sredstava se koriguju na osnovu trenutno dostupnih podataka koji odražavaju efekte tekućeg stanja koje je uticalo na period u kome je iskustvo u ostvarivanju gubitaka stečeno, kao i da bi se otklonili efekti uslova iz prethodnog perioda koji trenutno ne postoje. Procene promena u budućim tokovima gotovine za grupe sredstava odražavaju i direktno su u skladu sa promenama određenih pokazatelja iz godine u godinu (promene u stopi nezaposlenosti, cenama nekretnina, statusu plaćanja ili drugim promenama koje ukazuju na promene u verovatnoći ostvarivanja gubitaka u Banci i njihove razmere). Banka redovno proverava i presipiće metodologiju i prepostavke korišćene za procenu budućih tokova gotovine kako bi se smanjile razlike između procenjenih gubitaka i stvarno nastalih gubitaka.

Gubici nastali po osnovu umanjenja vrednosti kredita i potraživanja, kao i ostalih finansijskih sredstava, evidentirani su u bilansu uspeha kao rashodi indirektnih otpisa plasmana (Napomena 12).

Otpis nenaplativog potraživanja vrši se na osnovu odluka suda, Skupštine Banke, Upravnog odbora ili Izvršnog odbora Banke kada nema realne mogućnosti za naplatu i kada su svi instrumenti obezbeđenja naplate kredita aktivirani.

Ukoliko se u narednom periodu iznos gubitka zbog obezvređenja kredita smanji usled događaja koji se odigrao nakon priznavanja umanjenja vrednosti, prethodno priznat gubitak zbog umanjenja vrednosti se koriguje promenama na računu ispravke vrednosti, a iznos korekcije se priznaje u bilansu uspeha kao prihod od ukidanja indirektnih otpisa plasmana.

Banka sa svojim komitentima ugovara valutnu klauzulu. Krediti u dinarima, za koje je ugovorena zaštita od rizika vezivanjem za kurs dinara u odnosu na EUR ili USD, revalorizovani su u skladu sa konkretnim ugovorom za svaki kredit.

Reprogramirani krediti

Kada je u mogućnosti, Banka radije reprogramira kredite nego što realizuje sredstva obezbeđenja. To može da podrazumeva produženje roka otplate kao i nove uslove kreditiranja. Rukovodstvo kontinuirano kontroliše reprogramirane kredite kako bi se osiguralo ispunjenje svih kriterijuma, kao i budućih plaćanja. Banka i dalje vrši individualnu ili grupnu procenu obezvređenja.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.6. Finansijski instrumenti (Nastavak)

2.6.3. Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća

Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća su finansijska sredstva sa fiksnim plaćanjima ili plaćanjima koja mogu da se utvrde i sa fiksnim dospećem, za koje Banka ima pozitivnu nameru i sposobnosti da ih drži do dospeća. Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća sastoje se od eskontovanih menica preduzeća i obveznica Trezora Republike Srbije.

Nakon inicijalnog priznavanja, hartije od vrednosti koje se drže do dospeća evidentiraju se po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, umanjenoj za ispravke vrednosti, odnosno gubitak po osnovu obezvređenja. Amortizovana vrednost obračunava se uzimajući u obzir sve diskonte ili premije pri kupovini, kao i naknade koje su sastavni deo ugovorene kamatne stope, u toku perioda dospeća.

Banka vrši individualnu procenu da bi utvrdila da li postoje objektivni dokazi o obezvređenju ulaganja u hartije od vrednosti koje se drže do dospeća. Ukoliko postoje objektivni dokazi da je došlo do obezvređenja, iznos gubitka usled obezvređenja hartija od vrednosti koje se drže do dospeća obračunava se kao razlika između knjigovodstvene vrednosti ulaganja i sadašnje vrednosti očekivanih tokova gotovine eskontovanih po originalnoj kamatnoj stopi ulaganja i iskazuje se u bilansu uspeha kao rashod indirektnih otpisa plasmana (Napomena 12).

Ukoliko, u narednoj godini, dođe do smanjenja iznosa procenjenog obezvređenja kao posledica nekog događaja koji je usledio nakon priznavanja obezvređenja, svaki iznos obezvređenja koji je prethodno priznat se umanjuje i efekti se evidentiraju u korist bilansa uspeha.

Prihodi po osnovu obračunatih kamata na ove instrumente se obračunavaju metodom efektivne kamatne stope i iskazuju se u okviru prihoda od kamata. Naknade koje su deo efektivnog prinosa na ove instrumente se razgraničavaju i iskazuju kao pasivna vremenska razgraničenja i priznaju u korist bilansa uspeha tokom perioda trajanja instrumenta.

2.6.4. Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju

Hartije od vrednosti koje su namenjene da se drže na neodređeni vremenski period, a koje mogu biti prodate usled potrebe za obezbeđenjem likvidnosti ili izmena u kamatnim stopama, kursevima stranih valuta ili cena kapitala, klasifikuju se kao "hartije od vrednosti raspoložive za prodaju". Hartije od vrednosti sastoje se od instrumenata kapitala banaka i drugih pravnih lica i drugih hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju.

Nakon inicijalnog priznavanja, hartije od vrednosti raspoložive za prodaju, se iskazuju po fer vrednosti. Fer vrednosti hartija od vrednosti koje se kotiraju na berzi zasniva se na tekućim cenama ponude. Nerealizovani dobici i gubici po osnovu hartija raspoloživih za prodaju evidentiraju se u okviru revalorizacionih rezervi, dok se hartija od vrednosti ne proda, naplati ili na drugi način realizuje, ili dok ta hartija od vrednosti nije trajno obezvređena.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.6. Finansijski instrumenti (Nastavak)

2.6.4. Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju (Nastavak)

Kada se hartije od vrednosti raspoložive za prodaju otuđe ili kada im se umanjuje vrednost, kumulirane korekcije po vrednosti priznate u okviru kapitala evidentiraju se u bilansu uspeha.

Učešća u kapitalu drugih pravnih lica koja nemaju kotiranu tržišnu cenu na aktivnom tržištu izuzeta su od vrednovanja po tržišnoj vrednosti i iskazana su po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja.

Dividende stečene tokom držanja finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju su uključene u prihode od dividendi i učešća u kapitalu kada je nastalo pravo na priliv po osnovu dividendi.

Dobici i gubici po osnovu prodaje ovih hartija od vrednosti evidentiraju se u bilansu uspeha, u okviru dobitaka, odnosno gubitaka po osnovu prodaje hartija od vrednosti. Pored toga, imparitetni gubici na hartijama od vrednosti raspoloživim za prodaju, koji se ne mogu smatrati privremenim, evidentiraju se preko bilansa uspeha.

2.6.5. Depoziti banaka i komitenata

Depoziti banaka i komitenata, kao i ostale kamatonosne finansijske obaveze se prvobitno priznaju po fer vrednosti, umanjenoj za nastale transakcione troškove, izuzev finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Nakon početnog priznavanja, kamatonosni depoziti i krediti se iskazuju po amortizovanoj vrednosti uz primenu ugovorene kamatne stope.

2.6.6. Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja vrednuju se po amortizovanoj vrednosti, što zbog kratkročne prirode ovih obaveza odgovara njihovoj nominalnoj vrednosti.

2.7. Prebijanje finansijskih instrumenta

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se prebijaju i njihov neto efekat se priznaje u bilansu stanja, ako, i samo ako, postoji zakonom omogućeno pravo da se izvrši prebijanje priznatih iznosa i postoji namera da se isplata izvrši po neto osnovu, ili da se istovremeno proda sredstvo i izmiri obaveza.

2.8. Derivati

Banka ne koristi računovodstvo zaštite transakcija od rizika (hedžing).

Banka sa svojim komitentima ugovara valutnu klauzulu. Valutna klauzula predstavlja ugrađeni derivat koji se ne evidentira odvojeno od osnovnog ugovora, s obzirom da su ekonomske karakteristike i rizici ugrađenog derivata usko povezani sa osnovnim ugovorom. Dobici/gubici nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u bilansu uspeha kao prihodi/rashodi od promene vrednosti imovine i obaveza (Napomena 16).

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.9. Rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki

Posebna rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki se utvrđuje u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 94/2011, 57/2012, 123/2012, 43/2013 i 113/2013).

Ukupna potraživanja od jednog dužnika (bilansna aktiva i vanbilansne stavke koje se klasificuju) klasificuju se u kategorije A, B, V G i D, na osnovu kriterijuma blagovremenosti, odnosno docnje u izmirivanju obaveza prema Banci, na osnovu procene njegovog finansijskog stanja, odnosno kreditne sposobnosti i na osnovu kvaliteta pribavljenih sredstava obezbeđenja. Sva potraživanja od istog dužnika klasificuju se u jednu kategoriju, koja se određuje na osnovu potraživanja koje je najnepovoljnije klasifikovano, izuzev potraživanja koja su obezbeđena prvaklasmom ili adekvatnim sredstvom obezbeđenja.

Na osnovu klasifikacije potraživanja, a u skladu sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije, rezerva za procenjene gubitke obračunava se na osnovicu za obračun ove rezerve primenom sledećih procenata: A - 0%, B - 2%, V - 15%, G - 30% i D - 100%.

Osnovicu za obračun rezerve za procenjene gubitke predstavlja bruto knjigovodstvena vrednost potraživanja umanjena za: neiskorišćeni iznos okvirnih kredita i ostalih plasmana koje Banka može bezuslovno ili bez prethodne najave otkazati; 80% neiskorišćenog iznosa okvirnih i ostalih plasmana sa efektivnim rokom dospeća do godinu dana; 50% neiskorišćenog iznosa okvirnih i ostalih plasmana sa efektivnim rokom dospeća dužim od godinu dana i 50% vrednosti licitacionih i tenderskih garancija, garancija za dobro izvršenje posla, carinskih garancija i garancija za izmirenje obaveza, kao i činidbenih garancija.

Banka je svojim unutrašnjim aktom odredila kriterijume i metodologiju za utvrđivanje rezerve za procenjene gubitke u okviru procenata propisanih navedenom Odlukom Narodne banke Srbije, na osnovu docnje dužnika u izmirenju obaveza, finansijskog položaja i analize poslovnih performansi dužnika, adekvatnosti tokova gotovine i instrumenata obezbeđenja plaćanja.

Potrebna rezerva za procenjene gubitke predstavlja zbir pozitivnih razlika između rezerve za procenjene gubitke obračunate u skladu sa gore navedenom odlukom i utvrđenog iznosa ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama na nivou dužnika, koja su u skladu sa računovodstvenom politikom Banke obelodanjenom u Napomeni 2.6.2. iskazana na teret rashoda u bilansu uspeha (Napomena 12).

Potrebna rezerva za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama predstavlja odbitnu stavku od kapitala Banke za svrhe utvrđivanja pokazatelja adekvatnosti kapitala u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 46/2011 i 6/2013).

Ako je iznos ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama veći od iznosa rezerve za procenjene gubitke obračunatog na nivou dužnika, Banka nije obavezna da obračuna potrebnu rezervu za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama.

Banka je procenjeni iznos potrebne rezerve na dan 31. decembra 2013. godine obelodanila kao odbitnu stavku od kapitala (Napomena 46a).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.10. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumevaju se novčana sredstva na računu Banke i računima blagajne (dinarske i devizne), čekovi i devizna sredstva na računima kod Narodne banke Srbije, domaćih i stranih banaka.

2.11. Repo poslovi

Hartije od vrednosti kupljene po ugovoru, kojima je utvrđeno da će se ponovo prodati na tačno određeni dan u budućnosti, su priznate u bilansu stanja.

Plaćena gotovina po tom osnovu, uključujući dospelu kamatu, se priznaje u bilansu stanja. Razlika između kupovne cene i cene po ponovnoj prodaji se tretira kao prihod po osnovu kamate i dospeva tokom trajanja ugovora.

Hartije od vrednosti koje je Banka stekla kupovinom od Narodne banke Srbije, uz ugovorenu obavezu ponovne prodaje, po osnovu Okvirnog ugovora o prodaji hartija od vrednosti sa obavezom kupovine tih hartija, na dan bilansa stanja se iskazuju po amortizovanoj vrednosti.

2.12. Osnovna sredstva i nematerijalna ulaganja

Građevinski objekti iskazani su po procenjenoj tržišnoj vrednosti, utvrđenoj od strane nezavisnog ovlašćenog procenjivača sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine, umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti. Pozitivan efekat procene vrednosti građevinskih objekata iskazan je u okviru revalorizacionih rezervi Banke.

Zemljište je iskazano po procenjenoj tržišnoj vrednosti, utvrđenoj od strane nezavisnog ovlašćenog procenjivača sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine.

Oprema, investicije u toku i nematerijalna ulaganja na dan 31. decembra 2013. godine su iskazana po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za ispravku vrednosti. Nematerijalna ulaganja obuhvataju računovodstvene softvere i licencu.

Amortizacija se ravnomerno obračunava na nabavnu ili revalorizovanu vrednost osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja, primenom sledećih godišnjih stopa, s ciljem da se sredstva otpisu do rezidualne vrednosti u toku njihovog procenjenog korisnog veka trajanja:

Građevinski objekti	1.27-5.9%
Kompjuterska oprema	25.0%
Nameštaj	10.0 - 15.0%
Motorna vozila	15.5%
Nematerijalna ulaganja	20.0%

Rezidualna vrednost sredstva je procenjeni iznos koji bi u sadašnjem trenutku Banka mogla ostvariti prodajom sredstva, umanjen za procenjeni trošak prodaje, ukoliko je sredstvo već staro i u stanju u kojem se očekuje da će biti na kraju njegovog korisnog veka upotrebe. Rezidualna vrednost sredstva je nula ukoliko Banka očekuje da pomenuto sredstvo koristi do kraja njegovog fizičkog veka trajanja. Rezidualna vrednost i korisni vek upotrebe sredstva se revidiraju i po potrebi koriguju na datum svakog bilansa stanja.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.12. Osnovna sredstva i nematerijalna ulaganja (Nastavak)

Obračun amortizacije osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja počinje kada se ova sredstva stave u upotrebu. Obračun amortizacije se ne vrši za investicije u toku.

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje nekretnina i opreme, priznaju se na teret ili u korist bilansa uspeha, kao deo ostalih prihoda ili ostalih rashoda.

Godišnje stope amortizacije koje je Banka primenila pri obračunu amortizacije po godišnjem računu za 2013. godinu za svrhe finansijskog izveštavanja različite su od stopa amortizacije koje su propisane i koje se priznaju u poreskom bilansu Banke za svrhe utvrđivanja oporezive dobiti. Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011 i 119/2012) i Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 116/2004 i 99/2010), što rezultira u odloženim porezima (Napomena 18c).

2.13. Obezvređenje nefinansijske imovine

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan izveštavanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknadiv iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknade vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda saglasno MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine".

Nefinansijska sredstva (osim goodwill-a) kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

2.14. Stalna sredstva namenjena prodaji

Banka klasificuje stalna sredstva kao sredstva namenjena prodaji kada se njihova knjigovodstvena vrednost može nadoknadi prevashodno kroz prodaju, a ne daljim korišćenjem. Stalna sredstva namenjena prodaji moraju da budu dostupna za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju isključivo pod uslovima koji su uobičajeni za prodaje takve vrste imovine i njihova prodaja mora biti vrlo verovatna. Stalna sredstva namenjena prodaji se prikazuju u iznosu nižem od knjigovodstvene i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje. Banka ne amortizuje stalna sredstva dok su ona klasifikovana kao stalna sredstva namenjena prodaji.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.15. Naknade zaposlenima

a) Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Banka je obavezna da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Banka ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Banka nije u obavezi da zaposlenima isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu Penzionog Fonda Republike Srbije. Porezi i doprinosi koji se odnose na definisane planove naknada po osnovu zarada, evidentiraju se kao rashod perioda na koji se odnose.

b) Obaveze po osnovu otpremnina

U skladu sa Pojedinačnim kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu, Banka je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 3 prosečne zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku. Pravo na ove naknade je obično uslovljeno ostajanjem zaposlenog lica u službi do starosne granice određene za penzionisanje i do ostvarenja minimalnog radnog staža. Očekivani troškovi za pomenute naknade se akumuliraju tokom perioda trajanja zaposlenja.

Pored toga, Banka je u obavezi da isplati i jubilarne nagrade u iznosu od jedne prosečne mesečne zarade u Banci na svakih navršenih deset godina staža ostvarenog u Banci.

Dugoročna rezervisanja za otpremnine formirana su na bazi izveštaja nezavisnog aktuara i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata. Budući da se radi o dugoročnim naknadama zaposlenim, a ne o naknadama nakon prestanka radnog odnosa, aktuarski dobici i gubici, kao i troškovi prethodne službe, priznaju se u celini u periodu u kome nastanu.

Na dan 31. decembra 2013. godine, Banka je izvršila rezervisanje po osnovu otpremnina za odlazak u penziju po sledećim prepostavkama:

Prosečan rast zarada za dati period	3% godišnje
Diskontna stopa	10%

c) Kratkoročna, plaćena odsustva

Akumulirana plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu kumuliranih neiskorišćenih prava na dan bilansa, za koje se očekuje da će biti iskorišćeni u narednom periodu. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

Banka nema sopstvene penzione fondove, niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovane obaveze na dan 31. decembra 2013. godine.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.15. Naknade zaposlenima (Nastavak)

d) Učešće u dobiti

Učešće zaposlenih u dobiti obračunava se i isplaćuje u skladu sa Odlukom Skupštine Banke, a na osnovu procene rukovodstva Banke o doprinosu svakog zaposlenog ostvarenju rezultata poslovanja.

2.16. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Banka ima zakonsku ili ugovorenou obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Radi održavanja najbolje moguće procene rezervisanja se razmatraju, utvrđuju i ako je potrebno koriguju na svaki izveštajni datum.

Kada više nije verovatan odliv ekonomskih koristi radi izmirenja zakonske ili izvedene obaveze rezervisanje se ukida u korist prihoda. Rezervisanje se prati po vrstama i može da se koristi samo za izdatke za koje je prvo bitno bilo priznato. Rezervisanje se ne priznaje za buduće poslovne gubitke.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomski koristi veoma mala.

Banka ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

2.17. Kapital

Kapital se sastoje od akcijskog kapitala (običnih akcija), emisione premije, ostalog kapitala, rezervi i neraspoređenog dobitka.

Dividende na akcije evidentiraju se kao obaveze u periodu u kojem je doneta odluka o njihovoj isplati. Dividende odobrene za godinu nakon datuma bilansa stanja se obelodanjuju u napomeni o događajima nakon datuma bilansa stanja.

Dobici i gubici po osnovu promene tržišne vrednosti hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju takođe se evidentiraju u okviru revalorizacionih rezervi (Napomena 2.6.4.).

2.18. Finansijske garancije

U uobičajenom toku poslovanja, Banka odobrava finansijske garancije koje se sastoje od plativih i činidbenih garancija, akreditiva, akcepta menica i drugih poslova jemstava. Finansijske garancije su ugovori koji obavezuju izdavaoca garancije da izvrši plaćanje ili nadoknadi gubitak primaocu garancije, nastao ukoliko određeni poverilac blagovremeno ne izvrši svoje obaveze u skladu sa uslovima predviđenim ugovorom.

Finansijske garancije se inicijalno priznaju u finansijskim izveštajima po vrednosti na datum kada je garancija data. Nakon inicijalnog priznavanja, obaveze Banke koje proističu iz finansijskih garancija se vrednuju u iznosu amortizovane naknade ili najbolje procene izdataka neophodnih da bi se izmirila finansijska obaveza koja nastaje kao rezultat garancije, u zavisnosti koji je iznos viši.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.18. Finansijske garancije (Nastavak)

Povećanje obaveza koje se odnosi na finansijske garancije se priznaje u bilansu uspeha. Primljene naknade se priznaju u korist bilansa uspeha u okviru prihoda od naknada i provizija ravnomerno tokom perioda trajanja garancije.

2.19. Porez na dobitak

a) Tekući porez na dobitak

Porez na dobitak se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013 i 108/2013) i podzakonskim aktima.

Porez na dobit obračunava se primenom stope od 15% na poresku osnovicu iskazanu u poreskom bilansu, nakon čega se može umanjiti za utvrđene poreske kredite. Osnovicu za oporezivanje čini oporeziva dobit, koja se utvrđuje usklađivanjem rezultata (dubitka ili gubitka) iz bilansa uspeha, a na način utvrđen ovim zakonom.

Banka tokom godine porez na dobit plaća u vidu mesečnih akontacija, čiju visinu utvrđuje na osnovu poreske prijave za prethodnu godinu. Godišnji poreski bilans se predaje u roku od 10 dana po isteku roka za podnošenje finansijskih izveštaja, odnosno do 10. marta naredne godine.

Zakon o porezu na dobit pravnih lica obvezniku koji je razvrstan u veliko ili srednje pravno lice, a koji izvrši ulaganja u osnovna sredstva u sopstvenom vlasništvu za obavljanje pretežne delatnosti priznaje pravo na poreski kredit u visini od 20% izvršenog ulaganja, s tim što poreski kredit ne može biti veći od 50% obračunatog poreza u godini u kojoj je izvršeno ulaganje.

Neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun poreza na dobitak iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina. U svakoj od godina perioda prvo se primenjuje poreski kredit po osnovu ulaganja iz te godine, a zatim se, do limita od 50% obračunatog poreza u tom poreskom periodu, primenjuju preneti poreski krediti po redosledu ulaganja.

Poreski propisi u Republici Srbiji ne dozvoljavaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda iskoriste kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u određenom prethodnom periodu. Gubici iz tekućeg perioda mogu se preneti na račun dobiti utvrđene u godišnjem poreskom bilansu iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

b) Odloženi porezi

Odloženi porezi na dobit se obračunavaju po metodi obaveza prema bilansu stanja na sve privremene razlike na dan bilansa stanja između sadašnje vrednosti sredstava i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove vrednosti za svrhe oporezivanja. Za obračun iznosa odloženog poreza korišćena je stopa od 15%. Odložene poreske obaveze priznaju se za sve oporezive privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza na dan bilansa stanja, i iznosa iskazanih za svrhe izveštavanja, a što će rezultirati oporezivim iznosima budućih perioda. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i za efekte prenetog gubitka i neiskorišćenih poreskih kredita iz prethodnih perioda do iznosa do kojeg je verovatno da će postojati budući oporezivi dobici na teret kojih se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.19. Porez na dobitak (Nastavak)

b) Odloženi porezi (Nastavak)

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda, izuzev iznosa odloženih poreza koji je nastao po osnovu revalorizacije osnovnih sredstava i hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju, koji se evidentira direktno u kapital, odnosno revalorizacione rezerve (Napomena 18c).

c) Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata uključuju porez na imovinu, poreze i doprinose na zarade na teret poslodavca, kao i druge poreze i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru operativnih i ostalih poslovnih rashoda (Napomena 15).

2.20. Zarada po akciji

Banka izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaćocima običnih akcija Banke, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

2.21. Poslovi u ime i za račun trećih lica i vanposlovna sredstva

Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima Banka upravlja sa naknadom, uključena su u vanbilansnu evidenciju Banke (Napomena 37). Banka po navedenim plasmanima ne snosi nikakav rizik. Vanposlovna sredstva koja se sastoje od potraživanja od zaposlenih po osnovu odobrenih kredita za stambenu izgradnju, iskazana su u okviru plasmani komitentima, a izvori ovih sredstava u okviru ostalog kapitala.

2.22. Informacije po segmentima

Poslovni segment predstavlja deo imovine i poslovnih aktivnosti koje obezbeđuju proizvode ili usluge koje podležu rizicima i koristima različitim od onih u nekim drugim poslovnim segmentima. Geografski segment obezbeđuje proizvode ili usluge unutar određenog privrednog okruženja koji podležu rizicima i koristima različitim od onih segmenata koji posluju u nekim drugim privrednim okruženjima. Banka najveći deo svog poslovanja obavlja na teritoriji Republike Srbije. Koncentracija plasmana i rezultati po segmentima je prikazana u Napomeni 48.

3. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Banke korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih prepostavki, koje imaju efekta na iskazane vrednosti sredstava i obaveza, kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda.

Ove procene i prepostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procena. Procene i prepostavke se kontinuirano razmatraju, a kada korekcije postanu neophodne, iskazuju se u bilansu uspeha za periode u kojima su postale poznate.

U daljem tekstu navedene su ključne procene i prepostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine.

(a) Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

Banka procenjuje, na svaki izveštajni datum, da li postoji objektivan dokaz da je vrednost finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava umanjena (obezvređena). Finansijsko sredstvo ili grupa finansijskih sredstava je obezvređena i gubici po osnovu obezvređenja se priznaju samo ako postoji objektivan dokaz o obezvređenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja sredstva (slučaj gubitka) i kada slučaj gubitka utiče na procenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koja mogu biti pouzdano procenjena (videti Napomenu 2.6.).

Kada je reč o proceni gubitaka zbog umanjenja vrednosti kredita, Banka vrši pregled kreditnog portfolia najmanje kvartalno u cilju procene umanjenja njihove vrednosti. U procesu utvrđivanja da li u bilans uspeha treba uneti gubitak zbog umanjenja vrednosti, Banka prosuđuje da li postoje pouzdani dokazi koji pokazuju merljivo smanjenje u procenjenim budućim novčanim tokovima od kreditnog portfolia pre smanjenja koja se mogu identifikovati na pojedinačnim kreditima u portfoliu.

Ovi dokazi mogu uključivati raspoložive podatke koji ukazuju na nepovoljne promene u statusu dužnika u pogledu plaćanja obaveze prema Banci, ili na nacionalne ili lokalne okolnosti koje imaju veze sa negativnim uticajima na aktivu Banke.

Rukovodstvo Banke vrši procene na bazi iskustva o ostvarenim gubicima po kreditima iz prethodnih perioda za sva sredstva sa karakteristikama kreditnog rizika i objektivnim dokazima o umanjenju vrednosti sličnom onom kreditnom portfoliju koji je postojao u vreme planiranja budućih novčanih tokova. Metodologija i prepostavke koje se koriste za procenu iznosa i vremena budućih novčanih tokova su predmet redovnog pregleda s ciljem da se smanje razlike između procenjenih i ostvarenih gubitaka.

3. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (Nastavak)

(b) Utvrđivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu na dan bilansa stanja se bazira na kotiranim tržišnim cenama ponude ili tražnje, bez umanjenja po osnovu transakcionih troškova.

Fer vrednost finansijskih instrumenata koji nisu kotirani na aktivnom tržištu se određuje korišćenjem odgovarajućih tehnika vrednovanja, koje obuhvataju tehnike neto sadašnje vrednosti, poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje tržišne cene i ostale relevantne modele. Kada tržišni inputi nisu dostupni, određuju se procenjivanjima koja uključuju određeni stepen rasuđivanja u proceni "fer" vrednosti. Modeli procene odslikavaju trenutno stanje na tržištu na datum merenja i ne moraju predstavljati uslove na tržištu pre ili nakon datuma merenja. Stoga se tehnike vrednovanja revidiraju periodično, kako bi na odgovarajući način odrazile tekuće tržišne uslove.

(c) Obezvređenje učešća u kapitalu

Banka smatra učešća u kapitalu raspoloživa za prodaju obezvređenim kada postoji dokumentovano (tržišni podaci) ili procenjeno smanjenje fer vrednosti ovih sredstava ispod njihove nabavne vrednosti.

(d) Koristan vek trajanja nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava

Određivanje korisnog veka trajanja nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora.

Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

Uticaj svake promene u navedenim prepostavkama može imati značajan uticaj na finansijski položaj Banke, kao i na rezultate njenog poslovanja. Primera radi: ukoliko bi Banka smanjila koristan vek trajanja nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava za 1%, došlo bi do dodatnog povećanja troškova amortizacije na godišnjem nivou u iznosu od 654 hiljada dinara.

(e) Umanjenje vrednosti nefinansijske imovine

Na dan izveštavanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknadiv iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadive vrednosti.

Razmatranje obezvređenja zahteva od rukovodstva subjektivno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja.

3. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (Nastavak)

(f) Rezervisanje po osnovu sudskeih sporova

Banka je uključena u veći broj sudskeih sporova koji proističu iz njenog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Banka redovno procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo. Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija. Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomski koristi veoma mala.

(g) Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve neiskorišćene poreske gubitke i/ili poreske kredite do mera do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se neiskorišćeni poreski gubici/krediti mogu iskoristiti.

Značajna procena od strane rukovodstva Banke je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka i strategije planiranja poreske politike (Napomena 18c).

(h) Otpremnine prilikom odlaska u penziju i ostale naknade zaposlenima nakon prekida radnog odnosa

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova, utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i fluktuacije zaposlenih. Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene. Dodatne informacije obelodanjene su u Napomeni 2.15b uz finansijske izveštaje.

Ukoliko bi korišćena diskontna stopa bila viša za 1% od procene rukovodstva, rezervisanja za otpremnine bila bi manja za 719 hiljada dinara, a ukoliko bi se primenila diskontna stopa niža za 1% od procene rukovodstva, rezervisanja za otpremnine bila bi veća za iznos od 848 hiljada dinara, u odnosu na navedena rezervisanja iskazana u poslovnim knjigama Banke na dan 31. decembra 2013. godine.

Ukoliko bi korišćena diskontna stopa bila viša za 1% od procene rukovodstva, rezervisanja za jubilarne nagrade bila bi manja za 312 hiljada dinara, a ukoliko bi se primenila diskontna stopa niža za 1% od procene rukovodstva, rezervisanja za jubilarne nagrade bila bi veća za iznos od 357 hiljada dinara, u odnosu na navedena rezervisanja iskazana u poslovnim knjigama Banke na dan 31. decembra 2013. godine.

4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA

Upravljanje rizicima je povereno Upravnom odboru, Odboru za praćenje poslovanja banke, Izvršnom odboru, Kreditnom odboru i Odboru za upravljanje aktivom i pasivom čije su nadležnosti utvrđene propisima Narodne banke Srbije, Statutom i drugim aktima banke, i koji zajednički formiraju principe i metodologije procene rizika na bazi eksternih i internih odluka i praćenja kvaliteta ekonomije i kreditne sposobnosti svakog zajmotražioca, odnosno, preduzimanjem drugih aktivnosti u Banci za minimiziranje rizika. Procedure upravljanja rizicima Banke definisane su politikama upravljanja bankarskim rizicima usvojenim od strane Upravnog odbora Banke.

Banka ima uspostavljen sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji je u potpunosti integrisan u sve poslovne aktivnosti Banke, odnosno omogućuje da se upravlja sa svim rizicima kojima je izložena ili može biti izložena po osnovu svih njenih poslovnih aktivnosti. Radi primene posebnog i jedinstvenog sistema upravljanja rizicima i obezbeđenja funkcionalne i organizacione odvojenosti aktivnosti upravljanja rizicima od redovnih poslovnih aktivnosti Banke, Banka je formirala Odeljenje upravljanje rizicima.

Organi Banke nadležni za upravljanje rizicima zajednički formiraju principe i metodologiju upravljanja rizicima na bazi:

- eksternih propisa i odluka koje donose zakonodavna tela, a najveći delom, Narodna banka Srbije;
- internih procedura vezanih za utvrđivanje i praćenje kreditne sposobnosti svakog zajmotražioca, odnosno za donošenje odluka; i
- preduzimanje drugih aktivnosti usmerenih ka minimiziranju rizika u poslovanju Banke.

Sistem upravljanja rizicima definisan je strategijom upravljanja rizicima i kapitalom, politikama i procedurama, te definisanjem sklonosti za preuzimanje rizika kroz uspostavljanje limita za nivoe rizika koji su prihvatljivi za Banku. Svi rizici koje je moguće izmeriti ili oceniti podvrgavaju se strukturi limita na nivou Banke i usaglašenost sa tim limitima se kontinuirano prati. Postavljanje i praćenje poštovanja limita zasnovano je na transparentnim, uniformnim principima. Postoje definisani postupci za postupanje u slučaju probijanja limita.

Organi Banke nadležni za upravljanje rizicima permanentno prate promene u zakonskoj regulativi, analiziraju njihov uticaj na visinu rizika na nivou Banke i preduzimaju mere na usaglašavanju poslovanja i procedura sa novim propisima u okvirima kontrolisanog rizika. Pored toga, uvođenje novih proizvoda i usluga praćeno je potrebnim tržišnim i ekonomskim analizama u cilju optimizacije odnosa prihoda i troškova za procenjeni realni rizik.

Upravni odbor Banke je za svaku vrstu rizika doneo politike i metodologije, a Izvršni odbor procedure kojima su utvrđeni načini i procesi identifikovanja, merenja, ublažavanja i praćenje rizika. Odeljenje upravljanja rizicima i druge stručne službe u Banci kontinuirano prate indikatore i pokazatelje pojedinih kategorija rizika, njihovu usklađenost sa propisanim, odnosno prihvatljivim nivoom, potencijalni uticaj očekivanih promena u uslovima (zakonske promene, tržišni uticaji i drugo) na visinu izloženosti Banke, o čemu redovno izveštavaju Upravni odbor, Odbor za praćenje poslovanja, Izvršni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, kao i druge nadležne organe Banke. Izvršni odbor predlaže Upravnom odboru politike, metodologije i smernice za upravljanje svim identifikovanim rizicima kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju.

4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik da korisnik kredita neće moći u potpunosti ili delimično da izmiri svoje dospele obaveze prema Banci u ugovorenim rokovima. Kreditni rizik primarno proističe iz aktivnosti kreditiranja, ali takođe i drugih transakcija koje uključuju bilansne i vanbilansne stavke, kao što su preuzete neopozive obaveze. Poslovna politika Banke zahteva i predviđa maksimalnu zaštitu Banke od izloženosti kreditnom riziku.

Konzervativan pristup upravljanju kreditnim rizicima ogleda se u strogom poštovanju zakonske regulative, ispravkama vrednosti i rezervisanjima koja Banka formira za gubitke usled kreditnog rizika, kao i u održavanju stope adekvatnosti kapitala značajno iznad zakonski propisanog minimuma (12%).

Odobravanjem kredita Banka je izložena kreditnom riziku, koji predstavlja mogućnost da korisnik kredita postane nesposoban da u potpunosti podmiri obaveze o dospecu. Banka upravlja kreditnim rizikom na način da utvrđuje limite nivoa kreditnog rizika, tako što utvrđuje granice prihvatljivog kreditnog rizika u odnosu na jednog, ili više dužnika ili agregatno na nivou segmenata portfolija.

Odluke o odobravanju kreditnih izloženosti donosi Kreditni odbor ili Izvršni odbor Banke u zavisnosti od visine plasmana. Banka je usvojila limite do kojih svaki od navedenih odbora može donositi odluke. Odluku o kreditnom izlaganju preko nivoa limita odobravanja donosi Upravni odbor Banke.

Kreditni odbor Banke ima odgovornost za primenu procedura i politika koje osiguravaju da svako izlaganje je prethodno odobreno, procenjeno i kontrolisano. Svi krediti su prethodno pojedinačno procenjeni i odobreni od stručnih službi i Odeljenja upravljanja rizicima, a krediti preko usvojenog limita se odobravaju od strane Izvršnog odbora Banke. Kreditni odbor redovno izveštava Izvršni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom o svojim aktivnostima.

Banka redovno prati rizike i proverava ih najmanje jednom kvartalno ili češće po potrebi. Banka upravlja kreditnim rizikom putem redovnih analiza sposobnosti zajmoprimeoca i potencijalnih zajmoprimeoca da ispune svoje obaveze otplate kamate i glavnice, odnosno, utvrđivanjem limita koncretracije na pojedinačnom i portfolio nivou prema različitim karakteristikama kao što su vrsta proizvoda, privredna grana, interna klasifikacija i dr. Sve izloženosti se redovno prate u odnosu na usvojene limite o čemu se izveštavaju nadležni odbori Banke.

Banka takođe upravlja kreditnim rizikom i prihvatanjem adekvatnih instrumenata obezbeđenja otplate kredita, formiranjem ispravki vrednosti bilansnih potraživanja i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama, rezervi za procenjene gubitke, kao i utvrđivanjem adekvatne cene koja pokriva rizik plasmana.

4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Banka profesionalno primenjuje niz mera u cilju upravljanja kreditnim rizicima, ublažavanja i kontrole tog rizika u odnosima sa ugovornim stranama, uključujući:

- stroge kriterijume selekcije;
- primenu sistema limita;
- pouzdan proces odobravanja kredita;
- efikasnu kreditnu administraciju i praćenje;
- adekvatne kontrole vezane za kreditni rizik u odnosima sa ugovornim stranama;
- diversifikaciju rizika.

Banka utvrđuje potrebnu rezervu za procenjene gubitke na osnovu izvršene klasifikacije bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke. Potrebna rezerva za procenjene gubitke predstavlja odbitnu stavku od kapitala Banke utvrđenog u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Kreditna politika

Kreditna politika Banke sadrži osnovna opredeljenja, principe i kriterijume koje Banka primenjuje u svom poslovanju u nameri da obezbedi rentabilno poslovanje uz visoku likvidnost i jačanje konkurenčne pozicije na finansijskom tržištu. Plasmani Banke usmeravaju se prvenstveno onim klijentima sa kojima Banka ima trajan poslovni odnos pod uslovom da se obezbeđuje maksimalna sigurnost i rentabilnost plasmana.

Banka odobrava kratkoročne i dugoročne kredite, okvirne kreditne aranžmane i sporazume o poslovnoj saradnji i druge proizvode pravnim licima koji uključuju kredite za likvidnost, investicione kredite, kredite za obrtna sredstva. Najveći segment kreditnog portfolija Banke predstavljaju kreditne izloženosti preduzećima. Banka odobrava obezbeđene i neobezbeđene kreditne plasmane, u zavisnosti od procene prirode poslovnih aktivnosti klijenta, finansijske situacije klijenta, načina otplate kredita, kao i usklađenosti ukupne izloženosti Banke sa usvojenim limitima.

Banka odobrava različite vrste kreditnih proizvoda stanovništvu. U cilju procene nivoa izloženosti koje Banke smatra prihvatljivim da odobri Banka utvrđuje kreditnu sposobnost klijenta i vrednost sredstva obezbeđenja po kreditu ukoliko se radi o obezbeđenim kreditima. Banka je razvila scoring sistem za fizička lica na osnovu kojeg se procenjuje rizik kreditnog izlaganja Banke fizičkim licima.

Preuzete obaveze kreditiranja

Osnovna svrha ovih instrumenata je osiguranje raspoloživosti sredstava prema potrebama klijenata. Garancije i odobreni akreditivi su neopoziva jemstva da će Banka izvršiti isplatu u slučaju nemogućnosti klijenta da podmiri svoje obaveze prema trećim stranama i predstavljaju jednaki kreditni rizik kao i krediti. Preuzete obaveze kreditiranja predstavljaju neiskorišćene delove odobrenih kreditnih okvira (revolving krediti i kreditne kartice), garancije ili akredititive, kao i ostale oblike jemstva. Obzirom da je kreditni rizik povezan s preuzetim neopozivim obavezama kreditiranja, Banka je potencijalno izložena gubitku u iznosu jednakom ukupnim neiskorišćenim sredstvima. Međutim, očekivani iznos gubitka je manji od ukupnog iznosa neiskorišćenih odobrenih sredstava jer je većina preuzetih obaveza za kreditiranje povezana s održavanjem specifičnih kreditnih standarda od strane klijenata. Banka prati period do dospeća preuzetih obaveza kreditiranja jer navedene dugoročne obaveze predstavljaju veći kreditni rizik od kratkoročnih.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

---

4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Sredstva obezbeđenja

Banka ima usvojene politike i limite koji definišu minimalni nivo sredstava obezbeđenja u odnosu na visinu kreditnog izlaganja. Iznos i vrsta sredstva obezbeđenja utvrđuje se u zavisnosti od procjenjenog kreditnog rizika svakog zajmotražioca. Kao standardni instrumenti obezbeđenja uzimaju se ugovorno ovlašćenje i menice klijenata, a dodatno se ugovaraju hipoteke na nepokretnosti, zaloge na pokretnoj imovini, novčani kolateral, garancije drugih banaka i/ili pravnih lica, zaloga na hartijama od vrednosti. Banka uobičajeno ne zahteva kolateral za kredite i izlaganja prema drugim bankama.

Politika utvrđivanja fer vrednosti kolaterala predviđa da se koriste tržišne cene u slučajevima gde je to moguće, a da se za ostale kolaterale, ukoliko su primenjive, koriste metode vrednovanja. Prilikom odobravanja kredita i drugih izlaganja Banka zahteva pribavljanje nezavisne procene vrednosti kolaterala (nekretnine, opreme i sl.) od strane ovlašćenog procenitelja i mišljenja stručne službe nadležne za pravne poslove o validnosti dokumentacije i mogućnosti uspostavljanja sredstva obezbeđenja. Banka vrši redovnu procenu vrednosti kolatarala najmanje jednom godišnje i vanredno kada se na osnovu eksternih informacija procenjuje da je došlo do obezvredenja potraživanja ili do poremećaja na tržištu koji mogu imati uticaja na vrednost kolaterala. Banka redovno zahteva nezavisnu procenu vrednosti kolaterala najmanje jednom u periodu od tri godine u skladu sa važećom regulativom. Banka u slučaju neizmirenja obaveza klijenata vrši realizaciju sredstva obezbeđenja i prilive po tom osnovu koristi za smanjenje obaveza klijenata prema Banci.

Pregled vrsta kolaterala po kreditima i plasmanima Banke izloženim kreditnom riziku obelodanjen je u Napomeni 40h.

Procena obezvredenja

Banka periodično (najmanje tromesečno) tokom trajanja poslovnog odnosa procenjuje nadoknadivost, odnosno potencijalni gubitak svakog plasmana na osnovu čega utvrđuje ispravku vrednosti bilansnih potraživanja i rezervisanje za gubitke po vanbilansim stawkama. Ispravka vrednosti, odnosno rezervisanje se vrši ukoliko postoje objektivni dokazi obezvredenja.

Objektivnim dokazom obezvredenja finansijskog instrumenta (kredita) smatra se saznanje o:

- Postojanju značajnih finansijskih teškoća klijenta;
- Stvarnom kršenju ugovornih obaveza, kao što je neizvršenje ili kašnjenje u otplati dospelih obaveza preko 90 dana na dan vršenja analize ili neispunjene drugih ugovornih odredbi;
- Neophodnosti odobravanja ustupaka Banke u pogledu uslova izmirenja obaveza koje se odnose na probleme sa solventnošću klijenta, koje Banka u drugim okolnostima ne bi razmotrila, a čija je posledica smanjenje inicijalno ugovorenih obaveza;
- Visokoj verovatnoći bankrotstva, stečaja ili drugog oblika finansijskog restrukturiranja klijenta;
- Nestanku aktivnog tržišta za finansijsko sredstvo usled finansijskih teškoća;
- Priznavanju gubitaka za navedeni plasman u predhodnim periodima; i
- Istoriskom trendu naplate potraživanja koji ukazuje da celokupni nominalni iznos portfolia potraživanja neće biti naplaćen.

4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Procena obezvređenja (Nastavak)

Procena nadoknadivosti odnosno obezvređenja vrši se u Odeljenju upravljanja rizicima. Procena obezvređenja vršena je u 2013. godini na pojedinačnoj i kolektivnoj osnovi.

Procena obezvređenja na pojedinačnom nivou vrši se u slučaju:

- Kašnjenja u izmirenju obaveza na dan analize preko 90 dana od inicijalnog datuma dospeća obaveze dužnika u materijalno značajnom iznosu,
- Otvorenog procesa stečaja, likvidacije ili neke vrste finansijskog restrukturiranja klijenta,
- Ekonomskih problema klijenta koji će po proceni verovatno rezultirati u nižoj naplati Banke od sume potraživanja,
- Informacija o blokadi računa dužnika preko 60 dana u kontinuitetu na dan analize;
- Početak realizacije sredstava obezbeđenja, osim u slučaju nematerijalnih sredstava obezbeđenja, kada se kod pružaoca zaštite (garantora, jemca, regresnog dužnika i sl.) ne evidentiraju indikatori objektivnog dokaza obezvređenja;
- Restrukturiranja potraživanja koje je posledica pogoršanja finansijskog stanja dužnika uz umanjenje roka vraćanja glavnice, kamate ili naknade.

Evidentirane ispravke vrednosti i rezervisanja za gubitke na bazi pojedinačne procene utvrđene su analizom postojećih informacija i događaja na osnovu kojih se može očekivati da plasmani neće biti u potpunosti nadoknadići.

Procena obezvređenja kredita ili plasmana se vrši na osnovu faktora kao što su: finansijski položaj dužnika uključujući realističnu procenu, na osnovu finansijskih i poslovnih informacija, verovatnoće budućih novčanih tokova, kvaliteta i realizacione vrednosti kolateralna, troškova u vezi sa realizacijom kolateralala, očekivanih perioda za realizaciju kolateralala i urednosti u dosadašnjem servisiranju obaveza.

Restruktuiranje podrazumeva produženje perioda otplate kredita, uz odobrene poslovne planove i promene uslova otplate.

Za latentne rizike, procenjivanje i evidentiranje ispravke vrednosti vrši se na osnovu kolektivne procene portfolia sličnih potraživanja. Komponenta inherentnih gubitaka procenjuje se na osnovu analize istorijskih statističkih podataka u pogledu procenata plasmana kod kojih je evidentiran prelaz u status neizvršenja obaveza svakog segmenta portfolia, kao i drugih faktora kao što su stopa naplate po plasmanima evidentiranim u statusu neizvršenja obaveza, zemlja porekla dužnika po plasmanima i drugo.

Kolektivno procenjivanje je potrebno izvršiti ukoliko se objektivno može zaključiti da postoji dokaz postojanja merljivog umanjenja u očekivanim budućim tokovima gotovine u odnosu na originalnu vrednost glavnice za grupu potraživanja odnosno da portfolio u sebi sadrži potraživanja koja bi se morala pojedinačno ispraviti, ali se individualne stavke za evidentiranje ispravke vrednosti na pojedinačnom nivou ili izdvajanja u rezervisanja za gubitke još ne mogu identifikovati.

Potraživanja za koje ne postoje objektivni indikatori da su obezvređena, kao i ona za koje je na osnovu individualne procene utvrđeno da nisu obezvređena, uključuju se u grupe potraživanja (finansijskih sredstava) sa sličnim rizikom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

---

4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

4.2. Rizik likvidnosti

Likvidnost Banke, kao njena sposobnost da o roku izvršava dospele obaveze, zavisi sa jedne strane od bilansne strukture, a sa druge strane od usklađenosti priliva i odliva sredstava. Upravljanje likvidnošću je centralizovano na nivou Banke. Izvršni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom je odgovoran za likvidnost i solventnost Banke. Odbor za uravljanje aktivom i pasivom Banke obezbeđuje da Banka ima definisane sve potrebne sisteme i kontrole kako bi obezbedila neophodnu likvidnost.

Banka svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji joj obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze, kao i da njeni komitenti raspolažu svojim sredstvima u Banci u skladu sa ugovorenim rokovima.

U Banci se rizik likvidnosti posmatra u smislu rizika gotovinske likvidnosti i opisuje rizik mogućih neusklađenosti plaćanja u smislu solventnosti Banke. Osiguravajući solventnost u svakom trenutku, Banka prati likvidnost kroz mapu očekivanih priliva i odliva u predviđenim rokovima u budućnosti, praćenja internih indikatora, eksterno propisanog pokazatelja likvidnosti, kao i praćenje strukture, koncentracije i stabilnosti depozita Banke.

Upravljanje rizikom likvidnosti sprovodi se takođe primenom sistema limita i kroz aktivnosti ispitivanja „šta ako“, odnosno stresnih scenarija koji mogu imati značajan uticaj na likvidnost Banke.

Banka je Planom poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja - krize likvidnosti i drugim internim aktima za merenje i praćenje rizika likvidnosti definisala kvantitativne pokazatelje i utvrdila kritične vrednosti tih pokazatelja koji predstavljaju indikatore ranog upozorenja negativnih tendencija u likvidnoj poziciji Banke. Ukoliko indikatori ranog upozorenja pokazuju negativne tendencije, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom je nadležan da razmotri da li su vrednosti pokazatelja takve da ukazuju na krizu i u zavisnosti od procene intenziteta i roka trajanja poremećaja, utvrđuje korektivne mere kojima će se uticati na poboljšanje likvidnosti. Ukoliko se proceni da su poremećaji takvi da ukazuju na nastupajuću krizu likvidnosti, Izvršni odbor odlučuje o potrebi za proglašavanjem krize likvidnosti i formiranjem Kriznog tima. U toku krize likvidnosti Krizni tim za upravljanje likvidnošću ima ključnu ulogu i odgovornost u planiranju, upravljanju, koordiniranju i davanju zadataka u kriznim situacijama na nivou Banke.

Banka je izložena dnevним obavezama za dostupnim novčanim sredstvima iz transakcionih depozita, tekućih računa, dospelih depozita i povlačenja kredita. Banka nema potrebu da zadržava novčana sredstva da bi izašla u susret svim ovim potrebama, procenjujući da se minimalni nivo reinvestiranja dospelih sredstava može sa sigurnošću predvideti. Usaglašena i kontrolisana neusaglašenost dospeća i obaveza su fundamentalne za upravljanje likvidnošću. Nije uobičajeno da se uvek i u potpunosti usaglase, obzirom da se poslovne transakcije često vrše na neodređeni period i da su različite vrste. Neusaglašena pozicija potencijalno povećava profitabilnost, ali u isto vreme povećava i rizik od gubitka.

Raznovrsnost depozita po broju i vrsti deponenata, kao i prethodno iskustvo Banke, pružaju dobar razlog da rukovodstvo veruje da depoziti predstavljaju dugoročan i stabilan izvor finansiranja Banke.

4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

4.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Kod upravljanja strukturnim rizicima Banka posebnu pažnju pridaje riziku likvidnosti i kamatnom riziku u delu bilansa koji se ne vrednuje po fer vrednosti. Upravljanje rizikom likvidnosti bazira se na održavanju potrebnih rezervi likvidnosti, poštovanju strukturnih limita i propisanim postupcima u slučaju nastupanja krize likvidnosti. Banka kontinuirano drži adekvatan nivo sredstava vezanih u plasmanima koji se mogu lako konvertovati u gotovinu u slučaju nepredviđenih potreba.

Likvidnost potrebna za plaćanje iznosa po izdatim garancijama i akreditivima na poziv je značajno manja od iznosa preuzetih obaveza jer Banka u pravilu ne očekuje da treća strana povuče iznose prema sklopljenim ugovorima. Ukupni ugovoren i iznos preuzetih obaveza kreditiranja na dan bilansa ne predstavlja nužno buduće potrebne novčane tokove, jer će mnoge od preuzetih obaveza isteći ili biti raskinute bez potrebe njihovog finansiranja.

Banka na dnevnom nivou prati vrednost pokazatelja likvidnosti obračunat kao odnos likvidne aktive i likvidne pasive u skladu sa Odlukom o upravljanju rizicima Narodne banke Srbije. Izloženost Banke riziku likvidnosti prikazana je u Napomeni 41.

4.3. Tržišni rizici

Banka preuzima tržišne rizike koji predstavljaju rizike fluktuacije u novčanim tokovima finansijskih instrumenata usled promena faktora tržišnih rizika, koji obuhvataju promene deviznih kurseva, cena finansijskih instrumenata i dr.

Banka sve svoje aktivnosti rapoređuje u one koji se evidentiraju u knjigu trgovanja i koje pripadaju bankarskoj knjizi.

Knjiga trgovanja sadrži pozicije u finansijskim instrumentima koje Banka drži s namerom trgovanja, ili radi zaštite pozicija u drugim finansijskim instrumentima koji se vode u toj knjizi i za koje ne postoje ograničenja da se njima trguje, niti postoje ograničenja da se ove pozicije zaštite od rizika, kao i plasmane koji su pribavljeni radi ostvarivanja dobiti iz razlike između nabavne i prodajne cene, odnosno na osnovu drugih promena cena u kratkom vremenskom periodu. Pozicije u knjizi trgovanja evidentiraju se dnevno po fer vrednosti. Fer vrednošću se smatra cena na zatvaranju trgovanja kotirana od strane berze ili data provider-a. Ukoliko Banka ne može vrednost pozicija da iskaže po fer vrednosti Banka koristi alternativne metode za vrednovanje. Bankarska knjiga primarno obuhvata sredstva i obaveze iz aktivnosti komercijalnog bankarstva i poslovanja sa stanovništvom.

Banka je razvila sistem upravljanja tržišnim rizicima pozicija u knjizi trgovanja koji se temelji na principima vrednosti pod rizikom (VaR) da bi procenila tržišni rizik otvorenih pozicija

VaR predstavlja statistički zasnovanu procenu potencijalnog gubitka na trenutnom portfoliju koji proizlazi iz negativnih efekata promena cena na tržištu. On iskazuje maksimalni neočekivani gubitak, sa definisanim nivoom pouzdanosti u definisanom periodu vremena.

U pogledu tržišnih rizika pozicija u knjizi trgovanja Banka primenjuje period predviđanja 10 dana i podrazumeva da kretanja na tržištu u periodu predviđanja neće odstupati od uočenih trendova na osnovu podataka o kretanjima na tržištu u prethodnom periodu od 250 radnih (trgovačkih) dana. Kvalitet VaR modela se kontinuirano ispituje kroz proces testiranja unazad uz evidenciju izuzetaka i ispitivanje razloga, kao i sprovođenje redovne interne validacije modela.

4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

4.3. Tržišni rizici (Nastavak)

Obzirom da VaR ne predstavlja maksimalni mogući gubitak, Banka primenjuje i stres testove koji kvantifikuju izloženost ekstremnijim tržišnim kretanjima u odnosu na normalne, prikazane u VaR vrednostima. Oni omogućavaju sagledavanje širokog spektra mogućih ishoda radi percepcije slabih tačaka Banke. Scenariji su okrenuti predviđanju budućih promena na makro nivou i sastoje se od različitih kombinacija potencijalnih tržišnih događaja koji odslikavaju verovatna buduća kretanja na tržištu.

a) Devizni rizik

Devizni rizik podrazumeva izloženost Banke riziku promene kurseva stranih valuta u slučaju neuravnotežene devizne pozicije kao i u slučaju neuravnotežene pozicije pojedinačnih valuta.

Banka upravlja deviznim rizikom nastojeći da spreči negativne efekte promene međuvalutarnih kurseva i kursa stranih valuta u odnosu na dinar kako na finansijski rezultat Banke, tako i na sposobnost klijenata da vraćaju kredite u deviznom znaku.

U cilju zaštite od deviznog rizika, Banka dnevno prati kretanje deviznih kurseva na finansijskom tržištu, vodi politiku niske izloženosti deviznom riziku i sa korisnicima kredita i plasmana ugovara valutnu klauzulu.

U upravljanju deviznim rizikom Banka teži:

- kontinuiranom održavanju usklađenosti likvidnih sredstava u dinarima i drugim valutama, na način da Banka izvršava svoje obaveze i finansira posovanje u normalnim uslovima, s tim da ima definisane aktivnosti za vanredne okolnosti u slučaju krize likvidnosti;
- predviđanju potreba Banke za likvidnim sredstvima u svakoj od vodećih valuta, kako bi se izbegle situacije u kojima je neophodna hitna konverzija jedne valute u drugu, po visokoj ceni;
- praćenju ekonomskih trendova i tržišnih kretanja koja mogu imati za posledicu nepovoljna kretanja deviznog kursa i adekvatno usklađivanje stanja pojedinačnih valuta;
- konstantnoj zaštiti reputacije Banke kao pouzdane i profesionalne institucije, uz održavanje finansijskog potencijala i sposobnosti da odoli potresima na tržištu;
- usklađenosti posovanja sa propisanim uslovima.

Merenje, praćenje i kontrola deviznog rizika obavlja se kontinuirano uzimajući u obzir niz najznačajnijih promenljivih veličina:

- makroekonomsko okruženje;
- promene kamatnih stopa na finansijskim tržištima, za svaku valutu pojedinačno;
- promene deviznih kurseva u medjusobnim odnosima vodećih valuta od značaja za Banku;
- strukturu sredstava i obaveza u svakoj valuti pojedinačno i medjusobnu uskladjenost u različitim valutama;
- procenu potražnje za kreditima i depozitima po svakoj valuti pojedinačno;
- tržišne mogućnosti za devizne usluge;
- komparativne trendove.

Banka, pored praćenja usklađenosti pokazatelja deviznog rizika na dnevnom nivou, takođe vrši i praćenje vrednosti pod rizikom (Value at Risk - VaR) deviznog rizika koji se nalazi u bilansima Banke radi sagledavanja neočekivanih gubitaka pod normalnim uslovima na tržištu. Banka takođe, radi sagledavanja uticaja ekstremnih kretanja na tržištu vrši ispitivanja stresnih scenarija promena na tržištu i njihov uticaj na izloženost Banke deviznom riziku.

4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

4.3. Tržišni rizici (Nastavak)

a) Devizni rizik (Nastavak)

Operativno upravljanje deviznim rizikom vrši se utvrđivanjem sistema limita. Banka postavlja limite na osnovu analize definisanih scenarija očekivanih i neočekivanih promena deviznih kurseva i sagledavanja njihovog uticaja na prihod Banke, vrednost aktive i pasive i deviznu poziciju Banke. Sistem limita obezbeđuje granice za nivo prihvatljivog deviznog rizika za Banku i osigurava da prelazak limita bude evidentiran i razmatran od strane nadležnih tela u Banci.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom najmanje jednom nedeljno na redovnim sednicama, a po potrebi i na vanrednim sednicama upravlja deviznim rizikom na bazi kupoprodaje deviza od strane komitenata, kao i plana plasiranja sredstava od strane kreditnog odeljenja, a za koje je planirano ugovaranje valutne klauzule kao instrumenta zaštite. Na bazi ovih informacija Odbor donosi odluke o kupovini ili prodaji deviza, kao i o arbitražama deviza radi upravljanja dugim ili kratkim pozicijama u pojedinim valutama.

Izloženost Banke riziku od promena kurseva stranih valuta prikazana je u Napomeni 43.

b) Cenovni rizik

Cenovni rizik je rizik fluktuacije tržišnih cena hartija od vrednosti, koje će uticati na fer vrednost ulaganja i ostalih izvedenih finansijskih instrumenata. Primarna izloženost Banke cenovnom riziku, proizlazi iz portofolia plasmana koji su raspoloživi za prodaju. Izloženost cenovnom riziku Banka ostvaruje u pozicijama koje se iskazuju po fer vrednosti – finansijskom imovinom namenjenom trgovcu i deviznom pozicijom.

Banka cenovnim rizikom upravlja na nivou pojedinačnih transakcija i portfolija.

Banka je izložena cenovnom riziku kroz promene u cenama hartija od vrednosti u koje je plasirala sredstva radi ostvarivanja dobiti iz razlike u cenama.

Politika Banke je da ograniči maksimalni očekivani gubitak u kratkim vremenskim periodima posmatranja, a radi maksimizacije prinosa na plasmane izložene cenovnom riziku.

Banka vodi politiku upravljanja cenovnim rizikom na način koji treba da obezbedi da se formira kontrolisani nivo izloženosti riziku promene cena plasmana Banke koji su namenjena za trgovcu, a radi ostvarivanja dobiti iz očekivane promene cena hartija od vrednosti i radi predupređivanja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nepovoljnog kretanja na tržištu.

U postupku upravljanja cenovnim rizikom dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti Banka, pored VaR metodologije, koristi postupke ispitivanja uticaja stresnih udara. Analiza stresnih udara je ključna za analizu kapaciteta Banke da absorbuje potencijalne velike gubitke, ukaže na nedostatke VaR analize i skrivene rizike kao i da ukaže na mogućnosti da se rizik ograniči ili umanji.

4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

4.3. Tržišni rizici (Nastavak)

b) Cenovni rizik (Nastavak)

Ispitivanje stresnih udara podrazumeva dve grupe testova:

- Analiza scenarija (kombinacija stresnih udara koji proizvode maksimalni gubitak - najgori scenarioa),
- Analiza stresnih udara (analiziranje značajne promene jednog od faktora rizika koji utiču na VaR i potencijalni gubitak)

Primena scenarija koje je Banka predefinisala podrazumeva reevaluaciju portfolija, odnosno utvrđivanje potencijalnih dobitaka ili gubitaka, kao i mera rizika (VaR) nakon analiziranih promena vrednosti faktora.

Izloženost Banke cenovnom riziku prikazana je u Napomeni 44.

4.4. Rizik kamatne stope u bankarskoj knjizi

Rizik od promene kamatnih stopa nastaje usled mogućnosti da će promene kamatnih stopa uticati na buduću vrednost finansijskih instrumenata koji se vode u bankarskoj knjizi Banke. Banka je izložena riziku od promene kamatnih stopa po osnovu aktivnosti koje se vode u bankarskoj knjizi, koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njen finansijski položaj i tokove gotovine, a što je rezultat neslaganja rokova dospeća sredstava i obaveza na koje su ugovorene fiksne kamatne stope, odnosno rokova promene kamatnih stopa sredstva i obaveza na koje su ugovorene promenjive kamatne stope.

Banka vodi politiku koja treba da obezbedi da ukupan negativan uticaj na prihod i kapital Banke od neto otvorenih pozicija kamatno osetljive aktive i obaveza ne premaši prihvatljive nivoe. Usklađenost neto otvorene pozicije prati se na nivou Odbora za upravljanje aktivom i pasivom čime se obezbeđuje poštovanje usvojenih limita. S obzirom na okruženje i okolnosti u kojima posluje, Banka primenjuje konzervativan i ekonomičan pristup u upravljanju kamatnim rizikom.

Banka je izložena raznim oblicima kamatnog rizika, koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa, deluju na njen finansijski položaj i tok gotovine. Kamatne marže mogu da se povećaju kao rezultat ovih promena, ali u isto vreme mogu da se smanje i izazovu gubitak u slučaju neočekivanih kretanja.

Politika upravljanja kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi definiše da se kamatne stope utvrđuju na različitom nivou u zavisnosti od rizika plasmana, roka plasiranja, sredstava obezbeđenja uredne otplate kredita, dinarskog ili deviznog iskaza kredita i slično.

Pregled rizika od promene kamatnih stopa se vrši korišćenjem prihvatljivih kamatnih stopa, na osnovu kojih monetarna sredstva i obaveze mogu da se revalorizuju za vrlo kratko vreme i svaki rizik od promena kamatnih stopa postaje nematerijalno značajan. Sredstva i obaveze u Napomeni 43a su prikazane u knjigovodstvenim iznosima i razvrstane na osnovu dospeća plasmana i obaveza, odnosno na bazi preostalog dospeća do roka ugovorene promene kamatne stope.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

---

4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

4.4. Rizik kamatne stope u bankarskoj knjizi (Nastavak)

Merenje, praćenje i kontrola kamatnog rizika obavlja se kontinuirano uzimajući u obzir niz promenljivih veličina kao što su makroekonomsko okruženje i promene kamatnih stopa na tržištu. Sagledavanje izloženosti Banke kamatnom riziku u aktivnostima koje se evidentiraju u bankarskoj knjizi, vrši se kroz analizu uticaja promene kamatnih stopa na finansijski rezultat i vrednost kapitala Banke.

Ugovaranjem promenljivih kamatnih stopa, Banka u velikoj meri utiče na smanjenje rizika od promene kamatnih stopa. U praksi, izloženost Banke kamatnom riziku je ograničena, obzirom na mesečno usklađivanje kamate kod većine kredita i depozita.

Kod upravljanja kamatnim rizikom Banka određuje prihvatljivu izloženost u pogledu osetljivosti neto prihoda od kamata (perspektiva zarade) i osetljivosti ekonomske vrednosti kapitala (perspektiva ekonomske vrednosti).

Operativne mere za upravljanje kamatnim rizikom koje Banka primenjuje, obuhvataju definisanje:

- raspona između aktivnih i pasivnih kamatnih stopa;
- minimalne i optimalne kamatne marže;
- reperne kamatne stope; i
- izmene strukture kamatno osetljive aktive i pasive.

Pregled kamatnih stopa na godišnjem nivou koje je Banka ugovarala za osnovne finansijske instrumente u 2013. godini dat je u sledećoj tabeli:

	U dinarima	U stranoj valuti
Aktiva		
Obavezna rezerva kod Centralne Banke	2.50%	-
Oročeni depoziti kod inostranih banaka (USD)	-	0,08%-0,25%
Oročeni depoziti kod domaćih banaka (EUR)		0,20%-0,35%
Orščeni depoziti kod domaćih banaka (RSD)	6,8%-9,5%	-
Deponovani višak likvidnih sredstava	7,0-9,25%	-
Krediti plasirani komitentima do jedne godine	10,03%-29,84%	12,01%-14,02%
Krediti plasirani komitentima preko jedne godine	14.5%-17%	5%-14,02%
Eskont faktura	8,73%-23,87%	8,73%-14,03%
Eskont menica	22,42%-28,32%	-
Pasiva		
Transakcioni depoziti stanovništva	2,5% pa	0.1%-1.0% pa
Transakcioni depoziti pravnih lica	1.5%-2.5% pa	-
Oročeni depoziti banaka do jedne godine	7%-10.5% pa	0.8%-4.8% pa
Oročeni depoziti stanovništva do jedne godine	6,0%-11,75%	1,5%-4,1%
Oročeni depoziti pravnih lica do jedne godine	-	0,75%-1,5%
Oročeni depoziti pravnih lica preko jedne godine	-	2,5%-4,3%

Izloženost Banke riziku od promena kamatnih stopa prikazana je u Napomeni 42.

4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

4.5. Rizici koncentracije izloženosti banke

U 2013. godini, Banka je vodila računa o usklađenosti pokazatelja rizika izloženosti i sprovođenjem odgovarajućih aktivnosti predviđenih relevantim procedurama i odlukama o odobravanju kredita i ulaganjima u finansijsku i nefinansijsku imovinu, obezbedila usklađenost svojih plasmana i ulaganja sa pokazateljima poslovanja propisanim od strane Narodne banke Srbije.

Rizici koncentracije izloženosti Banke obuhvataju rizike izloženosti Banke prema jednom licu ili prema grupi povezanih lica, kao i rizike izloženosti Banke prema licu povezanom sa Bankom.

U skladu sa procedurama o upravljanju rizicima, utvrđuju se limiti, odnosno koncentracija plasmana po pojedinim licima ili grupi povezanih lica i licima povezanim sa Bankom, kao i agregatni limiti na nivou segmenata portfolija izloženosti Banke.

Banka ima definisane interne pokazatelje i limite izloženosti riziku koncentracije izloženosti i ovaj rizik procenjuje i u sklopu procene interne procene adekvatnosti kapitala Banke.

Upravni odbor navedenim merama nastoji da obezbedi usklađenost izloženosti Banke sa propisanim limitima, odnosno obezbeđuje da zbir svih velikih izloženosti Banke ne bude veći od 400% kapitala Banke, kao i da ukupna izloženost Banke prema licu povezanim sa Bankom ne bude veća od 5% kapitala Banke, odnosno 25% kapitala Banke prema jednom licu ili prema grupi povezanih lica.

4.6. Rizici ulaganja banke

Rizici ulaganja banke, obuhvataju rizike ulaganja u druga pravna lica i u osnovna sredstva. U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, Odeljenje upravljanja rizicima prati ulaganja Banke i obaveštava Upravni odbor i obezbeđuje da ulaganje Banke u jedno lice koje nije u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala banke, te da ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

Merenje rizika ulaganja u osnovna sredstva podrazumeva analizu potreba, profitabilnosti i rentabilnosti takve investicije kao i uticaja angažovanja sredstava Banke u značajnijim iznosima u ovaj vid plasiranja na rizičnu poziciju Banke prvenstveno u pogledu likvidnosti i operativnih rizika.

4.7. Rizik zemlje

Pod rizikom koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je banka izložena podrazumevaju se negativni efekti koji bi mogli uticati na finansijski rezultat i kapital banke zbog nemogućnosti banke da naplati potraživanja od ovog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica.

Banka vodi politiku upravljanja ovim rizikom na način da se obezbedi minimalna izloženost kroz adekvatno merenje rizika zemlje primenom usvojene kategorizacije i utvrđivanjem limita izloženosti prema zemljama na osnovu usvojenih merila rizičnosti, odnosno na osnovu utvrđenog rejtinga zemlje, kao i primenom prihvatljivih sredstava ublažavanja datog rizika.

4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

4.7. Rizik zemlje (Nastavak)

Jedan od značajnih segmenata operativnog upravljanja rizikom zemlje predstavlja i utvrđivanje limita izlaganja Banke grupi zemalja i svakoj pojedinačnoj zemlji. Limit izloženosti se odnosi na sve transakcije sa kompanijama u ovoj zemlji. Limiti izloženosti se utvrđuju za sve zemlje kategorizovane prema internom sistemu kategorizacije koji je Banka razvila.

Izloženost Banke riziku zemlje prikazana je u Napomeni 45.

4.8. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnost upravljanja informacionim i drugim sistemima u banci, kao i usled nepredvidivih eksternih događaja.

Banka meri izloženost operativnom riziku u skladu sa zakonskim odredbama i odlukama Narodne banke Srbije. U upravljanju operativnim rizikom Banka sprovodi kvantitativno i kvalitativno merenje koja se temelje na prikupljanju podataka o stvarnim i potencijalnim gubicima usled operativnog rizika, samostalnoj proceni rizika i sistema kontrola i izveštavanja koje obuhvata interno i eksterno izveštavanje. Banka upravlja operativnim rizikom na način da minimizira uticaj negativnih i neuspelih unutrašnjih procesa, ljudi i sistema ili spoljnih događaja na finansijski rezultat Banke. Banka je u cilju omogućavanja nesmetanog i kontinuiranog funkcionisanja svih značajnih procesa i sistema u Banci usvojila Plan za obezbeđenje kontinuiteta poslovanja i Plan poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja kao njegov sastavni deo koji definiše tehničke i organizacione mere za ponovno uspostavljanje poslovanja Banke u što kraćem roku, odnosno za ublažavanje posledica prekida u poslovanju Banke.

4.9. Upravljanje kapitalom

Banka je usvojila Strategiju upravljanja kapitalom koja predstavlja stalni proces utvrđivanja i održavanja visine i strukture kapitala najmanje na propisanom, odnosno odgovarajućem nivou, kao i jasno razumevanje realnih potreba Banke za kapitalom.

Strategija upravljanja kapitalom ima za primarni cilj obezbeđenje i održavanje nivoa i strukture regulatornog i internog kapitala koja može da podrži očekivani rast plasmana, budućih izvora sredstava i njihovog korišćenja, politiku dividendi, kao i sve promene iznosa kapitala Banke.

Strateški ciljevi Banke u pogledu upravljanja kapitalom su:

- obezbeđenje dovoljnog nivoa kapitala za usklađenost sa minimalnim regulatornim zahtevima za kapitalom u skladu sa propisima Narodne banke Srbije;
- obezbeđenje dovoljnog nivoa kapitala za podršku sklonosti Banke za preuzimanje rizika i zadovoljenje potreba za internim kapitalom;
- obezbeđenje mogućnosti kontinuiranog nastavka poslovanja, uz obezbeđenje prinosa akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama;
- obezbeđenje jake kapitalne osnove, kao podrške daljem, dugoročno održivom, razvoju poslovanja Banke;
- alokacija kapitala u skladu sa strateškim ciljevima Banke, uključujući optimizaciju prinosa na interni i regulatorni kapital.

4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

4.9. Upravljanje kapitalom (Nastavak)

Planiranja kapitala Banke ima za cilj da se osigura adekvatan kapital pod promenjivim makroekonomskim uslovima, kao strategijski resurs, za podršku Banke u ostvarenju njenog strategijskog poslovnog plana. Planom kapitala, Banka konkretizuje i precizira sprovođenje strateških ciljeva i smernica za planiranje kapitala, te utvrđuje vremenski horizont za njihovo ostvarenje s obzirom na uticaj makroekonomskih faktora i promenu smera ekonomskog ciklusa na strateške planove, način na koji će Banka da zadovoljava kapitalne zahteve u narednom periodu, relevantna ograničenja vezana za kapital, kao i opšti plan za postupanje u nepredviđenim okolnostima.

Banka kontinuirano upravlja kapitalom kako bi ostvarila sledeće:

- obezbedila usaglašenost sa zahtevima u vezi sa kapitalom koji su definisani od strane Narodne banke Srbije;
- obezbedila adekvatan nivo kapitala za nastavak poslovanja po načelu stalnosti poslovanja, i
- održala kapital na nivou koji će omogućiti budući razvoj poslovanja.

Adekvatnost kapitala, kao i korišćenje kapitala Banke se prati mesečno od strane rukovodstva Banke. Narodna banka Srbije je definisala sledeće limite za kapital:

- Minimalni novčani iznos kapitala od EUR 10 miliona;
- Koeficijent adekvatnosti kapitala od 12%.

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 46/2011 i 6/2013), utvrđena je politika izračunavanja pokazatelja adekvatnosti kapitala. Pokazatelj adekvatnosti kapitala Banke jednak je odnosu kapitala i rizične aktive Banke.

Kapital Banke čini zbir osnovnog kapitala i dopunskog kapitala, umanjen za odbitne stavke od kapitala definisane ovom odlukom. Odbitne stavke oduzimaju se od osnovnog i dopunskog kapitala banke na sledeći način: 50% njihovog ukupnog iznosa oduzima se od osnovnog kapitala, a 50% njihovog ukupnog iznosa oduzima se od dopunskog kapitala.

Rizična aktiva predstavlja zbir ukupne aktive ponderisane kreditnim rizikom i kapitalnih zahteva za tržišne rizike i kapitalnog zahteva za operativni rizik utvrđenih na način propisan navedenom odlukom, pomnoženih recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala.

Banka za izračunavanje aktive ponderisane kreditnim rizikom koristi standardizovani pristup. Aktiva Banke ponderisana kreditnim rizikom predstavlja zbir vrednosti pozicija bilansne aktive i vanbilansnih stavki pomnoženih odgovarajućim ponderima kreditnog rizika.

Vrednost pozicija bilansne aktive, radi obračuna aktive ponderisane kreditnim rizikom, jednaka je iznosu bruto knjigovodstvene vrednosti tih pozicija umanjene za ispravke vrednosti i za potrebnu rezervu za procenjene gubitke. Vrednost vanbilansnih stavki, radi obračuna aktive ponderisane kreditnim rizikom, jednaka je iznosu bruto knjigovodstvene vrednosti tih stavki umanjene za rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi i za potrebnu rezervu za procenjene gubitke, koja je pomnožena odgovarajućim faktorima konverzije.

4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

4.9. Upravljanje kapitalom (Nastavak)

Shodno Odluci o adekvatnosti kapitala banke, Banka je dužna da pored minimalnog iznosa kapitala od EUR 10 miliona, u svakom trenutku održava kapital i na nivou koji je potreban za pokriće svih rizika kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, a najmanje u visini zbiru sledećih kapitalnih zahteva:

- kapitalnog zahteva za kreditni rizik i za rizik druge ugovorne strane za sve poslovne aktivnosti Banke i kapitalnog zahteva za rizik izmirenja/isporuke za aktivnosti iz knjige trgovanja;
- kapitalnog zahteva za cenovni rizik za aktivnosti iz knjige trgovanja;
- kapitalnog zahteva za devizni rizik i za robni rizik za sve poslovne aktivnosti Banke; i
- kapitalnog zahteva za operativni rizik za sve poslovne aktivnosti Banke.

Banka može deo iznosa potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama Banke tretirati kao odbitnu stavku od kapitala, umesto kao odbitnu stavku od osnovnog kapitala kako je propisano navedenom odlukom, i to:

- do 31. decembra 2012. godine - 75% tog iznosa; i
- do 31. decembra 2013. godine - 50% tog iznosa.

Ukupan kapital Banke se sastoji od osnovnog i dopunskog kapitala i odbitnih stavki.

Osnovni kapital Banke čine sledeći elementi, umanjeni za elemente odbitnih stavki:

- uplaćeni akcionarski kapital Banke po osnovu običnih i preferencijalnih akcija banke, osim preferencijalnih kumulativnih akcija, iskazan po nominalnoj vrednosti;
- emisiona premija, odnosno iznos uplaćen iznad nominalne vrednosti upisanih običnih i preferencijalnih akcija;
- sve vrste rezervi Banke formiranih na osnovu odluke Skupštine, a na teret dobiti nakon njenog oporezivanja, izuzev rezervi iz dobiti za opšte bankarske rizike;
- dobit iz ranijih godina koja nije opterećena bilo kakvim budućim obavezama, a za koju je skupština Banke donela odluku da će biti raspoređena u okviru osnovnog kapitala,

Odbitne stavke od osnovnog kapitala su:

- gubici iz prethodnih godina;
- gubitak tekuće godine;
- nematerijalna ulaganja u vidu goodwill-a, licenci, patenata, zaštitnih znakova i koncesija vrednovanih po fer vrednosti u skladu sa MSFI/MRS;
- stečene sopstvene obične i prioritetne akcije Banke, osim prioritetnih kumulativnih akcija u iznosu njihove knjigovodstvene vrednosti (nominalna vrednost uvećana za emisionu premiju);
- obične i preferencijalne akcije banke, osim preferencijalnih kumulativnih akcija, koje je Banka uzela u zalогу u iznosu vrednosti potraživanja obezbeđenih zalogom akcija, odnosno nominalne vrednosti akcija uzetih u zalogu uvećane za pripadajuću emisionu premiju, zavisno od toga koja je od ove dve vrednosti niža;

4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

4.9. Upravljanje kapitalom (Nastavak)

- regulatorna usklađivanja vrednosti u odnosu na međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (MSFI), odnosno međunarodne računovodstvene standarde (MRS):
  - nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju;
  - ostale neto negativne revalorizacione rezerve koje se ne odnose na odbitne stavke od osnovnog kapitala ili elemente koje se uključuju u dopunski i kapital Banke;
  - dobit po osnovu obaveza Banke vrednovanih prema fer vrednosti koja je ostvarena zbog promene kreditnog rejtinga banke i
  - iznos potrebne rezerve iz dobiti za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stawkama Banke.

Dopunski kapital Banke čine sledeći elementi, umanjeni za odbitne stavke dopunskog kapitala:

- uplaćeni akcijski kapital po osnovu prioritetnih kumulativnih akcija Banke iskazan u nominalnom iznosu,
- emisiona premija, odnosno iznos uplaćen iznad nominalne vrednosti upisanih prioritetnih kumulativnih akcija Banke;
- deo revalorizacione rezerve Banke koji se odnosi na efekte nastale po osnovu promene fer vrednosti osnovnih sredstava, hartija od vrednosti i ostalih sredstava koja se u skladu sa MSFI/MRS, iskazuju u korist revalorizacionih rezervi umanjenje za efekte poreskih obaveza.

Odbitne stavke od dopunskog kapitala Banke su:

- stečene sopstvene prioritetne kumulativne akcije u iznosu njihove knjigovodstvene vrednosti;
- potraživanja po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke koja su obezbeđena hibridnim instrumentom ili subordiniranim obavezom Banke do iznosa u kojem su ti instrumenti ili obaveze uključene u dopunski kapital;
- preferencijalne kumulativne akcije, koje je Banka uzela u zalogu u iznosu vrednosti potraživanja obezbeđenih zalogom akcija, odnosno nominalne vrednosti akcija uzetih u zalogu uvećane za pripadajuću emisionu premiju, zavisno od toga koja je od ove dve vrednosti niža.

Odbitne stavke od kapitala Banke su:

- direktna ili indirektna ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru u iznosu većem od 10% kapitala tih banaka, odnosno lica;
- ulaganja u hibridne instrumente i subordinirane obaveze drugih banaka i lica u finansijskom sektoru u kojima Banka ima direktna ili indirektna ulaganja u iznosu većem od 10% kapitala tih lica;
- ukupan iznos direktnih i indirektnih ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru u iznosu do 10% njihovog kapitala, kao i ulaganja u njihove hibridne instrumente i subordinirane obaveze, koji prelazi 10% zbiru osnovnog kapitala i dopunskog kapitala Banke;
- iznos za koji su prekoraćena kvalifikovana učešća u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru;
- iznos izloženosti po osnovu slobodnih isporuka od 5 radnih dana posle drugog ugovorenog plaćanja ili isporuke do završetka transakcije;
- potraživanja i potencijalne obaveze od lica povezanih s Bankom koje je Banka ugovorila pod uslovima koji su povoljniji od uslova ugovorenih s drugim licima koja nisu povezana sa Bankom.

4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

4.9. Upravljanje kapitalom (Nastavak)

Kapitalni zahtevi za pokriće kreditnog, tržišnih i operativnog rizika i obračun pokazatelja adekvatnosti kapitala utvrđuju se u skladu sa Odlukom NBS o adekvatnosti kapitala banke. Obračun zahteva za kapital za pokriće kreditnog rizika utvrđuje se na osnovu kreditnim rizikom ponderisane aktive.

Kreditnim rizikom ponderisana aktiva predstavlja zbir vrednosti pozicija bilansne aktive i vanbilansnih stavki pomnoženih odgovarajućim ponderima kreditnog rizika u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke. Za potrebe obračuna kreditnim rizikom ponderisane aktive, na pozicije bilansne aktive i vanbilansih stavki primenjuju se prilagođavanja vrednosti tih pozicija ili odgovarajućih pondera, a kroz tehnike ublažavanja, čija je primena definisana Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Kapitalni zahtev za tržišne rizike jednak je zbiru kapitalnih zahteva za poslovne aktivnosti iz knjige trgovanja, odnosno kapitalnog zahteva za cenovni rizik i kapitalnih zahteva za devizni rizik. Kapitalni zahtev za cenovni rizik se utvrđuje za pozicije u vidu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti i to po osnovu opštег i specifičnog rizika tih pozicija knjige trgovanja. Kapitalni zahtev za devizni rizik utvrđuje se na osnovu neto otvorene devizne pozicije Banke.

Banka sprovodi formalizovan i dokumentovan proces interne procene adekvatnosti kapitala, odnosno utvrđuje iznos i raspodelu internog kapitala. Postupak procenjivanja adekvatnosti internoga kapitala Banke je sastavni deo sistema upravljanja Bankom koji će na kontinuiranoj osnovi sprovoditi u skladu sa Strategijom i politikama za upravljanje rizicima, kao i Strategijom upravljanja kapitalom Banke. Uključuje redovno utvrđivanje, merenje i praćenje svih evidentiranih rizika koji mogu imati negativan uticaj na postizanje ciljeva Banke, uključujući strategiju upravljanja rizicima, politike upravljanja rizicima i u skladu sa tim sklonost za preuzimanje rizika.

Struktura ukupnog regulatornog kapitala Banke na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine, kao i koeficijent adekvatnosti kapitala prikazani su u Napomeni 46.

4.10. Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Banke je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti.

U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Banke vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Finansijski instrumenti Banke iskazani po amortizovanoj vrednosti uglavnom imaju kratkoročna dospeća i nose varijabilnu kamatu stopu koja odražava tekuće tržišne uslove. Shodno tome, rukovodstvo Banke smatra da vrednost po kojoj su navedeni finansijski instrumenti iskazani odgovara njihovoj tržišnoj vrednosti.

Fer vrednost kredita i plasmana komitentima jednaka je njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti, umanjenoj za ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja.

4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

4.10. Pravična (fer) vrednost (Nastavak)

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu (kao što su hartije od vrednosti kojima se trguje i hartije od vrednosti raspoložive za prodaju) zasniva se na kotiranim tržišnim cenama na dan bilansa stanja. Kotirana tržišna cena koja se koristi za finansijska sredstva Banke predstavlja cenu na zatvaranju.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primer derivati kojima se trguje na nezvaničnoj berzi) utvrđuje se različitim tehnikama procene. Banka primenjuje različite metode i utvrđuje pretpostavke koje se zasnivaju na tržišnim uslovima koji postoje na datum bilansa stanja. Kotirane tržišne cene ili kotirane cene dilera za slične instrumente koriste se za dugoročne obaveze.

Ostale tehnike, kao što su procenjene diskontovane vrednosti novčanih tokova, koriste se za određivanje fer vrednosti preostalih finansijskih instrumenata. Fer vrednost svoga kamatne stope preračunava se kao sadašnja vrednost procenjenih budućih novčanih tokova. Fer vrednost terminskih deviznih ugovora utvrđuje se primenom kotiranih tržišnih kurseva na dan bilansa stanja.

Prepostavlja se da nominalna vrednost, umanjena za gubitke zbog umanjenja vrednosti potraživanja i obaveza, približno odražava njihovu fer vrednost.

Depoziti banaka i komitenata su uglavnom po viđenju ili kratkročni sa ugovorenim varijabilnim kamatnim stopama i stoga rukovodstvo Banke smatra da vrednosti po kojima su isti iskazani u bilansu stanja odgovaraju njihovoj tržišnoj vrednosti.

Fer vrednost finansijskih obaveza za potrebe obelodanjivanja procenjuje se diskontovanjem budućih ugovornih novčanih tokova prema trenutnoj tržišnoj kamatnoj stopi koja je Banci na raspolaganju za slične finansijske instrumenate.

Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

4.11. Poreski rizici

Poreski sistem Republike Srbije je u procesu kontinuirane revizije i izmena. U Republici Srbiji poreski period je otvoren tokom perioda od 5 godina. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima. Rukovodstvo Banke smatra da su poreske obaveze evidentirane u priloženim finansijskim izveštajima pravilno iskazane.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

---

5. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

	U hiljadama dinara	2013.	2012.
Prihodi od kamata			
<i>Krediti i depoziti</i>			
Narodna banka Srbije	80,787	21,808	
Domaće banke i druge finansijske organizacije	24,946	34,939	
Strane banke	773	2,007	
Preduzeća	431,279	342,503	
Javni sektor	20	198	
Stanovništvo	17,562	21,478	
Ostalo	11,280	2,590	
<i>Kamata na hartije od vrednosti i ostale plasmane</i>			
Repo poslovi i blagajnički zapisi	77,327	66,185	
Eskont menica	104,120	148,529	
Obveznice	28,995	42,922	
Faktoring	140,008	175,860	
Ostalo	16,029	11,732	
Ukupno	933,126	870,751	
Rashodi od kamata			
Banke i druge finansijske institucije	15,285	8,708	
Preduzeća	32,163	20,977	
Javna preduzeća	55,712	9,324	
Stanovništvo	63,659	67,495	
Javni sektor	185	-	
Strana lica	320	402	
Strane banke	7,042	-	
Drugi komitenti	15,436	29,914	
Ukupno	189,802	136,820	
Dobitak po osnovu kamata	743,324	733,931	

6. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	U hiljadama dinara	2013.	2012.
Prihodi od naknada i provizija			
- naknade za usluge platnog prometa (osim stanovništva)	29,245	30,945	
- naknade po osnovu faktoringa	12,883	68,034	
- naknade za izdate garancije i ostala jemstva	44,164	49,383	
- naknade po poslovima sa stanovništvom	11,373	11,094	
- ostale naknade za bankarske usluge	6,683	13,345	
Ukupno	104,348	172,801	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

---

6. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA (Nastavak)

	U hiljadama dinara	2013.	2012.
Rashodi naknada i provizija			
Naknade za usluge platnog prometa:			
- u zemlji	2,758	2,466	
- u inostranstvu	5,042	7,429	
Ostale naknade i provizije	12,463	5,018	
Ukupno	20,263	14,913	
Dobitak po osnovu naknada i provizija	84,085	157,888	

**7. NETO DOBITAK/GUBITAK PO OSNOVU PRODAJA HARTIJA OD VREDNOSTI PO FER
VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA**

	U hiljadama dinara	2013.	2012.
Dobici od prodaje hartija od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha	202	223	
Gubici od prodaje hartija od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	
Ukupno	202	223	

**8. NETO DOBITAK/GUBITAK PO OSNOVU PRODAJA HARTIJA OD VREDNOSTI KOJE SU
RASPOLOŽIVE ZA PRODAJU**

	U hiljadama dinara	2013.	2012.
Dobici od prodaje hartija od vrednosti koje su raspoložive za prodaju	-	56,896	
Gubici od prodaje hartija od vrednosti koje su raspoložive za prodaju	(642)	(1,139)	
Ukupno	(642)	55,757	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

---

9. NETO PRIHODI / (RASHODI) OD KURSNIH RAZLIKA

	U hiljadama dinara	2013.	2012.
Pozitivne kursne razlike	1,873,032		2,752,727
Negativne kursne razlike	<u>(1,853,434)</u>		<u>(2,776,513)</u>
Neto (rashodi) / prihodi od kursnih razlika	<u>19,598</u>		<u>(23,786)</u>

10. PRIHODI OD DIVIDENDI I UČEŠĆA

	U hiljadama dinara	2013.	2012.
Prihodi od dividendi	13,655		2,730
Ukupno	<u>13,655</u>		<u>2,730</u>

11. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	U hiljadama dinara	2013.	2012.
Prihodi od zakupnina	15,477		15,859
Prihodi od sticanja imovine	114,321		-
Ostali prihodi	3,611		3,308
Ukupno	<u>133,409</u>		<u>19,167</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

12. NETO PRIHODI /(RASHODI) PO OSNOVU INDIREKTNIH OTPISA PLASMANA I REZERVISANJA

a) Knjiženja na teret rezultata

	U hiljadama dinara	2013.	2012.
Rashodi indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja			
<i>Rashodi indirektnih otpisa plasmana bilansnih pozicija:</i>			
- potraživanja za kamatu i naknadu	111,031	28,467	
- dati krediti i depoziti	535,716	294,814	
- hartije od vrednosti	119,442	77,872	
- ostali plasmani	264,211	205,405	
- ostala sredstva	4,859	14,005	
	1,035,259	620,563	
<i>Rashodi rezervisanja za vanbilansne pozicije (Napomena 32a)</i>	38,902	50,107	
<i>Rashodi rezervisanja za penzije (Napomena 32b)</i>	2,048	1,239	
<i>Rashodi rezervisanja za jubil.nagrade i bonuse (Napomena 32b)</i>	-	261	
	40,950	51,607	
<i>Rashodi indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja:</i>			
Rashodi od povećanja obaveza rezervisanja za godišnje odmore	-	-	
Rashodi indirektnih otpisa suspendovane kamate	-	3,009	
	-	3,009	
Ukupno	1,076,209	675,179	
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja			
<i>Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana bilansnih pozicija:</i>			
- potraživanja za kamatu i naknadu	13,152	15,513	
- dati krediti i depoziti	246,455	250,378	
- hartije od vrednosti	72,681	78,889	
- ostali plasmani	317,685	156,512	
- ostala sredstva	4,310	17,535	
	654,283	518,827	
<i>Prihodi od ukidanja rezervisanja za vanbilansne pozicije (Napomena 32a)</i>	51,703	26,017	
<i>Prihodi od ukidanja rezervisanja za penzije</i>	-	-	
<i>Prihodi od ukidanja rezervisanja za jubilarne nagrade i bonuse</i>	10,147	-	
	61,850	26,017	
<i>Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa suspendovane kamate</i>	-	-	
Ukupno	716,133	544,844	
Neto prihodi / (rashodi) po osnovu indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja	(360,076)	(130,335)	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

12. NETO PRIHODI /(RASHODI) PO OSNOVU INDIREKTNIH OTPISA PLASMANA I REZERVISANJA (Nastavak)**b) Promene na računima ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja finansijskih plasmana i rizične vanbilansne aktive u 2013. godini**

	Gotovina i gotov. ekviv. (Nap. 19)	Kamate i naknade (Nap. 21)	Dati krediti i depoziti (Nap. 22)	Hartije od vrednosti (Nap. 23)	Učešća u kapitalu (Nap. 24)	Ostali plasmani (Nap. 25)	Ostala aktiva (Nap. 28)	Vanbilansna aktiva (Nap. 37)	U hiljadama dinara Ukupno
Stanje na dan 1. januar 2013. godine	2,930	8,505	161,148	10,605	672	77,344	4	35,022	296,230
Nove ispravke u toku godine	4,256	111,031	535,716	119,442	585	264,211	19	38,902	1,074,162
Kursne razlike	(38)	187	327	1		539		75	1,091
Smanjenje obaveza	-	-	-	-		166,251	-	-	166,251
Ukidanje inidrektnih otpisa plasmana	(3,999)	(13,152)	(246,455)	(72,681)	(294)	(317,685)	(17)	(51,703)	(705,986)
Stanje na dan 31. decembar 2013. godine	3,149	106,571	450,736	57,367	963	190,660	6	22,296	831,748
Stanje na dan 1. januar 2012. godine	6,192	6,553	125,688	11,589	272	27,629	442	11,180	189,545
Nove ispravke u toku godine	13,496	28,467	294,814	77,872	448	205,405	61	50,107	670,670
Kursne razlike	200	351	6,244	33	-	822	30	(248)	7,432
Isknjižavanje ispravke vrednosti	-	(11,353)	(15,220)	-	-	-	-	-	(26,573)
Ukidanje inidrektnih otpisa plasmana	(16,958)	(15,513)	(250,378)	(78,889)	(48)	(156,512)	(529)	(26,017)	(544,844)
Stanje na dan 31. decembar 2012. godine	2,930	8,505	161,148	10,605	672	77,344	4	35,022	296,230

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

---

12. NETO PRIHODI /(RASHODI) PO OSNOVU INDIREKTNIH OTPISA PLASMANA I REZERVISANJA (Nastavak)

c) Rezerva za procenjene gubitke

Na osnovu kategorizacije plasmana utvrđene saglasno propisima Narodne banke Srbije ("NBS") na dan 31. decembra 2012. godine utvrđena je rezerva za procenjene gubitke po osnovu ukupne izloženosti Banke kreditnom riziku.

U skladu sa Odlukom NBS o klasifikaciji bilanske aktive i vanbilansnih stavki banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 94/2011, 57/2012, 123/2012 i 43/2013), suma pozitivnih razlika iznosa rezerve za procenjene gubitke obračunate u skladu sa navedenom odlukom, i iznosa ispravke vrednosti bilanske aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama, koja su obračunata u skladu sa internom usvojenom metodologijom, na nivou dužnika predstavlja odbitnu stavku od kapitala Banke obračunatog u skladu sa Odlukom NBS o adekvatnosti kapitala banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 46/2011 i 6/2013).

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Obračunata rezerva za procenjene gubitke u skladu sa Odlukom NBS po osnovu:		
- bilansnih plasmana	2,698,619	1,292,408
- vanbilansnih stavki	<u>259,729</u>	<u>239,921</u>
	<u>2,958,348</u>	<u>1,532,329</u>
Ispravke vrednosti i rezervisanja obračunata u skladu sa internom metodologijom (MRS 39):		
- ispravka vrednosti bilanske aktive	809,452	261,208
- rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama	<u>22,296</u>	<u>35,022</u>
	<u>831,748</u>	<u>296,230</u>
Potrebna rezerva za procenjene gubitke na dan 31. Decembra	<u>2,159,672</u>	<u>1,240,713</u>

Na dan 31. decembra 2013. godine, potrebna rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilanske aktive i vanbilansnih stavki, nakon umanjenja za ispravke vrednosti bilanske aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama, obračunata u skladu sa navedenom Odlukom NBS (Napomena 2.9.), iznosi 2,159,672 hiljada dinara (31. decembar 2012. godine: 1,240,713 hiljade dinara).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

---

13. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	U hiljadama dinara	2013.	2012.
Troškovi neto zarada i naknada	229,543	259,281	
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade	82,766	87,610	
Ostali lični troškovi	27,027	33,789	
Troškovi neiskorišćenih godišnjih odmora	-	507	
Ukupno	<u>339,336</u>	<u>381,187</u>	

14. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	U hiljadama dinara	2013.	2012.
Troškovi amortizacije:			
- osnovnih sredstava (Napomena 26)	37,110	40,838	
- nematerijalnih ulaganja (Napomena 26)	4,246	3,999	
Ukupno	<u>41,356</u>	<u>44,837</u>	

15. OPERATIVNI I OSTALI POSLOVNI RASHODI

	U hiljadama dinara	2013.	2012.
Troškovi indirektnih poreza i doprinosa	65,128	82,908	
Usluge	48,195	54,110	
Ostali nematerijalni troškovi	44,331	52,220	
Sponzorstvo, humanitarna pomoć i donacije	24,977	20,810	
Materijal i energija	22,626	24,013	
Troškovi reprezentacije	5,030	8,036	
Premije osiguranja	11,758	10,433	
Rashodi otpisa nenačlanih potraživanja	178	20,401	
Ostali rashodi	25,367	27,211	
Ukupno	<u>247,590</u>	<u>300,142</u>	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

---

16. PRIHODI OD PROMENE VREDNOSTI IMOVINE I OBAVEZA

	U hiljadama dinara	2013.	2012.
Prihodi od promene vrednosti plasmana			
Dobici po osnovu primene valutne klauzule na kredite i plasmane	45,858	137,244	
Prihodi od promene vrednosti hartija od vrednosti	813	702	
Prihodi od promene vrednosti obaveza	-	-	
Prihodi od promene vrednosti plasmana i potraživanja	3	-	
Prihodi od promene vrednosti derivata	-	738	
Ukupno	46,674	138,684	

17. RASHODI OD PROMENE VREDNOSTI IMOVINE I OBAVEZA

	U hiljadama dinara	2013.	2012.
Rashodi od promene vrednosti plasmana			
Gubici po osnovu primene valutne klauzule na kredite i plasmane	38,856	64,062	
Rashodi od promene vrednosti hov-a	6,125	980	
Rashodi od promene vrednosti obaveza	24	-	
Rashosi od promene vrednosti forwarda	726	12	
Ukupno	45,731	65,053	
Neto prihodi / (rashodi) od promene vrednosti imovine i obaveza	943	73,631	

18. POREZ NA DOBITAK**a) Komponenete poreza na dobitak**

Ukupan poreski rashod sastoji se od sledećih poreza:

	U hiljadama dinara	2013.	2012.
Tekući porez	-	(4,918)	
Odložen poreski prihod / (rashod)	675	1,286	
Ukupno	675	(3,632)	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

---

18. POREZ NA DOBITAK (Nastavak)

- b) Usaglašavanje iznosa tekućeg poreza i proizvoda dobitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

	U hiljadama dinara	2013	2012
Dobitak pre oporezivanja	6,216	163,040	
Porez na dobitak po stopi od 15%	932	16,304	
Poreski efekti na odložene poreske prihode/rashode kroz BU	169	657	
Poreski efekti rashodi koji se priznaju u poreskom bilansu	(466)	(8,587)	
Poreski efekti rashodi koji se ne priznaju u poreskom bilansu	2,887	1,735	
Poreski efekti na prihod od kamata po osnovu dužničkih HOV čiji je izdavalac RS, NBS ili lok.samouprava	(16,522)	-	
Poreski efekti na prihode koji umanjuju poresku osnovicu	(1,522)		
Poreski efekti po osnovu dividendi	(2,048)	-273	
Porez nakon umanjenja poreske osnovice	(16,570)	9,836	
Umanjenje po osnovu ulaganja u osnovna sredstva	-	9,836	
Obračunati porez	(16,570)	4,918	
Efektivna stopa poreza na dobitak	0.00%	3.02%	

c) Odložene poreske obaveze

Odložene poreske obaveze se odnose na privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja i njihove poreske osnove, kao i na privremene razlike nastale po osnovu revalorizacije osnovnih sredstava i promene vrednosti hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju. Promene na odloženim poreskim obavezama u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	2013.	2012.
Stanje na dan 1. Januara	53,314	38,494	
Efekat privremenih razlika po osnovu amortizacije	(675)	(1,286)	
evidentiran u korist/(na teret) bilansa uspeha	37,068	16,106	
Efekat privremenih razlika po osnovu revalorizacije			
evidentiran na teret revalorizacionih rezervi	89,707	53,314	
Stanje na dan 31. decembra	89,707	53,314	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

---

19. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

	U hiljadama dinara	2013.	2012.
Gotovina i gotovinski ekvivalenti			
Tekući račun	566,622	281,433	
Blagajna:			
- u dinarima	24,842	17,490	
- u stranoj valuti	156,811	112,707	
Devizni računi:			
- kod domaćih banaka	11,685	32,871	
- kod stranih banaka	213,996	276,446	
Stanje na dan 31. decembra	973,956	720,947	
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 12b)</i>	<i>(3,149)</i>	<i>(2,930)</i>	
Stanje na dan 31. decembra	970,807	718,017	

Obavezna dinarska rezerva predstavlja minimalnu rezervu u dinarima izdvojenu u skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012 107/2012. i 62/2013).

Banka je dužna da obračunava i izdvaja obaveznu dinarsku rezervu po propisanim stopama na dinarsku osnovicu koju čini prosečno dnevno knjigovodstveno stanje dinarskih obaveza (osim obaveza indeksiranih valutnom klauzulom) u prethodnom kalendarskom mesecu na svoj žiro račun.

Obaveznu dinarsku rezervu Banka obračunava na obaveze po dinarskim depozitima, kreditima i hartijama od vrednosti, kao i na druge dinarske obaveze, osim dinarskih depozita primljenih po poslovima koje Banka obavlja u ime i za račun trećih lica, a koji ne prelaze iznose plasmana koje je Banka dala iz tih depozita.

Izuzetno od ovoga, Banka obaveznu rezervu ne obračunava na: iznos obaveza prema Narodnoj banci Srbije; obaveze prema bankama koje izdvajaju obaveznu rezervu kod Narodne banke Srbije; subordinirane obaveze za koje je Narodna banka Srbije utvrdila da su ispunjeni uslovi za njihovo uključivanje u dopunski kapital Banke; dinarske i devizne obaveze po osnovu sredstava koja banke primaju od međunarodnih finansijskih organizacija, vlada i finansijskih institucija čiji su osnivači strane države i to posredstvom države kao glavnog dužnika, odnosno vlasnika tih sredstava ili neposredno uz uslov da se pri replasiranju tih sredstava poštuju dogovoren principi kod utvrđivanja kamatnih marži; obaveze u dinarima i devizama po osnovu depozita, kredita i drugih sredstava primljenih iz inostranstva u periodu od 1. oktobra 2008. do 31. marta 2010. godine - i to do prвobitno utvrđenog roka dospeća tih obaveza, a najkasnije do 31. decembra 2014. godine; deo dinarskih depozita primljenih po poslovima u ime i za račun trećih lica, koji ne prelaze iznose plasmana odobrenih iz tih depozita; sredstva oročene dinarske štednje prikupljena u periodu od 31. oktobra do 8. novembra 2010. godine - i to do isteka perioda na koji je oročena ta štednja, pod uslovom da nije indeksirana deviznom klauzulom, kao i obaveze u dinarima i devizama po osnovu sredstava finansijske podrške koje je obezbedila Agencija za osiguranje depozita u skladu sa zakonom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

---

19. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI (Nastavak)

Obaveznu dinarsku rezervu Banka obračunava po stopi od:

- 5% na deo dinarske osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana (2012. godina: 5%); i
- po stopi od 0% na deo dinarske osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana (2012. godina: 0%).

Obračunatu dinarsku obaveznu rezervu čini zbir:

- obračunate obavezne rezerve u dinarima;
- 32% dinarske protivvrednosti obračunate obavezne rezerve u evrima - na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana (2012. godina: 32%); i
- 24% dinarske protivvrednosti obračunate obavezne rezerve u evrima - na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana (2012. godina: 24%).

Dinarska protivvrednost obračunate obavezne rezerve u evrima utvrđuje se primenom zvaničnog srednjeg kursa RSD koji važi na dan obračuna obavezne rezerve, tj. 17-tog u mesecu.

Obaveznu rezervu Banka obračunava 17-tog u mesecu, i tako obračunata obavezna rezerva važi za obračunski period od 18-tog u mesecu do 17-tog u narednom mesecu. Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene dinarske obavezne rezerve u visini obračunate dinarske obavezne rezerve.

Na dan 31. decembra 2013. godine obračunata obavezna rezerva u dinarima iznosila je 535,634 hiljada dinara (31. decembar 2012. godine: 292,739 hiljada dinara) i bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

Kamatna stopa na iznos ostvarenog prosečnog dnevnog stanja izdvojene dinarske obavezne rezerve u toku 2013. godine iznosila je 2.50% na godišnjem nivou (2012. godina: 2.50% godišnje).

Banka nije koristila navedena sredstva rezerve u svrhe održanja likvidnosti u toku 2013. godine.

20. OPOZIVI DEPOZITI I KREDITI

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Opozivi depoziti i krediti		
Obavezna rezerva u stranoj valuti	2,848,364	2,978,606
Depozitni viškovi likvidnih sredstava kod NBS	1,926,000	175,000
Potraživanja u dinarima od Narodne banke Srbije po repo transakcijama	1,653,300	-
Stanje na dan 31. decembra	6,427,664	3,153,606

20. OPOZIVI DEPOZITI I KREDITI (Nastavak)

U skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012 107/2012 i 62/2013), Banka obračunava i izdvaja obaveznu deviznu rezervu po propisanim stopama na deviznu osnovicu koju čini prosečno dnevno knjigovodstveno stanje deviznih obaveza i prosečno dnevno knjigovodstveno stanje dinarskih obaveza indeksiranih deviznom klauzulom u prethodnom kalendarskom mesecu.

Obaveznu deviznu rezervu Banka obračunava na obaveze po deviznim depozitima, kreditima i hartijama od vrednosti, na druge devizne obaveze, kao i na depozite, kredite i druga devizna sredstva primljena iz inostranstva po poslovima koje Banka obavlja u ime i za račun trećih lica.

Izuzetno od ovoga, Banka obaveznu rezervu ne obračunava na: iznos obaveza prema Narodnoj banci Srbije; obaveze prema bankama koje izdvajaju obaveznu rezervu kod Narodne banke Srbije; subordinirane obaveze za koje je Narodna banka Srbije utvrdila da su ispunjeni uslovi za njihovo uključivanje u dopunski kapital Banke; dinarske obaveze po osnovu sredstava koja banke primaju od međunarodnih finansijskih organizacija, vlada i finansijskih institucija čiji su osnivači strane države i to posredstvom države kao glavnog dužnika, odnosno vlasnika tih sredstava ili neposredno; obaveze u dinarima i devizama po osnovu depozita, kredita i drugih sredstava primljenih iz inostranstva u periodu od 1. oktobra 2008. do 31. marta 2010. godine - i to do prvobitno utvrđenog roka dospeća tih obaveza, a najkasnije do 31. decembra 2013. godine; sredstva oričene dinarske štednje prikupljena u periodu od 31. oktobra do 8. novembra 2010. godine - i to do isteka perioda na koji je oričena ta štednja, pod uslovom da nije indeksirana deviznom klauzulom, kao i obaveze u dinarima i devizama po osnovu sredstava finansijske podrške koje je obezbedila Agencija za osiguranje depozita u skladu sa zakonom.

Obaveznu deviznu rezervu Banka obračunava po stopi od:

- 29% na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana, a, izuzetno po stopi od 50% na deo devizne osnovice koju čine dinarske obaveze indeksirane deviznom klauzulom sa ugovorenom ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana (2012. godina: 29%); i
- po stopi od 22% na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana, a, izuzetno po stopi od 50% na deo devizne osnovice koju čine dinarske obaveze indeksirane deviznom klauzulom sa ugovorenom ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana (2012. godina: 22%).

Obračunatu deviznu obaveznu rezervu čini zbir:

- 68% obračunate obavezne rezerve u evrima - na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana (2012. godina: 68%); i
- 76% obračunate obavezne rezerve u evrima - na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana (2012. godina: 76%).

Obračunatu deviznu obaveznu rezervu Banka izdvaja u evrima na devizne račune Narodne banke Srbije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

---

20. OPOZIVI DEPOZITI I KREDITI (Nastavak)

Izuzetno od ovoga, banke kod kojih bi, zbog izdvajanja devizne obavezne rezerve u evrima, pokazatelj deviznog rizika odstupao od onog koji je propisan Odlukom Narodne banke Srbije kojom se uređuje upravljanje rizicima, mogu deviznu obaveznu rezervu izdvajati i u SAD dolarima. Prosečno dnevno stanje devizne obavezne rezerve izdvojene u SAD dolarima preračunava se u evre primenom zvaničnog srednjeg kursa RSD koji važi na dan obračuna obavezne rezerve, odnosno 17-tog u mesecu.

Obaveznu rezervu Banka obračunava 17-tog u mesecu, i tako obračunata obavezna rezerva važi za obračunski period od 18-tog u mesecu do 17-tog u narednom mesecu.

Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene devizne obavezne rezerve u visini obračunate devizne obavezne rezerve.

Za izračunavanje prosečnog dnevnog stanja izdvojene (dinarske i devizne) obavezne rezerve uzimaju se u obzir svi dati u obračunskom periodu.

Na iznos ostvarenog prosečnog stanja izdvojene devizne rezerve Narodna banka Srbije ne plaća kamatu.

Na dan 31. decembra 2013. godine devizna obavezna rezerva Banke u stranoj valuti bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

Kamatna stopa na viškove likvidnih sredstava plasiranih kod Narodne banke Srbije se u toku 2013. godine kretala u rasponu od 7.0% do 9.25% na godišnjem nivou. Kamatna stopa na repo transakcije sa blagajničkim zapisima Narodne banke Srbije se u toku 2013. kretala u rasponu od 7.66% do 9.95% na godišnjem nivou.

**21. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU KAMATA, NAKNADA, PRODAJE,
PROMENE FER VREDNOSTI DERIVATA**

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
U dinarima:		
Banke	14,174	1,345
Preduzeća	315,147	49,527
Stanovništvo	1,880	2,448
Ostali komitenti	591	62
	331,792	53,382
U stranoj valuti:		
Preduzeća	7,091	314
Ostali komitenti	870	27
	7,961	341
Potraživanja po osnovu kamate i naknade, bruto	339,753	53,723
Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 12b)	(106,571)	(8,505)
Stanje na dan 31. decembra	233,182	45,218

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

22. DATI KREDITI I DEPOZITI

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
U dinarima		
Domaće banke	1,076,248	501,702
Preduzeća	2,910,202	1,989,661
Stanovništvo	299,222	362,849
Ostalo	156,056	25,360
Ukupno	4,441,728	2,879,572
U stranoj valuti		
Domaće banke	-	-
Preduzeća	3,420	21,692
Depozit kod CRHOV-a	4,586	4,549
Strana lica	-	-
Ostalo	3,435	3,314
Ukupno	11,441	29,555
Dati krediti i depoziti bruto	4,453,169	2,909,126
Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 12b)	(450,736)	(161,148)
Stanje na dan 31. decembra	4,002,433	2,747,978

	2013.		2012.			
	Kratkoročni plasmani	Dugoročni plasmani	Ukupno	Kratkoročni plasmani	Dugoročni plasmani	Ukupno
U dinarima						
Krediti:						
- preduzećima	1,309,651	342,659	1,652,310	894,312	908,125	1,802,437
- drugim komitentima	136,347	8,842	145,189	11,702	15,194	26,896
- stanovništvu	9,967	285,229	295,197	8,112	345,963	354,075
- domaćim bankama	1,075,000	-	1,075,000	500,000	-	500,000
Dospela potraživanja	1,274,033	-	1,274,032	196,164	-	196,164
Ukupno	3,804,998	636,730	4,441,728	1,610,290	1,269,282	2,879,572
U stranoj valuti						
Domaće banke	-	-	-	-	-	-
Krediti preduzećima	2,866	-	2,866	20,355	-	20,355
Stanovništvo	-	3,117	3,117	-	3,197	3,197
Dospela potraživanja	872	-	872	1,453	-	1,453
Ostali plasmani	4,586	-	4,586	4,549	-	4,549
Ukupno	8,324	3,117	11,441	26,357	3,197	29,554
Plasmani klijentima, bruto	3,813,322	639,847	4,453,169	1,636,647	1,272,479	2,909,126
Minus:						
Ispravka vrednosti	(430,735)	(20,001)	(450,736)	(121,823)	(39,325)	(161,148)
Stanje na dan 31. decembra	3,382,587	619,846	4,002,433	1,514,824	1,233,154	2,747,978

22. DATI KREDITI I DEPOZITI (Nastavak)

Kratkoročni krediti pravnim licima odobravani su za finansiranje poslovnih aktivnosti u oblasti građevinarstva i prerađivačke industrije, kao i za ostale namene, uz fiksnu kamatnu stopu koja se kretala u rasponu od 10.03%-29.84% na godišnjem nivou na dinarske kredite, odnosno od 12.01%-14.02% na kredite u stranoj valuti i kredite indeksirane valutnom klauzulom.

Dugoročni krediti pravnim licima odobravani su za finansiranje investicionih projekata, nabavku osnovnih sredstava i trajnih obrtnih sredstava na period do 10 godina, uz fiksne kamatne stope koje su se kretale u rasponu od 11.0% do 14.2% na godišnjem nivou na kredite indeksirane valutnom klauzulom, odnosno od 14,5% do 17.0% na dinarske kredite. Odobravani su i dugoročni krediti sa subvencionisanim kamatnom stopom po stopi u visini referentne kamatne stope NBS. Banka je odobravala i reprogramirane kredite po stopi od 10.0%-19.20% na godišnjem nivou.

Gotovinski krediti stanovništvu odobravaju se na period od 6-72 meseca a, kamatna stopa se kreće u rasponu od 12.5% do 24.0%. Gotovinski krediti stanovništvu sa 100% depozitom odobravaju se po kamatnoj stopi od 5% na godišnjem nivou i periodom otplate do 15 godina. Potrošački krediti u dinarima su odobravani uz kamatnu stopu od 16% do 23%, a na period korišćenja od 6-36 meseci. Kamatna stopa na dozvoljena prekoračenja na računima građana iznosi 1.5% do 2% mesečno, odnosno veća od redovne kamate ili zakonske zatezne kamate na nedozvoljeni minusni saldo na tekućim računima građana.

Dugoročni krediti stanovništvu odobravani su za kupovinu automobila, rešavanje stambenih potreba, nabavku trajnih potrošnih dobara. Kamatna stopa je bila u rasponu od 5% do 21% godišnje.

a. Ročnost dospeća plasmana komitentima

Ročnost dospeća plasmana komitentima prikazanih u bruto iznosu, prema preostalom roku dospeća, sa stanjem na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine, je sledeća:

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Dospela potraživanja	1,274,906	197,617
Do 30 dana	1,237,319	871,002
Od 1 do 3 meseca	698,353	174,549
Od 3 do 12 meseci	736,397	393,479
Preko 1 godine	506,194	1,272,479
	<u>4,453,169</u>	<u>2,909,126</u>

22. DATI KREDITI I DEPOZITI (Nastavak)**b. Ročnost dospelih potraživanja od komitenata**

Struktura dospelih potraživanja prikazana je kako sledi:

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Dospela potraživanja		
Do 3 meseca	522,699	39,392
Od 3 do 6 meseci	369,192	90,939
Od 6 do 12 meseci	220,642	16,056
Preko 1 godine	162,373	51,230
	1,274,906	197,617

c. Koncentracija plasmana komitentima

Koncentracija kredita plasiranih komitentima Banke, prikazanih u bruto iznosu na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine, značajna je kod sledećih delatnosti:

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Građevinarstvo	274,407	276,632
Prerađivačka industrija	992,826	718,268
Strane banke	-	-
Stanovništvo	304,454	362,849
Trgovina	1,373,776	652,052
Domaće banke	1,076,247	501,702
Ostali	431,459	397,623
Stanje na dan 31. decembra	4,453,169	2,909,126

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

---

23. HARTIJE OD VREDNOSTI (bez sopstvenih akcija)

	U hiljadama dinara	2013.	2012.
Hartije od vrednosti			
U stranoj valuti			
Obveznice RS po osnovu stare devizne štednje	22,915	19,565	
Odstupanje od nominalne vrednosti obveznica RS	(1,083)	(417)	
Obveznice Republike Irak	27,344	5,683	
Odstupanje od nominalne vrednosti obveznica Iraka	(4,170)	(327)	
Državni zapisi RS	281,332	-	
Odstupanje od nominalne vrednosti državnih zapisa RS	(148)	-	
Stanje na dan 31. decembra	326,190	24,504	
U dinarima			
Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	6,727	8,202	
Hov po fer vrednosti kroz bilans uspeha	61	664	
Korporativne obveznice	18,263	18,806	
Hov koje se drže do dospeća-obveznice trezora RS	220,725	330,000	
Eskontovane menice u dinarima	143,974	723,007	
389,750	1,080,679		
Hartije od vrednosti bruto	715,940	1,105,183	
Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 12b)	(57,367)	(10,605)	
Stanje na dan 31. decembra	658,573	1,094,578	

Hartije od vrednosti na dan 31. decembra 2013. godine čine:

- hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha - obveznice stare devizne štednje u iznosu od 21,832 hiljada dinara i akcije privrednih društava i banaka u iznosu od 61 hiljada dinara.
- hartije od vrednosti raspoložive za prodaju koje čine akcije banaka i privrednih društava (akcije preduzeća učestvuju sa 90.1% u ukupnom portfelju ovih hartija od vrednosti), kao i obveznice Republike Irak u iznosu od 23,174 hiljada dinara.
- hartije od vrednosti koje se drže do dospeća (korporativne obveznice, obveznice trezora RS , državni zapisi RS i menice primljene u eskont). Kamatna stopa na potraživanja po osnovu menica privrednih društava primljenih u eskont koje dospevaju u roku do 12 meseci, iznosi od 20.40%-28.32% na godišnjem nivou.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

---

24. UDELI (UČEŠĆA)

	U hiljadama dinara	2013.	2012.
Učešća u kapitalu			
-u dinarima			
-Jubmes faktor d.o.o. Beograd	83,206	81,446	
-Energoprojekt garant A.D., Beograd	49,199	44,003	
-druga pravna lica	19,248	16,489	
-u stranoj valuti (S.W.I.F.T.)	173	170	
<i>Učešća u kapitalu zavisnih lica</i>			
- Fondacija Dečje srce, Beograd	114	114	
	151,940	142,222	
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 12b)</i>	(963)	(672)	
Stanje na dan 31. decembra	150,977	141,550	

25. OSTALI PLASMANI

	U hiljadama dinara	2013.	2012.
Ostali plasmani			
Otkup deviznih fakturna	195,072	231,605	
Otkup dinarskih fakturna	557,341	952,268	
Dospeli plasmani po aktiviranim avalima	322,133	122,262	
Ostali plasmani	4,308	-	
Ostali plasmani, bruto	1,078,854	1,306,135	
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 12b)</i>	(190,660)	(77,344)	
Stanje na dan 31. decembra	888,194	1,228,791	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

26. OSNOVNA SREDSTVA I NEMATERIJALNA ULAGANJA

	Gradevinski objekti	Oprema	Zemljište	Ukupno	Nemate- rijalna ulaganja
NABAVNA VREDNOST					
Stanje 1. januara 2012. godine	937,894	245,840	-	1,183,734	30,674
Povećanja	15,454	7,620	-	23,074	2,500
Otuđivanje i rashodovanje	-	(3,476)	-	(3476)	-
Stanje 31. decembra 2012. godine	953,348	249,984	-	1,203,332	33,174
Povećanja	-	24,732	131,544	156,276	2,750
Uskladivanje fer vrednosti	(37,890)	-	278,047	240,157	-
Otuđivanje i rashodovanje	-	(20,230)	-	(20,230)	-
Stanje 31. decembra 2013. godine	915,458	254,486	409,591	1,579,535	35,924
AKUMULIRANA ISPRAVKA					
VREDNOSTI					
Stanje 1. januara 2012. godine	48,223	139,585	-	187,808	16,487
Amortizacija (Napomena 14)	11,962	28,875	-	40,837	3,999
Otuđivanje i rashodovanje	-	(3,470)	-	(3,470)	-
Stanje 31. decembra 2012. godine	60,185	164,990	-	225,175	20,486
Stanje 1. januara 2013. godine	60,185	164,990	-	225,175	20,486
Uskladivanje fer vrednosti	(123)	-	-	(123)	-
Amortizacija (Napomena 14)	12,126	24,984	-	37,110	4,246
Otuđivanje i rashodovanje	-	(20,224)	-	(20,224)	-
Stanje 31. decembra 2013. godine	72,188	169,750	-	241,938	24,732
Neotpisana vrednost na dan:					
- 31. decembra 2013. godine	843,270	84,736	409,591	1,337,597	11,192
- 31. decembra 2012. godine	893,163	84,994	-	978,157	12,688

Na dan 31. decembra 2013. godine, Banka nema gradevinske objekte pod hipotekom uknjižene radi obezbeđenja otplate kredita ili izmirenja drugih finansijskih obaveza.

Da su gradevinski objekti iskazani po nabavnoj vrednosti, na dan 31. decembra 2013. godine njihova neotpisana vrednost iznosila bi 536,360 hiljade dinara (nerevalorizovana nabavna vrednost iznosi 612,618 hiljada dinara).

Koristeći eksterne i interne izvore informacija u skladu sa MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine" u cilju analize da li postoje indikacije da je neko sredstvo obezvređeno, rukovodstvo Banke smatra da na dan 31. decembra 2013. godine ne postoje indikacije da je vrednost osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja obezvređena.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine**

---

26. OSNOVNA SREDSTVA I NEMATERIJALNA ULAGANJA (Nastavak)

Na dan 31. decembra 2013. godine nabavna vrednost osnovnih sredstava čija je sadašnja vrednost jednaka nuli iznosi 121,778 hiljada dinara. Banka i dalje koristi navedena sredstva.

Banka je u skladu sa usvojenim računovodstvenim politikama procenila zemljište i građevinski objekat u kome obavlja delatnost. U knjigama je građevinski objekat iskazan po procenjenoj tržišnoj vrednosti, utvrđenoj od strane nezavisnog ovlašćenog procenjivača sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine, umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti. Ukupan pozitivan efekat procene vrednosti zemljišta i građevinskih objekata u iznosu od 240,278 hiljada dinara iskazan je u okviru revalorizacionih rezervi Banke, umanjen za efekat odloženih poreza u iznosu od 36,495 hiljada dinara (Napomena 36).

Banka je na osnovu člana 101. Zakona o planiranju i izgradnji („Službeni glasnik Republike Srbije“ br.72/2009, 81/2009-ispr. i 64/2010) 26. avgusta 2010. godine podnela Zahtev za konverziju prava korišćenja u pravo svojine na građevinskom zemljištu (parceli br.6781, KO Novi Beograd, površine 81 a 48m²). Takođe Banka je 13. oktobra 2010. godine dobila Rešenje o pravu konverzije br. 952-02-5860/2010. Banka se upisala u zemljišne knjige kao vlasnik navedenog zemljišta 19. oktobra 2012. godine, ali je nastavila da plaća naknadu za korišćenje gradskog građevinskog zemljišta u skladu sa Zakonom o planiranju i izgradnji („Službeni glasnik RS“, br. 47/03 i 34/06) do 31. decembra 2013. godine.

27. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI

Stalna sredstva namenjena prodaji na dan 31. decembra 2013. godine iznose 24,368 hiljada dinara i odnose se na poslovni prostor stečen naplatom potraživanja. Banka je navedeni prostor uknjižila na svoje ime i dana 22. decembra 2010. godine donela Odluku 4829/2010 o prodaji navedenih sredstava. Zbog poremećaja na tržištu nekretnina Banka nije realizovala prodaju do 31. decembra 2013. godine, ali se очekuje da će se prodaja realizovati tokom naredne godine. Koristeći eksterne i interne izvore informacija u skladu sa MRS 36 „Umanjenje vrednosti imovine“ u cilju analize da li postoje indikacije da je neko sredstvo obezvređeno, rukovodstvo Banke smatra da na dan 31. decembra 2013. godine ne postoje indikacije da je vrednost obezvređena. Banka je navedena sredstva klasifikovala u D kategoriju.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

---

28. OSTALA SREDSTVA

	U hiljadama dinara	2013.	2012.
<i>Ostala sredstva</i>			
U dinarima:			
Potraživanja po osnovu potrošnje platnim karticama	209	317	
Dati avansi u dinarima	16,710	12,602	
Potraživanja za unapred plaćene poreze	8,120	5,773	
Zalihe	5,276	4,850	
Sredstva stečena naplatom potraživanja	35,270	-	
Ostala potraživanja u dinarima	3,186	2,714	
Ukupno	<u>68,771</u>	<u>26,256</u>	
U stranoj valuti:			
Potraživanja po osnovu potrošnje platnim karticama	5	347	
Ostala potraživanja u stranoj valuti	-	267	
Ukupno	<u>5</u>	<u>614</u>	
<i>Aktivna vremenska razgraničenja</i>			
Razgraničeni unapred plaćeni troškovi	11,613	11,077	
Ukupno	<u>11,613</u>	<u>11,077</u>	
Ostala sredstva bruto	<u>80,389</u>	<u>37,947</u>	
<i>Minus: Ispravka vrednosti zaliha</i>	(4,676)	(4,400)	
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 12b)</i>	(6)	(4)	
Ukupno	<u>(4,682)</u>	<u>(4,404)</u>	
Stanje na dan 31. decembra	<u>75,707</u>	<u>33,543</u>	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

29. TRANSAKCIIONI DEPOZITI

Struktura transakcionih depozita data je u sledećoj tabeli:

	2013.			2012.			U hiljadama dinara
	U dinarima	U stranoj valuti	Ukupno	U dinarima	U stranoj valuti	Ukupno	
Sektor finansija i osiguranja	23,934	-	23,934	6,171	-	-	6,171
Preduzeća	402,763	182,829	585,592	181,163	185,504	366,667	
Stanovništvo	33,631	216,983	250,614	27,136	267,857	294,993	
Strane banke	2	16,991	16,993	2	16,458	16,460	
Ostala strana lica	1,162	20,573	21,735	2,118	10,657	12,775	
Drugi komitenti	1,112,760	44,658	1,157,418	36,831	12,597	49,428	
Stanje na dan							
31. decembra	1,574,252	482,034	2,056,286	253,421	493,073	746,494	

Na transakcione depozite u dinarima pravnih lica Banka plaća kamatu u rasponu od 1.5% do 2.5% na godišnjem nivou u zavisnosti od visine prosečnog stanja na računu. Na transakcione depozite pravnih lica u stranoj valuti Banka ne plaća kamatu. Na transakcione depozite stanovništva u dinarima Banka plaća kamatu po stopi od 0% do 2.5% godišnje, odnosno od 0.1% do 1.0% godišnje za depozite u stranoj valuti.

30. OSTALI DEPOZITI

Struktura ostalih depozita data je u narednom pregledu:

	2013.			2012.			U hiljadama dinara
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	
U dinarima							
Štedni depoziti stanovništva	7,905	-	7,905	6,305	-	-	6,305
Namenski depoziti	6,484	-	6,484	748	-	-	748
Ostali depoziti	2,960,773	19,002	2,979,775	440,242	5,655	445,897	
Ukupno	2,975,162	19,002	2,994,164	447,295	5,655	452,950	
U stranoj valutu							
Štedni depoziti:							
- Stanovništvo	1,096,213	279,931	1,376,144	1,295,759	-	-	1,295,759
- Strana lica	19,416	6,101	25,517	24,327	-	-	24,327
Namenski depoziti	226	-	226	10,529	-	-	10,529
Depoziti po osnovu datih kredita	3,424	142,776	146,200	1,179	137,225	138,404	
Ostali depoziti	897,672	1,406,859	2,304,531	1,298,576	399,393	1,697,969	
Ukupno	2,016,951	1,835,667	3,852,618	2,630,370	536,618	3,166,988	
Stanje na dan							
31. decembra	4,992,113	1,854,669	6,846,782	3,077,665	542,273	3,619,938	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

---

30. OSTALI DEPOZITI (Nastavak)

Na oročene depozite pravnih lica u dinarima Banka plaća kamatu u rasponu 6.0%-11.75% na godišnjem nivou, u zavisnosti od perioda oročavanja sredstava. Na kratkoročne depozite oročene u stranoj valuti Banka je plaćala kamatu od 0.75% do 1.5% za USD i od 1.5% do 5.0% na EUR. Na dugoročne depozite pravnih lica u EUR Banka je plaćala kamatu od 2.5% do 5.0% na godišnjem nivou. U 2013 nije bilo oročenih dinarskih depozita sa deviznom klauzulom.

Kamatna stopa na kratkoročne oročene depozite stanovništva u dinarima iznosila je od 7.0% do 10.5% godišnje. Kamatna stopa na kratkoročne depozite stanovništva u stranoj valuti se kretala u rasponu od 0.8% do 4.8% na godišnjem nivou, u zavisnosti od perioda oročavanja i valute.

Struktura ostalih depozita prema komitentima prikazana je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	2013.	2012.
Javni sektor	713,749	538	
Preduzeća	3,217,974	1,835,075	
Stanovništvo	1,426,403	1,322,787	
Strana lica	25,724	24,531	
Sektor finansija i osiguranja	449,968	309,296	
Banke u stečaju	990,251	110,000	
Drugi komitenti	22,713	17,711	
 Stanje na dan 31. decembra	 6,846,782	 3,619,938	

31. OBAVEZE PO OSNOVU KAMATA,NAKNADA

	U hiljadama dinara	2013.	2012.
Obaveze po osnovu kamata,naknada			
- u dinarima	2,715	632	
- u stranoj valuti	-	-	
 Stanje na dan 31. decembra	 2,715	 632	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

32. REZERVISANJA

	U hiljadama dinara	2013.	2012.
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnim pozicijama (a)	22,296	35,022	
Rezervisanja za otpremnine za penzije i jubilarne nagrade zaposlenih (b)	<u>14,827</u>	<u>22,927</u>	
Stanje na dan 31. decembra	<u>37,123</u>	<u>57,949</u>	

- a) Prema internoj politici Banke, obračun rezervisanja za rizičnu vanbilansnu aktivu vrše se po istim kriterijumima kao i obračun ispravke vrednosti za bilansnu aktivu, odnosno na pojedinačnom i kolektivnom nivou. Za potencijalne obaveze kod kojih se evidentira obezvredenje vrši se procena na pojedinačnom nivou nadoknadivog iznosa potraživanja ukoliko dođe do odliva sredstava i verovatnoće odliva sredstava. Za potencijalne obaveze kod kojih se ne očekuje odliv sredstava Banke i kod kojih se proceni da će potraživanja biti naplativa u punom iznosu Banka evidentira rezervisanje obračunato na kolektivnom nivou u skladu sa internim modelima.
- b) Rezervisanja za otpremnine za penzije, jubilarne nagrade zaposlenih i neiskorišćene godišnje odmore za 2013. godinu formirana su na bazi izveštaja nezavisnog aktuara i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata. Prilikom utvrđivanja sadašnje vrednosti očekivanih priliva korišćena je diskontna stopa od 10%. Navedena kamatna stopa predstavlja adekvatnu stopu u skladu sa MRS 19 "Naknade zaposlenima" u odsustvu razvijenog tržista visokokvalitetnih korporativnih obveznika. Rezervisanje je utvrđeno na osnovu Kolektivnog ugovora Banke i prepostavke prosečnog rasta zarada po stopi od 3% godišnje. U 2013. godini je došlo do izmene Kolektivnog ugovora i kao osnovica za obračun rezervisanja se koristila prosečna zarada u Republici Srbiji.

Promene na računima rezervisanja:

	U hiljadama dinara	2013.	2012.
Rezervisanja za rizične vanbilansne pozicije (a)			
Stanje na dan 1. januara	35,022	11,180	
Rezervisanja u toku godine	38,902	50,107	
Ukidanje rezervisanja u korist prihoda (Napomena 12b)	(51,703)	(26,017)	
Kursne razlike	75	(248)	
Ukupno	<u>22,296</u>	<u>35,022</u>	
Rezervisanja za otpremine, jubilarne nagrade (b)			
Stanje na dan 1. januara	22,927	21,427	
Rezervisanja u toku godine (Napomena 12a)	2,048	1,500	
Ukidanje rezervisanja u toku godine	(10,148)	-	
Ukupno	<u>14,827</u>	<u>22,927</u>	
Stanje na dan 31. decembra	<u>37,123</u>	<u>57,949</u>	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

---

33. OBAVEZE ZA POREZE

	U hiljadama dinara	2013.	2012.
Obaveze za poreze	3,167	2,221	
Stanje na dan 31. decembra	3,167	2,221	

34. OBAVEZE IZ DOBITKA

	U hiljadama dinara	2013.	2012.
Obaveze iz dobitka	26,788	21,123	
Stanje na dan 31. decembra	26,788	21,123	

35. OSTALE OBAVEZE

	U hiljadama dinara	2013.	2012.
Za neizvršene isplate po naplatama u stranoj valuti	61,885	215,271	
Obaveze za neto zarade i neto naknade zarada	-	-	
Obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	14,025	13,932	
Obaveze prema dobavljačima	4,965	6,681	
Obaveze prema bivšim osnivačima Banke	2,170	2,378	
Ostale obaveze	21,046	14,348	
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	21,878	20,674	
Razgraničeni prihodi od obračunatih naknada i diskonta po otkupu faktura	32,782	58,471	
Stanje na dan 31. decembra	158,751	331,755	

36. KAPITAL BANKE**a) Struktura kapitala Banke**

	U hiljadama dinara	2013.	2012.
Akcijski kapital	2,912,133	2,763,976	
Otkupljene sopstvene akcije	-	(50,500)	
Ostali kapital	20,536	20,536	
Emisiona premija	168,164	171,183	
	3,100,833	2,905,195	
Ostale rezerve iz dobiti	1,654,377	1,654,377	
	1,654,377	1,654,377	
Revalorizacione rezerve po osnovu promene vrednosti osnovnih sredstava	540,514	336,730	
Revalorizacione rezerve po osnovu promene vrednosti HOV-a	-	514	
	540,514	337,244	
Nerealizovani gubici	(12,660)	(16,423)	
Dobitak	276,311	464,676	
	5,559,375	5,345,069	
Stanje na dan 31. decembra			

U skladu sa Odlukom o osnivanju i Statutom, kapital Banke se sastoji od:

- Akcijskog kapitala i
- Rezervi Banke.

Akcijski kapital Banke na dan 31. decembra 2013. godine iznosi 2,912,133 hiljada dinara i u celini se sastoji od 288,330 obične akcije nominalne vrednosti 10,100 dinara (na dan 31. decembra 2012. godine iznosio je 2,763,976 hiljada dinara i bio je podeljen na 273,661 akcija nominalne vrednosti 10,100 dinara).

Odlukom Skupštine Banke od 24. aprila 2013. godine deo neraspoređene dobiti u iznosu od 184,260 hiljada dinara je raspoređen na povećanje akcijskog kapitala, putem emisije akcija bez javne ponude radi pretvaranja akumulirane dobiti u osnovni kapital. Rešenjem Agencije za privredne registre od 23. maja 2013. godine izdato je 17,932 komada akcija nominalne vrednosti 10,100 dinara u ukupnoj vrednosti od 181,113 hiljada dinara. Razlika do punog iznosa od 3,147 hiljada dinara isplaćena je akcionarima u novcu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

---

36. KAPITAL BANKE (Nastavak)

a) Struktura kapitala Banke (Nastavak)

Osnivači Banke su Država i domaća i strana pravna lica. Učešće Države, domaćih pravnih i fizičkih lica u ukupnom akcijskom kapitalu iznosi na dan 31. decembra 2013. godine 79.50%, a stranih lica 20.50% (na dan 31. decembra 2012. godine taj odnos je bio 82.75%, odnosno 17.25%).

Postupak preknjižavanja na nosioce akcija u Centralnom registru hartija od vrednosti po osnovu okončanog postupka sukcesije kapitala bivše SFRJ u kapitalu Banke, sprovele su sve države bivše SFRJ osim Republike Hrvatske na koju se odnosi oznaka SFRJ u strukturi akcionara Banke na dan 31. decembar 2013 godine.

Struktura akcionara Banke na dan 31. Decembra 2013. godine je sledeća:

	2013.		U hiljadama dinara 2012.	
	Vrednost akcija	u %	Vrednost akcija	u %
Republika Srbija	584,639	20.08%	548,107	19.83%
NLB banka a.d. Beograd - kastodi račun	196,950	6.76%	180,780	6.54%
Beobanka a.d. Beograd u stečaju	192,829	6.62%	165,983	6.01%
SFRJ	155,156	5.33%	145,460	5.26%
Alfa - plam a.d. Vranje	145,309	4.99%	-	-
Sava d.d. Kranj	137,744	4.73%	-	-
Koncern Farmakom m.b. Šabac	123,897	4.25%	117,766	4.26%
Hidrotehnika - Hidroenergetika a.d. Beograd	119,968	4.12%	112,474	4.07%
Ministarstvo finansija i trezora - BIH	104,555	3.59%	98,021	3.55%
JP Jugoimport SDPR, Beograd	100,000	3.43%	93,758	3.39%
ACH d.d. Ljubljana	86,254	2.96%	80,871	2.93%
Central Profit banka d.d. Sarajevo	54,702	1.88%	58,984	2.13%
Ministarstvo finansija Republike Makedonije	50,601	1.74%	47,440	1.72%
AC-SIN d.d. Ljubljana	50,500	1.73%	51,288	1.86%
Energoprojekt holding a.d. Beograd	40,966	1.41%	38,410	1.39%
Ostali (zbirno):	768,063	26.37%	1,024,634	37.07%
Stanje na dan 31. decembra	2,912,133	100.00%	2,763,976	100.00%

Zarada po akciji u 2013. godini iznosila je 24 dinara (dvadesetčetiri dinara). Zarada po akciji u 2012. godini iznosila je 591 dinara (petstodevedesetjedan dinara).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

---

36. KAPITAL BANKE (Nastavak)

a) Struktura kapitala Banke (Nastavak)

Ostali kapital na dan 31. decembra 2013. godine iznosi 20,536 hiljada dinara (na dan 31. decembra 2012. godine 20,536 hiljada dinara).

Emisiona premija na dan 31. decembra 2013. godine iznosi 168,164 hiljade dinara (na dan 31. decembra 2012. godine 171,182 hiljada dinara) i predstavlja razliku između emisione vrednosti i nominalne vrednosti akcija.

Rezerve Banke na dan 31. decembra 2013. godine iznose 2,182,231 hiljada dinara (na dan 31. decembra 2012. godine 1,975,198 hiljada dinara) i čine ih revalorizacije rezerve Banke u iznosu od 540,514 hiljade (na dan 31. decembra 2012. godine 337,244 hiljada dinara), rezerve iz dobiti u iznosu od 1,654,377 hiljada (na dan 31. decembra 2012. godine 1,654,377 hiljada dinara) i nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju u iznosu od 12,660 hiljade (na dan 31. decembra 2012. godine 16,423 hiljada dinara).

Revalorizacione rezerve, koje na dan 31. decembra 2013. godine iznose 540,514 hiljade dinara (31. decembar 2012. godine: 337,244 hiljada dinara), formirane su kao rezultat evidentiranja pozitivnih efekata procene osnovnih sredstava i svođenja vrednosti ulaganja u hartije od vrednosti raspoloživih za prodaju na tržišnu vrednost. Povećanje od 203,270 hiljada dinara na računu revalorizacionih rezervi od promene vrednosti osnovnih sredstava, je rezultat evidentiranja pozitivnih efekata procene vrednosti osnovnih sredstava.

Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju iznose 12,660 hiljade dinara, umanjeni za pripadajuće odložene poreze.

Potrebna rezerva za procenjene gubitke do 31.12.2011. godine obračunavana je u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 129/2007, 63/2008 ,104/2009 i 30/2010). Novom odlukom o klasifikaciji ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 94/2011, 57/2012 i 123/2012) nije predviđena obaveza knjigovodstvenog evidentiranja potrebne rezerve za procenje gubitke u okviru kapitala Banke, već ista predstavlja odbitnu stavku od regulatornog kapitala u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke. Banka je, u skladu sa odlukom Skupštine Banke od 28. marta 2012. godine, izvršila preknjižavanje ranije obračunate i knjigovodstveno evidentirane rezerve iz dobiti u skladu sa odlukom o klasifikaciji koja je bila na snazi do 31. decembra 2011. godine na ostale rezerve iz dobiti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

---

37. VANBILANSNA EVIDENCIJA

	U hiljadama dinara	2013.	2012.
Poslovi u ime i za račun trećih lica (a)	407,337	269,590	
Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze (b)	3,705,943	4,035,284	
Derivati	-	230,299	
Primljena jemstva za obaveze	20,397,246	14,136,157	
Druge vanbilansne pozicije (c)	<u>2,956,409</u>	<u>1,756,051</u>	
Stanje na dan 31. decembra	<u>27,466,935</u>	<u>20,427,381</u>	

a) Poslovi u ime i za račun trećih lica

	U hiljadama dinara	2013.	2012.
Plasmani po poslovima u ime i za račun preduzeća u stranoj valuti	288,062	139,199	
Ostali komisioni poslovi u dinarima	<u>119,275</u>	<u>130,391</u>	
Stanje na dan 31. Decembra	<u>407,337</u>	<u>269,590</u>	

b) Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze

	U hiljadama dinara	2013.	2012.
<i>Plative garancije</i>			
-u dinarima	366,565	471,660	
-u stranoj valuti	253,824	112,315	
<i>Činidbene garancije</i>			
-u dinarima	385,025	432,225	
-u stranoj valuti	<u>1,089,883</u>	<u>1,152,356</u>	
Avali i akcepti menica			
-u dinarima	-	-	
Nepokriveni akreditivi			
-u stranoj valuti	-	-	
Preuzete neopozive obaveze po osnovu:			
-nepovučenih kredita i garancija	103,146	119,699	
-okviri za kredite	1,484,457	1,463,651	
-okviri za otkup potraživanja	<u>23,043</u>	<u>283,378</u>	
Stanje na dan 31. decembra	<u>3,705,943</u>	<u>4,035,284</u>	

Banka vrši rezervisanja za potencijalne gubitke po rizičnoj vanbilansnoj aktivi shodno računovodstvenoj politici obelodanjenoj u Napomeni 2.9. Najznačajniji deo rizične vanbilansne aktive odnosi se na odobrene činidbene garancije. Na dan 31. decembra 2013. godine od ukupno izdatih činidbenih garancija, na garancije odobrene preduzeću GP Hidrotehnika a.d., Beograd odnosi se iznos od 569,486 hiljade dinara.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

---

37. VANBILANSNA EVIDENCIJA (Nastavak)**b) Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze (Nastavak)**

U okviru preuzetih neopozivih obaveza, na neiskorišćene odobrene kredite pravnim licima odnosi se iznos od 19,514 hiljada dinara, na neiskorišćene odobrene minuse po tekućim računima građana iznos od 13,953 hiljade dinara, na neiskorišćene overdraft kredite 15,474 hiljade dinara, na neiskorišćene kreditne limite po kreditnim i poslovnim karticama iznos od 54,205 hiljade dinara, na neiskorišćena sredstva po okvirnim kreditima 1,484,457 hiljada dinara i na neiskorišćena sredstva po ugovorima o kupovnom faktoringu 23,043 hiljada dinara.

c) Druge vanbilansne pozicije

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Obveznice Republike Irak	143,900	149,176
Evidencija repo kupljenih hartija od vrednosti	1,653,300	-
Potraživanja po osnovu suspendovane kamate	63,896	64,108
Izdate garancije bez pravnog dejstva	17,309	-
Ostala nerizična vanbilansna evidencija	1,078,004	1,542,768
 Stanje na dan 31. decembra	2,956,409	1,756,052

Potraživanja po osnovu obveznica Republike Irak u iznosu od 143,900 hiljada dinara (1,731,056.98 USD) se odnose na potraživanja civilnog sektora koja su uneta u vanbilansnu evidenciju nakon usaglašavanja sa Republikom Irak. Banka je kao administrator u ovom poslu usaglasila potraživanja i regulisala način njihove naplate, pod uslovima postignutog sporazuma za komercijalne aranžmane sa vladama kreditora, prihvatanjem da se navedena potraživanja zamene obveznicama Republike Irak (Napomena 12).

38. SUDSKI SPOROVI

Protiv Banke se vodi jedan sudski spor radi pokušaja osporavanja uspostavljenje zaloge od strane Banke, u kome je Banka istovremeno protivtužilac.

Banka vodi sudske sporove protiv trećih lica, samo radi naplate svojih potraživanja. Za sva utužena potraživanja protiv pravnih i fizičkih lica Banka je u potpunosti izvršila ispravku vrednosti na teret rezultata tekuće i prethodnih godina.

39. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Banka ostvaruje poslovne transakcije sa svojim akcionarima i drugim povezanim stranama. Transakcije sa povezanim licima se obavljaju po tržišnim uslovima.

- a) Stanja potraživanja i obaveza na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine proistekla iz transakcija sa akcionarima i drugim povezanim licima sa Bankom prikazana su u sledećoj tabeli:

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

39. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

	U hiljadama dinara	2013.	2012.
Plasmani:			
Krediti odobreni akcionarima, bruto	1,226,851	1,175,460	
Minus: Ispravka vrednosti	(249,196)	(16,495)	
	<u>977,654</u>	<u>1,158,965</u>	
Krediti odobreni rukovodstvu Banke, bruto	31,022	58,070	
Minus: Ispravka vrednosti	(171)	(287)	
	<u>30,852</u>	<u>57,783</u>	
Krediti odobreni ostalim povezanim licima Banke, bruto	1,017	11,387	
Minus: Ispravka vrednosti	(40)	(67)	
	<u>977</u>	<u>11,320</u>	
Plasmani, neto	<u>1,009,483</u>	<u>1,228,068</u>	
Depoziti i ostale obaveze:			
Depoziti akcionara	291,400	435,450	
Depoziti članova odbora Banke	20,895	89,518	
Depoziti ostalih povezanih lica	1,799	74,147	
	<u>314,094</u>	<u>599,115</u>	
Izdane garancije i preuzete neopozive obaveze:			
Akcionari	776,163	1,988,589	
Članovi odbora Banke	3,917	12,588	
Ostala povezana lica	393	3,446	
	<u>780,473</u>	<u>2,004,623</u>	

- b) Prihodi od kamata, naknada i provizija ostvareni iz transakcija sa povezanim pravnim licima u 2013. godini su iznosili 130,608 hiljade dinara (2012. godina: 177,063 hiljada dinara), dok su rashodi od kamata, naknada provizija iznosili 7,585 hiljada dinara (2012. godina: 32,489 hiljada dinara).
- c) Zarade i ostala primanja Upravnog, Izvršnog i drugih odbora Banke osnovanih u skladu sa Zakonom, kao i ključnih zaposlenih u toku 2013. i 2012. godine, prikazana su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	2013.	2012.
Bruto zarade i naknade zarada	78,077	99,403	
Učešće u dobitku	353	7,310	
Jubilarne nagrade	30	336	
Ostala lična primanja	24	33	
Bruto naknade članovima Upravnog odbora Odbora za reviziju i drugih odbora u skladu sa zakonom	<u>23,723</u>	<u>25,494</u>	
	<u>102,207</u>	<u>132,576</u>	

40. KREDITNI RIZIK

a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku

Tabela u nastavku predstavlja najgori scenario izloženosti kreditnom riziku na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine bez uzimanja u obzir sredstava obezbeđenja i zaštite od kreditnog rizika. Izloženosti kreditnom riziku iskazane su po knjigovodstvenoj vrednosti na dan izveštavanja. Na osnovu tabele uviđa se da se na 31. decembar 2013. godine 43% maksimalne izloženosti kreditnom riziku odnosi na kredite i depozite (2012: 29%), 16% se odnosi na neiskorišćene preuzete obaveze (2012: 19%), 14% se odnosi na činidbene garancije (2012: 16%).

	2013.		U hiljadama dinara 2012.	
	Bruto maksimalna izloženost	Neto maksimalna izloženost	Bruto maksimalna izloženost	Neto maksimalna izloženost
Izloženost vezana za bilansne stavke				
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	225,681	222,532	309,317	306,387
Opozivi krediti i depoziti	340,826	340,826	473,970	473,970
Krediti i depoziti	4,453,085	4,002,348	2,909,116	2,747,968
Hartije od vrednosti	168,922	111,555	749,771	739,166
Udeli i učešća	82,200	81,236	74,926	74,254
Faktoring i ostali plasmani	693,648	572,276	1,183,873	1,161,449
Ostala bilansna aktiva	712,267	536,403	223,730	160,301
Ukupno bilansne pozicije	6,676,629	5,867,176	5,924,703	5,663,495
Izloženost vezana za vanbilansne stavke				
Plative garancije	620,389	612,206	583,975	553,676
Činidbene garancije	1,474,908	1,462,454	1,584,580	1,581,081
Avali i akcepti menica	-	-	-	-
Nepokriveni akreditivi	-	-	-	-
Neiskorišćene preuzete obaveze	1,610,080	1,608,422	1,865,688	1,864,464
Ukupno vanbilansne stavke	3,705,377	3,683,081	4,034,243	3,999,221
Ukupno	10,382,006	9,550,258	9,958,946	9,662,716

Pozicija Opozivi krediti i depoziti obuhvata iznos obavezne rezerve kod NBS u dolarima. Na osnovu Odluke o adekvatnosti kapitala banke ista nosi ponder 100% i kao takva je element aktive izložene kreditnom riziku za koju se utvrđuje potreban kapital u skladu sa datom odlukom i klasifikacije u skladu sa odlukom o klasifikaciji nevedenom u prethodnom stavu.

40. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku (Nastavak)

Rukovodstvo je uvereno u sposobnost da se nastavi kontinuirana kontrola kreditnog izlaganja i održi prihvatljiv nivo izloženosti kreditnom riziku na osnovu sledećeg:

- 71.2% (2012: 93%) portfolija čine nedospela i pojedinačno neobezvređena potraživanja, a od čega 88% (2012: 91%) pripadaju visokom i standardnom stepenu kvaliteta prema internim klasifikacijama Banke;
- Od ukupne maksimalne izloženosti kreditnom riziku pojedinačno je obezvredjeno 28.8% izloženosti (2012: 7.3%);
- Od ukupne maksimalne kreditne izloženosti 0.6% (2012: 2.4%) je dospelo, a nije pojedinačno obezvredjeno od čega 87.9% (2012: 94.3%) je u docnji do 30 dana;
- Više ispravke vrednosti bilansnih potraživanja i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stawkama rezultat su opreznog pristupa u proceni obezvredjenja uvećanih dospelih nenaplaćenih potraživanja i više su za 181% u odnosu na 2012. godinu (2012. u odnosu na 2011. je viša za 56%);
- Rizične kreditne izloženosti redovno se pokrivaju adekvatnim sredstvima obezbeđenja u skladu sa preuzetim rizikom Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

40. KREDITNI RIZIK (Nastavak)**b) Krediti i plasmani**

Tabela u nastavku prikazuje strukturu kredita i plasmana Banke na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine prema kvalitetu plasmana. Tabela obuhvata bilansne i vanbilansne izloženosti Banke.

	Nedospeli i pojedinačno neobezvredeni	Dospeli ali pojedinačno neobezvredeni	Pojedinačno obezvredeni	Ukupno bruto	Ispравка vrednosti / rezervisanje	Ukupno neto
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	225,681	-	-	225,681	(3,149)	222,532
Opozivi krediti i depoziti	340,826	-	-	340,826	-	340,826
Krediti i plasmani bankama	1,076,248	-	.	1,076,248	(8,610)	1,067,638
Krediti i plasmani komitentima						
<i>Krediti i plasmani stanovništву:</i>						
- minusna salda	7,391	530	-	7,921	(324)	7,597
- kreditne kartice	43,381	1,566	-	44,947	(440)	44,507
- hipotekarni krediti	102,044	-	-	102,044	(510)	101,534
- ostali plasmani	135,314	173	12,057	147,544	(5,317)	142,227
<i>Krediti i plasmani preduzećima:</i>						
- velika preduzeća	501,797	25,901	888,511	1,416,209	(281,817)	1,134,392
- mala i srednja preduzeća	887,580	15,297	594,535	1,497,413	(151,929)	1,345,483
<i>Ostalo:</i>	159,537	608	613	160,758	(1,788)	158,970
	1,837,044	44,076	1,495,716	3,376,835	(442,126)	2,934,711
Hartije od vrednosti						
<i>Dužničke hartije od vrednosti:</i>	12,974	-	149,263	162,237	(55,548)	106,689
<i>Vlasničke hartije od vrednosti:</i>	5,175	-	1,510	6,685	(1,819)	4,866
	18,149		150,773	168,922	(57,367)	111,555
Udeli i učešća	82,200	-	-	82,200	(963)	81,237
Faktoring	61,363	6,540	625,745	693,648	(121,372)	572,276
Ostala bilansna aktiva	73,445	9,689	629,134	712,268	(175,865)	536,403
Vanbilansne stavke	3,612,271	-	93,107	3,705,378	(22,296)	3,683,082
Ukupno na 31.12.2013.	7,327,227	60,304	2,994,475	10,382,006	(831,747)	9,550,258
Ukupno na 31.12.2012.	8,993,096	238,240	727,610	9,958,946	(296,230)	9,662,716

Ukupna ispravka vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke sa 31. decembrom 2013. godine iznose 831,748 hiljada dinara (2012: 296,230). Od tog iznosa 776,007 hiljada dinara se odnosi na pojedinačno obezvredene kredite i plasmane (2012: 230,705 hiljada dinara), a 55,741 (2012: 65,525 hiljada dinara) na kolektivno obezvredene.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

40. KREDITNI RIZIK (Nastavak)**c) Nedospeli i pojedinačno neobezvređeni krediti i plasmani**

Kreditni kvalitet kredita i plasmana koji su nedospeli ili pojedinačno neobezvređeni dat je u sledećoj tabeli. Kvalitet se utvrđuje na osnovu internih skala klasifikacije.

	Visok stepen kvaliteta	Standardni stepen kvaliteta	Kontrolna lista	Visok stepen rizika	Ukupan bruto	Kolektivna ispravka vrednosti / rezervisanje	U hiljadama dinara Ukupno neto
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	208,677	7,447	9,556	-	225,681	(3,149)	222,532
Opozivi krediti i depoziti	340,826	-	-	-	340,826	-	340,826
Krediti i plasmani bankama	1,020,000	1,248	55,000	-	1,076,248	(8,610)	1,067,638
Krediti i plasmani komitentima							
<i>Krediti i plasmani stanovništvu:</i>							
- minusna salda	5,290	1,199	700	202	7,391	(123)	7,268
- kreditne kartice	29,419	6,918	2,918	4,126	43,381	(335)	43,045
- hipotekarni krediti	74,997	-	27,047	-	102,044	(510)	101,534
- ostali plasmani	65,113	50,857	8,297	11,047	135,314	(675)	134,639
<i>Krediti i plasmani preduzećima:</i>							
- velika preduzeća	161,685	340,112	-	-	501,797	(14,095)	487,702
- mala i srednja preduzeća	44,570	836,470	6,541	-	887,580	(15,373)	872,207
<i>Ostalo:</i>	113,427	9,000	35,112	1,998	159,537	(1,754)	157,784
	494,502	1,244,556	80,614	17,372	1,837,044	(32,865)	1,804,179
Hartije od vrednosti							
<i>Dužničke hartije od vrednosti:</i>							
12,474	500	-	-	-	12,974	(171)	12,803
<i>Vlasničke hartije od vrednosti:</i>							
36	691	4,449	-	-	5,175	(310)	4,866
	12,510	1,191	4,449	-	18,149	(481)	17,669
Udeli i učešća	60,762	21,264	173	-	82,200	(963)	81,236
Faktoring	38,435	22,928	-	-	61,363	(1,180)	60,183
Ostala bilansna aktiva	29,340	298	881	42,927	73,445	(16)	73,429
Vanbilansne stavke	1,190,967	1,749,293	27,547	644,463	3,612,271	(6,689)	3,605,581
Ukupno na 31.12.2013.	3,396,019	3,048,224	178,221	704,762	7,327,226	(53,954)	7,273,271
Ukupno na 31.12.2012.	2,628,263	5,729,771	449,978	185,084	8,993,096	(60,118)	8,932,978

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

40. KREDITNI RIZIK (Nastavak)**d) Dospeli ali pojedinačno neobezvređeni krediti i plasmani**

Sledeća tabela prikazuje ročnu strukturu dospelih kredita i plasmana koji nisu pojedinačno obezvređeni. Krediti i plasmani koji su dospeli, a od datuma prvobitnog dospeća nije proteklo više od 90 dana ne obezvređuju se na pojedinačnoj osnovi osim ukoliko ne postoji informacija da je došlo do porasta rizika koji ukazuje na potrebu obezvređenja.

	do 30 dana	31-60 dana	61-90 dana	preko 90 dana	Ukupan bruto	Kolektivna ispravka vrednosti / rezervisanje	Ukupno neto	U hiljadama dinara Fer vrednost kolaterala
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	-	-	-	-	-	-	-
Opozivi krediti i depoziti	-	-	-	-	-	-	-	-
Krediti i plasmani bankama	-	-	-	-	-	-	-	-
Krediti i plasmani komitetentima								
<i>Krediti i plasmani stanovništву:</i>								
- minusna salda	121	18	171	221	530	(201)	329	-
- kreditne kartice	1,410	20	2	134	1,566	(105)	1,461	20
- hipotekarni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-
- ostali plasmani	18	14	-	141	173	(15)	158	-
<i>Krediti i plasmani preduzećima:</i>								
- velika preduzeća	25,901	-	-	-	25,901	(807)	25,094	7,723
- mala i srednja preduzeća	11,337	3,960	-	-	15,297	(414)	14,883	22,554
<i>Ostalo:</i>	608	-	-	-	608	(4)	604	134
	39,395	4,012	173	496	44,076	(1,546)	42,529	30,431
Hartije od vrednosti								
<i>Dužničke hartije od vrednosti:</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Vlasničke hartije od vrednosti:</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
Udeli i učešća								
<i>Faktoring</i>	6,540	-	-	-	6,540	(33)	6,507	-
<i>Ostala bilansna aktiva</i>	7,079	2,396	13	200	9,689	(208)	9,481	-
Vanbilansne stavke	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno na 31.12.2013.	53,014	6,408	186	696	60,304	(1,787)	58,517	30,431
Ukupno na 31.12.2012.	224,617	9,739	75	3,809	238,240	(5,407)	232,833	2,028

Najveći deo bruto kredita i drugih plasmana (88%) koji su dospeli, ali nisu pojedinačno obezvređeni sa 31. decembrom 2013. godine (2012: 94%) se odnosi na kredite i plasmane koji su u docnji do 30 dana. Nakon prvobitnog priznavanja kredita i plasmana, fer vrednost sredstava obezvređenja se zasniva na metodama koji se koriste za vrednovanje plasmana, a uz praćenje tržišnih cena imovine založene kao sredstvo obezbeđenja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

40. KREDITNI RIZIK (Nastavak)**e) Pojedinačno obezvređeni krediti i plasmani**

Sledeća tabela prikazuje bruto i neto vrednost pojedinačno obezvređenih kredita i plasmana nakon ispravki vrednosti i rezervisanja.

	Bruto	Ispravka vrednosti / rezervisanje	Neto	U hiljadama dinara Fer vrednost kolateralna
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	-	-	-
Opozivi krediti i depoziti	-	-	-	-
Krediti i plasmani bankama	-	-	-	-
Krediti i plasmani komitentima-				
<i>Krediti i plasmani stanovništvu:</i>				
- minusna salda	-	-	-	-
- kreditne kartice	-	-	-	-
- hipotekarni krediti	-	-	-	-
- ostali plasmani	12,057	(4,627)	7,430	9,409
<i>Krediti i plasmani preduzećima:</i>				
- velika preduzeća	888,511	(266,915)	621,596	766,706
- mala i srednja preduzeća	594,535	(136,142)	458,393	910,068
<i>Ostalo:</i>	614	(31)	583	4,599
	1,495,717	(407,715)	1,088,002	1,690,782
Hartije od vrednosti				
<i>Dužničke hartije od vrednosti:</i>	149,263	(55,376)	93,887	-
<i>Vlasničke hartije od vrednosti:</i>	1,510	(1,510)	-	-
	150,773	(56,886)	93,887	-
Udeli i učešća	-	-	-	-
Faktoring	625,745	(120,159)	505,586	3,966,300
Ostala bilansna aktiva	629,134	(175,641)	453,493	729,418
Vanbilansne stavke	93,107	(15,607)	77,500	-
Ukupno na 31.12.2013.	2,994,476	(776,008)	2,218,468	6,386,500
Ukupno na 31.12.2012.	727,610	(230,705)	496,905	888,899

Krediti i plasmani koji su pojedinačno obezvređeni sa 31. decembrom 2013. godine pokriveni su kolateralima i drugim sredstvima zaštite od rizika u iznosu od 6,368,500 hiljada dinara (2012: 888,898 hiljada dinara).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

40. KREDITNI RIZIK (Nastavak)**f) Koncentracija izloženosti kreditnom riziku po sektorima**

Sledeća tabela prikazuje izloženosti Banke kreditnom riziku po sektorima. Pregled je dat po knjigovodstvenim neto vrednostima.

	Sektor finansija i osiguranja	Sektor javnih preduzeća	Sektor privrednih društava	Sektor preduzetnika	Javni sektor	Sektor stanovništva	Sektor stranih lica	Sektor drugih komitentata	U hiljadama dinara
									Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	11,684	-	-	-	-	213,996	-	-	225,680
Opozivi krediti i depoziti	340,826	-	-	-	-	-	-	-	340,826
Krediti i plasmani bankama	1,076,248	-	-	-	-	-	-	-	1,076,248
Krediti i plasmani komitentima									
<i>Krediti i plasmani stanovništvu:</i>									
- minusna salda	-	-	-	-	-	7,921	-	-	7,921
- kreditne kartice	-	-	-	-	-	44,947	-	-	44,947
- hipotekarni krediti	-	-	-	-	-	102,044	-	-	102,044
- ostali plasmani	-	-	-	-	-	147,544	-	-	147,544
<i>Krediti i plasmani preduzećima:</i>									
- velika preduzeća	-	-	1,416,209	-	-	-	-	-	1,416,209
- mala i srednja preduzeća	-	-	1,497,413	-	-	-	-	-	1,497,413
Ostalo:	4,586	-	2,913,622	720	-	302,456	-	155,453	160,759
	4,586	-	2,913,622	720	-	302,456	-	155,453	3,376,837
Hartije od vrednosti									
<i>Dužničke hartije od vrednosti:</i>									
18,263	-	143,974							162,237
<i>Vlasničke hartije od vrednosti:</i>									
691	-	5,994							6,685
18,954	-	149,968							168,922
Udeli i učešća	70,765	-	11,147	-	-	174	114	-	82,200
Faktoring			494,268				199,380		693,648
Ostala bilansna aktiva	43,719	46	648,591	47	13	1,939	745	17,168	712,268
Vanbilansne stavke									
	1,769	-	3,497,784	9,534	-	97,924	-	98,366	3,705,377
Ukupno na 31.12.2013.	1,568,551	46	7,715,380	10,301	13	402,319	414,295	271,101	10,382,006
Ukupno na 31.12.2012.	1,134,026	7	7,832,065	12,131	-	440,990	508,223	31,504	9,958,946

Banka sa 31. decembrom 2013. godine ima 74% (2012: 78%) izloženosti kreditnom riziku licima u sektoru privrednih društava.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

---

40. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

g) Koncentracija izloženosti kreditnom riziku po geografskim regionima

Sledeća tabela prikazuje izloženosti Banke kreditnom riziku dužnicima iz Srbije i po geografskim regionima van Srbije. Pregled je dat po knjigovodstvenim bruto vrednostima.

	Srbija	Evropska unija	Ostale zemlje Evrope	Azija	Afrika	Amerika	Australija	Ukupno	U hiljadama dinara
Ukupno na 31.12.2013.	9,944,549	123,932	212,587	27,763	24,663	41,107	7,405	10,382,006	
Ukupno na 31.12.2012.	9,450,723	160,716	282,780	11,094	1,798	42,790	9,045	9,958,946	

h) Sredstva obezbeđena po kreditima i plasmanima

Sledeća tabela prikazuje procenjenu fer vrednost sredstava obezbeđena po kreditima i plasmanima Banke izloženih kreditnom riziku prema vrsti sredstva obezbeđenja. Procena fer vrednosti izvršena je u trenutku odobravanja izlaganja Banke i naknadno ukoliko rukovodstvo procenu da je došlo do obezvređenja plasmana ili sredstva obezbeđenja po plasmanu.

	2013.	2012.	U hiljadama dinara
Nedospeli i neobezvređeni			
- Nekretnine	2,018,795	2,456,594	
- Finansijska sredstva	788,709	515,603	
- Ostalo	259,071	4,821,229	
Dospeli ali neobezvređeni			
- Nekretnine	20,689	2,000	
- Finansijska sredstva	20	28	
- Ostalo	9,723	-	
Pojedinačno obezvređeni			
- Nekretnine	1,615,842	812,636	
- Finansijska sredstva	155	155	
- Ostalo	4,770,503	76,106	
Ukupno	9,483,507	8,684,351	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

40. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

i) **Kvalitet aktive koja se klasificiše**

Kvalitet portfolia Banke, klasifikovan u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke, na dan 31. decembra 2013. godine prikazan je u sledećoj tabeli:

	A	B	V	G	D	U hiljadama dinara Ukupno
Bilansna aktiva koja se klasificiše						
Sektor finansijskih i osiguranja	354,481	70,463	1,020,444	78,535	42,858	1,566,782
Sektor privrednih društava	496,393	311,197	530,153	967,380	1,912,473	4,217,596
Sektor stanovništva	176,883	59,580	25,822	13,565	28,545	304,395
Sektor stranih lica	-	226,675	707	71,926	114,986	414,295
Ostali sektori	109,428	9,344	51,326	1,346	2,119	173,563
Ukupno	1,137,185	677,259	1,628,452	1,132,752	2,100,981	6,676,629
Vanbilansna aktiva koja se klasificiše						
Sektor privrednih društava	320,736	229,866	1,997,917	856,596	92,669	3,497,784
Sektor stanovništva	87,759	3,036	645	743	5,741	97,924
Ostali sektori	10,845	978	-	85,434	12,413	109,669
Ukupno	419,340	233,880	1,998,562	942,773	110,823	3,705,377
Ukupno na 31.12.2013.	1,556,525	911,139	3,627,014	2,075,525	2,211,804	10,382,006

Kvalitet portfolia Banke na dan 31. decembra 2012. godine prikazan je u sledećoj tabeli:

	A	B	V	G	D	U hiljadama dinara Ukupno
Bilansna aktiva koja se klasificiše						
Sektor finansijskih i osiguranja	563,376	280,000	225,334	19,984	45,182	1,133,876
Sektor privrednih društava	213,371	419,982	2,284,617	561,711	407,288	3,886,969
Sektor stanovništva	227,307	47,742	16,866	32,970	40,864	365,749
Sektor stranih lica	-	270,152	2,228	33,869	201,974	508,223
Ostali sektori	14,184	328	13,665	1,345	364	29,886
Ukupno	1,018,238	1,018,204	2,542,710	649,879	695,672	5,924,703
Vanbilansna aktiva koja se klasificiše						
Sektor privrednih društava	662,014	186,282	2,355,063	626,015	115,722	3,945,096
Sektor stanovništva	64,591	2,351	624	2,029	5,646	75,241
Ostali sektori	10,587	2,024	22	-	1,273	13,906
Ukupno	737,192	190,657	2,355,709	628,044	122,641	4,034,243
Ukupno na 31.12.2012.	1,755,430	1,208,861	4,898,419	1,277,923	818,313	9,958,946

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

40. KREDITNI RIZIK (Nastavak)**i) Kvalitet aktive koja se klasificiše (Nastavak)**

U procesu zaštite potraživanja Banka pribavlja različite oblike kolaterala - instrumenata obezbeđenja, i to: novčane depozite, hipoteke (stambeni i poslovni objekti), zaloge na hartijama od vrednosti, zaloge pokretnih stvari, garancije trećih lica i dr.

j) Raspored kolaterala i odbitnih stavki po aktivi koja se klasificiše

Kategorija	Ukupna bilansna aktiva koja se klasificiše	Ispravke vrednosti	Prvoklasna i adekvatna sredstva obezbeđenja -bilansna aktiva	Ukupna vanbilansna aktiva koja se klasificiše	Rezervisanje	U hiljadama dinara	
						Prvoklasna i adekvatna sredstva obezbeđenja -vanbilansna aktiva	Odbitne stavke za vanbilansnu aktivu
A	1,137,185	1,570	677,479	419,340	567	317,599	197,104
B	677,259	12,953	11,739	233,880	609	26,841	152,836
V	1,628,452	26,757	234,322	1,998,562	2,945	-	1,383,866
G	1,132,752	234,292	9,654	942,773	11,150	118,199	606,307
D	2,100,981	533,880	22	110,822	7,025	-	45,858
Ukupno na 31.12.2013.	6,676,629	809,452	933,216	3,705,377	22,296	462,639	2,385,971
Ukupno na 31.12.2012.	5,924,703	261,208	697,869	4,034,243	35,022	663,702	2,671,359

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

40. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

k) Sektorska struktura ispravki vrednosti i rezervisanja

Struktura bilansne i vanbilansne aktive koja se klasificuje i ispravki vrednosti i rezervisanja, utvrđenih u skladu sa internom metodologijom Banke, na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine prikazana je kako sledi:

	Pojedinačna procena		Grupna procena		U hiljadama dinara	
	Bilansna aktiva	Ispravke vrednosti	Bilansna aktiva	Ispravke vrednosti	Bilansna aktiva	Ispravke vrednosti
Sektor finansija i osiguranja	18,666	(1,542)	1,548,116	(9,577)	1,566,782	(11,119)
Sektor privrednih društava	2,693,546	(727,638)	1,524,050	(31,679)	4,217,596	(759,317)
Sektor stanovništva	12,090	(4,631)	292,305	(1,996)	304,395	(6,626)
Sektor stranih lica	176,452	(26,558)	237,843	(4,038)	414,295	(30,596)
Ostali sektori	615	(32)	172,946	(1,762)	173,561	(1,794)
Ukupno bilansna aktiva	2,901,369	(760,401)	3,775,259	(49,052)	6,676,629	(809,452)
	Vanbilansna aktiva	Rezervisanje	Vanbilansna aktiva	Rezervisanje	Vanbilansna aktiva	Rezervisanje
Sektor privrednih društava	93,107	(15,607)	3,404,678	(5,617)	3,497,784	(21,224)
Sektor stanovništva	-	-	97,924	(788)	97,924	(788)
Ostali sektori	-	-	109,669	(284)	109,669	(284)
Ukupno vanbilansne stavke	93,107	(15,607)	3,612,271	(6,689)	3,705,377	(22,296)
Ukupno stanje na dan 31.12.2013. godine	2,994,476	(776,007)	7,387,530	(55,741)	10,382,006	(831,748)
	Pojedinačna procena	Grupna procena			U hiljadama dinara	
	Bilansna aktiva	Ispravke vrednosti	Bilansna aktiva	Ispravke vrednosti	Bilansna aktiva	Ispravke vrednosti
Sektor finansija i osiguranja	-	-	1,133,876	(3,639)	1,133,876	(3,639)
Sektor privrednih društava	615,300	(199,125)	3,271,670	(45,231)	3,886,970	(244,356)
Sektor stanovništva	16,678	(1,680)	349,070	(1,933)	365,748	(3,613)
Sektor stranih lica	-	-	508,223	(9,441)	508,223	(9,441)
Ostali sektori	22	(20)	29,864	(139)	29,886	(159)
Ukupno bilansna aktiva	632,000	(200,825)	5,292,703	(60,383)	5,924,703	(261,208)
	Vanbilansna aktiva	Rezervisanje	Vanbilansna aktiva	Rezervisanje	Vanbilansna aktiva	Rezervisanje
Sektor privrednih društava	95,610	(29,880)	3,849,486	(4,746)	3,945,096	(34,626)
Sektor stanovništva	-	-	75,241	(349)	75,241	(349)
Ostali sektori	-	-	13,906	(47)	13,906	(47)
Ukupno vanbilansne stavke	95,610	(29,880)	3,938,633	(5,142)	4,034,243	(35,022)
Ukupno stanje na dan 31.12.2012. godine	727,610	(230,705)	9,231,336	65,525	9,958,946	296,230

40. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

I) Potraživanja sa statusom neizvršenja obaveza

Posebnu pažnju Banka poklanja nadzoru potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (default), praćenjem ukupnog stanja i trenda iznosa ovih potraživanja. Potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (default) prate se na nivou Banke, na nivou interne klase rizika (kod pravnih lica) i po kriterijumu proizvoda (kod fizičkih lica), kao i sektorske pripadnosti.

U skladu sa propisima, potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (default) kod preduzeća prate se na nivou klijenta, a kod fizičkih lica i preduzetnika na nivou pojedinačnog potraživanja.

Pregled sektorske strukture navedenih potraživanja u bruto iznosu sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine prikazan je u sledećoj tabeli:

	Vrednost potraživanja	U hiljadama dinara Potraživanja sa statusom neizvršenja obaveza
Sektor privrednih društava	4,217,596	2,692,036
Sektor stanovništva	304,395	13,032
Sektor preduzetnika	766	22
Sektor stranih lica	414,295	176,452
Sektor finansija i osiguranja	1,566,782	18,666
Sektor drugih komitenata	172,735	-
Ostali sektori	<u>60</u>	<u>-</u>
Ukupno sa 31.12.2013.	<u>6,676,629</u>	<u>2,900,208</u>
Ukupno sa 31.12.2012.	<u>5,924,703</u>	<u>631,570</u>

Bilansna aktiva sa statusom neizmirivanja obaveza (default) iznosi 2,900,209 hiljada dinara na dan 31. decembra 2013. godine (2012: 631,570 hiljada dinara), dok ispravka vrednosti navedene bilansne aktive iznosi 759,295 (2012: 198,932) hiljada dinara .

Vanbilansne stavke sa statusom neizmirivanja obaveza (default) iznose 635,071 (2012: 230,677) hiljade dinara na dan 31. decembra 2013. godine, dok rezervisanja za gubitke po navedenim vanbilansnim stavkama iznose 16,942 (2012: 30,174) hiljada dinara.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

---

40. KREDITNI RIZIK (Nastavak)**m) Restrukturiranje i reprogramiranje**

Restrukturiranje obuhvata produžavanje ugovorenih rokova otplate, kao i modifikaciju plaćanja. Nakon restrukturiranja, klijent koji je bio u docnji se vraća u status aktivnog plasmana i vodi se zajedno sa ostalim sličnim plasmanima. Procedure Banke u vezi sa rastrukturiranjem se zasnivaju na indikatorima ili kriterijumima koji, prema mišljenju rukovodstva Banke, ukazuju da će se otplata plasmana najverovatnije nastaviti. U sledećoj tabeli prikazano je stanje plasmana Banke sa 31. decembrom 2013. godine koji su restrukturirani.

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Krediti i plasmani komitentima		
<i>Krediti i plasmani stanovništvu:</i>		
- ostali plasmani	8,667	16,086
<i>Krediti i plasmani preduzećima:</i>		
- velika preduzeća	-	-
- mala i srednja preduzeća	<u>410,330</u>	<u>293,355</u>
Ukupno	<u>418,997</u>	<u>309,441</u>

Na dan 31. decembra 2013. godine u okviru bilansne aktive restrukturirani su krediti sledećim klijentima:

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Vumo doo	124,943	105,235
Auto kuća Voždovac	83,131	-
Aeroakva inženjering doo	96,839	90,954
Inex Divčibare ad	49,631	45,076
Mostec inženjering doo	34,107	32,322
Bon komerc doo	10,409	7,664
Biomes doo	2,080	2,533
Predrag Živković	4,738	4,850
Pašalić Vatrometal doo	4,802	4,415
Vidibel doo	3,050	3,831
Jevto Vasiljević	467	7,494
Zoran Krnjajić	1,941	2,081
Mladen Vitas	1,521	1,661
Illuminato design doo	<u>1,338</u>	<u>1,326</u>
Ukupno	<u>418,997</u>	<u>309,442</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

41. RIZIK LIKVIDNOSTI

a) Ročna struktura sredstava i obaveza

Tabela u nastavku predstavlja analizu rokova dospeća sredstava i obaveza Banke na osnovu ugovorenih uslova plaćanja. Ugovoreni rokovi dospeća sredstava i obaveza određeni su na osnovu preostalog perioda na dan bilansa stanja u odnosu na ugovoreni rok dospeća. Prilivi i odlivi prikazani u tabeli nisu diskontovani.

Ročna struktura sredstava i obaveza na dan 31. decembra 2013. godine prikazana je kako sledi:

	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Preko 1 godine	Bez roka dospeća	U hiljadama dinara Ukupno
AKTIVA						
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	970,807	-	-	-	-	970,807
Opozivi krediti i depoziti	5,535,011	-	-	-	892,653	6,427,664
Potraživanja po osnovu kamata, naknada, prodaje, promene fer vrednosti derivata i druga potraživanja	233,182	-	-	-	0	233,182
Dati krediti i depoziti	2,221,632	810,981	595,809	368,254	5,757	4,002,433
Hartije od vrednosti (bez sopstvenih akcija)	89,935	-	250,335	268,329	49,974	658,573
Udeli (učešća)	-	-	-	150,977	-	150,977
Ostali plasmani	679,559	21,949	17,175	169,511	-	888,194
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	11,192	-	11,192
Osnovna sredstva i investicione nekretnine	-	-	-	1,337,597	-	1,337,597
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	24,368	-	-	24,368
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	-
Ostala sredstva	68,179	7,528	-	-	-	75,707
Ukupna aktiva	9,798,305	840,458	887,687	2,305,860	948,384	14,780,694
OBAVEZE						
Transakcioni depoziti	201,797	-	-	1,854,489	-	2,056,286
Ostali depoziti	1,492,962	2,229,088	2,494,492	617,657	12,583	6,846,782
Primljeni krediti	-	-	-	-	-	-
Obaveze po osnovu hartija od vrednosti	-	-	-	-	-	-
Obaveze po osnovu kamata, naknada i promene vrednosti derivata	2,715	-	-	-	-	2,715
Rezervisanja	-	-	-	-	37,123	37,123
Obaveze za poreze	3,167	-	-	-	-	3,167
Obaveze iz dobitka	-	26,788	-	-	-	26,788
Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	-	-
Odložene poreske obaveze	89,707	-	-	-	-	89,707
Ostale obaveze	73,374	-	13,905	-	71,472	158,751
Ukupna pasiva	1,863,722	2,255,876	2,508,397	2,472,146	121,178	9,221,319
Ročna neusklađenost						
Na dan 31. decembra 2013.	7,934,583	(1,415,418)	(1,620,710)	(166,286)	827,206	5,559,375
Na dan 31. decembra 2012.	5,010,202	643,119	(937,520)	877,952	(248,684)	5,345,069

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

---

41. RIZIK LIKVIDNOSTI (Nastavak)

a) Ročna struktura sredstava i obaveza (Nastavak)

U okviru potraživanja bez ugovorenog roka dospeća raspoređene su i hartije od vrednosti bez roka dospeća - koje su elementi knjige trgovanja, dospela potraživanja za koja se ne može sa sigurnošću proceniti ročnost naplate i namenski depoziti za koje se ne može proceniti datum povlačenja.

Na osnovu analize kretanja plasmana u vidu odobrenih minusa po tekućim računima i kreditnih kartica utvrđena je stabilnost nivoa datih plasmana pa su isti raspoređeni u ročni okvir bez roka dospeća.

Statističkom analizom kretanja transakcionih depozita u poslednjih godinu dana, Banka je utvrdila da su isti stabilana kategorija obaveza Banke, te da se po tom osnovu u narednih godinu dana ne može očekivati značajni odlivi po osnovu ovih depozita koji bi ugrozili likvidnost Banke. S obzirom da se iznos ovih depozita sa 31. decembrom 2013. godine nalazi iznad prosečnog nivoa depozita u analiziranom periodu, koji se smatra stabilnim nivoom depozita, deo transakcionih depozita u visini prosečnog nivoa depozita je raspoređen u ročni okvir preko jedne godine, a deo iznad prosečnog nivoa u ročni okvir do 1 meseca, kao nestabilni deo transakcionih depozita.

b) Ročna struktura obaveza

Izvori finansiranja se kontinuirano prate kako bi se održala diverzifikacija izvora finansiranja po valuti, geografskom poreklu, davaocu izvora, proizvodima i dospećima.

Sledeća tabela prikazuje nediskontovane tokove gotovine obaveza na osnovu preostalih ugovorenih rokovima dospeća na dan bilansa stanja.

	U hiljadama dinara				
	Bez roka dospeća				
	Do 1 mesec	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Ukupno
Transakcioni depoziti	201,797	-	-	1,854,489	-
Ostali depoziti	1,492,962	2,229,088	2,494,492	617,657	12,583
Primljeni krediti	-	-	-	-	-
Obaveze po osnovu hartija od vrednosti	-	-	-	-	-
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	73,374	-	13,905	-	71,472
Ukupno					158,751
na dan 31. decembar 2013.	1,768,133	2,229,088	2,508,397	2,472,146	84,055
na dan 31. decembar 2012.	889,180	510,960	1,990,640	1,078,341	229,066
					4,698,187

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

41. RIZIK LIKVIDNOSTI (Nastavak)

c) Ročnost vanbilansnih stavki

Tabela u nastavku prikazuje ročnu strukturu vanbilansnih stavki po osnovu kojih Banka potencijalno može doći u situaciju da vrši plaćanje. Ročna struktura je data prema ugovorenom datumu isteka važnosti preuzete potencijalne obaveze Banke.

	Garancije	Preuzete neopozive obaveze	Nepokriveni akreditivi	Avali i akcepti menica	Ukupan bruto	U hiljadama dinara	
						Rezervisanje	Ukupno neto
31.12.2013.							
Do 1 godine	544,708	844,430	-	-	1,389,138	6,376	1,382,762
Od 1 do 5 godina	1,550,589	765,651	-	-	2,316,240	15,920	2,300,320
	2,095,297	1,610,081	-	-	3,705,378	22,296	3,683,082
31.12.2012.							
Do 1 godine	1,625,085	1,813,231	-	-	3,438,316	9,112	3,429,204
Od 1 do 5 godina	543,471	53,497	-	-	596,968	25,910	571,058
	2,168,556	1,866,728	-	-	4,035,284	35,022	4,000,262

d) Pokazatelj likvidnosti prema regulativi NBS

Vrednost pokazatelja likvidnosti utvrđenog prema regulativi NBS na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine i relevantne vrednosti u toku 2013. i 2012. godine date su u sledećoj tabeli:

	2013.	2012.
Pokazatelj likvidnosti		
31. decembra	4.74	4.84
Prosek za godinu	5.36	5.52
Najniži iznos	2.98	3.18
Najviši iznos	9.23	11.19
Uži pokazatelj likvidnosti		
31. decembra	3.52	4.66
Prosek za godinu	3.84	-
Najniži iznos	1.88	-
Najviši iznos	7.75	-

e) Interni pokazatelji likvidnosti

Tabela u nastavku prikazuje vrednosti internih pokazatelja koje Banka koristi za procenu strukturne likvidne pozicije na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine:

Pokazatelj promptne likvidnosti / likvidnih sredstava predstavlja procentualno učešće likvidne aktive dospeća do 7 dana / 90 dana korigovane za obaveze prema drugim bankama po osnovu kredita preko noći i iznosa depozita iznad limita visoke koncentracije i ukupne aktive.

41. RIZIK LIKVIDNOSTI (Nastavak)**e) Interni pokazatelji likvidnosti (Nastavak)**

Pokazatelj vanbilansnih obaveza predstavlja procentualno učešće vanbilansnih obaveza po kojima može doći do plaćanja ponderisanim usvojenim ponderima utvrđenim na osnovu izvršene analize i likvidne aktive dospeća do 90 dana korigovane za obaveze prema drugim bankama po osnovu kredita preko noći i iznosa depozita iznad limita visoke koncentracije.

	2013.	2012.
Pokazatelj promptne likvidnosti	16.32%	50.48%
Pokazatelj likvidnih sredstava	16.35%	50.54%
Pokazatelj vanbilansnih obaveza	17.01%	7.88%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

42. RIZIK KAMATNE STOPE U BANKARSKOJ KNJIZI

Izloženost Banke riziku kamatne stope u bankarskoj knjizi na dan 31. decembra 2013. godine prikazana je u sledećim tabelama:

a) Analiza dispariteta kamatno osetljive aktive i obaveza

							U hiljadama dinara
	Do 1 meseca	Od 1 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Preko 1 godine	Aktiva/ obaveze koja nisu izložene riziku kamatne stope	Nekamato- nosno	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	-	-	-	591,464	379,343	970,807
Opozivi krediti i depoziti	3,579,300	-	-	-	-	2,848,364	6,427,664
Potraživanja po osnovu kamata, naknada, prodaje, promene vrednosti derivata i druga potraživanja	-	-	-	-	233,182	-	233,182
Dati krediti i depoziti	1,288,351	1,056,284	328,126	236,331	1,093,340	-	4,002,433
Hartije od vrednosti (bez sopstvenih akcija)	318	262,611	-	251,214	144,431	-	658,573
Udeli (učešća)	-	-	-	-	-	150,977	150,977
Ostali plasmani	48,330	29,713	9,366	28,536	772,249	-	888,194
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	-	11,192	11,192
Osnovna sredstva i investicione nekretnine	-	-	-	-	-	1,337,597	1,337,597
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	-	24,368	24,368
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	75,707	75,707
Ukupna aktiva	4,916,299	1,348,609	337,492	516,081	2,834,666	4,827,548	14,780,694
OBAVEZE							
Transakcionni depoziti	1,712,475	-	-	-	-	343,811	2,056,286
Ostali depoziti	1,482,428	2,769,131	1,781,876	382,632	-	430,715	6,846,782
Primljeni krediti	-	-	-	-	-	-	-
Obaveze po osnovu kamata, naknada i promene vrednosti derivata	-	-	-	-	-	2,715	2,715
Rezervisanja	-	-	-	-	-	37,123	37,123
Obaveze za poreze	-	-	-	-	-	3,167	3,167
Obaveze iz dobitka	-	-	-	-	-	26,788	26,788
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	-	89,707	89,707
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	158,751	158,751

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

Ukupno obaveze	3,194,903	2,769,131	1,781,876	382,632	-	1,092,777	9,221,319
Neto izloženost riziku od promene kamatnih stopa							
- Na dan 31. decembra 2013.	1,721,396	(1,420,522)	(1,444,384)	133,449	2,834,666	3,734,771	5,559,375
- Na dan 31. decembra 2012.	1,170,173	647,785	(985,022)	705,079	489,546	3,317,508	5,345,069

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

42. RIZIK KAMATNE STOPE U BANKARSKOJ KNJIZI (Nastavak)

b) Analiza osetljivosti prihoda od kamata Banke na promene kamatnih stopa

	U hiljadama dinara							
	Promena u nivou kamatnih stopa				-50bp			
	50bp		RSD		RSD		EUR	
	RSD	EUR	USD	Ukupno	RSD	USD	EUR	Ukupno
Efekat na kamatno osetljivu aktivu	3,743	455	-	4,198	(3,743)	(455)	-	(4,198)
Efekat na kamatno osetljivu obavezu	(2,547)	(5,582)	(171)	(8,300)	2,547	5,582	171	8,300
Neto efekat promene kamatnih stopa:								
31.decembar 2013. godine	1,196	(5,127)	(171)	(4,102)	(1,196)	5,127	171	4,102
31.decembar 2012. godine	2,999	(4,302)	(133)	(1,436)	(2,999)	4,302	133	1,436

Banka vrši analizu izloženosti riziku od promene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi, uzimajući u obzir alternativne izvore finansiranja i plasmane, pre svega kredite i depozite budući da oni predstavljaju najznačajnije kamatonosne pozicije.

U slučaju da je kamatna stopa na obaveze po depozitima u stranoj valuti na dan 31. decembra 2013. godine bila veća za 0.5% na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, dobit za 2013. godinu nakon oporezivanja bila bi manja za 5,753 hiljada dinara, kao rezultat većih rashoda od kamata.

Da je kamata na obaveze po depozitima u dinarima na dan 31. decembra 2013. godine bila veća za 0.5% na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, dobit za 2013. godinu nakon oporezivanja bila bi manja za 2,547 hiljadu dinara, kao rezultat većih rashoda od kamata.

U slučaju da je kamatna stopa na kredite u stranoj valuti i indeksirane kretanjem deviznog kursa na dan 31. decembra 2013. godine bila manja za 0.5% na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, dobit za 2013. godinu nakon oporezivanja bila bi manja za 455 hiljade dinara, kao rezultat manjih prihoda od kamata.

U slučaju da je kamatna stopa na kredite u dinarima na dan 31. decembra 2013. godine bila manja za 0.5% na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, dobit za 2013. godinu nakon oporezivanja bila bi manja za 3,743 hiljada dinara, kao rezultat manjih prihoda od kamata.

Stanje na dan	Promena kamatnih stopa u procentnim poenima	U hiljadama dinara	
		Promena neto kamate u %	Promena neto kamate
31. decembar 2013. godine	+/-0.5	-/+1.21	-/+4,102
31. decembar 2012. godine	+/-0.5	+/-0.21%	+/-1,436

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

---

42. RIZIK KAMATNE STOPE U BANKARSKOJ KNJIZI (Nastavak)

c) Koeficijent osetljivosti i relativni disperitet

Izloženost Banke riziku kamatne stope u bankarskoj knjizi prati se i kroz odnos kamatonosne aktive i pasive na koju se plaća kamata (koeficijenta osetljivosti) i kroz odnos kumulativnog disperiteta i ukupne aktive (relativni disparitet).

Stanje na dan	Kamatonosno osetljiva aktiva	Kamatonosno osetljiva pasiva	U hiljadama dinara	
			Koeficijent osetljivosti	Relativni disparitet
31. decembar 2013. godine	7,118,481	8,128,542	0.88	0.38
31. decembar 2012. godine	5,100,942	3,562,927	1.43	0.53

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembar 2013. godine

43. RIZIK OD PROMENE KURSEVA STRANIH VALUTA

- a) Analiza sredstava i obaveza po valutama sa stanjem na dan 31. decembar 2013. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

	EUR	USD	CHF	Ostale valute	Ukupno podbilans osetljiv na promenu deviznog kursa	U hiljadama dinara	
						Podbilans neosetljiv na promenu deviznog kursa	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	276,194	79,570	15,544	8,034	379,343	591,464	970,807
Opozivi krediti i depoziti	2,507,539	340,826	-	-	2,848,364	3,579,300	6,427,664
Potraživanja po osnovu kamata, naknada, prodaje, promene fer vrednosti derivata i druga potraživanja	51,081	724	-	-	51,805	181,377	233,182
Dati krediti i depoziti	741,996	(0)	-	-	741,996	3,260,437	4,002,433
Hartije od vrednosti (bez sopstvenih akcija)	319,771	23,174	-	-	342,945	315,628	658,573
Udeli (učešća)	162	-	-	-	162	150,815	150,977
Ostali plasmani	243,238	4,126	-	-	247,364	640,830	888,194
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	-	11,192	11,192
Osnovna sredstva i investicione nekretnine	-	-	-	-	-	1,337,597	1,337,597
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	-	24,368	24,368
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	-	-
Ostala sredstva	5	-	-	-	5	75,702	75,707
Ukupna aktiva	4,139,986	448,421	15,544	8,034	4,611,985	10,168,709	14,780,694
OBAVEZE							
Transakcioni depoziti	431,504	42,669	7,830	30	482,034	1,574,252	2,056,286
Ostali depoziti	3,584,737	265,066	2,815	-	3,852,617	2,994,165	6,846,782
Primljeni krediti	-	-	-	-	-	-	-
Obaveze po osnovu hartija od vrednosti	-	-	-	-	-	-	-
Obaveze po osnovu kamata, naknada i promene vrednosti derivata	-	-	-	-	-	2,715	2,715
Rezervisanja	-	-	-	-	-	37,123	37,123
Obaveze za poreze	-	-	-	-	-	3,167	3,167
Obaveze iz dobitka	-	-	-	-	-	26,788	26,788
Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	-	-	-
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	-	89,707	89,707

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

Ostale obaveze	26,046	61,595	1	-	87,642	71,109	158,751
Ukupno obaveze	4,042,287	369,330	10,647	30	4,422,294	4,799,026	9,221,319
Neto forward pozicija	-	-	-	-	-	-	-
Neto devizna pozicija							
- Na dan 31. decembra 2013.	97,699	79,091	4,897	8,004	189,691	5,369,684	5,559,375
- Na dan 31. decembra 2012.	381,682	68,245	5,120	9,800	464,847	4,766,504	5,231,351

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

---

43. RIZIK OD PROMENE KURSEVA STRANIH VALUTA (Nastavak)

- b) Devizni podbilans Banke po valutama, sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine, prikazan je u sledećoj tabeli:

		Devizna klauzula vezana za EUR		Devizna klauzula vezana za USD		Ostale valute - prevedene u EUR	U hiljadama dinara Ukupno devizni podbilans
		EUR	USD	USD	EUR		
Aktiva	Dinari	3,273,014	866,972	448,421	-	23,578	4,611,985
	EUR	28,550	7,562	3,911	-	206	40,229
Obaveze	Dinari	4,042,287	-	369,330	-	10,677	4,422,294
	EUR	35,260	-	3,222	-	2	38,484

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembar 2013. godine

43. RIZIK OD PROMENE KURSEVA STRANIH VALUTA (Nastavak)

c) Analiza osetljivosti prihoda Banke na promene deviznih kurseva:

	Ukupno	U hiljadama dinara		
		Promena u kursu	10%	-10%
AKTIVA				
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	379,343	37,934	(37,934)	
Opozivi krediti i depoziti	2,848,364	284,836	(284,836)	
Potraživanja po osnovu kamata, naknada, prodaje, promene fer vdednosti derivata i druga potraživanja	51,805	5,180	(5,180)	
Dati krediti i depoziti	741,996	73,842	(32,609)	
Hartije od vrednosti (bez sopstvenih akcija)	342,945	34,295	(34,295)	
Udeli (učešća)	162	16	(16)	
Ostali plasmani	247,364	24,736	(24,736)	
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	
Osnovna sredstva i investicione nekretnine	-	-	-	
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	
Odložena poreska sredstva	-	-	-	
Ostala sredstva	6	1	(1)	
Ukupna aktiva	4,611,985	460,840	(419,607)	

OBAVEZE

Transakpcioni depoziti	482,034	(48,203)	48,203
Ostali depoziti	3,852,617	(385,262)	385,262
Primljeni krediti	-	-	-
Obaveze po osnovu hartija od vrednosti	-	-	-
Obaveze po osnovu kamata, naknada i promene vrednosti derivata	-	-	-
Rezervisanja	-	-	-
Obaveze za poreze	-	-	-
Obaveze iz dobitka	-	-	-
Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja	-	-	-
Odložene poreske obaveze	87,643	(8,764)	8,764

Ukupne obaveze**4,422,294 (442,229)****Neto forward pozicija****- - -****Neto izloženost deviznom riziku:****31.decembar 2013. godine****18,611 22,622****31.decembar 2012. godine****53,979 (22,658)**

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

---

43. RIZIK OD PROMENE KURSEVA STRANIH VALUTA (Nastavak)

- c) Analiza osetljivosti prihoda Banke na promene deviznih kurseva (Nastavak):

U slučaju da je na dan 31. decembra 2013. godine domaća valuta (RSD) zabeležila porast za 10% u odnosu na strane valute, dobit za 2013. godinu nakon oporezivanja bila bi veća za RSD 18,611 hiljada dinara, najvećim delom zbog kursnih razlika nastalih po osnovu preračuna potraživanja/obaveza banke.

U slučaju da je na dan 31. decembra 2013. godine domaća valuta (RSD) zabeležila pad za 10% u odnosu na strane valute, a sve ostale varijable ostale nepromjenjene, dobit za 2013. godinu nakon oporezivanja bila bi veća za RSD 22,622 hiljada dinara, najvećim delom zbog kursnih razlika nastalih po osnovu preračuna potraživanja/obaveza banke.

Nejednak efekat uticaja pozitivne i negativne promene deviznog kursa na dobit nakon oporezivanja rezultat je postojanja valutne opcije ugrađene u ugovore o kreditima, odnosno ugovorene minimalne vrednosti deviznog kursa po kojem se vrši povraćaj glavnice i kamate kredita indeksiranog deviznom klauzulom. Banka se ugrađivanjem opcije obezbedila od negativnog efekta na rezultat u slučaju porasta vrednosti domaće valute.

U odnosu na 2012. godinu, dobit u 2013. godini je bila manje pod uticajem promena kursa stranih valuta, prvenstveno usled smanjenja neto otvorene devizne pozicije.

- d) VaR analiza strukturnog deviznog rizika (desetodnevni VaR) sa stanjem na dan 31. decembar 2013. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

2013.	<u>VaR na dan</u>	<u>Prosečan VaR</u>	<u>Minimalni VaR</u>	<u>U hiljadama dinara</u>	
				<u>Maksimalni VaR</u>	
Valutni VaR	2,359	6,116	14,568	2,359	

2012.	<u>VaR na dan</u>	<u>Prosečan VaR</u>	<u>Minimalni VaR</u>	<u>U hiljadama dinara</u>	
				<u>Maksimalni VaR</u>	
Valutni VaR	12,196	12,399	4,820	23,371	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembar 2013. godine

---

43. RIZIK OD PROMENE KURSEVA STRANIH VALUTA (Nastavak)

- e) Pokazatelj deviznog rizika

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Pokazatelj deviznog rizika		
31. decembar	7.49%	13.93%
Prosek za godinu	10.59%	11.82%
Najniži iznos	7.23%	3.24%
Najviši iznos	15.46%	18.72%

Pokazatelj deviznog rizika se u toku 2013. godine kretao u rasponu od 7.23% do 15.46%, pri čemu je maksimalno dozvoljeni nivo bio 20% u odnosu na kapital Banke.

44. CENOVNI RIZIK

- a) VaR analiza portfolija plasmana izloženih cenovnom riziku (desetodnevni VaR) sa stanjem na dan 31. decembar 2012. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

	VaR na dan	Prosečan VaR	Minimalni VaR	U hiljadama dinara	
				Maksimalni VaR	
2013.					
Cenovni VaR	28	34	18	162	
Kamatni VaR	1,348	1,692	5,219	294	
2012.					
Cenovni VaR	148	163	114	229	
Kamatni VaR	684	11,681	553	22,326	

U odnosu na 2012. godinu Banka na kraju 2013. godine imala viši kamatni VaR, što je posledica rasta rasta pozicije u akcijama u knjizi trgovanja.

- b) VaR analiza portfolija plasmana izloženih cenovnom riziku (jednodnevni VaR) sa podelom po vrsti aktive sa stanjem na dan 31. decembar 2013. i 2012. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

	Obveznice	Akcije	U hiljadama dinara	
			Forward ugovori	
VaR pozicije				
- na dan 31. decembar 2013.	434	9	-	
- na dan 31. decembar 2012.	220	47	944	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembar 2013. godine

---

44. CENOVNI RIZIK (Nastavak)

- c) Analiza stresnih udara na bazi promene cena od +-200 baznih poena

	Obveznice	Akcije	U hiljadama dinara Forvard i svop ugovori
Promena cene za +-200bp			
- na dan 31. decembar 2013.	±900	±2	-
- na dan 31. decembar 2012.	±490	±18	±15

Stresni udar se odnosi na uticaj promena vrednosti pozicija portfolija u slučaju promene cena instrumenata od ±200bp na pojedinačne pozicije u portfoliju na 31. decembar 2013. i 2012. godine.

- d) Analiza promene dnevnog VaR-a primenom stresnog udara na bazi promena volatilnosti knjige trgovanja. U tabeli je dat pregled VaR vrednosti ukupnog portfolija u slučaju promene volatilnosti instrumenta za ±10%.

	2013.	U hiljadama dinara 2012.
Promena volatilnosti instrumenta [%]		
-10	903	2,733
0	1,003	3,037
10	1,104	3,340

45. RIZIK ZEMLJE

Izloženost Banke prema drugim zemljama data je u sledećoj tabeli:

	2013.	U hiljadama dinara 2012.
Evropa-EU	123,932	160,715
Evropa-ostalo	212,587	282,780
Amerika	41,107	42,790
Afrika	24,663	1,798
Azija	27,763	11,094
Australija	7,405	9,045
Ukupno	437,457	508,223

Potraživanja se najvećim delom odnose na stanja na računima kod ino banaka, 48.91% (2012: 53.83%) i otkup potraživanja od lica iz drugih zemalja, 44.59% (2012: 45.05%), kao i izloženosti prema Republici Irak koja se odnosi na obveznice emitovane po osnovu konverzije duga (Napomena 23).

46. UPRAVLJANJE KAPITALOM

Banka je dužna da obim i strukturu svog poslovanja i rizičnih plasmana uskladi sa pokazateljima poslovanja propisanim Zakonom o bankama i relevantnim odlukama Narodne banke Srbije donetim na osnovu navedenog Zakona.

Na dan 31. decembra 2013. godine, Banka je imala usaglašene sve pokazatelje poslovanja sa propisanim vrednostima.

a) Adekvatnost kapitala Banke

U sledećoj tabeli je prikazana struktura ukupnog kapitala Banke na dan 31. decembra 2013. godine, kao i koeficijent adekvatnosti kapitala:

	U hiljadama dinara	2013.	2012.
Regulatorni kapital			
Nominalna vrednost uplaćenih akcija, osim preferencijalnih kumulativnih akcija	2,912,133	2,763,976	
Stečene sopstvene akcije	-	(50,500)	
Neraspoređena dobit iz ranijih godina	210,000	210,000	
Emisiona premija	168,164	171,183	
Rezerve iz dobiti	1,654,377	1,654,377	
Osnovni kapital	4,944,674	4,749,036	
Odbitne stavke od osnovnog kapitala	(1,463,107)	(405,127)	
Deo revalorizacionih rezervi Banke	540,514	303,520	
Dopunski kapital	540,514	303,520	
Odbitne stavke od dopunskog kapitala	-	-	
Ukupan osnovni i dopunski kapital	4,022,081	4,647,429	
Odbitne stavke od kapitala			
Direktna ili indirektna ulaganja u banke i dr. lica u finansijskom sektoru u iznosu većem od 10% kapitala tih banaka, odnosno dr. lica	80,834	60,632	
Iznos za koji su prekoračena kvalifikovana učešća u licima koja nisu u finansijskom sektoru	7,798	6,665	
Potraživanja i potencijalne obaveze prema liciam povezanim sa Bankom ili zaposlenih pod povoljnijim uslovima	3,162	3,485	
Potrebna rezerva iz dobiti za procenjene gubitke	1,079,836	1,240,713	
Od čega: od Osnovnog kapitala	630,716	310,178	
Od čega: od Dopunskog kapitala	540,514	930,535	
Ukupan kapital (1)	2,850,851	3,335,934	
Izloženosti rizicima			
Izloženost kreditnom riziku	5,199,913	5,793,567	
Izloženost riziku druge ugovorne strane	-	-	
Izloženost deviznom riziku	189,691	464,850	
Izloženost operativnom riziku	1,207,912	1,186,325	
Izloženost cenovnom riziku	55,008	19,383	
Ukupno (2)	6,652,524	7,464,125	
Pokazatelj adekvatnosti kapitala (1/2 x 100)	42.85%	44.69%	

46. UPRAVLJANJE KAPITALOM (Nastavak)**b) Pokazatelji poslovanja**

Ostvareni pokazatelji poslovanja Banke bili su sledeći:

Pokazatelji poslovanja	Propisani	Ostvareni 31.12.2013.	Ostvareni 31.12.2012.
1. Adekvatnost kapitala	min. 12%	42.85%	44.69%
2. Ulaganja Banke	max. 60%	47.74%	29.95%
3. Izloženost prema licima povezanim sa Bankom	max. 20%	1.22%	2.50%
4. Veliki i najveći mogući krediti u odnosu na kapital	max. 400%	50.94%	66.56%
5. Prosječni mesečni pokazatelj likvidnosti: - u poslednjem mesecu izveštajnog perioda	min. 1	3.31	4.66
6. Pokazatelj deviznog rizika	max. 20%	7.49%	13.93%

47. OBAVEZE PO OSNOVU OPERATIVNOG LIZINGA

Obaveze po osnovu operativnog lizinga se odnose na zakup telefonske centrale i prateće opreme po osnovu zaključenog ugovora.

Buduća minimalna plaćanja neotkazivih obaveza po osnovu operativnog lizinga prikazana su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Do 1 godine	-	1,007
Od 1 do 5 godina	-	-
	-	1,007

48. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA

Osnovni format izveštavanja po segmentima je utvrđen na nivou poslovnih aktivnosti s obzirom da su rizici i stope prinosa Banke primarno pod uticajem razlike u proizvodima i uslugama koje Banka pruža.

Poslovne aktivnosti su u Banci organizovane odvojeno prema prirodi proizvoda i usluga koje se pružaju, na takav način da svaki segment predstavlja strateški poslovni deo koji pruža različite proizvode i usluge na tržištu.

Poslovne aktivnosti Banke organizovane su u tri osnovna poslovna segmenta:

- *Poslovanje sa korporativnim klijentima*: U osnovi se odnosi na odobravanje kredita i različitih oblika garancija i jemstava klijentima, vođenje depozitnih i tekućih računa, usluge platnog prometa.
- *Poslovanje sa stanovništvom i preduzetnicima*: U osnovi obuhvata prikupljanje depozita, odobravanje kredita, kreditnih kartica, usluge platnog prometa za fizička lica, pri čemu se pod fizičkim licima podrazumeva stanovništvo, preduzetnici i poljoprivrednici.
- *Sredstva i trgovanje sa hartijama od vrednosti*: U osnovi obuhvata uzimanje pozicije za svoj račun i trgovanje hartijama od vrednosti, trgovanje devizama.
- *Ostalo*: Druge poslovne aktivnosti koje čine manje od 10% ukupnih poslovnih aktivnosti Banke, kao i centralne funkcije Banke.

a) Bilans uspeha po poslovnim segmentima

Sledeće tabele prikazuju rezultate Banke ostvarene u periodu 01. januara do 31. decembra 2013. i 2012. godine prikazane po poslovnim segmentima.

Za potrebe izveštavanja o ostvarenom rezultatu pojedinih poslovnih segmenata Banke, troškovi koji terete ukupno poslovanje Banke: Troškovi amortizacije i Ostali poslovni rashodi podeljeni su prema učešću Troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda pojedinih poslovnih segmenata u ukupnim datim troškovima za 2013. i 2012. godinu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembar 2013. godine

48. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (Nastavak)**a) Bilans uspeha po poslovnim segmentima (Nastavak)****Na dan 31. decembar 2013.**

	Korporativni klijenti	Stanovnistvo i preduzetnici	Sredstva i trgovanje hartijama od vrednosti	Ostalo	U hiljadama dinara Ukupno
Prihodi od kamata	706,441	26,020	200,665	-	933,126
Rashodi kamata	(125,432)	(64,370)	-	-	(189,802)
Dobitak po osnovu kamata	581,009	(38,350)	200,665	-	743,324
Prihodi od naknada i provizija	89,012	13,331	1,518	487	104,348
Rashodi od naknada i provizija	(17,200)	(2,758)	(305)	-	(20,263)
Dobitak /gubitak po osnovu naknada i provizija	71,812	10,573	1,213	487	84,085
Dobitak po osnovu prodaje HOV	-	-	(439)	-	(439)
Prihodi od dividendi i učešća	-	-	13,655	-	13,655
Neto prihod /rashod od kursnih razlika	31,161	(8,746)	(11,359)	8,542	19,598
Ostali poslovni prihodi	-	-	-	133,409	133,409
Neto rashod po osnovu indirektnih otpisa plasmana i rezerevisanja	(363,189)	(3,363)	(1,623)	8,099	(360,076)
Prihod od promene vrednosti imovine i obaveza	33,885	11,976	813	-	46,674
Rashodi od promene vrednosti imovine i obaveza	(28,494)	(10,386)	(6,851)	-	(45,731)
Dobitak / (gubitak) po osnovu promene vrednosti imovine i obaveza	5,391	1,590	(6,038)	-	943
Neto gubitak po osnovu prodaje udela	-	-	-	-	-
Troškovi zarada,naknada zarada i ostali lični rashodi	(94,946)	(56,771)	(45,437)	(142,182)	(339,336)
Troškovi amortizacije	(11,571)	(6,919)	(5,538)	(17,328)	(41,356)
Ostali poslovni rashodi	(69,276)	(41,422)	(33,152)	(103,740)	(247,590)
Dobitak pre oporezivanja	150,391	(143,408)	111,947	(112,713)	6,217

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembar 2013. godine

48. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (Nastavak)**a) Bilans uspeha po poslovnim segmentima (Nastavak)****Na dan 31. decembar 2012.**

	Korporativni klijenti	Stanovnistvo i preduzetnici	Sredstva i trgovanje hartijama od vrednosti	Ostalo	U hiljadama dinara Ukupno
Prihodi od kamata	680,101	33,904	156,746	-	870,751
Rashodi kamata	(40,130)	(68,289)	(28,401)	-	(136,820)
Dobitak po osnovu kamata	639,971	(34,385)	128,345		733,931
Prihodi od naknada i provizija	157,737	13,465	1,599	-	172,801
Rashodi od naknada i provizija	(14,350)	-	(563)	-	(14,913)
Dobitak /gubitak po osnovu naknada i provizija	143,387	13,465	1,036		157,888
Dobitak po osnovu prodaje HOV	-	-	55,980	-	55,980
Prihodi od dividendi i učešća	37,627	134,349	(195,748)	(14)	(23,786)
Neto prihod /rashod od kursnih razlika	-	-	2,730	-	2,730
Ostali poslovni prihodi	-	47	-	19,120	19,167
Neto prihod po osnovu indirektrnih otpisa plasmana i rezerevisanja	(131,956)	3,847	(727)	(1,499)	(130,335)
Prihod od promene vrednosti imovine i obaveza	95,407	42,289	988	-	138,684
Rashodi od promene vrednosti imovine i obaveza	(45,827)	(17,961)	(1,265)	-	(65,053)
Dobitak po osnovu promene vrednosti imovine i obaveza	141,234	60,250	2,253		203,737
Neto gubitak po osnovu prodaje udela	-	-	-	-	-
Troškovi zarada,naknada zarada i ostali lični rashodi	(98,499)	(63,048)	(44,866)	(174,774)	(381,187)
Troškovi amortizacije	(11,586)	(7,416)	(5,277)	(20,558)	(44,837)
Ostali poslovni rashodi	(77,557)	(49,643)	(35,327)	(137,615)	(300,142)
Dobitak pre oporezivanja	550,967	21,544	(94,131)	(315,340)	163,040

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

48. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (Nastavak)

b) Bilans stanja po poslovnim segmentima

Sledeće tabele prikazuju sredstva i obaveze Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine prikazane po poslovnim segmentima.

Za potrebe izveštavanja o stanju sredstava i obaveza po pojedinim poslovnim segmentima, sredstva angažovana za ukupno poslovanje Banke: Osnovna sredstva i Nematerijalna ulaganja podeljena su prema učešću troškova zarada po pojedinim poslovnim segmentima.

Na dan 31. decembar 2013.

	Korporativni klijenti	Stanovnistvo i preduzetnici	Sredstva i trgovanje hartijama od vrednosti	Ostalo	u hiljadama dinara Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	-	970,807	-	970,807
Opozivi depoziti i krediti	-	-	6,427,664	-	6,427,664
Potrazivanja za kamatu i naknadu	221,261	1,872	10,049	-	233,182
Dati krediti i depoziti	3,701,294	296,553	4,586	-	4,002,433
Hartije od vrednosti i učešća u kapitalu	106,689	-	551,884	150,977	809,550
Ostali plasmani	888,194	-	-	-	888,194
Ostalo	448,952	225,730	180,603	593,579	1,448,864
Ukupna sredstva	5,366,390	524,155	8,145,593	744,556	14,780,694
Transakcionii depoziti	1,791,946	264,340	-	-	2,056,286
Ostali depoziti	5,418,545	1,428,237	-	-	6,846,782
Obaveze	73,962	23,580	28,538	192,171	318,251
Ukupne obaveze	7,284,453	1,716,157	28,538	192,171	9,221,319

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembar 2013. godine

48. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (Nastavak)**b) Bilans stanja po poslovnim segmentima (Nastavak)****Na dan 31. decembar 2012.**

			Sredstva i trgovanje hartijama od vrednosti	Ostalo	u hiljadama dinara Ukupno
	Korporativni klijenti	Stanovnistvo i preduzetnici			
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	-	718,017	-	718,017
Opozivi depoziti i krediti	-	-	3,153,606	-	3,153,606
Potrazivanja za kamatu i naknadu	41,703	2,504	1,011	-	45,218
Dati krediti i depoziti	2,386,846	356,583	4,549	-	2,747,978
Hartije od vrednosti i učešća u kapitalu	714,415	-	380,163	141,551	1,236,129
Ostali plasmani	1,228,791	-	-	-	1,228,791
Ostalo	304,262	164,409	116,622	463,463	1,048,756
Ukupna sredstva	4,676,017	523,496	4,373,968	605,014	10,178,495
Transakcioni depoziti	436,392	310,102	-	-	746,494
Ostali depoziti	2,294,263	1,325,675	-	-	3,619,938
Obaveze	108,003	21,577	21,131	316,283	466,994
Ukupne obaveze	2,838,658	1,657,354	21,131	316,283	4,833,426

49. USAGLAŠAVANJE MEĐUSOBNIH OBAVEZA I POTRAŽIVANJA

Banka je u skladu sa čl. 20 Zakona o računovodstvu i reviziji izvršila usaglašavanje obaveza i potraživanja sa svojim dužnicima i poveriocima na dan 31. oktobra 2013. godine i o tome postoji verodostojna dokumentacija.

Na osnovu razmenjenih IOS obrazaca sa dužnicima i poveriocima, nije bilo neusaglašenih stavki obaveza i potraživanja.

50. FER VREDNOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA

Poslovna politika Banke je da obelodani informacije fer vrednosti za one komponente aktive i pasive za koje su raspoložive objavljene ili kotirane tržišne cene i za one čija fer vrednost može da bude znatno drugačija od njihove knjigovodstvene vrednosti.

Tržišna cena, gde postoji aktivno tržište, najbolji je dokaz fer vrednosti finansijskog instrumenta. Međutim, tržišne cene nisu dostupne za niz finansijskih sredstava i obaveza koje Banka ima. Stoga, kada tržišna cena finansijskih instrumenata nije dostupna, fer vrednost sredstava i obaveza se procenjuje koristeći sadašnju vrednost ili druge tehnike vrednovanja zasnovane na trenutno preovlađujućim tržišnim uslovima. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, fer vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

---

50. FER VREDNOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA (Nastavak)

Rukovodstvo Banke procenjuje sveukupnu izloženost Banke riziku, a u slučajevima za koje procenjuje da vrednost aktive prikazane u njenim poslovnim knjigama ne može da bude ostvarena, ustanavljava rezervu.

Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

U narednoj tabeli je prikazano poređenje iznosa najznačajnijih klasa finansijskih instrumenata iskazanih u finansijskim instrumentima i njihovih fer vrednosti na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine.

	Knjigovodstvena vrednost		U hiljadama dinara Fer vrednost	
	2013.	2012.	2013.	2012.
Finansijska sredstva				
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	970,807	718,017	970,807	718,017
Opozivi krediti i depoziti	6,427,664	3,153,606	6,427,664	3,153,606
Potraživanja po osnovu kamata i naknada	233,182	45,218	233,182	45,218
Dati krediti i depoziti	4,002,433	2,747,978	4,002,433	2,747,978
Ostali plasmani	888,194	1,228,791	888,194	1,228,791
Hartije od vrednosti	658,573	1,094,578	658,573	1,094,578
Ostala sredstva, isključujući AVR	64,094	22,466	64,094	22,466
	13,244,947	9,010,654	13,244,947	9,010,654
Finansijske obaveze				
Transakcionni depoziti	2,056,286	746,494	2,056,286	746,494
Ostali depoziti	6,846,782	3,619,938	6,846,782	3,619,938
Primljeni krediti	-	-	-	-
Obaveze po osnovu kamata, naknada i promene vrednosti derivata	2,715	632	2,715	632
Ostale obaveze, isključujući PVR	104,091	252,606	104,091	252,606
	9,009,874	4,619,670	9,009,874	4,619,670

Sledeće metode i prepostavke su korišćene za procenjivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata Banke na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine:

Finansijski instrumenti čija je fer vrednost aproksimativno jednaka knjigovodstvenoj vrednosti

Za finansijska sredstva i finansijske obaveze koje su likvidne ili imaju kratak rok dospeća (do 3 meseca) prepostavlja se da su knjigovodstvene vrednosti aproksimativno jednake njihovoј fer vrednosti.

Fer vrednost gotovine i gotovinskih ekvivalenta, kratkoročnih depozita, ostalih plasmana i ostalih sredstava, transakcionih depozita, obaveza prema dobavljačima i ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoј knjigovodstvenoj vrednosti prvenstveno zbog kratkoročnog dospeća ovih finansijskih instrumenata.

50. FER VREDNOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA (Nastavak)

Finansijski instrumenti Banke iskazani po amortizovanoj vrednosti uglavnom imaju kratkoročna dospeća i nose varijabilnu kamatu stopu koja odražava tekuće tržišne uslove i koja se u redovnim intervalima ponovo određuje. Shodno tome, Banka smatra da vrednost po kojoj su navedeni finansijski instrumenti iskazani odgovara njihovoj tržišnoj vrednosti. Fer vrednost kredita i plasmana komitentima jednaka je njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti, umanjenoj za ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja.

Depoziti banaka i komitenata su uglavnom po viđenju ili kratkoročni sa ugovorenim varijabilnim kamatnim stopama i stoga rukovodstvo Banke smatra da vrednosti po kojima su isti iskazani u bilansu stanja odgovaraju njihovoj tržišnoj vrednosti.

Finansijski instrumenti sa fiksном kamatnom stopom

Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza sa fiksnom kamatnom stopom, koja se evidentiraju po amortizovanoj nabavnoj vrednosti, se procenjuje poređenjem tržišnih kamatnih stopa pri početnom priznavanju sa tekućim tržišnim stopama koje trenutno važe za slične finansijske instrumente.

Procenjena fer vrednost depozita sa fiksnom kamatnom stopom se bazira na diskontovanim novčanim tokovima koristeći preovlađujuće kamatne stope na tržištu novca za ugovore sa sličnim kreditnim rizikom i rokom dospeća.

Za kotirane emitovane dužničke instrumente, fer vrednosti se izračunavaju na osnovu kotiranih cena na tržištu. Za finansijske instrumente za koje nisu dostupne tržišne cene, koristi se model diskontovanog novčanog toka koji je baziran na krivi prinosa tekuće kamatne stope koja odgovara preostalom periodu do roka dospeća.

Finansijski instrumenti vrednovani po fer vrednosti

Finansijski instrumenti se vrednuju po fer vrednosti korišćenjem kotirane tržišne cene na dan izveštavanja. Banka na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine nije imala finansijske instrumente koji se vrednuju po fer vrednosti.

Stoga Banka nije značajnije izložena riziku od promene fer vrednosti, a fer vrednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza Banke odgovara knjigovodstvenim iznosima finansijskih sredstava i obaveza iskazanim u priloženim finansijskim izveštajima.

51. DEVIZNI KURS

Zvanični srednji devizni kursevi Narodne Banke Srbije utvrđeni na međubankarskom sastanku deviznog tržišta, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine u funkcionalnu valutu, za pojedine strane valute su:

	U dinarima	2013.	2012.
EUR	114.6421	113.7183	
USD	83,1282	86.1763	
CHF	93,5472	94.1922	

52. KLJUČNA PROSUĐIVANJA O EFEKTIMA SVETSKE FINANSIJSKE KRIZE

Efekti svetske finansijske krize koji su u Republici Srbiji počeli da se osećaju u poslednjem kvartalu 2008. godine uticali su na postojanje problema likvidnosti, fluktuaciju i dalje opadanje vrednosti dinara u odnosu na strane valute, kao i smanjenje opšte privredne aktivnosti i platežne sposobnosti stanovništva i privrede i u toku 2012. i 2013. godine.

Zbog drugog talasa krize na globalnom tržištu, koji je trenutno intenzivno prisutan u svim evropskim ekonomijama, kao i njenog uticaja na lokalnom tržištu, izgledno je da će mnoga privredna društva u narednoj poslovnoj godini, a verovatno i nakon toga, poslovati u otežanim i neizvesnim poslovnim okolnostima. Uticaj krize na ekonomsko stanje u zemlji i poslovanje privrednih subjekata trenutno nije moguće u potpunosti predvideti, te je stoga prisutan element opšte neizvesnosti.

Narodna banka Srbije i Vlada Republike Srbije su tokom 2012, kao i prethodnih godina, preduzele niz mera kratkoročnog i dugoročnog karaktera radi ublažavanja efekata finansijske krize, očuvanja stabilnosti bankarskog sistema Srbije, kao i uspostavljanja uslova za oživljavanje privredne aktivnosti kroz povoljnije uslove kreditiranja. Cilj ovih mera je bio da se obezbedi sigurnost poslovnih banaka da u slučaju problema likvidnosti mogu od Narodne banke Srbije dobiti kredit radi prevazilaženja privremenih teškoća u vezi sa likvidnošću; povećanje likvidnosti bankarskog sektora koja je bila ugrožena smanjenim poverenjem u bankarski sektor i tržište novca; prevazilaženje poteškoća pri otplati kredita komitenata banaka i mere za stimulisanje kreditne i ekonomske aktivnosti.

U toku 2013. i 2012. godine, navedene mere, kao i finansijska podrška Međunarodnog monetarnog fonda, uticale su na stabilnost bankarskog sektora i očuvanje poverenja građana u bankarski sistem.

Rukovodstvo Banke očekuje da će efekti krize na ekonomsko okruženje u zemlji i nadalje uticati na obim privrednih aktivnosti, održanje likvidnosti privrednih subjekata, kvalitet kreditnog portfolia i sposobnost dužnika da izmiruju svoje obaveze u roku dospeća.

Banka je u skladu sa regulatornim zahtevima i merama Narodne banke Srbije, kao i internim politikama upravljanja rizicima u prethodnom i tekućem periodu sprovodila odgovarajuće aktivnosti radi održavanja kvaliteta kreditnog portfolia i obezbeđenja adekvatnih izvora finansiranja i u narednom periodu. Ove aktivnosti posebno obuhvataju opreznu politiku odobravanja kredita, analizu kreditne sposobnosti dužnika, pribavljanje odgovarajućih instrumenata obezbeđenja naplate potraživanja, reprogramiranje kredita, kao i adekvatno rezervisanje za kreditne rizike.

Primetno je generalno pogoršanje finansijskog položaja značajnog broja privrednih društava usled čega je primetan trend značajnog povećanja broja zahteva za podršku unapred pripremljenih planova reorganizacije. Rukovodstvo Banke smatra da će naplata potraživanja, upravljanje kreditnim rizikom i rizikom likvidnosti, kao i obezbeđenje odgovarajućih izvora finansiranja u cilju daljeg intenziviranja kreditne aktivnosti Banke i dalje biti ključno opredeljenje rukovodstva u upravljanju Bankom u narednom periodu.

U odnosu na stanje s kraja decembra 2012. godine, ukupni depoziti Banke su se povećali za 103.9%, najviše kao rezultat povećanja transakcionih depozita javnih preduzeća (za 958,358 hiljade dinara), ostalih oročenih depozita javnih preduzeća (za 1,157,885 hiljada dinara) i ostalih depozita po viđenju lokalne samouprave (700,000 hiljada dinara).

Rukovodstvo Banke smatra da Banka poseduje adekvatan nivo kapitala za pokriće potencijalnih nepredviđenih rizika.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

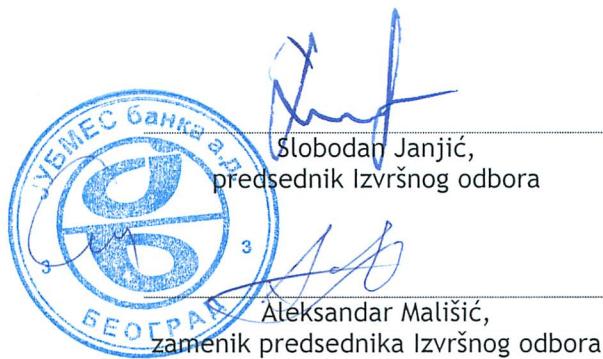
---

52. KLJUČNA PROSUĐIVANJA O EFEKTIMA SVETSKE FINANSIJSKE KRIZE (Nastavak)

Rukovodstvo Banke smatra da u datim okolnostima, preduzima sve neophodne aktivnosti radi obezbeđenja održivog razvoja Banke. Takođe, rukovodstvo Banke nije u mogućnosti da pouzdano proceni dalje efekte krize na ekonomsko okruženje u Srbiji, kao ni uticaj na finansijsku poziciju i rezultate poslovanja Banke, ali smatra da isti neće dovesti u pitanje nastavak njenog poslovanja.

53. DOGAĐAJI NASTALI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nije bilo bitnih događaja nakon datuma bilansiranja koji bi zahtevali obelodanjivanje ili korekciju u bilansima Banke.

JUBMES banka a.d. Beograd

REDOVNA SKUPŠTINA

Broj: 999/2014

Beograd, 23.04.2014.

Na osnovu člana 5. stav 1. tačka 3) Statuta JUBMES banke a.d. Beograd, Skupština Banke je na redovnoj sednici održanoj 23.04.2014.godine donela sledeću

O D L U K U

1. Usvaja se Izveštaj o poslovanju JUBMES banke a.d. Beograd za 2013. godinu u tekstu koji čini sastavni deo ove Odluke.
2. Odluka stupa na snagu danom donošenja.

PREDSEDNIK

Branislav Đurđević

JUBMES banka a.d. Beograd

UPRAVNI ODBOR

Broj: 999/2014

Datum: 14.03.2014.godine

Status: Predlog

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

ZA PERIOD

JANUAR – DECEMBAR 2013. GODINE

Sadržaj:

1 UVODNE NAPOMENE	1
2 MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE	1
2.1 Osnovne napomene	1
2.2 Monetarna politika NBS u izveštajnom periodu	1
2.3 Poslovanje na Beogradskoj berzi u izveštajnom periodu (Nastavak).....	5
3 BANKARSKI SEKTOR U IZVEŠTAJNOM PERIODU	6
3.1 Osnovne napomene o bankarskom sektoru Srbije.....	6
3.2 Kamate i naknade na plasmane i depozite poslovnih banaka	7
3.2.1 Prihodi od kamata i naknada bankarskog sektora u izveštajnom periodu	7
3.2.2 Kamatne stope poslovnih banaka.....	8
3.3 Rentabilnost bankarskog sektora	9
4 POSLOVNE AKTIVNOSTI BANKE	10
4.1 Poslovne aktivnosti i organizaciona struktura Banke	10
4.2 Aktivnost Upravnog i Izvršnog odbora Banke u izveštajnom periodu	11
4.3 Informacije o kadrovskim pitanjima.....	12
5 BILANS USPEHA BANKE	14
5.1 Rezultat Banke u izveštajnom periodu	14
5.2 Ukupni prihodi i rashodi Banke u izveštajnom periodu.....	15
5.2.1 Prihodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu.....	15
5.2.2 Rashodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu	18
5.2.3 Neto prihodi/(rashodi) po osnovu indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja	19
5.2.4 Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi u izveštajnom periodu	19
5.2.5 Operativni i ostali poslovni rashodi	19
6 BILANS STANJA BANKE	21
6.1 Osnovne napomene	21
6.2 Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	23
6.3 Opozivi depoziti i krediti	24
6.4 Potraživanja po osnovu kamata, naknada, prodaje, promene fer vrednosti derivata i druga potraživanja.....	25
6.5 Dati krediti i depoziti.....	25
6.6 Ulaganje u hartije od vrednosti	28
6.7 Udeli (učešća)	29
6.8 Ostali plasmani	30
6.9 Nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva	31
6.10 Ostala sredstva	32
6.11 Transakcioni i ostali depoziti.....	33
6.12 Rezervisanja	35
6.13 Ostale obaveze	36
6.14 Kapital Banke.....	36
6.15 Sticanje sopstvenih akcija.....	38
7 VANBILANSNA EVIDENCIJA BANKE	39
8 USLUGE BANKE.....	41
8.1 Dinarski platni promet	41
8.2 Devizni platni promet	41

8.3 Devizne doznake (Projekt My Land).....	41
8.4 Poslovanje sa stanovništvom	41
8.4.1 Računi građana i devizna štednja.....	41
8.4.2 Devizni platni promet fizičkih lica i menjački poslovi.....	42
9 LIKVIDNOST BANKE	43
9.1 Dinarska i devizna likvidnost Banke	43
10 IZLOŽENOST BANKE RIZICIMA	46
10.1 Rizici kojima je Banka izložena.....	46
10.2 Adekvatnost kapitala.....	51
10.3 Analiza izloženosti glavnim rizicima.....	52
10.3.1 Kreditni rizik	52
10.3.2 Kreditno-devizni rizik.....	58
10.3.3 Rizik likvidnosti.....	58
10.3.4 Rizici koncentracije	60
10.3.5 Rizici ulaganja (Nastavak)	61
10.3.6 Devizni rizik	61
10.3.7 Cenovni rizik	62
10.3.8 Kamatni rizik	63
10.3.9 Rizik zemlje	63
11 OSTALE AKTIVNOSTI BANKE.....	65
11.1 Usklađenost poslovanja	65
11.2 Informaciono-komunikaciona tehnologija	66
11.3 Finansijska saradnja sa inostranstvom.....	67
11.4 Aktivnosti istraživanja i razvoja	68
11.5 Korporativna odgovornost prema društvu	68
11.6 Informacije u vezi sa ulaganjima u cilju zaštite životne sredine	68
11.7 Implementacija ISO standarda	68
12 PREGLED PRAVILA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA.....	69
13 IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA	69
13.1 Bilans uspeha po poslovnim segmentima	70
13.2 Bilans stanja po poslovnim segmentima	71
14 POSLOVANJE SA POVEZANIM LICIMA.....	72
14.1 Potraživanja i obaveze iz odnosa sa povezanim licima.....	72
14.2 Rezultat poslovanja sa povezanim licima	72
15 RAZVOJ BANKE U NAREDNOM PERIODU.....	73
15.1 Strateški ciljevi Banke	73
15.2 Realizacija strateških ciljeva Banke.....	73
15.3 Poslovna politika i projekcija poslovanja u 2014. godini	74
16 DOGAĐAJI NAKON PROTEKA POSLOVNE GODINE.....	76

---

1 Uvodne napomene

Izveštaj o poslovanju JUBMES Banke a.d. Beograd (u daljem tekstu: Banka) obuhvata period poslovanja Banke od 01. januara do 31. decembra 2013. godine (u daljem tekstu: izveštajni period) i ima za cilj analizu i ocenu profitabilnosti i produktivnosti poslovanja Banke, kao i analizu stanja i dinamike vrednosti njene poslovne imovine i izvora finansiranja tokom izveštajnog perioda.

Osnovu za analizu činili su pojedinačni izveštaji o poslovanju organizacionih celina i računovodstveni podaci preuzeti iz glavne knjige Banke.

2 Makroekonomsko okruženje

2.1 Osnovne napomene

Prema poslednjim objavljenim podacima Republičkog zavoda za statistiku, realni rast bruto domaćeg proizvoda (u daljem tekstu: BDP), u cenama prethodne godine, u četvrtom kvartalu 2013. godine u odnosu na isti period prethodne godine, iznosio je 2.6%. Projekcija bruto domaćeg proizvoda za 2013. godinu snažena je na 2.0% Niža tekuća projekcija za 2013. u odnosu na prethodnu je rezultat pre svega nižeg očekivanog ekonomskog rasta u zoni evra, mada će neto izvoz dati najveći doprinos rastu BDP-a 2013. godine. Kako Narodna banka Srbije (u daljem tekstu: NBS) procenjuje, zbog sprovođenja fiskalne konsolidacije, doprinos državne i privatne potrošnje biće negativan. U 2014. godini se prognozira rast od oko 1.5% i trebalo bi da bude vođen neto izvozom i investicijama. Projekcija rasta BDP-a za 2014. godinu revidirana je naniže zbog očekivanog sprovođenja mera fiskalne konsolidacije, zbog čega će doprinos potrošnje države i domaćinstava rastu BDP-a ostati negativan.

Prema podacima Republičkog zavoda za statistiku, rast potrošačkih cena u decembru iznosio je 0.2%. Međugodišnja inflacija je, nakon sedam meseci pada, ostvarila rast i u decembru je iznosila 2.2% (u odnosu na isti mesec 2012. godine), što je ispod donje granice dozvoljenog odstupanja od cilja ($4\pm1.5\%$), dok prosečan godišnji rast iznosi 7.8%. U septembru 2013. godine se inflacija vratila u granice dozvoljenog odstupanja od cilja, a do kraja godine je nastavila pad, što je potvrđilo projekciju i očekivanja koja je NBS iznosila u protekloj godini. Povratku inflacije u granice cilja ključni doprinos dale su mere monetarne politike, pad cena primarnih poljoprivrednih proizvoda, niska agregatna tražnja i relativna stabilnost kursa dinara. Očekuje se da će navedeni faktori i u narednom periodu doprinositi smanjenju inflatornih pritisaka, kao i njenom održavanju u granicama cilja.

Prema podacima Republičkog zavoda za statistiku, anketa o radnoj snazi sprovedena je u oktobru 2013. godine. Stopa nezaposlenosti u Srbiji je u oktobru 2013. godine iznosila 20.1% i u odnosu na april 2013. godine manja je za 4 procentna poena. Stopa zaposlenosti je u istom periodu iznosila 39.1% i u odnosu na april 2013. godine je veća za 2.8 procentnih poena.

Prosečna zarada isplaćena u decembru 2013. godine u Republici Srbiji iznosi 70,071 dinar. Prosečna zarada bez poreza i doprinsosa isplaćena u decembru 2013. godine u Republici Srbiji iznosi 50,820 dinara. Prosečna zarada isplaćena u decembru 2013. godine u Republici Srbiji, u odnosu na prosečnu zaradu isplaćenu u decembru 2012. godine, nominalno je veća za 7.5%, a realno je veća za 5.2%. Prosečna zarada isplaćena u periodu januar – decembar 2013. godine u Republici Srbiji, u odnosu na prosečnu zaradu isplaćenu u periodu januar– decembar 2012. godine, nominalno je veća za 5.7%, a realno je manja za 1.9%

Prema podacima Republičkog zavoda za statistiku, u decembru je zabeležen pad izvoza robe u evrima od 1.8% i pad uvoza od 1.5%. Međugodišnje posmatrano, u decembru je robni izvoz, izražen u evrima, povećan za 19.4%, a uvoz za 2.9%. Na nivou godine, robni izvoz je iznosio 11 mlrd evra, što predstavlja rast od 25.8%, dok je istovremeno rast robnog uvoza iznosio 5.1%

2.2 Monetarna politika NBS u izveštajnom periodu

Potpuno ciljanje inflacije predstavlja monetarnu strategiju NBS počev od 2009. godine. Cilj za inflaciju NBS je definisan kao stopa ukupne inflacije (s dozvoljenim odstupanjem) merena godišnjom procentualnom promenom indeksa potrošačkih cena. Osnovni instrument monetarne politike NBS je referentna kamatna stopa koju NBS primenjuje u sprovođenju glavnih operacija na otvorenom tržištu. Glavna operacija NBS je repo transakcija kupovine hartija od vrednosti koja ima najvažniju ulogu u ostvarivanju ciljeva operacija na otvorenom tržištu.

2. Makroekonomsko okruženje (Nastavak)

2.2. Monetarna politika NBS u izveštajnom periodu (Nastavak)

NBS je u oktobru utvrdila srednjoročnu ciljanu stopu međugodišnje inflacije za 2015. i 2016. godinu – međugodišnja stopa inflacije i granice dozvoljenog odstupanja od cilja zadržane su na istom nivou ($4\% \pm 1.5$ p.p.)

Kako bi se inflacija vratila u predviđene okvire ciljanih stopa inflacije (za 2013. godinu 4% s dozvoljenim odstupanjem ± 1.5 p.p.), NBS je održavala restriktivnost monetarne politike u prvom kvartalu 2013. godine. Po oceni NBS da je došlo do smanjivanja inflatornih pritisaka, referentna kamatna stopa je smanjena u maju i junu, te je krajem drugog kvartala 2013. godine iznosila 11% . Na istom nivou je zadržana do septembra 2013. godine.

Inflatorni pritisci su tokom trećeg kvartala nastavili da slabe. Tome je, pored do tada preduzetih mera monetarne politike, u najvećoj meri doprinelo smanjenje troškova u proizvodnji hrane, zbog znatno povoljnije poljoprivredne sezone kako u zemlji, tako i globalno. Međugodišnja inflacija se u septembru, kada je iznosila 4.9% , vratila u granice dozvoljenog odstupanja od cilja od $4 \pm 1.5\%$. Vlada je u oktobru predstavila novi paket mera fiskalnog prilagođavanja, podržanog sistemskom reformom javnog sektora, koje bi trebalo da imaju pozitivne efekte na percepciju investitora za ulaganja u Srbiju i da doprinesu smanjenju unutrašnje i spoljne neravnoteže, nižoj inflaciji i održivom ekonomskom rastu. Novi paket mera Vlade kao najznačajnije kratkoročne mere predviđa povećanje posebne stope PDV-a sa 8% na 10% , a za neke proizvode na 20% , zatim uvođenje „solidarnog poreza“ na primanja preko 60,000 dinara u javnom sektoru i uštede u nabavci robe i usluga. Među srednjoročnim merama su produženje fiksne indeksacije plata u javnom sektoru i penzija na 2015. i 2016. godinu (ograničeno na po 0.5% u aprilu i oktobru, nezavisno od inflacije i ekonomskog rasta), restrukturiranje javnih preduzeća, kao i postepeno smanjenje subvencija. Kao dugoročna mera, najavljeno je povećanje starosne granice za odlazak žena u penziju sa 60 na 63 godine do 2020. Donoseći u oktobru i novembru odluku o smanjenju referentne kamatne stope za po 50 b.p., na 10.0% , NBS je uzela u obzir slabljenje inflatornih pritisaka, kao i smanjene rizike vezane za fiskalna kretanja, nakon najavljenih mera fiskalnog prilagođavanja. Očekuje se da će se te mere odraziti na pad tražnje i da će negativan proizvodni jaz i dalje imati snažan dezinflatorni efekat, uprkos postepenom oporavku ekonomске aktivnosti. Rast BDP-a u 2014. godini revidiran je naniže, pre svega zbog očekivanih negativnih efekata fiskalne konsolidacije na ukupnu finalnu potrošnju.

NBS je u decembru 2012. godine izmenila smer glavnih operacija na otvorenom tržištu, s kreiranja ka povlačenju likvidnosti. Ponuda hartija od vrednosti NBS je ograničena, a aukcija se obavlja po varijabilnim, višestrukim kamatnim stopama. Povećanje dinarske likvidnosti bankarskog sektora uticalo je na pad kamatnih stopa na tržištu novca u prvom kvartalu 2013. godine. Tražnja banaka na repo aukcijama NBS je tokom celog perioda rasla, što je, uz model repo aukcija kojim se povlači ograničen iznos likvidnosti, rezultiralo i smanjenjem prosečne ponderisane kamatne stope po kojoj su HoV prodavane i koja je na kraju marta iznosila 9.28% . Istovremeno, banke su nastavile da drže visoke iznose sredstava na prekonočnim depozitima kod NBS. Sve to je rezultiralo smanjenjem tražnje na prekonočnom tržištu novca. Pad kamatnih stopa na tržištu novca, koji je bio prisutan od septembra prošle godine, zaustavljen je u junu uglavnom zbog povećanja averzije stranih investitora prema riziku. Smanjenju interesovanja stranih investitora za ulaganje u dinarske HoV doprinele su i ocene MMF-a o stanju u javnim finansijama. Stoga je na primarnom tržištu državnih HoV krajem maja i tokom juna bio primetan pad tražnje, što se odrazilo i na niži stepen realizacije na aukcijama državnih HoV, a u manjoj meri i na kretanje kamatnih stopa. Kamatne stope na međubankarskom tržištu novca i državnih HoV ostvarile su blago rast tokom trećeg kvartala 2013. godine. Povećane su i kamatne stope na dinarske kredite privredi, dok je cena dinarskog kreditiranja stanovništva smanjena. Prosečna repo stopa je tokom trećeg kvartala blago povećana. Krajem septembra ta stopa je iznosila 9.4% i bila je za 0.6 p.p. viša u odnosu na kraj juna. Rast ove stope rezultat je povećanja iznosa likvidnosti koji se povlači na repo aukcijama. Posledično, smanjeno je odstupanje prosečne repo stope od referentne kamatne stope. Prateći smanjenje referentne kamatne stope, kamatne stope na međubankarskom tržištu novca krajem oktobra beleže pad. U toku oktobra primetan je rast tražnje na primarnom tržištu državnih HoV, koji je uticao da posle dužeg vremena na većini aukcija bude postignuta potpuna realizacija. Odlaganje odluke FED-a o smanjenju kvantitativnih olakšica, najava novih mera fiskalne konsolidacije srpskih finansija, ali i viši prinosi postignuti na ranijim aukcijama uticali su na povećanje interesovanja stranih investitora za ulaganje u državne HoV. Kamatne stope na HoV kraćih ročnosti blago su povećane, dok su kod većine HoV dužih ročnosti smanjene.

2. Makroekonomsko okruženje (Nastavak)

2.2. Monetarna politika NBS u izveštajnom periodu (Nastavak)

Tabela 1. Prosečna mesečna referentna kamatna stopa u 2013. godini, uporedni pregled 2012 - 2011. godine

Period	U procentima na godišnjem nivou		
	2013	2012	2011
Januar	11.50	9.50	11.76
Februar	11.75	9.50	12.00
Mart	11.75	9.50	12.12
Q1	11.67	9.50	11.96
April	11.75	9.50	12.44
Maj	11.25	9.50	12.50
Jun	11.00	10.00	12.22
Q2	11.33	9.67	12.39
Jul	11.00	10.25	11.83
Avgust	11.00	10.50	11.75
Septembar	11.00	10.50	11.39
Q3	11.00	10.42	11.66
Oktobar	10.50	10.75	10.87
Novembar	10.00	10.95	10.32
Decembar	9.50	11.25	9.82
Q4	10.00	10.98	10.34
Prosek za period	11.00	10.14	11.59

Izvor: NBS

NBS sprovodi režim rukovođenog plivajućeg deviznog kursa, koji podrazumeva pravo intervencija u slučaju znatnih dnevnih oscilacija na deviznom tržištu, ugroženosti finansijske i cenovne stabilnosti i zaštite adekvatnog nivoa deviznih rezervi.

Kretanja na deviznom tržištu u prvom kvartalu 2013. godine obeležio je relativno stabilan nivo kursa EUR/RSD, ali je krajem maja došlo do slabljenja domaće valute. Prema saopštenju NBS, došlo je do slabljenja valuta u gotovo svim zemljama u regionu koje sprovode režim rukovođeno fluktuirajućeg kursa kao posledica očekivanja da će FED od septembra započeti s postepenim smanjenjem obima kupovine hartija od vrednosti i po tom osnovu smanjiti iznose dodatnog ubrizgavanja likvidnosti, na šta su međunarodni investitori reagovali smanjenjem ulaganja u imovinu u lokalnim valutama, povlačenjem iz domaćih valuta i povećanom tražnjom za devizama, što je generisalo deprecacijske pritiske na lokalne valute. U Srbiji, dodatni pritisci na dinar rezultat su zabrinutosti domaće i međunarodne javnosti povodom stanja javnih finansija i njihove dugoročne održivosti.

Slabljenje domaće valute početkom septembra, nakon relativno stabilnog kretanja deviznog kursa u avgustu, inicirano je dospećem dinarskih hartija od vrednosti u portfelju stranih investitora i njihovim oprezom u pogledu refinansiranja, što je povećalo tražnju za devizama. NBS ocenjuje da su ovakva kretanja, koja su prouzrokovana pre svega neizvesnošću u pogledu monetarne politike koju će u narednom periodu voditi FED i Evropska centralna banka, privremena. Ovi faktori na sličan način utiču i na valute drugih zemalja iz okruženja koje imaju režim fluktuirajućeg kursa. Do kraja 2013. godine kurs je ostao relativno stabilan.

Vrednosti kursa su se kretale u rasponu od 110.5426 krajem aprila do 115.2574 dinara za evro 11. septembra 2013. godine. Od kraja 2012. godine do kraja septembra 2013. godine dinar je nominalno aprecirao u odnosu na evro za 0.8%. Da bi ublažila prekомерне dnevne oscilacije i obezbedila nesmetano funkcionisanje deviznog tržišta, NBS je u prethodnom delu godine intervenisala i na strani kupovine i na strani prodaje deviza.

2. Makroekonomsko okruženje (Nastavak)

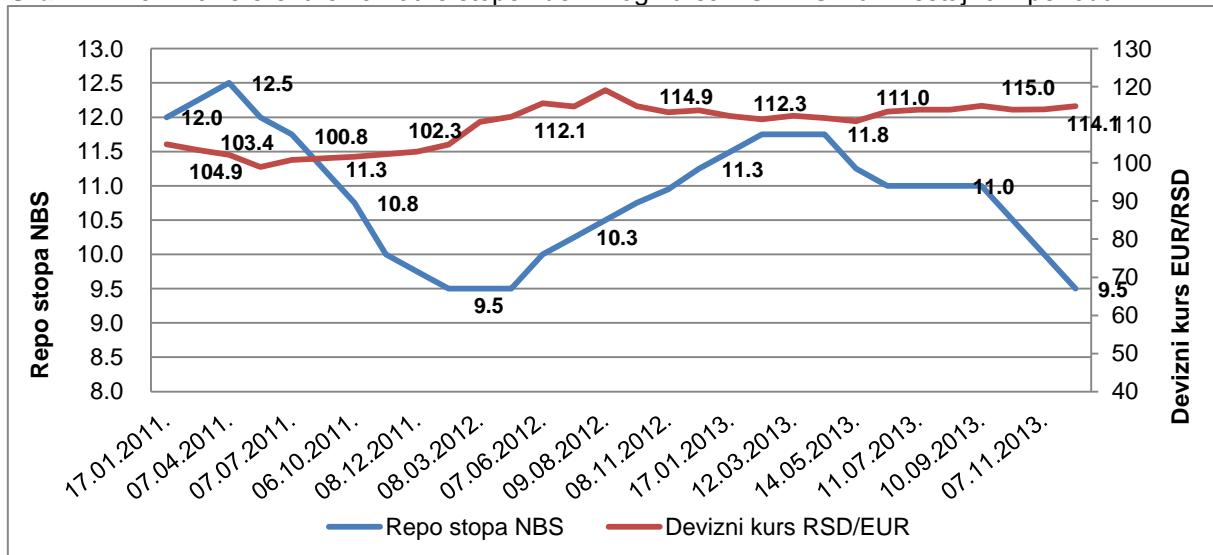
2.2. Monetarna politika NBS u izveštajnom periodu (Nastavak)

Tabela 2. Dinamika kretanja deviznog kursa EUR / RSD, stanje krajem meseca

Mesec / Godina	2013.		2012.		2011.		RSD
	Devizni kurs krajem meseca	Promena od početka godine	Devizni kurs krajem meseca	Promena od početka godine	Devizni kurs krajem meseca	Promena od početka godine	
januar	111.93	-1.57%	106.06	1.36%	104.61	-0.85%	
februar	111.52	-1.93%	110.19	5.30%	103.22	-2.16%	
mart	111.96	-1.55%	111.36	6.43%	103.60	-1.80%	
april	110.54	-2.79%	111.90	6.94%	99.63	-5.56%	
maj	111.61	-1.85%	116.61	11.44%	96.98	-8.07%	
jun	114.17	0.40%	115.82	10.68%	102.46	-2.88%	
jul	113.80	0.07%	117.73	12.51%	102.13	-3.20%	
avgust	114.43	0.62%	118.45	13.20%	101.58	-3.71%	
septembar	114.60	0.78%	115.03	9.93%	101.17	-4.10%	
oktobar	114.01	0.25%	113.28	8.26%	100.49	-4.75%	
novembar	114.04	0.29%	112.64	7.64%	103.97	-1.44%	
decembar	114.64	0.81%	113.72	8.67%	104.64	-0.81%	
Prosek za period	113.11		113.57		102.04		

Izvor: NBS

Graf 1. Dinamika referentne kamatne stope i deviznog kursa EUR/RSD u izveštajnom periodu

* od 12. jula 2012. godine prikazana je najniža kamatna stopa pri aukcijama po varijabilnoj kamatnoj stopi, dok je do tog perioda prikazivana fiksna kamatna stopa sa aukcija

2.3. Poslovanje na Beogradskoj berzi u izveštajnom periodu

Za razliku od indeksa berzi u regionu, koji su otpočeli rast krajem drugog kvartala, oporavak indeksa Beogradske berze je nastupio u rećem kvartalu 2013. godine. Vrednosti oba indeksa Beogradske berze povećane su tokom poslednja dva kvartala 2013. godine i dostigle su i premašile nivo s kraja 2012. godine, tako da je indeks najlikvidnijih akcija BELEX15 na kraju decembra 2013. godine iznosio 557.97 indeksnih poena. Opšti indeks BELEXline je iznosio 1,104.92 indeksnih poena.

2. Makroekonomsko okruženje (Nastavak)

2.3 Poslovanje na Beogradskoj berzi u izveštajnom periodu (Nastavak)

Tabela 3. Vrednost indeksa Beogradske berze, stanje na dan 31. decembra 2013. godine

Opis	Vrednost					Index Sep 2013 / Dec 2012
	31.12.2013.	30.09.2013.	30.06.2013.	31.03.2013.	31.12.2012.	
BELEKS 15	557.97	524.84	480.06	577.90	523.89	100.2
BELEKS line	1,104.92	1,035.29	955.97	1,085.29	1,005.56	103.0

Izvor: Belex

Ukupan promet na Beogradskoj berzi je tokom 2013. godine iznosio 267 miliona evra, što je za 21% više nego u uporednom periodu 2012. godine (2012. godine 219.76 miliona evra).

2.4. Regulativa NBS u izveštajnom periodu

U decembru 2013. godine je izmenjena Odluka o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke u delu klasifikacije sredstava stečenih naplatom potraživanja. Novom odlukom je propisano da se nepokretnosti stečene naplatom potraživanja ne klasifikuju u toku perioda od tri godine od datuma dospeća tog potraživanja pod uslovom da banka u trenutku sticanja nepokretnosti raspolaže procenom njene tržišne vrednosti koja nije starija od godinu dana i da tokom ovog perioda tržišnu vrednost stečene nepokretnosti utvrđuje najmanje jednom godišnje. Ostala sredstva stečena naplatom potraživanja ne klasifikuju se u toku godinu dana od dana sticanja pod uslovom da banka u trenutku sticanja tih sredstava raspolaže procenom njihove tržišne vrednosti koja nije starija od godinu dana. U slučaju da nisu ispunjeni ovi uslovi, kao i ukoliko nepokretnosti nisu otuđene ni stavljenе u funkciju poslovanja banke, klasifikuju se u kategoriju D. Takođe, izmenama odluke detaljnije su propisana pravila za klasifikaciju potraživanja od dužnika kome je banka ustupila potraživanje.

NBS je u aprilu 2013. godine izmenila Odluku o uslovima i načinu odobravanja kredita za održavanje dnevne likvidnosti banaka na osnovu zaloge HOV, tj proširena je lista HOV koja služi kao kolateral i to za dinarske HOV bez valutne klauzule čiju su izdavaoci međunarodne finansijske institucije i razvojne banke ili finansijske institucije čiji je osnivač strana država, pod uslovom da izdavaoci tih HOV imaju najviši kreditni rejting.

NBS je 12. marta 2013. godine usvojila Odluku minimalnim standardima upravljanja informacionim sistemom finansijske institucije koji se na poslovanje banaka primenjuje od 1. januara 2014. godine. Ovom odlukom utvrđuju se minimalni standardi i uslovi stabilnog i sigurnog poslovanja koji se odnose na upravljanje informacionim sistemima u bankama, društвima za osiguranje, davaocima finansijskog lizinga i društвima za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, odnosno finansijskim institucijama. Takođe, uređuju se i minimalni standardi za upravljanje kontinuitetom poslovanja i oporavak aktivnosti u slučaju katastrofa u finansijskoj instituciji.

3 Bankarski sektor u izveštajnom periodu

3.1 Osnovne napomene o bankarskom sektoru Srbije

Poslednji objavljeni podaci o bankarskom sektoru Srbije do dana sastavljanja ovog izveštaja su oni sa stanjem na dan 30. septembra 2013. godine, tako da će analiza bankarskog sektora i pozicije Banke u njemu biti prikazana na taj datum.

U bankarskom sektoru Srbije na dan 30. septembra 2013. godine posluje 31 banaka. NBS je oduzela dozvolu za rad Novoj Agrobanci a.d. Beograd i otvoren je stečaj nad njom 27. oktobra 2012. godine, dok je Razvojnoj banci Vojvodine a.d. Novi Sad 6. aprila 2013. oduzeta dozvola za rad i otvoren stečaj nad njom. Privrednoj banci Beograd a.d. Beograd i Univerzal banci a.d. Beograd su oduzete dozvole za rad nakon 30. septembra 2013. godine, ali na dan izveštaja nisu bili dostupni podaci o njima, tako da su u analizi korišćeni podaci o 29 banaka. Na posmatrani dan u bankarskom sektoru Srbije je zaposleno 26,297 lica (31. decembar 2012. godine: 27,821).

Ukupna bilansna aktiva poslovnih banaka iznosi na isti dan 24.86 mlrd evra i u odnosu na stanje s kraja 2012. godine smanjena je za 0.9% (31. decembar 2012: 25.09 mlrd evra). Bankarski sektor u Srbiji je i krajem trećeg kvartala 2013. godine značajno fragmentiran, što se ogleda u činjenici da na dan 30. septembra 2013. godine 15 poslovnih banaka ima tržišno učešće, mereno učešćem pojedinačne banke u ukupnoj aktivi bankarskog sektora, ispod 2.0%. Sa ukupnom aktivom od 3.73 mlrd. evra, i učešćem od 15.02% u ukupnoj aktivi bankarskog sektora, na dan 30. septembra 2013. godine Banca Intesa je najveća banka u bankarskom sistemu Srbije. Za njom sledi Komercijalna banka, sa 3.09 mlrd. evra aktive i učešćem od 12.4% i Unicredit Bank Srbija sa 2.21 mlrd evra vrednosti aktive i učešćem od 8.9%.

Ukupan kapital poslovnih banaka na isti dan iznosi 5.23 mlrd evra i na nivou je 21.04% ukupne bilansne sume bankarskog sektora na isti dan (31. decembar 2012. godine: 5.16 mlrd evra).

Usporavanje rasta kreditne aktivnosti na međugodišnjem nivou nastavljeno je početkom 2013. godine. Za razliku od prethodne godine (septembar–novembar 2012), odobravanje subvencionisanih kredita privredi u prvom kvartalu 2013. nije se odrazilo na ubrzanje rasta ukupnih kredita privredi. Naprotiv, rast kredita privredi znatno je usporen tokom prvog kvartala 2013. godine, dok krediti stanovništvu beleže blago ubrzanje rasta. Krediti se održavaju na približno istom nivou u dinarima sa 30. junom 2013. godine u odnosu na kraj 2012. godine. Pad kreditne aktivnosti na tromesečnom nivou nastavljen je u trećem kvartalu 2013. godine. Posle dugog perioda usporenog rasta, zabeležen je njen pad i na međugodišnjem nivou. Takva kretanja posledica su pada kredita privredi. S druge strane, nastavljen je rast kredita stanovništvu. Tako su u septembru potraživanja banaka po osnovu kredita, isključujući efekat promene deviznog kursa, bila manja za 3.8% u odnosu na isti period prethodne godine. Kreditna aktivnost beleži međugodišnji pad i ako se iz potraživanja domaćih banaka po osnovu kredita isključe potraživanja banaka kojima su u oktobru 2012. i aprilu 2013. oduzete dozvole za rad. Pogoršana kreditna sposobnost, uz pooštravanje kreditnih standarda i nižu tražnju za kreditima, ipak je najviše uticala da iznos otplate dospelih kredita premaši iznos novoodobrenih. Smanjeno je odobravanje po osnovu svih vrsta kredita, pri čemu su među novoodobrenim kreditima najzastupljeniji bili krediti za obrtna sredstva i investicioni krediti. S obzirom na to da je program subvencionisanog kreditiranja privrede obustavljen još u martu, banke nisu tokom trećeg kvartala odobravale te kredite. Za razliku od privrede, kreditiranje stanovništva nastavilo je da raste u trećem kvartalu. Kada se isključi efekat promene deviznog kursa, krediti stanovništvu povećani su za 6.8 mlrd dinara, ili 1.6%. Najviše je odobreno gotovinskih kredita, pre svega dinarskih. Stambeni i potrošački krediti su korišćeni u nešto manjoj meri. Zaduživanje građana po osnovu najskupljih vidova kreditiranja (prekoračenja na tekućim računima i zaduživanje po osnovu kreditnih kartica) blago je povećano tokom trećeg kvartala.

Učešće problematičnih kredita u ukupnim kreditima (prema bruto principu) u septembru 2013. godine je poraslo u odnosu na jun 2013. godine i iznosilo je 21.1% (9.4% stanovništvo i 26.1% privreda). U odnosu na drugi kvartal, povećanje pokazatelja bruto NPL rezultat je istovremenog rasta bruto problematičnih kredita i smanjenja ukupnih kredita banaka. Ključan doprinos promeni potiče od sektora privrednih društava kod kog je došlo do značajnog smanjenja kreditne aktivnosti i na koji se odnosi 89% povećanja ukupnog bruto NPL. Mogućnost bankarskog sektora Srbije da apsorbuje potencijalne gubitke po osnovu trenutnog nivoa NPL i dalje je na izuzetno stabilnom nivou. Rezerve za procenjene gubitke po bilansnim pozicijama na kraju trećeg kvartala pokrivaju 113.9% ukupnog bruto NPL, dok je pokriće IFRS ispravkama 51.2%.

3. Bankarski sektor u izveštajnom periodu (Nastavak)

3.1. Osnovne napomene o bankarskom sektoru Srbije (Nastavak)

Na strani izvora finansiranja banaka ostvaren je rast dinarskih i deviznih depozita privrede i stanovništva. Banke su držale i nešto manji iznos sredstava kod NBS po osnovu obavezne rezerve u devizama, a deo sredstava su obezbedile i po osnovu povećanja kapitala. Međutim, i tokom trećeg kvartala banke su se u većoj meri opredeljivale za nerizična ulaganja, tj. ulaganja u repo HoV. Takođe, prebacile su deo sredstava na račune u inostranstvu. Povećana su i njihova potraživanja po osnovu kredita nerezidentima, a istovremeno su smanjene njihove kreditne obaveze prema inostranstvu.

Neto dobit pre oporezivanja poslovnih banaka iznosila je u prva tri kvartala 2013. godine 159.28 miliona evra i u odnosu na uporedni period 2012. godine veća je za 53%, pri čemu je ostvarena prosečno ponderisana stopa prinosa na kapital (R.O.E) iznosila 3.05% – videti sledeći tabelarni pregled.

Tabela 4. Osnovni podaci o bankarskom sektoru Srbije u izveštajnom periodu

Osnovni podaci	Pokazatelj	30.09.2013.	30.06.2013.	31.03.2013.	31.12.2012.	30.09.2012.
Broj banaka, kraj perioda		31	31	32	32	33
Ukupan broj zaposlenih		26,297	27,592	27,779	27,821	29,129
Bilansna suma, kraj perioda	mIrd EUR	24.86	25.24	25.29	25.09	24.72
Ukupan kapital	mIrd EUR	5.23	5.29	5.37	5.16	4.99
Depoziti	mIrd EUR	14.65	20.96	19.46	14.77	14.27
% kapitala u bilansnoj sumi	%	21.04	128.16	14.83	20.55	20.18
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	%	19.9	20.23	20.42	19.87	16.40
Prihodi od kamata i naknada	mIrd EUR	1.60	1.08	0.54	2.17	1.65
Neto rezultat perioda, pre oporezivanja	mil EUR	159.28	138.80	96.03	230.29	104.06
Neto rezultat / Kapital (kraj perioda)	%	3.05	2.62	1.79	4.46	2.09

Izvor: NBS

3.2 Kamate i naknade na plasmane i depozite poslovnih banaka

3.2.1 Prihodi od kamata i naknada bankarskog sektora u izveštajnom periodu

Ukupni prihodi od kamata i naknada bankarskog sektora Srbije tokom prva tri kvartala 2013. godine iznose 1.6 mIrd evra i smanjeni su za 3% u odnosu na uporedni period prethodne godine (isti su tokom poslednje tri godine, u proseku na nivou prva tri kvartala iznosili oko 1.69 mIrd evra), od čega prihodi od kamata iznose 1.29 mIrd evra, a prihodi od naknada iznose 0.31 mIrd evra. Neto dobit od kamata i naknada iznosila je u prva tri kvartala 2013. godine 1.0 mIrd evra i bila je na nivou od 62.71% vrednosti ukupno obračunatih prihoda od kamata i naknada. U odnosu na prethodnu godinu, neto dobit od kamata i naknada je ostala na istom nivou.

Tabela 5. Prihodi od kamata i naknada bankarskog sektora Srbije u izveštajnom periodu

OPIS	1. januar - 30. septembar 2013.		1. januar - 30. septembar 2012.		Index 2013/2012
	RSD	EUR	RSD	EUR	
Prihodi od kamata	145.29	1.29	150.16	1.33	96.91
Prihodi od naknada	34.53	0.31	35.81	0.32	95.73
Rashodi od kamata	(57.90)	(0.51)	(63.98)	(0.57)	90.11
Rashodi od naknada	(9.15)	(0.08)	(9.17)	(0.08)	101.47
Neto dobit od kamata i naknada	112.77	1.00	112.82	1.00	100.04
Stopa dobiti od kamata i naknada	62.71%		60.67%		
Izvor. NBS					

3. Bankarski sektor u izveštajnom periodu (Nastavak)

3.2. Kamate i naknade na plasmane i depozite poslovnih banaka (Nastavak)

3.2.2 Kamatne stope poslovnih banaka

Referentna kamatna stopa NBS je početkom godine bila na nivou od 11.25%, 17. januara je povećana na 11.5%, a 5. februara 2013. godine je povećana na 11.75%, da bi se sprečila prelivanja rasta cena hrane i regulisanih cena na ostale cene. U skladu sa ocenom NBS da je došlo do smanjivanja inflatornih pritisaka, referentna kamatna stopa je u maju i junu smanjena, i održavana je na nivou od 11% do kraja trećeg kvartala 2013. godine. Do kraja 2013. godine mesečno je smanjivana za po 0.5 procentnih poena, tako da na dan 31. decembra iznosi 9.5%.

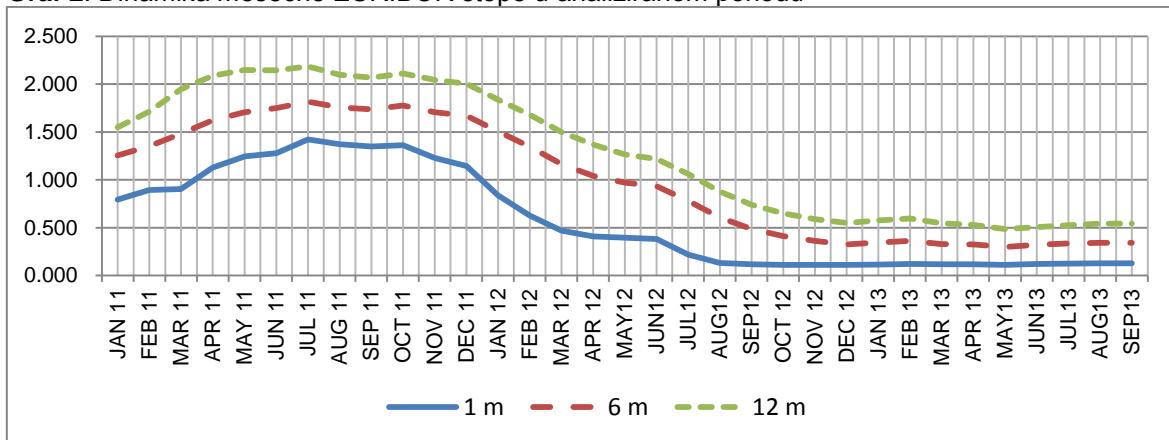
Kamatne stope na većinu dinarskih kredita privredi beleže pad, pri čemu su najviše smanjene kamatne stope na najzastupljenije, kredite za obrtna sredstva, dok je jedino cena investicionih kredita povećana. Smanjenje kamatnih stopa na dinarske kredite stanovništvu rezultat je pre svega pada kamatnih stopa na gotovinske kredite, a u istom periodu smanjene su i kamatne stope na potrošačke kredite. Prosečna ponderisana kamatna stopa na novoodobrene dinarske kredite povećana je u trećem kvartalu za 1.4 p.p. i u septembru je iznosila 18.9%. Pri tome, kamatne stope na kredite privredi su povećane (za 1.7 p.p., na 17.7%), dok su kamatne stope na kredite stanovništvu smanjene (za 0.5 p.p., na 20.0%). Na rast prosečne ponderisane kamatne stope na ukupne dinarske kredite dodatno je delovala i izmena strukture novoodobrenih dinarskih kredita, s obzirom na to da je učešće kredita stanovništvu, koji su skuplji od kredita privredi, znatno povećano u odnosu na jun. Kamatne stope na novoodobrene kredite u evrima i dinarske evroindeksirane kredite povećane su u odnosu na jun za 0.5 p.p. i u septembru su iznosile 7.2%. Kod privrede one su povećane za 0.5 p.p., na 7.0% u septembru, pri čemu je rast zabeležen za sve vrste kredita. Kamatne stope na kredite stanovništvu povećane su za 0.4 p.p., na 8.1%, po osnovu rasta stopa na potrošačke, ostale i stambene.

Prosečne ponderisane kamatne stope na novopoložene dinarske depozite stanovništva u drugom kvartalu su smanjene za 0.3 p.p. i u junu su iznosile 9.3%. I kod privrede su one smanjene za 1.0 p.p., na 9.3%, što je, uz veći pad kamatnih stopa na dinarske kredite, uticalo na smanjenje kamatne marže na dinarske izvore od 1.0 p.p. Pad kamatnih stopa na štednju stanovništva u evrima nastavljen je i u drugom kvartalu, kada su one smanjene za 0.2 p.p., na 3.3% u junu. Toliko je iznosio i pad kamatnih stopa na depozite privrede u evrima, na 2.5%. Kamatna marža na devizne izvore je smanjena za 1.1 p.p. Prosečna ponderisana kamatna stopa na novopoložene dinarske depozite privrede smanjena je za 0.3 p.p., na 9.0% u septembru. I kod stanovništva ona je smanjena za 0.5 p.p., na 8.9%. I kamatne stope na depozite u evrima smanjene su u trećem kvartalu.

Poređenja radi, prosečna EURIBOR kamatna stopa za 12 meseci iznosila je za 2011. godinu 2.008% (2010. godine: 1.353%), dok je prosečna EURIBOR kamatna stopa za 12 meseci u periodu januar - septembar 2013. godine iznosila 0.54% (januar – septembar 2012. godine: 1.28%), odnosno vrednost EURIBOR-a je zabeležila pad.

U sledećem grafikonu data je, s ciljem uporedne analize, dinamika kretanja EURIBOR kamatne stope.

Graf 2. Dinamika mesečne EURIBOR stope u analiziranom periodu

3. Bankarski sektor u izveštajnom periodu (Nastavak)

3.2. Kamate i naknade na plasmane i depozite poslovnih banaka (Nastavak)

3.2.2. Kamatne stope poslovnih banaka (Nastavak)

Tabela 6. Dinamika EURIBOR stope u periodu januar – septembar 2013. godine sa uporednim pregledom

Opis	Period				Index u % 2013/2012
	2013.	2012.	2011.	2010.	
Prosek januar – septembar					
EURIBOR - 1 mesec	0.12	0.40	1.15	0.49	30
EURIBOR - 6 meseci	0.33	0.98	1.61	1.03	34
EURIBOR - 12 meseci	0.54	1.28	1.99	1.29	42

3.3 Rentabilnost bankarskog sektora

Ukupan dobitak pre oporezivanja bankarskog sektora za prva tri kvartala 2013. godine iznosi 159.28 mil. EUR i povećan je za 55.2 mil. EUR u odnosu na uporedni period prethodne godine (30. septembar 2012. godine: 104.06 mil EUR). Banka se po ostvarenom rezultatu u prva tri kvartala 2013. godine nalazi na 16. mestu u bankarskom sektoru Srbije.

Bankarski sektor je u prva tri kvartala 2013. godine ostvario prosečnu stopu prinosa na kapital od 3.05% i prosečnu stopu prinosa na aktivu od 0.64%, dok je prosečan prinos po zaposlenom iznosi 605.7 hiljada dinara.

Prema prinosu na kapital (R.O.E) u prva tri kvartala 2013. godine koji je iznosio 0.2%, Banka je rangirana na 18. mesto u bankarskom sektoru Srbije. Prvorangirane su ProCredit Bank A.D. Beograd sa 16.79%, Raiffeisen banka A.D. Beograd sa prinosom na kapital od 9.49%, Unicredit bank Srbija A.D. Beograd sa 8.63% i Sberbank Srbija A.D. Beograd sa prinosom na kapital od 7.19%.

Prema prinosu na ukupnu aktivu (R.O.A) Banka je rangirana na 16. mesto u bankarskom sektoru Srbije sa prinosom na aktivu od 0.09%. Prvorangirane su ProCredit Bank A.D. Beograd sa 2.69%, Raiffeisen banka A.D. Beograd sa 2.61%, Unicredit bank Srbija A.D. Beograd sa 1.71% i Sberbank Srbija A.D. Beograd sa prinosom na aktivu od 1.65%.

Prema prinosu po zaposlenom, Banka je rangirana na 15. mestu u bankarskom sektoru Srbije (78 hiljade dinara po zaposlenom).

4 Poslovne aktivnosti Banke

4.1 Poslovne aktivnosti i organizaciona struktura Banke

JUBMES banka a.d. Beograd, u skladu sa registrovanom delatnošću, obavlja poslove ostalog monetarnog posredovanja (šifra delatnosti 6419). Shodno tome, u okviru registrovane delatnosti Banka obavlja sledeće osnovne grupe poslova:

/1/ poslove pribavljanja svih vrsta novčanih sredstava od klijenata putem:

- prikupljanja transakcionih depozita;
- prikupljanja namenskih depozita;
- primanja na štednju dinarskih i deviznih depozita;
- emitovanja hartija od vrednosti;
- komisionih poslova i
- drugih načina, u skladu sa zakonskim propisima.

/2/ poslove angažovanja sredstava u skladu sa ročnom i namenskom strukturom izvora sredstava, i to:

- kratkoročnog i dugoročnog kreditiranja pravnih i fizičkih lica;
- eskonta menica;
- faktoringa potraživanja;
- plasmana u kratkoročne i dugoročne hartije od vrednosti;
- poslove izdavanja dinarskih i deviznih garancija;

/3/ poslova pružanja usluga, i to:

- usluga dinarskog i deviznog platnog prometa;
- izdavanja platnih kartica;
- usluge sefova;
- obavljanja poslova u ime i za račun trećih lica, kao i
- pružanja usluga finansijskog kosaltinga;

Kako ostvarenje planiranih ciljeva prepostavlja fleksibilnu i efikasnu organizacionu strukturu, kao i njeno kontinuirano prilagođavanje tržišnim uslovima, organizacijom poslovanja Banke. Definisana organizaciona struktura Banke ima za cilj:

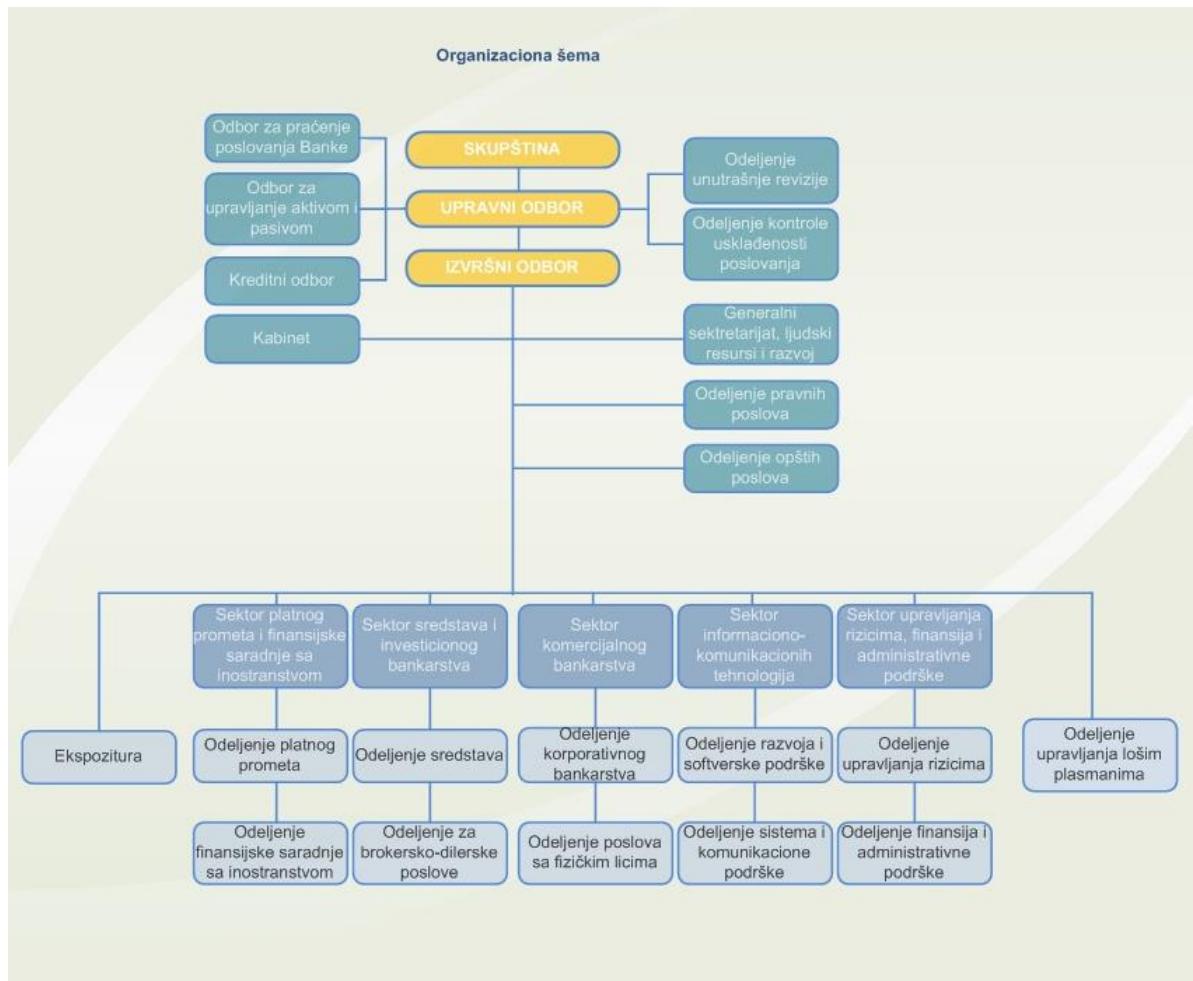
- efikasno upravljanja rizicima, u skladu sa Bazel standardima, po pitanju odvojenosti funkcija preuzimanja rizika od funkcija podrške i kontrole rizika.
- uspostavljanje preduslova za efikasno funkcionisanje nosioca upravljačkih, nadzornih i poslovnih aktivnosti društva, u smislu jasnog utvrđivanja poslova koje obavljaju zaposleni, prava i obaveza i odgovornosti koje po tom osnovu imaju, kao i pravila i procedura kojih su u obavljanju poslova obavezni da se pridržavaju;
- eliminisanje, odnosno minimiziranje mogućnosti propuštanja obavljanja aktivnosti od značaja za poslovanje Banke, ili pak delovanje suprotno interesima Banke, a iz razloga nedorečenost, neusaglašenost ili nepostojanja adekvatnih pravila i procedura;

Pregled organizacione strukture Banke dat je u sledećem grafičkom prikazu.

4. Poslovne aktivnosti Banke (Nastavak)

4.1. Poslovne aktivnosti i organizaciona struktura Banke (Nastavak)

Graf 3. Organizaciona struktura JUBMES banke a.d. Beograd

4.2 Aktivnost Upravnog i Izvršnog odbora Banke u izveštajnom periodu

Nadležnosti Upravnog odbora JUBMES banke a.d. Beograd (u daljem tekstu: Banka) su utvrđene Statutom Banke. U skladu sa nadležnostima, Upravni odbor je tokom 2013. godine održao 16 sedница. Na sednici Skupštine akcionara 24. aprila 2013. godine došlo je do promene članova Upravnog odbora, pa je na kraju 2013. godine odbor radio u sledećem sastavu:

Tabela 7. Upravni odbor JUBMES banke a.d. Beograd na dan 31. decembra 2013. godine

Ime i prezime	Aкционар кога представља	Funkcija
Zoran Lilić	Nezavisni član	Predsednik
Anastazija Tanja Đelić	Republika Srbija	Član
Radovan Mijailović	Koncern Farmakom MB Šabac	Član
Aleksandar Živković	Nezavisni član	Član
Milkica Radulović	Republika Srbija	Član

4. Poslovne aktivnosti Banke (Nastavak)

4.2. Aktivnost Upravnog i Izvršnog odbora Banke u izveštajnom periodu (Nastavak)

Upravni odbor je u svim poslovnim aktivnostima podržavao razvojnu politiku Banke, zasnovanu na osnovnim načelima bankarskog poslovanja, i to:

- održavanju likvidnosti i sigurnosti u poslovanju, naročito u uslovima narušene finansijske ravnoteže;
- zaštiti Banke od rizika u poslovanju;
- povećanju kapitala Banke;
- unapređenju organizacije Banke i kvaliteta pružanja bankarskih usluga;
- jačanju tržišne pozicije Banke;

Nadležnosti Izvršnog odbora Banke su utvrđene Statutom Banke. U skladu sa nadležnostima, Izvršni odbor je tokom 2013. godine održao 112 sedница. Poslovne aktivnosti Izvršnog odbora Banke tokom 2013. godine bile su usmerene na održavanje likvidnosti i profitabilnosti poslovanja, jačanje ekonomskog položaja i rast tržišnog učešća Banke. U posmatranom periodu došlo je do promene predsednika Izvršnog odbora, pa je odbor Banke radio u sledećem sastavu:

Tabela 8. Izvršni odbor JUBMES banke a.d. Beograd na dan 31. decembra 2013. godine

Ime i prezime	Funkcija
Slobodan Janjić	Predsednik
Aleksandar Mališić	Zamenik predsednika
Slobodan Lečić	Član
Velibor Tatić	Član
Rajko Perić	Član

4.3 Informacije o kadrovskim pitanjima

Sa stanjem na dan 31.12.2013. godine u Banci su bila radno angažovana 133 zaposlena radnika. Prosečna starost zaposlenih u Banci iznosi 45 godina. Shodno prirodi delatnosti, u Banci je dominantno zaposlena visoko obrazovana i stručna radna snaga, pa tako 65% zaposlenih ima visoku stručnu spremu.

Banka će i tokom narednog perioda nastaviti trend jačanja kadrovske osnove, koji je naročito intenziviran tokom prethodnih godina, prijemom u radni odnos novih visokoobrazovanih radnika, koji će biti radno angažovani na obavljanju specijalizovanih bankarskih poslova i poslova vezanih za izradu i plasman novih bankarskih proizvoda.

S tim u vezi, zapošljavanje novih radnika biće usklađeno, pre svega, sa prirodnom fluktuacijom zaposlenih i ostvarenim rastom obima poslovne aktivnosti.

U skladu sa programom stručnog usavršavanja zaposlenih, radnici Banke se redovno upućuju na specijalističke kurseve, savetovanja i seminare iz oblasti od značaja za rad i razvoj Banke.

Organizaciono, pitanja u vezi sa zaposlenima u Banci regulišu se u okviru organizacionog dela Generalni sekretarijat, ljudski resursi i razvoj.

Pregled starosne i kvalifikacione strukture zaposlenih u Banci dat je u sledećoj tabeli.

4. Poslovne aktivnosti Banke (Nastavak)

4.3. Informacije o kadrovskim pitanjima (Nastavak)

Tabela 9. Kvalifikaciona i starosna struktura zaposlenih u Banci, stanje krajem 2013. godine

Stručna spremna	Do 30 godina	31-40 godina	41-50 godina	51-60 godina	Preko 60 godina	Ukupno	U %
I-NK	-	-	-	-	-	-	-
II-PK	-	-	1	-	-	1	0.75%
III-KV,SSS	-	-	-	1	-	1	0.75%
IV-SSS	2	3	7	17	-	29	21.80%
V-VKV	-	1	1	1	-	3	2.26%
VI/1-VŠS	1	2	4	5	1	13	9.77%
VII/1-VS	8	27	15	14	3	67	50.38%
VII/2-magistar, specijalista	3	4	3	5	2	17	12.78%
VIII-doktor nauka	-	-	-	2	-	2	1.50%
Ukupno	14	37	31	45	6	133	100.00%
U %	10.53%	27.82%	23.31%	33.83%	4.51%		

5 Bilans uspeha Banke

5.1 Rezultat Banke u izveštajnom periodu

Banka je tokom 2013. godine poslovala profitabilno i ostvarila je dobitak, pre oporezivanja, u iznosu od 6.2 miliona dinara (ili 54 hiljade evra). Banka je u posmatranom periodu ostvarila 3.75% planirane dobiti za 2013. godinu.

Niža profitabilnost u 2013. godini u odnosu na 2012. godinu primarno je rezultat značajnog povećanja rashoda po osnovu indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja (povećani za 176%). Dobit od kamata i naknada je u 2013. godini na nešto nižem nivou nego u 2012. godini i iznosi 827,409 hiljada dinara i u odnosu na 2012. godinu smanjena je za 17.2%. Stopa operativne efikasnosti Banke je relativno visoka, pa je "cost to income ratio" (operativni rashodi / neto dobit od kamata i naknada) iznosio u periodu od 1. januara do 31. decembra 2013. godine 75.9%, i poboljšan je u odnosu na 2012. godinu kada je iznosio 81.4%.

Tabela 10. Rezultat Banke, pre oporezivanja, ostvaren u periodu januar - decembar 2013. godine, uporedni pregled

POZICIJA	u hiljadama dinara		
	Za period od 1. januara do 31. decembra 2013	2012	Index
PRIHODI I RASHODI REDOVNOG POSLOVANJA			
Prihodi od kamata	933,126	870,751	107
Rashodi od kamata	(189,802)	(136,820)	139
Dobitak po osnovu kamata	743,324	733,931	101
Prihodi od naknada i provizija	104,348	172,801	60
Rashodi od naknada i provizija	(20,263)	(14,913)	136
Dobitak po osnovu naknada i provizija	84,085	157,888	53
Neto dobitak po osnovu prodaje hartija od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha	203	223	91
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu prodaje hartija od vrednosti koje su raspoložive za prodaju	(642)	55,757	(1)
Neto prihodi/(rashodi) od kursnih razlika	19,598	(23,786)	(82)
Prihodi od dividendi i učešća	13,655	2,730	500
Ostali poslovni prihodi	133,409	19,167	696
Neto prihodi/(rashodi) po osnovu indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja	(360,076)	(130,335)	276
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(339,336)	(381,187)	89
Troškovi amortizacije	(41,356)	(44,837)	92
Operativni i ostali poslovni rashodi	(247,590)	(300,142)	82
Neto prihodi/(rashodi) od promene vrednosti imovine i obaveza	943	73,631	1
DOBITAK PRE OPOREZIVANJA	6,217	163,040	4

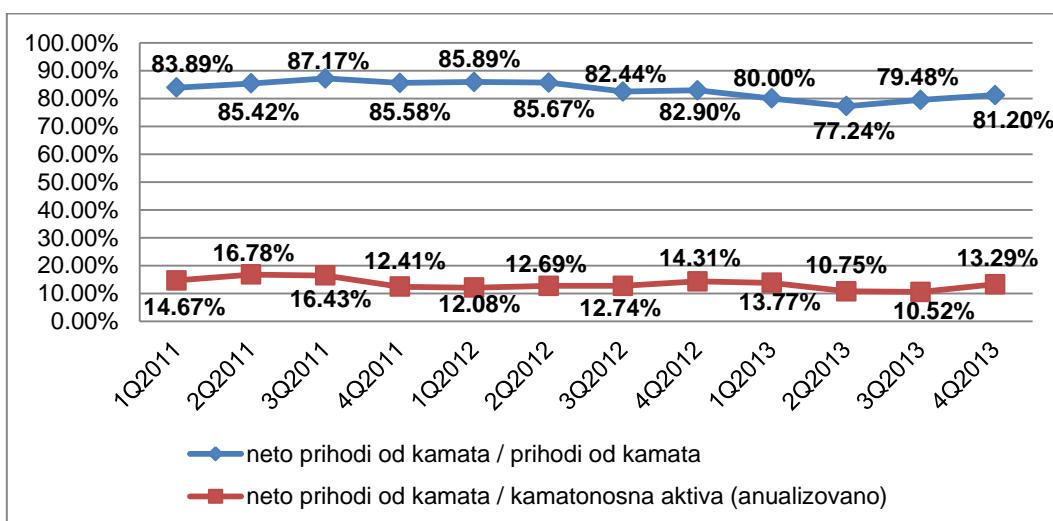
5. Bilans uspeha Banke (Nastavak)

5.1. Rezultat Banke u izveštajnom periodu (Nastavak)

Strukturno, Banka je u izveštajnom periodu ostvarila ukupan prihod od kamata i naknada u iznosu od 1,037,474 hiljada dinara (ili 9,170 hiljada evra po prosečnom kursu u posmatranom periodu) i neto dobit po istom osnovu u iznosu od 827,409 hiljada dinara, ili 7,313 hiljada evra, iz čega dalje proizilazi da realizovana stopa neto dobiti po osnovu kamata i naknada iznosi relativno visokih 79.75% (u periodu januar – decembar 2012. godine 85.46%).

Operativni rashodi Banke obračunati su u izveštajnom periodu u iznosu od 628,282 hiljade dinara, i bili su na nivou od 75.93% vrednosti neto dobiti od kamata i naknada. Efekti depresijacije pozitivno su se odrazili na finansijski rezultat Banke tokom 2013. godine, pa je tako efekat promene vrednosti imovine i obaveza Banke usled volatilnosti kursa domaće valute pozitivan u iznosu od 26,579 hiljada dinara.

Graf 4. Kretanje neto kamatne marže

5.2 Ukupni prihodi i rashodi Banke u izveštajnom periodu

Ukupno obračunati prihodi Banke u 2013. godini iznose 3,820,580 hiljada dinara (ili 33,770 hiljada evra, preračunato po prosečnom deviznom kursu u 2013. godini), dok samo prihodi Banke pre obračunatih efekata promene deviznog kursa iznose 1,901,687 hiljada dinara. Od tog iznosa, 49% se odnosi na realizovane prihode od kamata.

Ukupni rashodi Banke obračunati su u 2013. godini u iznosu od 3,814,364 hiljade dinara, dok su rashodi Banke pre obračuna efekata promene deviznog kursa iznosili 1,922,049 hiljada dinara. Najznačajnije učešće u rashodima Banke bez negativnih kursnih razlika imaju operativni rashodi sa 33%, a čine ih troškovi zarada, naknada zarada, troškovi amortizacije i ostali poslovni rashodi Banke, u ukupnom iznosu od 628,282 hiljade dinara.

5.2.1 Prihodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu

Banka je tokom izveštajnog perioda ostvarila ukupan prihod od kamata i naknada u iznosu od 1,037,474 hiljada dinara, uz stopu pada istih, u odnosu na isti period 2012. godine, od 0.6% (2012. godine: 1,043,552 hiljade dinara). Od ukupnog iznosa, na prihode od kamata se odnosi 933,126 hiljada dinara (2012. godine: 870,751 hiljadu dinara) ili 90%, dok se na prihode od naknada odnosi 104,348 hiljada dinara (2012. godine: 172,801 hiljadu dinara), odnosno 10%.

5. Bilans uspeha Banke (Nastavak)

5.2. Ukupni prihodi i rashodi Banke u izveštajnom periodu (Nastavak)

5.2.1. Prihodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu (Nastavak)

Neto dobit od kamata i naknada iznosila je u izveštajnom periodu 827,409 hiljada dinara, i u odnosu na isti period prošle godine bila je nominalno manja za 7.2% (2012. godina: 891,819 hiljada dinara). Od tog iznosa, neto dobit od kamata iznosila je 743,324 hiljada dinara (90%), a neto dobit od naknada Banke iznosila je 84,085 hiljade dinara (10%).

Tabela 11. Neto dobit od kamata i naknada Banke realizovanih tokom 2013. godine, mesečni pregled u hiljadama dinara

Mesec	2013.	2012.	razlika	% rasta
januar	66,007	72,186	(6,179)	-8.6%
februar	62,533	74,575	(12,042)	-16.1%
mart	63,599	79,711	(16,112)	-20.2%
april	64,485	75,600	(11,115)	-14.7%
maj	59,008	77,047	(18,039)	-23.4%
jun	56,009	81,557	(25,548)	-31.3%
jul	66,145	75,298	(9,153)	-12.2%
avgust	61,215	73,440	(12,225)	-16.6%
septembar	63,596	62,668	928	1.5%
oktobar	74,114	77,055	(2,941)	-3.8%
novembar	78,241	73,440	4,801	6.5%
decembar	112,457	69,242	43,215	62.4%
Svega	827,409	891,819	(64,410)	-7.2%

Prihodi od kamata su se u 2013. godini smanjili za 7.2% u odnosu na 2012. godinu. U prihodima od kamata, najveće učešće imaju prihodi od kamata po kreditima odobrenim privrednim društvima sa 46.2%, a za njima slede prihodi po osnovu hartija od vrednosti i ostalih plasmana, čije učešće iznosi 38.3% i u okviru kojih su najznačajniji prihodi od kamata po osnovu otkupa potraživanja koji u ukupnim prihodima od kamata učestvuju sa 15% i prihodi od kamata po osnovu eskonta menica koji u ukupnim prihodima od kamata učestvuju sa 11.2%.

Tabela 12. Struktura prihoda od kamata Banke u periodu januar – decembar 2013. godine

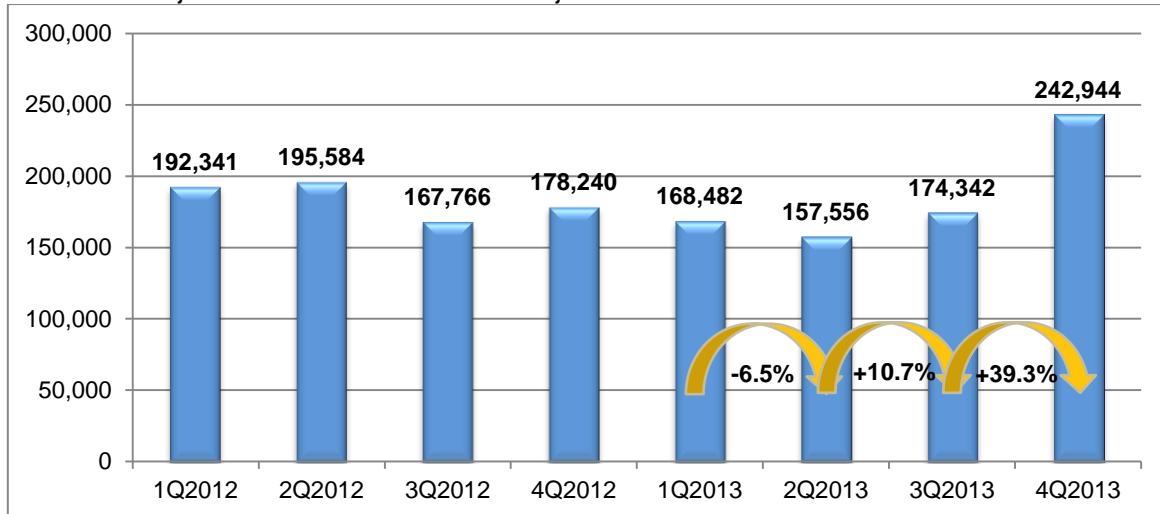
	u hiljadama dinara				
	Za period od 1. januara do 31. decembra				% rasta / pada
	2013	Učešće	2012	Učešće	
Krediti i depoziti					
Privredna društva	431,279	46.22%	342,503	39.33%	26%
Stanovništvo	26,290	2.82%	33,203	3.81%	-21%
Narodna banka Srbije	80,787	8.66%	21,808	2.50%	270%
Strane banke	773	0.08%	2,007	0.23%	-61%
Domaće banke i druge finansijske organizacije	24,946	2.67%	34,939	4.01%	-29%
Ostalo	11,350	1.22%	2,796	0.32%	565%
Hartije od vrednosti i ostali plasmani					
REPO poslovi i blagajnički zapisi	77,327	8.29%	66,185	7.60%	17%
Državni zapisi RS	7,252	0.78%	-	-	-
Eskont menica	104,120	11.16%	148,529	17.06%	-30%
Obveznice	28,995	3.11%	42,922	4.93%	-32%
Faktoring	140,008	15.00%	175,860	20.20%	-20%
Svega	933,126	100.00%	870,751	100.00%	7%

5. Bilans uspeha Banke (Nastavak)

5.2. Ukupni prihodi i rashodi Banke u izveštajnom periodu (Nastavak)

5.2.1. Prihodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu (Nastavak)

Graf 5. Kretanje neto rezultata od kamata u hiljadama dinara

Prihodi od kamata i naknada obračunati u decembru mesecu 2013. povećani su za iznos prihoda od kamata ranije obračunatih i suspendovanih kamata (evidentirane vanbilansno tokom prethodnih meseci), u iznosu od 31 miliona dinara, za koje je ukinuta suspenzija po osnovu usvajanja UPPR-ova pojedinih privrednih društava.

Tabela 13. Struktura prihoda od naknada Banke tokom 2013. godine

	u hiljadama dinara Za period od 1. januara do 31. decembra % rasta / pada				
	2013	Učešće	2012	Učešće	pada
Naknade za usluge platnog prometa (osim stanovništva)	29,245	28.03%	30,945	17.91%	-5.50%
Naknade za izdate garancije i ostala jemstva	44,164	42.32%	49,383	28.58%	-10.57%
Naknade po osnovu faktoringa	12,883	12.35%	68,034	39.37%	-81.06%
Naknade od stranih pravnih lica	4,234	4.06%	9,564	5.53%	0.00%
Naknade po poslovima sa stanovništvom	11,373	10.90%	11,094	6.42%	2.52%
Naknade od stranih banaka	875	0.84%	1,692	0.98%	-48.30%
Ostale naknade za bankarske usluge	1,574	1.51%	2,089	1.21%	-24.64%
Svega	104,348	100.00%	172,801	100.00%	-39.61%

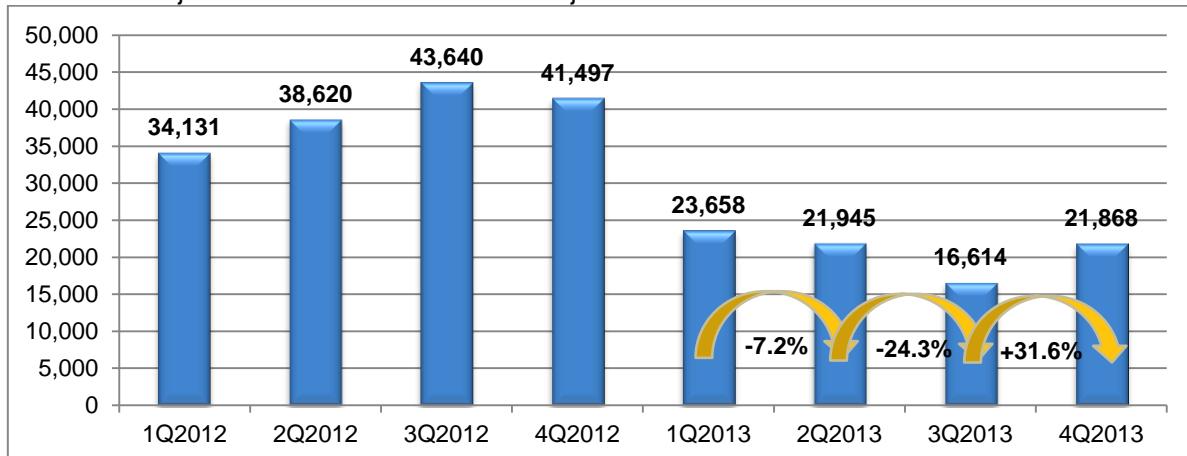
Ukupno obračunati prihodi od naknada za posmatrani period 2013. godine iznose 104,348 hiljada dinara i u njihovoј strukturi dominiraju prihodi od naknada po osnovu garancijskih poslova (42.32%), zatim prihodi od naknada po osnovu usluga platnog prometa sa 28.03% i prihodi od naknada po osnovu faktoringa sa 12.35%.

5. Bilans uspeha Banke (Nastavak)

5.2. Ukupni prihodi i rashodi Banke u izveštajnom periodu (Nastavak)

5.2.1. Prihodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu (Nastavak)

Graf 6. Kretanje neto rezultata od naknada u hiljadama dinara

Tokom 2013. godine je došlo do pada neto rezultata od naknada u odnosu na 2012. godinu, najviše zbog smanjenja prihoda od naknada po osnovu faktoringa (za 81% u odnosu na 2012. godinu).

5.2.2 Rashodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu

Ukupni rashodi Banke po osnovu obračunatih kamata i naknada u 2013. godini iznose 210,065 hiljada dinara, od čega rashodi kamata iznose 189,802 hiljada dinara, odnosno 90% (2012. godine: 136,820 hiljada dinara), dok rashodi naknada iznose 20,263 hiljade dinara (2012. godine: 14,913 hiljada dinara).

U strukturi ukupno obračunatih troškova kamata, najznačajnije učešće imaju troškovi obračunatih kamata na oročene depozite fizičkih lica sa 33.5% i rashodi kamata po osnovu depozita javnih preduzeća 29.3%. Rashodi kamata su se u posmatranom periodu povećali u odnosu na isti period 2012. godine za 38.7% kao posledica znatno višeg nivoa depozita u odnosu na kraj prethodne godine (porast depozita u odnosu na stanje na dan 31. decembra 2012. godine za 104%).

Tabela 14. Analitički pregled rashoda od kamata realizovanih tokom 2013. godine

	u hiljadama dinara Za period od 1. januara do 31. decembra				
	2013	Učešće	2012	Učešće	% rasta / pada
Banke	15,285	8.05%	8,708	6.36%	75.53%
Privredna društva	32,163	16.95%	20,977	15.33%	53.33%
Javna preduzeća	55,712	29.35%	9,324	6.82%	497.49%
Stanovništvo	63,659	33.54%	67,495	49.33%	-5.68%
Javni sektor	185	0.10%	0	0.00%	-
Strana lica	320	0.17%	402	0.29%	-20.47%
Banke u stečaju	12,255	6.46%	28,401	20.76%	-56.85%
Strane banke	7,042	3.71%	0	0.00%	-
Drugi komitenti	3,180	1.68%	1,513	1.11%	110.17%
Svega	189,802	100.00%	136,820	100.00%	38.72%

5. Bilans uspeha Banke (Nastavak)

5.2.2. Rashodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu (Nastavak)

Sa druge strane, Banka je tokom 2013. godine obračunala ukupne troškove naknada u iznosu od 20,263 hiljade dinara (2012. godine: 14,913 hiljada dinara).

5.2.3 Neto prihodi/(rashodi) po osnovu indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja

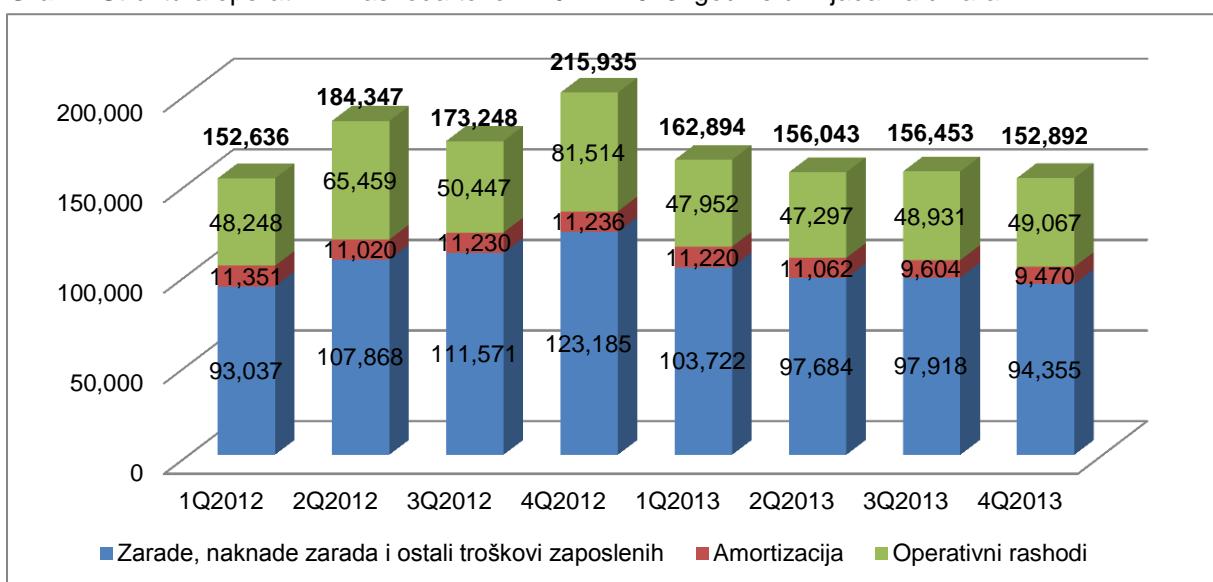
Banka je u posmatranom periodu ostvarila neto rashode po osnovu indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja u iznosu od 360,076 hiljada dinara (2012. godine: 130,335 hiljada dinara).

5.2.4 Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi u izveštajnom periodu

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi Banke su u 2013. godini iznosili 339,336 hiljada dinara i u odnosu na isti period prethodne godine su smanjeni za 11% (2012. godine: 381,187 hiljada dinara).

5.2.5 Operativni i ostali poslovni rashodi

Graf 7. Struktura operativnih rashoda tokom 2012 - 2013. godine u hiljadama dinara

U narednoj tabeli prikazana je struktura operativnih i ostalih poslovnih rashoda.

5. Bilans uspeha Banke (Nastavak)

5.2.5. Operativni i ostali poslovni rashodi (Nastavak)

Tabela 15. Operativni i ostali poslovni rashodi Banke tokom posmatranog perioda 2013. godine

Opis troškova	Za period od 1. januara do 31. decembra u hiljadama dinara				
	2013	Učešće	2012	Učešće	% rasta / pada
Troškovi indirektnih poreza i doprinosa	65,128	26.30%	82,908	27.62%	-21.45%
Usluge	20,635	8.33%	26,679	8.89%	-22.66%
Ostali nematerijalni troškovi	19,953	8.06%	25,043	8.34%	-20.33%
Sponzorstvo, humanitarna pomoć i donacije	24,977	10.09%	20,810	6.93%	20.03%
Materijal i energija	22,626	9.14%	24,013	8.00%	-5.78%
Troškovi reprezentacija	5,030	2.03%	8,036	2.68%	-37.41%
Premije osiguranja	11,758	4.75%	10,433	3.48%	12.70%
Rashodi otpisa nenaplativih potraživanja	178	0.07%	20,401	6.80%	0.00%
Troškovi održavanja	36,175	14.61%	36,039	12.01%	0.38%
Troškovi službenih putovanja	2,720	1.10%	6,982	2.33%	-61.03%
Troškovi zakupa	2,568	1.04%	7,558	2.52%	-66.02%
Troškovi intelektualnih usluga	11,577	4.68%	10,132	3.38%	14.26%
Ostali rashodi	24,265	9.80%	21,106	7.03%	14.94%
Svega	247,590	100.00%	300,142	100.00%	-17.51%

6 Bilans stanja Banke

6.1 Osnovne napomene

Ukupna neto bilansna suma Banke na dan 31. decembra 2013. godine iznosi 14,781 milion dinara i veća je od bilansne sume na dan 31. decembra 2012. godine za 45.21% (10,178 miliona dinara).

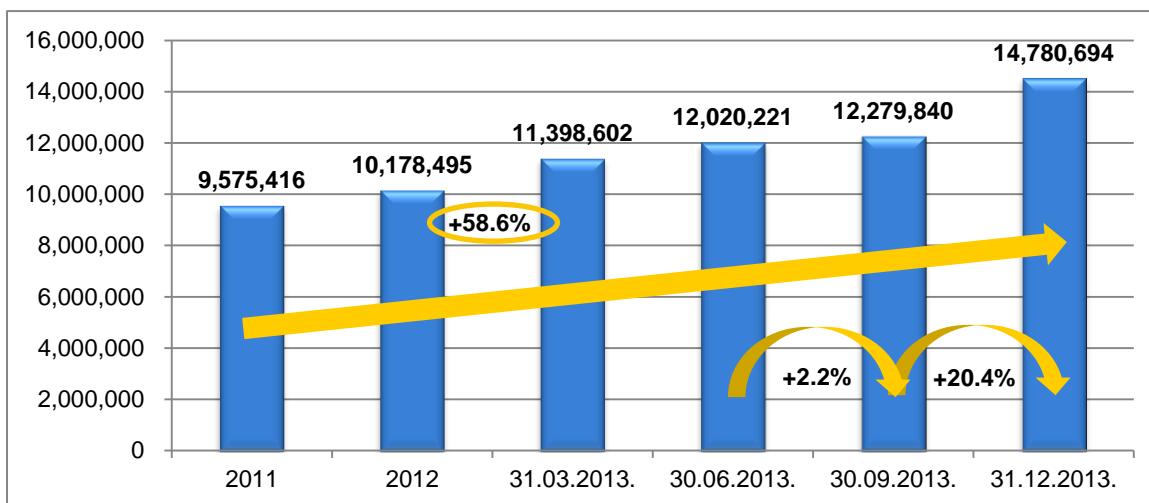
Tabela 16. Bilans stanja Banke na dan 31. decembra 2013. godine

	31.12.2013.	U %	31.12.2012.	U %	U hiljadama dinara % rasta / pada
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	970,807	6.57	718,017	7.05	35.21
Opozivi depoziti i krediti	6,427,664	43.49	3,153,606	30.98	103.82
Potraživanja po osnovu kamata, naknada, prodaje, promene fer vrednosti derivata i druga potraživanja	233,182	1.58	45,218	0.44	415.68
Dati krediti i depoziti	4,002,433	27.08	2,747,978	27.00	45.65
Hartije od vrednosti (bez sopstvenih akcija)	658,573	4.46	1,094,578	10.75	(39.83)
Udeli (učešća)	150,977	1.02	141,551	1.39	6.66
Ostali plasmani	888,194	6.01	1,228,791	12.07	(27.72)
Nematerijalna ulaganja	11,192	0.08	12,688	0.12	(11.79)
Osnovna sredstva i investicione nekretnine	1,337,597	9.05	978,157	9.61	36.75
Stalna sredstva namenjena prodaji	24,368	0.16	24,368	0.24	0.00
Ostala sredstva	75,707	0.51	33,543	0.33	125.70
UKUPNA AKTIVA	14,780,694	100.00	10,178,495	100.00	45.21
PASIVA					
Transakcioni depoziti	2,056,286	13.91	746,494	7.33	175.46
Ostali depoziti	6,846,782	46.32	3,619,938	35.56	89.14
Obaveze po osnovu kamata, naknada i promene vrednosti derivata	2,715	0.02	632	0.01	329.59
Rezervisanja	37,123	0.25	57,949	0.57	(35.94)
Obaveze za poreze	3,167	0.02	2,221	0.02	42.59
Obaveze iz dobitka	26,788	0.18	21,123	0.21	26.82
Odložene poreske obaveze	89,707	0.61	53,314	0.52	68.26
Ostale obaveze	158,751	1.07	331,755	3.26	(52.15)
UKUPNO OBAVEZE	9,221,319	62.39	4,833,426	47.49	90.78
KAPITAL					
Akcijski i ostali kapital	3,100,833	20.98	2,905,195	28.54	6.73
Rezerve iz dobiti	1,654,377	11.19	1,654,377	16.25	0.00
Revalorizacione rezerve	540,514	3.66	337,244	3.31	60.27
Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	(12,660)	(0.09)	(16,423)	(0.16)	(22.91)
Dobitak	276,311	1.87	464,676	4.57	(40.54)
UKUPAN KAPITAL	5,559,375	37.61	5,345,069	52.51	4.01
UKUPNO PASIVA	14,780,694	100.00	10,178,495	100.00	45.21
VANBILANSNE POZICIJE	27,466,935		20,427,381		34.46

6. Bilans stanja Banke (Nastavak)

6.1. Osnovne napomene (Nastavak)

Graf 8. Kretanje ukupne aktive (neto)

Valutna struktura aktive bilansa Banke na dan 31. decembra 2013. godine je dominantno dinarskog karaktera, odnosno 68.8% neto aktive Banke je u domaćoj valuti. Dinarski podbilans aktive i pasive zabeležio je rast u posmatranom periodu 2013. godine i u apsolutnom iznosu, i po procentu učešća u ukupnoj aktivi / pasivi.

Tabela 17. Valutna struktura Bilansa stanja Banke na dan 31. decembra 2013. godine

	U hiljadama dinara		Učešće u %		% rasta/pada
	31.12.2013.	31.12.2012.	31.12.2013.	31.12.2012.	
AKTIVA					
Aktiva u dinarima	10,168,709	5,700,235	68.80%	56.00%	78.39%
Aktiva u stranoj valutu:					
EUR	3,273,014	3,070,246	22.14%	30.16%	6.60%
USD	448,421	576,991	3.03%	5.67%	-22.28%
Ostale valute	23,578	30,239	0.16%	0.30%	-22.03%
Indeksirano	866,972	800,784	5.87%	7.87%	8.27%
Aktiva u stranoj valuti	4,611,985	4,478,260	31.20%	44.00%	2.99%
Ukupna aktiva	14,780,694	10,178,495	100.00%	100.00%	45.21%
PASIVA					
Pasiva u dinarima	10,358,400	6,278,801	70.08%	61.69%	64.97%
Pasiva u stranoj valutu:					
EUR	4,042,287	3,367,700	27.35%	33.09%	20.03%
USD	369,330	516,707	2.50%	5.08%	-28.52%
Ostale valute	10,677	15,287	0.07%	0.15%	-30.16%
Indeksirano	0	-	0.00%	0.00%	0.00%
Pasiva u stranoj valuti	4,422,294	3,899,694	29.92%	38.31%	13.40%
Ukupna pasiva	14,780,694	10,178,495	100.00%	100.00%	45.21%

Napomena: U deviznom podbilansu Banke obuhvaćeni su i dinarski plasmani indeksirani deviznom klauzulom.

6. Bilans stanja Banke (Nastavak)

6.1. Osnovne napomene (Nastavak)

Pregled bilansnih pozicija aktive i pasive Banke, reklassifikovanih prema valutnoj i ročnoj strukturi, na dan 31. decembra 2013. godine data je u sledećim tabelarnim pregledima.

Tabela 18. Pozicije bilansa stanja Banke u stranoj valuti, stanje na dan 31. decembra 2013. godine

	31.12.2013.	31.12.2012.	u hiljadama dinara % rasta / pada
AKTIVA			
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	379,343	419,094	-9.48%
Opozivi depoziti i krediti	2,848,364	2,978,606	-4.37%
Potraživanja po osnovu kamata, naknada, prodaje, promene fer vrednosti derivata i druga potraživanja	51,805	17,678	193.05%
Dati krediti i depoziti	741,995	738,079	0.53%
Hartije od vrednosti (bez sopstvenih akcija)	342,945	31,600	985.27%
Udeli (učešća)	162	169	-4.14%
Ostali plasmani	247,365	292,387	-15.40%
Ostala sredstva	5	647	-99.23%
UKUPNA AKTIVA	4,611,984	4,478,260	2.99%
PASIVA			
Transakcioni depoziti	482,034	493,073	-2.24%
Ostali depoziti	3,852,617	3,166,988	21.65%
Ostale obaveze	87,642	239,634	-63.43%
UKUPNO OBAVEZE	4,422,293	3,899,695	13.40%

6.2 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Stanje gotovine i gotovinskih ekvivalenata Banke je na dan 31. decembra 2013. godine iznosilo 970,807 hiljada dinara (31. decembar 2012. godine: 718,017 hiljada dinara) i u strukturi ukupne poslovne imovine Banke je učestvovalo sa 6.57%. Stanje gotovine se na dan 31. decembra 2013. godine u odnosu na 2012. godinu povećalo za 35.21%, najviše zbog povećanja stanja na tekućem računu Banke, koje je rezultat povećanja iznosa obavezne rezerve koja se izdvaja u dinarima.

Tabela 19. Gotovina i gotovinski ekvivalenti sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine

	U hiljadama dinara	
	31.12.2013.	31.12.2012.
Gotovina i gotovinski ekvivalenti		
Tekući račun	566,622	281,433
Blagajna:		
- u dinarima	24,842	17,490
- u stranoj valuti	156,811	112,707
Devizni računi kod banaka		
- kod domaćih banaka	11,684	32,871
- kod stranih banaka	213,996	276,446
Stanje na dan	973,956	720,947
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	<i>(3,149)</i>	<i>(2,930)</i>
Stanje na dan	970,807	718,017

6. Bilans stanja Banke (Nastavak)

6.2. Gotovina i gotovinski ekvivalenti (Nastavak)

Obračunata dinarska obavezna rezerva Banke za 31. decembar 2013. godine iznosi 535,634 hiljade dinara (31. decembar 2012. godine: 292,739 hiljada dinara).

6.3 Opozivi depoziti i krediti

Opozivi krediti i depoziti Banke, u ukupnom iznosu od 6,427,664 hiljade dinara, učestvuju na dan 31. decembra 2013. godine u ukupnoj poslovnoj imovini Banke sa 43.49% i povećali su se u odnosu na kraj 2012. godine za 103.82%.

Tabela 20. Opozivi depoziti i krediti Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine

	U hiljadama dinara	
	31.12.2013.	31.12.2012.
Obavezna rezerva u stranoj valuti	2,848,364	2,978,606
Depoziti viškova likvidnih sredstava kod NBS u dinarima	1,926,000	175,000
Potraživanja u dinarima od NBS po repo transakcijama	1,653,300	-
Stanje na dan	6,427,664	3,153,606

U odnosu na kraj 2012. godine povećana je i devizna obavezna rezerva za oko 2.8 mil EUR usled rasta deviznih oričenih i ostalih depozita pravnih lica, tj. osnovica na koju se obračunava devizna obavezna rezerva je porasla za oko 5.6 mil. EUR. NBS kamatu na dinarsku obaveznu rezervu plaća po stopi od 2.5% godišnje, a devizna rezerva je deponovana bez kamate. Po osnovu obračunate dinarske obavezne rezerve u 2013. godini prihodovano je oko 10,113 hiljada dinara (2012. godine: 6,704 hiljade dinara).

Banka je povećala učešće plasmana u višak likvidnih sredstava kod NBS na 840 miliona dinara prosečno u 2013. godini u odnosu na prosek u 2012. godini koji je iznosio 179 miliona dinara. Izmenom smera glavnih operacija ka povlačenju likvidnosti, uvođenjem REPO aukcija po varijabilnoj višestrukoj kamatnoj stopi uz ograničen iznos aukcija, doveo je do pada REPO stopa i držanja visokog iznosa sredstava banaka na višku likidnih sredstava kod NBS u prvoj polovini godine. Po osnovu deponovanja sredstava kod NBS u 2013. godini ostvaren je prihod od 70,674 hiljade dinara.

Od juna intervencijama NBS na međubankarskom tržištu deviza, kao i povećanjem obima REPO aukcija dovelo je do rasta REPO stope i povećana je razlika u odnosu na kamatne stope na viškove likvidnih sredstava, te je Banka je značajno povećala plasman u repo operacije sa 116 miliona dinara (prosek do juna) na 857 miliona dinara za dvanest meseci.

6. Bilans stanja Banke (Nastavak)

- 6.4 Potraživanja po osnovu kamata, naknada, prodaje, promene fer vrednosti derivata i druga potraživanja

Ukupna neto potraživanja po osnovu obračunatih kamata i naknada iznose na dan 31. decembra 2013. godine 233,182 hiljada dinara i čine 1.58% ukupne bilansne sume Banke. U odnosu na kraj 2012. godine vrednost ove bilansne pozicije beleži rast od 415.68% zbog značajnog povećanja potraživanja od privrednih društava koja su u statusu neizvršenja obaveza. Pojedinačno, najveći iznos potraživanja po neplaćenim kamatama i naknadama Banka ima od privrednih društava iz grupe "Koncern Farmakom" M.B., u iznosu od, neto, 88,85 miliona dinara (bruto, 131,21 miliona dinara).

Tabela 21. Potraživanja Banke za kamate i naknade, stanje na dan 31. decembra 2013. godine

	U hiljadama dinara	
	<u>31.12.2013.</u>	<u>31.12.2012.</u>
Potraživanja za kamatu		
U dinarima:		
Banke	14,134	586
Privredna društva	306,793	45,279
Stanovništvo	1,772	2,272
Ostali komitenti	517	30
	323,216	48,167
U stranoj valuti	838	291
Potraživanja za naknadu		
U dinarima:		
Banke	39	759
Privredna društva	8,354	4,248
Stanovništvo	109	175
Ostali komitenti	74	34
	8,576	5,216
U stranoj valuti	32	49
Potraživanja za nedospelu kamatu po državnim zapisima RS	7,091	-
Potraživanja po osnovu kamate i naknade, bruto	339,753	53,723
Minus: Ispravka vrednosti	(106,571)	(8,505)
Stanje na dan	233,182	45,218

- 6.5 Dati krediti i depoziti

Dati krediti i depoziti bankama i drugim komitentima Banke, sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine, iznose 4,002,433 hiljada dinara (31. decembra 2012. godine: 2,747,978 hiljade dinara) i čine 27.08% bilansne sume Banke na isti dan (31. decembra 2012. godine: 27%).

Plasmani klijentima su se na dan 31. decembra 2013. godine povećali u bruto (za 53.1%) i u neto iznosu (45.7%). Ispravka vrednosti kredita se u istom periodu povećala za 289,589 hiljada dinara, odnosno za 179.7% najviše kao rezultat dospevanja u status neizvršenja obaveza kompletne grupe povezanih lica Koncern Farmakom MB, Beohemija doo, Interkomerc AD i privrednih društava GP Auto – Shop doo i Auto Tec doo tokom 2013. godine (bruto potraživanja po osnovu kredita datih ovim privrednim društvima iznose na dan 31. decembra 2013. godine 928,644 hiljade dinara, dok njihova ispravka vrednosti iznosi 251,444 hiljade dinara), tako da otpisanost plasmana na dan 31. decembra 2013. godine iznosi 10.12%, dok je 31. decembra 2012. godine iznosila 5.54%.

6. Bilans stanja Banke (Nastavak)

6.5. Dati krediti i depoziti (Nastavak)

U strukturi kreditnih i depozitnih bruto plasmana, plasmani korporativnim klijentima, u iznosu od 2,908,179 hiljada dinara učestvuju sa 65%, plasmani fizičkim licima, u iznosu od 304,454 hiljade dinara sa 7%, dok se 1,076,248 hiljada dinara odnosi na plasmane domaćim bankama (24%).

Tabela 22. Dati krediti Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine

	u hiljadama dinara					
	31.12.2013.			31.12.2012.		
	Kratkoročni plasmani	Dugoročni plasmani	Ukupno	Kratkoročni plasmani	Dugoročni plasmani	Ukupno
U dinarima						
Krediti:						
- privrednim društvima	1,309,652	342,659	1,652,310	894,312	908,125	1,802,437
- drugim komitetima	136,347	8,842	145,188	11,702	15,194	26,896
- stanovništvu	9,968	285,229	295,197	8,112	345,963	354,075
- domaćim bankama	1,075,000	-	1,075,000	500,000	-	500,000
Dospela potraživanja	1,274,033	-	1,274,033	196,164	-	196,164
Ukupno	3,805,000	636,729	4,441,729	1,610,290	1,269,282	2,879,572
U stranoj valutи						
Krediti privrednim društvima	2,866	-	2,866	20,355	-	20,355
Stanovništvo	-	3,117	3,117	-	3,197	3,197
Dospela potraživanja	872	-	872	1,453	-	1,453
Ostali plasmani	4,586	-	4,586	4,549	-	4,549
Ukupno	8,324	3,117	11,441	26,357	3,197	29,554
Plasmani klijentima, bruto						
Minus:						
Ispravka vrednosti	(430,736)	(20,001)	(450,736)	(121,822)	(39,325)	(161,148)
Stanje na dan	3,382,588	619,845	4,002,433	1,514,825	1,233,154	2,747,978

Na nivou datih kredita sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine evidentira se 1,495,979 hiljada dinara ukupnih izloženosti koja se nalaze u statusu neizmirenja obaveza, što čini 33.6% bruto datih kredita (na dan 31. decembra 2012. godine: 455,614 hiljada dinara, odnosno 16% bruto datih kredita).

Dinarska kreditna aktivnost Banke na dan 31. decembra 2013. godine čini 99.7% bruto plasmana klijentima.

Tabela 23. Sektorska struktura datih kredita i depozita (bruto) na dan 31. decembra 2013. godine

	U hiljadama dinara	
	31.12.2013.	31.12.2012.
Građevinarstvo	274,407	276,632
Prerađivačka industrija	992,826	718,268
Strane banke	-	-
Stanovništvo	304,454	362,849
Trgovina	1,373,777	652,052
Saobraćaj i komunikacije	190,890	182,170
Uslužne delatnosti	76,279	93,933
Domaće banke	1,076,248	501,702
Ostali	164,288	121,520
Stanje na dan	4,453,169	2,909,126

6. Bilans stanja Banke (Nastavak)

6.5. Dati krediti i depoziti (Nastavak)

Tabela 24. Struktura kredita stanovništvu po vrstama proizvoda na dan 31. decembra 2013. godine

	U hiljadama dinara	
	31.12.2013.	31.12.2012.
Stambeni krediti	210,388	247,263
Krediti po kreditnim karticama	4,775	5,051
Dugoročni gotovinski krediti	60,414	71,328
Dugoročni potrošački krediti za kupovinu automobila	5,913	9,992
Lombardni krediti	3,218	3,218
Minusni saldo na tekućim računima	7,921	4,281
Ostali krediti fizičkim licima	11,825	21,716
Stanje na dan	304,454	362,849

Ukupni prihodi od kamata po osnovu depozita i kredita domaćim bankama, realizovani tokom izveštajnog perioda iznose 6,014 hiljada dinara (2012. godine: 11,454 hiljade dinara), dok prihodi od kamata po osnovu depozita u stranim bankama iznose u posmatranom periodu 2013. godine 773 hiljade dinara (2012. godine: 2,007 hiljada dinara).

Promene na poziciji dati krediti i depoziti u izveštajnom periodu prikazane su u narednom pregledu:

Tabela 25. Promene datih kredita i depozita u periodu januar – decembar 2013. godine

U dinarima	31.12.2012.	povećanja	smanjenja	prenos na dospèle kredite	31.12.2013.
Kratkoročni krediti:					
- privrednim društvima	894,312	4,704,175	806,728	3,482,107	1,309,652
- stanovništvu	8,112	33,599	12,550	19,193	9,968
- domaćim bankama	501,702	11,093,127	10,518,581	-	1,076,248
Dugoročni krediti:					0
- privrednim društvima	908,125	64,287	10,826	618,929	342,659
- stanovništvu	345,963	60,828	78,145	43,417	285,229
Ostali plasmani	25,194	127,701	413	8,541	143,941
Dospela potraživanja					0
- preduzećima	190,537	4,101,036	3,023,718	-	1,267,855
- stanovništvu	5,460	62,611	62,047	-	6,023
- ostali plasmani	166	8,541	8,552	-	155
	2,879,571	20,255,905	14,521,560	4,172,188	4,441,729
U stranoj valuti					
Kratkoročni krediti:					
- privrednim društvima	20,355	29,675	8,208	38,956	2,866
- stanovništvu	-	1	1	-	-
- stranim bankama	-	1,736,324	1,736,324	-	-
- domaćim bankama	-	8,922,695	8,922,695	-	-
Dugoročni krediti:					
- privrednim društvima	-	4,705	4,705	-	-
- stanovništvu	3,197	5,585	4,093	1,572	3,117
Ostali plasmani	4,549	308	271	-	4,586
Dospela potraživanja					
- preduzećima	1,336	38,956	39,538	-	755
- stanovništvu	116	1,572	1,571	-	117
	29,554	10,739,820	10,717,406	40,528	11,441
Svega	2,909,126	30,995,725	25,238,966	4,212,716	4,453,169

6. Bilans stanja Banke (Nastavak)

6.5. Dati krediti i depoziti (Nastavak)

Tokom izveštajnog perioda veliki deo dinarskih sredstava je plasiran domaćim bankama putem prekonočnog oročavanja ili plasiranja sredstava do 7 dana (69% odobrenih dinarskih plasmana u posmatranom periodu).

Po učešću u plasiranim dinarskim sredstvima u posmatranom periodu, na drugom mestu se nalaze kratkoročni krediti privrednim društvima (29%).

6.6 Ulaganje u hartije od vrednosti

Ulaganja Banke u hartije od vrednosti na dan 31. decembra 2013. godine iznose 658,573 hiljade dinara (31. decembar 2012. godine: 1,094,578 hiljada dinara). Na isti dan, učešće ulaganja u HoV u strukturi ukupne bilansne sume Banke iznosi 4.46% (31. decembar 2012. godine: 10.75%).

Tabela 26. Ulaganje Banke u HoV sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine

	U hiljadama dinara	
	31.12.2013.	31.12.2012.
Hartije od vrednosti u stranoj valuti:		
Hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha		
Obveznice RS po osnovu stare devizne štednje	22,915	19,565
Odstupanje od nominalne vrednosti obveznica RS	(1,083)	(417)
Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju		
Obveznice Republike Irak	27,344	5,683
Odstupanje od nominalne vrednosti obveznica Iraka	(4,170)	(327)
Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća		
Državni zapisi RS	281,332	-
Odstupanje od nominalne vrednosti državnih zapisa RS	(148)	-
	326,190	24,504
Hartije od vrednosti u dinarima		
Hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha		
Akcije banaka	270	848
Odstupanje od nominalne vrednosti akcija banaka	(245)	(321)
Akcije privrednih društava	8	121
Odstupanje od nominalne vrednosti akcija privrednih društava	28	16
Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju		
Akcije banaka	12,387	12,807
Odstupanje od nominalne vrednosti akcija banaka	(11,721)	(10,872)
Akcije privrednih društava	5,362	5,533
Odstupanje od nominalne vrednosti akcija privrednih društava	699	733
Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća		
Obveznice trezora RS	220,725	330,000
Eskontovane menice u dinarima	143,974	723,008
Korporativne obveznice	18,263	18,806
	389,749	1,080,679
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	<i>(57,367)</i>	<i>(10,605)</i>
Stanje na dan	658,573	1,094,578

Analizirano prema kriterijumu valutne strukture, ulaganja u HoV nominirane u dinarima čine 54.4% ukupnih ulaganja Banke u hartije od vrednosti na dan izveštavanja.

Najveće pojedinačno učešće u strukturi bruto vrednosti ukupnih ulaganja Banke u HoV na dan 31. decembra 2013. godine imaju ulaganja u državne zapise Republike Srbije sa 39%, obveznice trezora RS sa 31% i u menice sa 20%.

6. Bilans stanja Banke (Nastavak)

6.6. Ulaganje u hartije od vrednosti (Nastavak)

Vrednost menica u portfelju Banke, nakon umanjenja za diskont po osnovu menica koji se evidentira kao razgraničen ostali prihod i iznosi na dan 31. decembra 2013. godine 256 hiljada dinara, iznosi na dan izveštavanja 143,462 hiljade dinara. U odnosu na kraj 2012. godine, vrednost eskontovanih menica se smanjila za 79.7%. Banka je tokom 2013. godine po osnovu poslova eskonta menica obračunala prihode od kamata u iznosu od 104,120 hiljada dinara (2012. godine: 148,529 hiljada dinara).

Stanje vrednosti obaveznica trezora RS u portfelju Banke, nakon umanjenja za diskont koji se evidentira kao razgraničen ostali prihod i iznosi na dan 31. decembra 2013. godine 7,214 hiljada dinara iznosi na dan izveštaja 206,298 hiljade dinara (31. decembra 2012. godine 322,543 hiljade dinara) i čine ga obaveznice u dinarima. Po osnovu obveznica trezora RS Banka je u izveštajnom periodu ostvarila prihod od kamata u iznosu od 25,568 hiljada dinara (2012. godine 30,252 hiljade dinara).

Na dan 31. decembra 2013. godine Banka je uložila 281,184 hiljade dinara u dugoročne državne zapise RS u stranoj valuti i u izveštajnom periodu je po ovom osnovu ostvarila 7,252 hiljade dinara prihoda (u 2012. godini nije bilo ovih ulaganja).

6.7 Udeli (učešća)

Ukupna učešća Banke u kapitalu drugih pravnih lica iznose na dan 31. decembra 2013. godine 150,977 hiljada dinara (31. decembra 2012. godine: 141,551 hiljade dinara) i čine 1.02% ukupne poslovne imovine Banke (2012. godine: 1.39%).

Tabela 27. Učešća Banke u kapitalu drugih pravnih lica sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine

	U hiljadama dinara	
	<u>31.12.2013.</u>	<u>31.12.2012.</u>
Učešća u kapitalu		
-u dinarima		
JUBMES faktor DOO, Beograd	83,206	81,446
Energoprojekt garant AD, Beograd	49,199	44,003
Chip Card AD, Beograd	18,946	16,187
Beogradska berza AD, Beograd	302	302
-u stranoj valutи		
S.W.I.F.T.	173	172
Učešća u kapitalu zavisnih preduzeća		
- Fondacija za Dečje srce, Beograd	114	114
	151,940	142,224
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(963)	(673)
Stanje na dan	150,977	141,551

Banka ima 39.13% vlasništva u kapitalu društva za faktoring JUBMES faktor DOO, Beograd koje je osnovano 2. jula 2012. godine.

Banka je tokom posmatranog perioda 2013. godine po osnovu dividendi od privrednih društava prihodovala 13,655 hiljada dinara (2012. godine: 2,730 hiljade dinara).

6. Bilans stanja Banke (Nastavak)

6.8 Ostali plasmani

Ostali plasmani Banke iznose na dan 31. decembra 2013. godine 888,194 hiljade dinara i učestvuju u strukturi ukupne aktive Banke sa 6.01% (31. decembar 2012. godine: 1,228,791 hiljada dinara).

U strukturi ostalih plasmana Banke dominantno učešće, od 69.7% imaju poslovi otkupa dinarskih i deviznih potraživanja. Ukupni bruto plasmani Banke u otkup dinarskih i deviznih potraživanja iznose na dan 31. decembra 2013. godine 752,414 hiljada dinara, od čega se 74% ovog iznosa odnosi na otkup dinarskih potraživanja.

Vrednost ostalih plasmana je na dan 31. decembra 2013. godine manja za 28% od njihove vrednosti na dan 31. decembra 2012. godine, najviše kao rezultat smanjenja otkupa dinarskih potraživanja koja su se u posmatranom periodu smanjila za 41%, odnosno za iznos od 394,927 hiljada dinara. Takođe, na smanjenje neto ostalih plasmana značajno je uticalo povećanje ispravki vrednosti u 2013. godini (za 113,317 hiljada dinara, odnosno 147%), što je rezultat dospevanja u status neizvršenja obaveza kompletne grupe povezanih lica Koncern Farmakom MB, Beohemija doo, Interkomerc AD i privrednih društava GP Auto – Shop doo i Auto Tec doo tokom 2013. godine (bruto potraživanja po osnovu ostalih plasmana ovim privrednim društvima iznose na dan 31. decembra 2013. godine 752,903 hiljade dinara, dok njihova ispravka vrednosti iznosi 132,504 hiljade dinara).

Tabela 28. Ostali plasmani Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine

	U hiljadama dinara	
	31.12.2013.	31.12.2012.
Ostali plasmani		
Otkup deviznih potraživanja	195,072	231,605
Otkup dinarskih potraživanja	557,341	952,268
Dospeli plasmani po aktiviranim garancijama i avalima	322,133	122,262
Dospeli ostali plasmani od stranih banaka	4,308	-
Ostali plasmani bruto	1,078,854	1,306,135
Minus: Ispravka vrednosti	(190,660)	(77,344)
Stanje na dan	888,194	1,228,791

Tabela 29. Prihodi od kamata i naknada po osnovu eskontnih poslova Banke u 2013. godini

	u hiljadama dinara	
	31.12.2013.	31.12.2012.
Dinarski faktoring		
kamate	114,770	137,753
naknade	9,377	32,861
	124,147	170,614
Devizni faktoring		
kamate	24,381	37,879
naknade	3,506	35,173
	27,887	73,052
Svega		
kamate	139,151	175,632
naknade	12,883	68,034
	152,034	243,666

Banka je po osnovu otkupa dinarskih i deviznih potraživanja tokom 2013. godine obračunala prihod od kamata u iznosu od 139,151 hiljadu dinara, što čini 15% ukupnih prihoda Banke od kamata i prihode od naknada u iznosu od 12,883 hiljade dinara, što čini 12% ukupno obračunatih prihoda od naknada.

6. Bilans stanja Banke (Nastavak)

6.8. Ostali plasmani (Nastavak)

Tabela 30. Promene ostalih plasmana u 2013. godini

	31.12.2012.	povećanja	smanjenja	U hiljadama dinara prenos na dospele	31.12.2013.
U dinarima					
Kratkoročni plasmani:					
- privrednim društvima po osnovu faktoringa	860,252	1,127,789	-	1,949,606	38,435
- privrednim društvima po osnovu sredstava obezbeđenja palih na teret Banke	-	218,785	-	218,785	-
Dugoročni plasmani:					
- privrednim društvima po osnovu sredstava obezbeđenja palih na teret Banke	67,561	3,710	2,332	68,939	-
- ostalim komitentima po osnovu otkupa potraživanja	-	60,525	-	-	60,525
Dospela potraživanja					
- privrednim društvima po osnovu faktoringa	92,017	1,949,606	1,585,789	-	455,833
- privrednim društvima po osnovu sredstava obezbeđenja palih na teret Banke	54,701	287,724	20,292	-	322,133
- ostalim komitentima po osnovu otkupa potraživanja	-	4,875	2,327	-	2,549
	1,074,529	3,653,014	1,610,740	2,237,330	879,474
U stranoj valuti					
Kratkoročni plasmani:					
- stranim licima po osnovu faktoringa	118,199	395,913	7,273	483,911	22,928
- stranim licima po ostalim osnovama	-	49,937	47,760	2,177	-
- stranim bankama	-	170,608	2,948	167,660	-
Dospela potraživanja					
- stranim licima po osnovu faktoringa	113,406	483,911	425,173	-	172,144
- stranim licima po ostalim osnovama	-	2,177	2,177	-	-
- stranim bankama	-	167,660	163,353	-	4,308
	231,605	1,270,207	648,684	653,748	199,380
Svega	1,306,135	4,923,221	2,259,424	2,891,078	1,078,854

6.9 Nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva

U strukturi vrednosti imovine Banke na dan 31. decembra 2013. godine vrednost osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja, u ukupnom iznosu od 1,348,789 hiljada dinara (31. decembra 2012. godine: 990,845 hiljada dinara), učestvuje sa 9.13% (2012. godine: 9.73%).

Banka je na osnovu člana 101. Zakona o planiranju i izgradnji („Službeni glasnik Republike Srbije“ br.72/2009, 81/2009-ispr. i 64/2010) 26. avgusta 2010. godine podnela Zahtev za konverziju prava korišćenja u pravo svojine na građevinskom zemljištu (parceli br.6781, KO Novi Beograd, površine 81 a 48m2). Banka je 13. oktobra 2010. godine dobila Rešenje o pravu konverzije i tokom 2013. godine zemljište je uknjiženo u okviru osnovnih sredstava. Banka je u 2013. godini procenila građevinski objekat u kome obavlja delatnost. Zemljište i građevinski objekat su iskazani po procenjenoj tržišnoj vrednosti, utvrđenoj od strane nezavisnog ovlašćenog procenjivača sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine, umanjenoj za akumulirani ispravku vrednosti. Ukupan pozitivan efekat procene vrednosti građevinskih objekata u iznosu od 240,278 hiljada dinara iskazan je u okviru revalorizacionih rezervi Banke, umanjen za efekat odloženih poreza u iznosu od 36,495 hiljada dinara

Nematerijalna ulaganja Banke su se na dan 31. decembra 2013. godine smanjila za 11.79% u poređenju sa 31. decembrom 2012. godine kao rezultat izvršene amortizacije u posmatranom periodu.

6. Bilans stanja Banke (Nastavak)

6.9. Nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva (Nastavak)

Tabela 31. Nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva Banke na dan 31. decembra 2013. godine u hiljadama dinara

	Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Ostala osnovna sredstva	Ukupno osnovna sredstva	Nematerijalna ulaganja
31.12.2012.						
Nabavna vrednost	-	953,348	244,359	5,626	1,203,333	33,174
Ispravka vrednosti	-	(60,186)	(163,918)	(1,072)	(225,176)	(20,486)
Sadašnja vrednost	-	893,162	80,441	4,554	978,157	12,688
31.12.2013.						
Nabavna vrednost	409,591	915,456	248,890	5,598	1,579,535	35,924
Ispravka vrednosti	-	(72,189)	(168,668)	(1,081)	(241,938)	(24,732)
Sadašnja vrednost	409,591	843,267	80,222	4,517	1,337,597	11,192

6.10 Ostala sredstva

Ostala sredstva su na dan 31. decembra 2013. godine iznosila 75,707 hiljada dinara i u odnosu na 31. decembar 2012. godine su se povećala za 126%, najviše zbog povećanja sredstava stečenih naplatom potraživanja koja su na dan 31. decembra 2013. godine iznosila 35,270 hiljada dinara.

Tabela 32. Ostala sredstva Banke na dan 31. decembra 2013. godine u hiljadama dinara

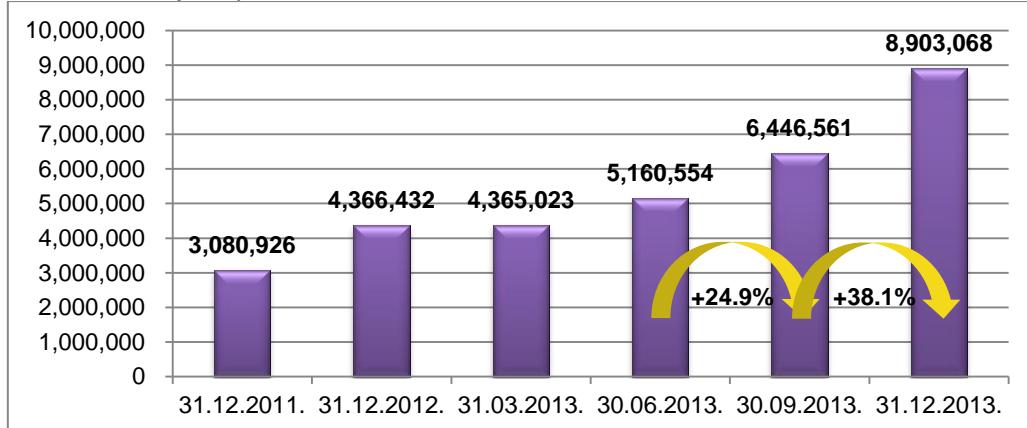
	31.12.2013.	31.12.2012.
Ostala sredstva		
U dinarima:		
Potraživanja po osnovu potrošnje platnim karticama	209	317
Dati avansi u dinarima	16,710	12,602
Potraživanja za unapred plaćene poreze	8,120	5,773
Zalihe	5,276	4,850
Sredstva stečena naplatom potraživanja	35,270	-
Ostala potraživanja u dinarima	3,186	2,714
Ukupno	68,771	26,256
U stranoj valuti:		
Ostala potraživanja u stranoj valuti	5	614
Aktivna vremenska razgraničenja		
Razgraničeni unapred plaćeni troškovi	11,613	11,077
Ukupno	11,613	11,077
Ostala sredstva bruto	80,389	37,947
Minus: Ispravka vrednosti	(4,682)	(4,404)
Stanje na dan	75,707	33,543

6. Bilans stanja Banke (Nastavak)

6.11 Transakcioni i ostali depoziti

Ukupni depozitni potencijal Banke na dan 31. decembra 2013. godine iznosi 8,903,068 hiljada dinara (31. decembra 2012. godine: 4,366,432 hiljade dinara) i čini 60.23% njene ukupne pasive (31. decembra 2011. godine: 42.9%). U odnosu na stanje s kraja decembra 2012. godine, ukupni depoziti Banke su se povećali za 103.9%, najviše kao rezultat povećanja transakcionih depozita javnih preduzeća (za 958,358 hiljade dinara), ostalih oročenih depozita javnih preduzeća (za 1,157,885 hiljada dinara) i ostalih depozita po viđenju lokalne samouprave (700,000 hiljada dinara).

Graf 9. Kretanje depozita

U strukturi ukupnih depozita Banke oročeni i štedni depoziti učestvuju sa po 51.5% i 15.8%, respektivno, dok transakcioni depoziti čine 23.1% ukupnog depozitnog potencijala. Prosečno mesečno stanje ukupnih dinarskih i deviznih depozita u 2013. godini iznosi 5.846 miliona dinara, pri čemu se na 5.266 miliona dinara izdvajala obavezna rezerva, a 580 miliona dinara je bilo oslobođeno obaveze izdvajanja obavezne rezerve. Prosečno stanje ukupnih depozita i obaveza pokazuje porast oko 1.421 miliona dinara u odnosu na decembar 2012. godine kada je iznosilo 4.425 miliona dinara, dok je osnovica za izdvajanje OR u proseku porasla za 894 miliona dinara. Rast osnovice za obračun obazne rezerve uglavnom se odnosi na povećanje transakcionih i oročenih depozita pravnih lica, dok se porast deviznih obaveza na koje se ne izdvaja obavezna rezerva odnosi na primljeni kredit od Evropske investicione banke.

6. Bilans stanja Banke (Nastavak)

6.11. Transakcioni i ostali depoziti (Nastavak)

Tabela 33. Struktura depozita sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine

	31.12.2013.			31.12.2012.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
U dinarima						
Transakcioni depoziti						
– Privredna društva	402,763	-	402,763	181,163	-	181,163
– Stanovništvo	33,631	-	33,631	27,136	-	27,136
– Ostali komitenti	1,137,858	-	1,137,858	45,123	-	45,123
Štedni depoziti -						
stanovništvo	7,905	-	7,905	6,305	-	6,305
Namenski depoziti	6,484	-	6,484	748	-	748
Ostali oročeni depoziti						
– Osiguravajuća društva	-	1,013	1,013	-	-	-
– Banke u stečaju	852,000	-	852,000	110,000	-	110,000
– Privredna društva	1,294,773	-	1,294,773	297,240	-	297,240
– Ostali komitenti	114,001	17,990	131,990	33,002	5,655	38,657
Ostali depoziti	700,000	-	700,000			
	4,549,415	19,002	4,568,417	700,717	5,655	706,372
U stranoj valuti						
Transakcioni depoziti						
– Privredna društva	182,829	-	182,829	185,504	-	185,504
– Stanovništvo	216,983	-	216,983	267,857	-	267,857
– Ostali komitenti	82,222	-	82,222	39,712	-	39,712
Štedni depoziti:						
Stanovništvo	1,096,213	279,931	1,376,144	1,081,021	214,738	1,295,759
Strana lica	19,416	6,101	25,517	18,641	5,686	24,327
Namenski depoziti	226	-	226	10,529	-	10,529
Depoziti po osnovu datih kredita	3,424	142,776	146,200	1,179	137,225	138,404
Ostali oročeni depoziti						
– Privredna društva	349,712	248,744	598,456	1,014,421	374,264	1,388,686
– Osiguravajuća društva	348,956	-	348,956	227,437	56,859	284,296
– Ostali komitenti	199,003	1,158,114	1,357,118	24,988	-	24,988
	2,498,985	1,835,666	4,334,651	2,871,288	788,772	3,660,060
Stanje na dan	7,048,400	1,854,668	8,903,068	3,572,005	794,427	4,366,433

Transakcioni depoziti na dan 31. decembra 2013. godine iznose 2.056,286 hiljada dinara (31. decembra 2012. godine: 746,494 hiljada dinara) i učestvuju u ukupnim depozitima sa 23% (31. decembra 2012. godine: 17%), odnosno povećali su se za 175% u odnosu na poslednji kvartal 2012. godine.

Od ukupnih transakcionih depozita, depoziti privrednih društava učestvuju sa 28.5% (i beleže rast od 59.7% u odnosu na 2012. godinu), a depoziti stanovništva, odnosno fizičkih lica učestvuju sa 12.2% (i beleže pad od 15% u odnosu na 2012. godinu). Depoziti ostalih komitenata učestvuju u transakcionim depozitima sa 59.3% i najvećim delom se sastoje od depozita javnih preduzeća u dinarima u iznosu od 959,414 hiljada dinara.

6. Bilans stanja Banke (Nastavak)

6.11. Transakcioni i ostali depoziti (Nastavak)

Ostali depoziti na dan 31. decembra 2013. godine iznose 6,846,782 hiljade dinara i beleže rast u odnosu na prethodnu godinu od 89.1% (31. decembar 2012. godine: 3,619,938 hiljade dinara). Na dan 31. decembra 2013. godine struktura ostalih depozita je sledeća: ostali oročeni depoziti čine 51.5%, štedni depoziti stanovništva čine 15.8%, ostali depoziti po viđenju lokalne samouprave čine 7.9%, dok depoziti po osnovu datih kredita i namenskih depozita čine 1.7% ukupnih ostalih depozita na dan izveštavanja.

Prema sektorskoj strukturi depozita, najveći procenat ukupnih depozita kod Banke čine depoziti javnih preduzeća, sa učešćem od 27.8% (31. decembar 2012. godine: 19.6%), a potom depoziti privrednih društava, sa učešćem od 26% (31. decembar 2012. godine: 31%) i depoziti stanovništva, sa učešćem od 18.8% (31. decembar 2012. godine: 37%).

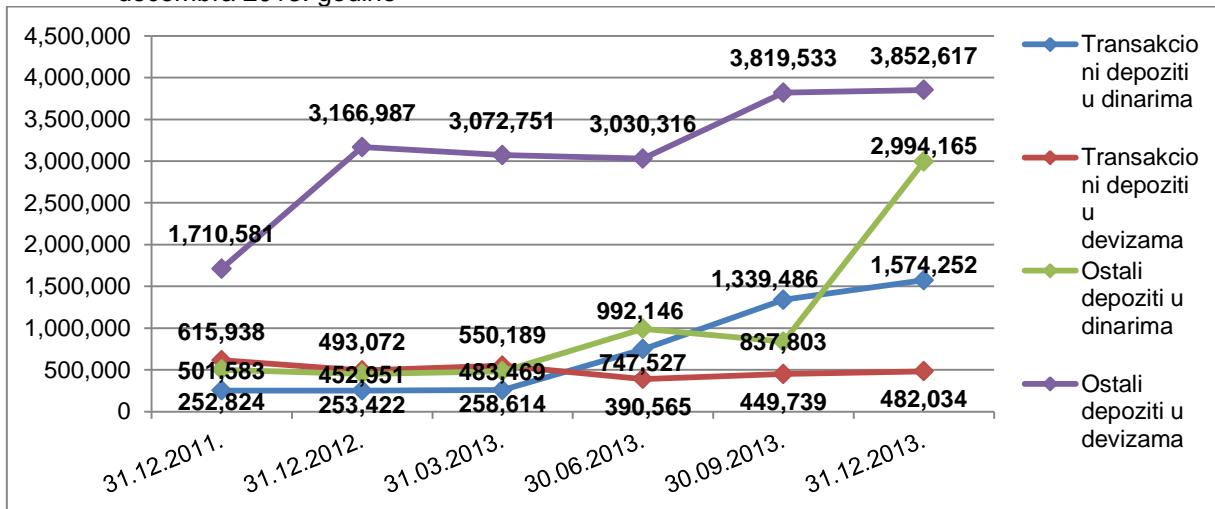
Valutnom strukturu depozita neznatno dominiraju dinarski depoziti sa učešćem od 51.3% u ukupnim depozitima Banke (31. decembar 2012. godine: 16.2%), dok kratkoročna oročenja predstavljaju i krajem posmatranog kvartala 2013. godine preovlađujući vid deponovanja sredstava kod Banke.

Generalno, depozite karakteriše:

- koncentracija po klijentima, i
- veće učešće oročenih depozita u odnosu na depozite po viđenju.

Analizirano prema ročnoj strukturi, 79.2% ukupnih depozita kod Banke čine kratkoročni i transakcioni depoziti, dok dugoročni depoziti učestvuju u strukturi ukupnih depozita sa 20.8%.

Graf 10. Dinamika kretanja dinarskih i deviznih depozita Banke od 31. decembra 2011. godine do 31. decembra 2013. godine

6.12 Rezervisanja

Rezervisanja Banke su na dan 31. decembra 2013. godine iznosila 37,123 hiljade dinara (31. decembar 2012. godine: 57,949 hiljada dinara) i sastojala su se od rezervisanja za gubitke po vanbilansnim pozicijama u iznosu od 22,296 hiljada dinara koja su se smanjila za 36% (31. decembar 2012. godine: 35,022 hiljada dinara) i rezervisanja za otpremnine za penzije i jubilarne nagrade zaposlenih koja su na dan 31. decembra 2013. godine iznosila 14,827 hiljada dinara (31. decembar 2012. godine: 22,927 hiljada dinara).

6. Bilans stanja Banke (Nastavak)

6.13 Ostale obaveze

Ostale obaveze Banke iznose na dan 31. decembra 2013. godine 158,751 hiljadu dinara i u ukupnoj pasivi učestvuju sa 1,09%. U odnosu na 31. decembar 2012. godine ostale obaveze Banke su se smanjile za 52%. Njihova struktura je prikazana u narednoj tabeli.

Tabela 34. Struktura ostalih obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine

	U hiljadama dinara	
	31.12.2013.	31.12.2012.
Za neizvršene isplate po naplatama u stranoj valuti	61,886	215,271
Obaveze za neto zarade i neto naknade zarada	-	-
Obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	-	-
Ostale obaveze prema zaposlenima	14,025	13,932
Obaveze prema dobavljačima	4,965	6,681
Obaveze prema bivšim osnivačima Banke	2,170	2,378
Ostale obaveze	21,046	14,347
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	21,878	20,674
Razgraničeni prihodi od obračunatih naknada	32,782	58,471
Stanje na dan	158,751	331,755

6.14 Kapital Banke

a) Struktura kapitala Banke

Sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine vrednost ukupnog kapitala Banke iznosi 5,559,375 hiljada dinara (ili 48,5 miliona evra). U odnosu na vrednost s kraja 2012. godine, kada je ukupan kapital Banke iznosio 5,345,069 hiljada dinara, vrednost ukupnog kapitala Banke povećana je za 214,305 hiljada dinara, ili 4%, najviše kao rezultat povećanja revalorizacionih rezervi po osnovu procene vrednosti nekretnina i zemljišta. Ukupan pozitivan efekat procene vrednosti građevinskih objekata u iznosu od 240,278 hiljada dinara iskazan je u okviru revalorizacionih rezervi Banke, umanjen za efekat odloženih poreza u iznosu od 36,495 hiljada dinara. Ukupni kapital Banke čini akcijski kapital, rezerve i akumulirana dobit tekućeg i prethodnih perioda – videti sledeće tabelarne preglede.

Tabela 35. Kapital Banke, stanje na dan 31. decembra 2013. godine

	U hiljadama dinara	
	31.12.2013.	31.12.2012.
Akcijski kapital	2,912,133	2,763,976
Otkupljene sopstvene akcije	-	(50,500)
Ostali kapital	20,536	20,536
Emisiona premija	168,164	171,183
Rezerve iz dobiti	1,654,377	1,654,377
Revalorizacione rezerve	540,514	337,244
Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	(12,660)	(16,423)
Dobitak	276,311	464,676
Stanje na dan	5,559,375	5,345,069

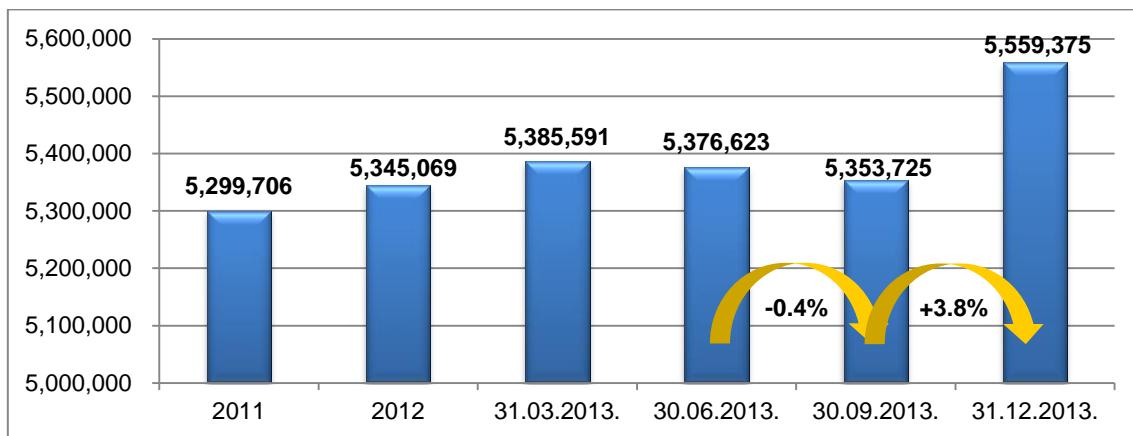
Na redovnoj sednici Skupštine akcionara Banke održanoj 24. aprila 2013. godine doneta je odluka o raspodeli neraspoređene dobiti kojom se neraspoređena dobit u iznosu od 184,260 hiljada dinara pretvara u akcijski kapital. Banka je emitovala po osnovu raspodele neraspoređene dobiti akcije XIX emisije u ukupnom iznosu od 181,113 hiljada dinara i to 17,932 akcije pojedinačne nominalne vrednosti od 10,100 dinara.

6. Bilans stanja Banke (Nastavak)

6.14. Kapital Banke (Nastavak)

b) Akcijski kapital

Graf 11. Kretanje kapitala

Na dan 31. decembra 2013. godine osnovni kapital Banke iskazan je kroz 288,330 običnih upravljačkih akcija, nominalne vrednosti 10,100 dinara po akciji (ukupne nominalne vrednosti u iznosu od 2.91 mlrd. dinara). Akcijama Banke krajem 2013. godine raspolaze ukupno 814 akcionara, od čega fizička lica imaju u vlasništvu oko 5.2% ukupnog kapitala Banke na isti dan.

Tabela 36. Vlasnička struktura akcija Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine

	Broj akcija	% od ukupnih akcija	% kumulativ
Republika Srbija	57,885	20.08%	20.08%
NLB banka a.d. Beograd - kastodi račun	19,500	6.76%	26.84%
Beobanka a.d. Beograd u stečaju	19,092	6.62%	33.46%
SFRJ	15,362	5.33%	38.79%
Alfa - plam a.d. Vranje	14,387	4.99%	43.78%
Sava d.d. Kranj	13,638	4.73%	48.51%
Koncern Farmakom m.b. Šabac	12,267	4.25%	52.76%
Hidrotehnika - Hidroenergetika a.d. Beograd	11,878	4.12%	56.88%
Ministarstvo finansija i trezora - BIH	10,352	3.59%	60.47%
JP Jugoimport SDPR, Beograd	9,901	3.43%	63.91%
ACH d.d. Ljubljana	8,540	2.96%	66.87%
Central Profit banka d.d. Sarajevo	5,416	1.88%	68.75%
Ministarstvo finansija Republike Makedonije	5,010	1.74%	70.48%
AC-SIN d.d. Ljubljana	5,000	1.73%	72.22%
Energoprojekt holding a.d. Beograd	4,056	1.41%	73.63%
Ostali (zbirno):	76,046	26.37%	100.00%
Svega	288,330	100.00%	

c) Promet akcijama na Beogradskoj berzi i tržišna cena akcija

Tržišna cena akcija Banke na dan 31. decembra 2013. godine iznosila je 8,000 dinara. Pri redovnoj reviziji indeksa Belex15 izvršenoj 16. septembra 2013. godine, akcije Banke su isključene iz indeksne korpe.

6. Bilans stanja Banke (Nastavak)

6.14. Kapital Banke (Nastavak)

c) Promet akcijama na Beogradskoj berzi i tržišna cena akcija (Nastavak)

Tabela 37. Akcije Banke, stanje na dan 31. decembra 2013. godine

	31.12.2013.		31.12.2012.		31.12.2011.	
	RSD	EUR	RSD	EUR	RSD	EUR
Ukupan broj akcija	288,330		273,661		259,602	
Ukupan kapital banke	5,559,374,813	48,493,309	5,345,069,895	47,002,724	5,299,705,522	50,646,597
Knjigovodstvena vrednost akcije	19,281	168	19,532	172	20,523	196
Tržišna vrednost akcije	8,000	70	12,331	108	12,999	124
P/B racio	41%		0.63		0.63	

U periodu januar - decembar 2013. godine predmet kupoprodaje na Beogradskoj berzi bilo je 15,223 akcije Banke (januar - decembar 2012. godine: 15,209 akcije). Vrednost ukupnog prometa akcijama u posmatranom periodu iznosila je 107,456 hiljada dinara, ili, u proseku, 8,955 hiljada dinara mesečno (u periodu januar - decembar 2012. godine ostvaren je promet u vrednosti od 156,496 hiljada dinara, u proseku 13,041 hiljada dinara mesečno), a ostvarena je prosečna cena akcije od 7,059 dinara (u 2012. godini 10,290 dinara).

6.15 Sticanje sopstvenih akcija

Banka je, u skladu sa odlukom Upravnog odbora o sticanju sopstvenih akcija, u toku 2012. godine stekla 5,000 sopstvenih akcija nominalne vrednosti 50,500 hiljada dinara. Banka je sopstvene akcije sticala na organizovanom tržištu kapitala, te nisu poznata lica od kojih je iste stekla. Ukupan isplaćeni iznos po osnovu sticanja 5,000 sopstvenih akcija je 51,156,170 RSD.

Banka je sopstvene akcije sticala u cilju sprečavanja poremećaja na tržištu hartija od vrednosti i sprečavanja veće i neposredne štete za Banku, kao i zaštiite interesa akcionara Banke.

Banka je sopstvene akcije stekla nakon dobijanja prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije za njihovo sticanje.

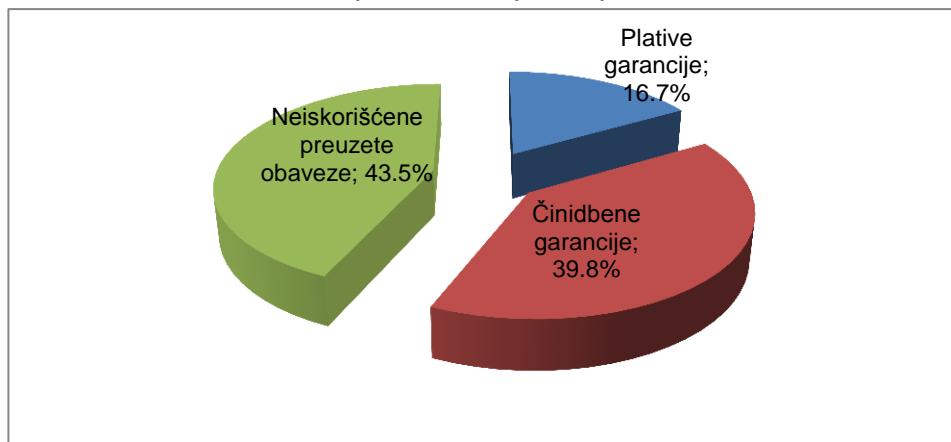
U toku prvog polugodišta, nakon neuspelih pokušaja prodaje sopstvenih akcija, Skupština akcionara Banke je 26. juna 2013. godine donela odluku o poništavanju 3,263 sopstvene akcije nominalne vrednosti 32,956 hiljada dinara. Ostatak akcija je prodat po ukupnoj vrednosti od 14,398 hiljada dinara, tako da na dan 31. decembra 2013. godine Banka nije imala sopstvene otkupljene akcije.

7 Vanbilansna evidencija Banke

Ukupna vanbilansna aktiva Banke na dan 31. decembra 2013. godine iznosi 23,861,110 hiljada dinara. U odnosu na 31. decembar 2012. godine, ukupna vanbilansna aktiva se povećala za 34.5%.

Po pitanju izloženosti kreditnom riziku, najveći deo vanbilansnih stavki se odnosi se na nerizične pozicije. Ukupna vanbilansa aktiva koja se klasificuje iznosi na dan 31. decembra 2013. godine 3,705,377 hiljada dinara (31. decembra 2012. godine 4,034,243 hiljade dinara). U okviru vanbilansnih aktivnosti Banke podložnih kreditnom riziku, najznačajniji deo predstavljaju činidbene garancije (40% vrednosti portfolija vanbilansnih izloženosti Banke na dan 31. decembra 2013. godine) i neiskorišćene preuzete obaveze koje predstavljaju 43% vrednosti portfolija vanbilansnih izloženosti Banke. Neiskorišćene preuzete obaveze spadaju u kategoriju niskog rizika jer ih Banka može otkazati bezuslovno i bez najave.

Graf 12. Struktura vanbilansne aktive koja se klasificuje, stanje na dan 31. decembra 2013. godine

Tabela 38. Vanbilansna aktiva na dan 31. decembra 2013. godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2013.	31.12.2012.
Primljena sredstva obezbeđenja	20,397,246	14,136,157
Poslovi u ime i za račun drugih pravnih lica	407,337	269,590
Garancije u dinarima	751,590	903,885
Garancije u stranoj valuti	1,343,707	1,264,671
Izdane garancije u stranoj valuti bez pravnog dejstva	17,309	-
Preuzete opozive obaveze	1,507,499	1,753,128
Preuzete neopozive obaveze	103,146	113,600
Potraživanja po osnovu swap ugovora u dinarima	-	116,580
Potraživanja po osnovu swap ugovora u stranoj valuti	-	113,718
Potraživanja za suspendovane kamate	63,896	64,108
Repo poslovi	1,653,300	-
Druga vanbilansna aktiva u stranoj valuti - nostro akreditivi	-	10,283
Druga vanbilansna aktiva - loro garancije	1,019,690	1,309,523
Potraživanja niske izvesnosti naplate, od privrednih društava i preduzetnika	40,486	40,629
Potraživanja u stranoj valuti od stranih banaka niske izvesnosti naplate	17,689	182,229
Druga vanbilansna aktiva - Obveznice Republike Irak - treća lica	143,900	149,176
Druga vanbilansna aktiva	139	104
Stanje na dan	27,466,935	20,427,381

Obim garancijskog poslovanja Banke na dan izveštavanja iznosi 2,095,297 hiljada dinara i u strukturi vanbilansne evidencije učestvuje sa 7.6%.

7. Vanbilansna evidencija Banke (Nastavak)

Obim dinarskog garancijskog poslovanja na dan 31. decembra 2013. godine iznosi 751,590 hiljada dinara (31. decembar 2012. godine: 903,885 hiljade dinara), i čini 35.9% garancijskog poslovanja, dok obim deviznog garancijskog poslovanja iznosi 1,343,707 hiljada dinara (31. decembar 2012. godine: 1,264,671 hiljada dinara) – videti sledeće tabelarne preglede.

U strukturi vrednosti ukupnih garancijskih poslova dominantno učešće imaju izdate činidbene garancije u stranoj valuti sa 52% učešća, a potom slijede izdate činidbene garancije u dinarima sa 18.4% učešća i izdate plative garancije u dinarima sa 17.5%.

Struktura garancijskog poslovanja Banke, sa stanjem na dan izveštavanja, data je u sledećem tabelarnom pregledu.

Tabela 39. Garancijski poslovi sa pravnim i fizičkim licima – osnovne napomene

	u hiljadama dinara	
	31.12.2013.	31.12.2012.
<i>Garancije u dinarima</i>		
<i>Plative garancije</i>		
Izdate plative garancije - za dobavljače	3,104	39,137
Izdate plative garancije - carinske	45,202	59,600
Izdate plative garancije – poreske	97,743	7,702
Izdate plative garancije u dinarima sa valutnom klauzulom - kreditne	361,975	341,137
Izdate plative garancije preduzetnicima-za dobavljače	9,266	10,214
Izdate plative garancije stanovništvu	6,989	13,870
	524,278	471,660
<i>Činidbene garancije</i>		
Izdate garancije za povraćaj depozita i avansa	63,830	1,094
Izdate garancije za dobro izvršenje posla	291,829	345,762
Izdate licitacione garancije	8,992	14,041
Izdate garancije za dobro izvršenje posla u dinarima sa valutnom klauzulom	60,550	49,937
Izdate garancije za povraćaj depozita i avansa u dinarima sa valutnom klauzulom	-	21,391
	425,201	432,225
	751,590	903,885
<i>Garancije u stranoj valuti</i>		
<i>Plative garancije</i>		
Izdate plative garancije	253,824	112,315
<i>Činidbene garancije</i>		
Izdate garancije za povraćaj depozita i avansa	509,080	539,240
Izdate licitacione garancije privrednim društvima	2,182	799
Izdate činidbene garancije	578,621	612,317
	1,089,883	1,152,356
	1,343,707	1,264,671
<i>Stanje na dan</i>		
	2,095,297	2,168,556

Prihodi od garancijskih poslova 2013. godinu iznose 44,081 hiljada dinara (2012. godine: 49,258 hiljada dinara), od čega naknade za dinarske garancije iznose 26,468 hiljada dinara (2012. godine: 32,169 hiljada dinara).

Učešće prihoda od garancijskog poslovanja u ukupnim prihodima od naknada i provizija Banke iznosi u posmatranom periodu 2013. godine 42% (2012. godine: 28%).

8 Usluge Banke

8.1 Dinarski platni promet

Preko računa Banke, realizovan je dinarski promet u vrednosti od 318 mlrd dinara kroz 293,527 transakcija, od kojih se čak 91.60% prometa odnosi na velike transakcije realizovane kroz RTGS sistem. U odnosu na isti period prešle godine, kada je ukupan promet iznosio 169 mlrd dinara obrađen kroz 274,446 transakcija, uočava se porast vrednosti obima prometa od 88%.

8.2 Devizni platni promet

U okviru deviznog platnog prometa kroz registar banke evidentirano je ukupno 44,499 naloga. Obim prometa preko računa Banke kod banaka u inostranstvu, iznosio je 311.2 miliona EUR, što je za 52.8 miliona više u odnosu na isti period prešle godine, odnosno za 20.43%.

8.3 Devizne doznake (Projekt My Land)

Nastavljena je poslovna saradnja sa australijskom kompanijom Beo-Export Australia PTY Limited na projektu „My land“ u vezi servisiranja doznaka fizičkih lica. U izveštajnom periodu po ovom projektu, servisirano je ukupno 6,637 doznaka u vrednosti od 3.37 miliona EUR, što u odnosu na isti period prešle godine predstavlja rast realizovane vrednosti od 4.46%.

8.4 Poslovanje sa stanovništvom

8.4.1 Računi građana i devizna štednja

Banka pored tekućih računa građana u svojoj ponudi ima i štedne i namenske račune građana koji obuhvataju dinarske štedne uloge po viđenju, oročene štedne uloge, namenske depozite za kupovinu akcija u procesu privatizacije, namenske račune za kupoprodaju akcija i namenske depozite za osnivanje privrednih društava.

Promet po tekućim računima građana u posmatranom periodu iznosio je 1,386 miliona dinara, što u odnosu na isti period prethodne godine predstavlja smanjenje prometa od 18.8% (2012. godine: 1,708 hiljada dinara). Prosečan mesečni promet po tekućem računu iznosio je 165 hiljada dinara (2012. godine: 203.1 hiljadu dinara).

Stanje ukupne devizne štednje po svim deviznim računima fizičkih lica na dan 31. decembra 2013. godine iznosi 14.65 miliona evra (31. decembar 2012. godine: 14.2 miliona evra). U izveštajnom periodu otvorene su 405 nove partije oročenih deviznih štednih uloga.

Tabela 40. Štedni ulozi, stanje na dan 31. decembra 2013. godine

	31.12.2013.	Učešće u %	31.12.2012.	Učešće u %	u EUR
Namenski devizni računi	377,840	2.58%	194,349	1.4%	
Devizni štedni ulozi po viđenju	2,049,069	13.98%	2,423,603	17.0%	
Oročeni devizni štedni ulozi:					
do 3 meseca	1,252,899	8.6%	1,132,908	8.0%	
do 6 meseci	1,271,232	8.7%	1,145,796	8.1%	
do 12 meseci	7,207,283	49.2%	7,391,342	52.0%	
do 24 meseca	2,494,998	17.0%	1,938,335	13.6%	
	12,226,412	83.4%	11,608,381	81.6%	
Stanje na dan	14,653,321	100.0%	14,226,333	100.0%	

8. Usluge Banke (Nastavak)

8.4. Poslovanje sa stanovništvom (Nastavak)

8.4.2 Devizni platni promet fizičkih lica i menjački poslovi

Promet u stranim valutama u periodu januar - decembar 2013. godine u dinarskoj protivrednosti iznosio je 3,633 miliona dinara i isti je za 45% veći od prometa u istom periodu prethodne godine (2012. godine 2,497 miliona dinara). Najveći promet ostvaren je u evrima, dok su ostale valute manje zastupljene.

Ukupan promet devizne efektive po menjačkim poslovima iznosio je u izveštajnom periodu, u dinarskoj protivrednosti 145.7 miliona dinara. Najveći broj menjačkih poslova takođe se obavljao u evrima i iznosio je ukupno 1,046 hiljada EUR.

8.4.3. Poslovanje sa karticama i ostale usluge

Banka svojim klijentima, u okviru poslovanja sa platnim karticama, nudi:

- debitne kartice – DinaCard debitna i Visa Electron
- kreditne kartice – DinaCard kreditna i Visa Classic
- poslovne kartice – DinaCard poslovna i Visa Business
- internet kartice – Visa Virtuon

Ukupno odobren okvirni kredit po kreditnim karticama Banke iznosi na dan 31. decembra 2013. godine 87,413 hiljada dinara, od čega je u potrošnji na dan 31. decembra 2013. godine bilo 45,021 hiljada dinara (31. decembar 2012. godine: 94,214 hiljada dinara, 49,195 hiljada dinara, respektivno). Ukupni prihodi po osnovu kamata, naknada i provizija po kreditnim karticama Banke iznose na dan 31. decembra 2013. godine 8,678 hiljada dinara (31. decembar 2012. godine: 10,969 hiljada dinara).

Banka u svojoj ponudi ima i izdavanje sefova. Ukupan broj izdatih sefova na dan 31. decembra 2013. godine iznosio je 1,009 od 1,236 ugrađenih (31. decembar 2012. godine: 972). Na ime naknade za zakup sefova ostvaren je ukupan prihod od 3,409 hiljada dinara (neto po odbitku poreza), što predstavlja povećanje od 22% u odnosu na isti period prethodne godine.

Istureni šalter „Singidunum“

Upravni odbor Banke doneo je 31. jula 2013. odluku o otvaranju isturenog šaltera u prostorijama Univerziteta „Singidunum“. Tokom avgusta obavljene su sve pripremne aktivnosti – nabavljena je sva potrebna računarska i blagajnička oprema, uspostavljene su komunikacije sa informacionim sistemom Banke, zaključeno je osiguranje novca u kasama i istureni šalter počeo je sa radom 02. septembra 2013. godine. Sa Univerzitetom „Singidunum“ zaključen je Ugovor o poslovno - tehničkoj saradnji kojim su regulisana međusobna prava i obaveze.

U periodu septembar – decembar 2013. godine ostvaren je ukupan promet od 322 miliona RSD, od čega sa fizičkim 113,7 mil RSD, a sa pravnim licima 208,3 mil RSD, dok je ukupan prihod iznosio 1,2 miliona RSD.

Ekspozitura „Braće Jugovića“

U cilju jačanja poslova kako sa fizičkim tako i pravnim licima, Upravni odbor Banke je 02. decembra 2013. godine doneo Odluku o otvaranju Ekspoziture u ulici Braće Jugovića 17 u Beogradu. Dana 10. decembra 2013. sa Privrednom bankom Beograd a.d. u stečaju zaključen je ugovor o zakupu ekspoziture, kada je izvršena i primopredaja objekta između ugovornih strana.

Ekspozitura na elitnoj lokaciji u centru grada zakupljena je sa kompletnom opremom i inventarom, uključujući i bankomat, a poslovni prostor u celosti odgovara standardima Banke. Urađene su sve neophodne pripremne radnje (tehničko-tehnološke, komunikacione, higijensko-estetske i sl.) za uređenje ekspoziture i o otvaranju je obaveštena Narodna banka Srbije. Ekspozitura je počela sa radom 16. decembra 2013. godine. Planira se da se u ekspozituri obavljaju svi poslovi sa fizičkim licima (osim iznajmljivanja sefova), kao i poslovi platnog prometa sa pravnim licima. Na poslove u ovoj ekspozituri raspoređeno je četvero zaposlenih.

9 Likvidnost Banke

9.1 Dinarska i devizna likvidnost Banke

Visok nivo dinarske i devizne likvidnosti, koji je karakterisao poslovanje u 2012. godini, nastavljen je i u 2013. godini. Dnevno raspoloživa likvidna sredstva omogućavala su nesmetano izvršavanje svih naloga klijenata i Banke. Odbor za upravljanje aktivom i pasivom je jednom mesečno utvrđivao visinu i strukturu primarne i sekundarne rezerve likvidnosti uzimajući u obzir zadovoljenje principa likvidnosti i principa rentabilnosti.

Nivo raspoloživih dinarskih likvidnih sredstava od početka godine konstantno raste i povećan je usled rasta depozita, prodaje deviza i priliva po osnovu dospeća dinarskih plasmana.

Plasmani koji se mogu smatrati primarnom rezervom likvidnosti Banke sastoje se od gotovine u blagajni i sredstava na računima Banke, plasmana kod domaćih i inostranih banaka do 7 dana, viška likvidnih sredstava kod NBS i obavezne rezerve kod NBS i sa 31. decembrom 2013. godine iznose ukupno 7,945,386 hiljada dinara (31. decembar 2012. godine: 3,871,623 hiljada dinara).

Tabela 41. Primarne i sekundarne rezerve Banke, stanje na dan 31. decembra 2013. godine

Opis	31.12.2013.	Učešće	31.12.2012.	Učešće	% rasta /pada
Primarni izvori:					
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	970,807	12.2%	718,017	17.0%	27%
Depoziti kod banaka	-	-	-	-	-
Obavezna rezerva	2,848,364	35.8%	2,978,606	70.5%	-2%
Viškovi likvidnih sredstava	1,926,000	24.2%	175,000	4.1%	517%
	5,745,171	72.3%	3,871,623	91.6%	27%
Sekundarni izvori:					
REPO plasmani	1,653,300	20.8%	-	-	-
Obveznice trezora	220,725	2.8%	330,000	7.8%	-35%
Obveznice RS	21,832	0.3%	19,148	0.5%	10%
Državni zapisi RS	281,184	3.5%	-	-	-
Obveznice Republike Irak	23,174	0.3%	5,356	0.1%	345%
	2,200,215	27.7%	354,504	8.4%	354%
Stanje na dan	7,945,386	100.0%	4,226,127	100.0%	54%

Prosečno stanje sredstava na žiro-računu u 2013. godini iznosilo je 404 miliona dinara i u odnosu na 2012. godinu povećano je za 135 miliona dinara. Ova značajan rast prosečnog stanja na žiro računu posledica je rasta dinarske obavezne rezerve, tj. rasta dinarskih i deviznih depozita koji ulaze u osnovicu za obračun obavezne rezerve.

Usled visoke likvidnosti bankarskog sektora i pada kamatnih stopa, smanjena je i tražnja za prekonoćnim kreditima, što je dovelo do smanjenja plasmana u prekonoćne kredite drugim bankama. Drugim bankama sredstva su plasirana po stopi od 6.8% do 9.5%, prosečno oko 50 miliona dinara. Banka je smanjila učešće ovih plasmana u strukturi ukupnih dinarskih likvidnih sredstava sa 16.4% u 2012. godini na 2.0% u 2013. godini. Po osnovu plasmana sredstava kod domaćih banaka u 2013. godini ostvaren je prihod od 6,014 hiljada dinara.

Imajući to u vidu u 2013. godine dinarska obavezna rezerva je povećana za oko 243 miliona dinara, (većim delom zbog rasta dela devizne obavezne rezerve koja se izdvaja u dinarima za oko 152 mil dinara, kao i zbog rasta obračunate dinarske obavezne rezerve za oko 91 milion dinara). Na dan 31. decembra 2013. godine dinarska obavezna rezerva je iznosila 535 miliona dinara.

U odnosu na kraj 2012. godine povećana je osnovica na koju se obračunava dinarska obavezna rezerva za oko 1,646 miliona dinara. Na nivo dinarske obavezne rezerve presudan uticaj (oko 90%) ima nivo i kretanje deviznih depozita kao i promena kursa, jer Banka ima obavezu da oko 9% deviznih depozita izdvaja kao dinarsku obaveznu rezervu u dinarima.

9. Likvidnost Banke (Nastavak)

9.1. Dinarska i devizna likvidnost Banke (Nastavak)

U odnosu na kraj 2012. godine povećana je i devizna obavezna rezerva za oko 2.8 mil EUR usled rasta deviznih oričenih i ostalih depozita pravnih lica, tj. osnovica na koju se obračunava devizna obavezna rezerva je porasla za oko 5.6 mil. EUR. NBS kamatu na dinarsku obaveznu rezervu plaća po stopi od 2.5% godišnje, a devizna rezerva je deponovana bez kamate. Po osnovu obračunate dinarske obavezne rezerve u 2013. godini prihodovano je oko 10,113 hiljada dinara.

Banka je povećala učešće plasmana u višak likvidnih sredstava kod NBS na 32.9% (prosek 840 miliona dinara) u 2013. godini u odnosu na prosek u 2012. godini koji je iznosio 179 miliona dinara (10.5%). Kamatna stopa na viškove likvidnih sredstava kod NBS se kretala u rasponu od 7.0% do 9.25%. Izmenom smera glavnih operacija ka povlačenju likvidnosti, uvođenjem REPO aukcija po varijabilnoj višestrukoj kamatnoj stopi uz ograničen iznos aukcija, doveo je do pada REPO stopa i držanja visokog iznosa sredstava banaka na višku likidnih sredstava kod NBS u prvoj polovini godine. Po osnovu deponovanja sredstava kod NBS u 2013. godini ostvaren je prihod od 70,674 hiljade dinara.

U 2013. godini, na repo aukcijama plasirano je ukupno 46,2 mld. dinara, po stopama koje su se kretale od 7.65% do 9.95% (prosečna kamatna stopa oko 8.95%) i ostvaren je prihod od 77,327 hiljada dinara. Od juna intervencijama NBS na međubankarskom tržištu deviza, kao i povećanjem obima REPO aukcija dovelo je do rasta REPO stope i povećana je razlika u odnosu na kamatne stope na viškove likvidnih sredstava, te je Banka je značajno povećala plasman u repo operacije sa 116 miliona dinara (prosek do juna) na 857 miliona dinara za dvanest meseci.

Plasman sredstava u dinarske državne HOV u proseku se kretao oko 262 mil. dinara i ostao je na približno istom nivou u odnosu na 2012. godinu. Prema ročnosti ovih plasmana Banka je povećala učešće u dugoročne dinarske i devizne HOV. U ovoj godini sredstva su po prvi put plasirana u dugoročne devizne državne HOV. U 2013. godini Banka nije uzimala prekonoćne i kredite do 7 dana kod drugih domaćih banaka. Takođe, u 2013. godini kao ni ranijih godina, Banka nije koristila kreditne olakšice NBS.

Višak likvidnih sredstava plasiran je u kratkoročne i dugoročne dinarske državne HOV (od 3 meseca do 53 nedelje), koje su nosile prinos od 8.89% do 9.95% (prosečna kamatna stopa oko 9.74%) i ostvaren je prihod od 25,568 hiljada dinara.

U 2013. godini Banka je plasirala sredstva i u devizne dugoročne države HOV i na dan 31. decembra 2013. godine plasirano je ukupno 2,454,000 EUR. Sredstva su plasirana u dugoročne (1 – 3 godine) devizne obveznice (godišnji kupon od 4.5% - 4.875%) po stopi prinosa od 3.33% do 5.0%.

U ovom periodu povećano je učešće plasmana u svop transakcije na 4.6% u odnosu na prosek u 2012. godini od 0.5%. Banka je prosečno plasirala 117 mil. dinara u tromesečne i dvonedeljne svop transakcije po stopi prinosa od 9.0% do 11.45%.

9. Likvidnost Banke (Nastavak)

9.1. Dinarska i devizna likvidnost Banke (Nastavak)

Tabela 42. Prosečan mesečni nivo dinarskih likvidnih sredstava Banke u periodu januar - decembar 2013. godine

	januar - decembar 2013.	januar - decembar 2012.		
	mil. dinara	% učešća	mil. dinara	% učešća
Žiro-račun	404	15.8%	269	15.8%
Gotovina	22	0.9%	18	1.1%
Višak likvidnih sredstava	840	32.9%	179	10.5%
Overnight krediti bankama	50	2.0%	279	16.4%
Hartije od vrednosti NBS	858	33.6%	679	39.9%
Svop	117	4.5%	8	0.5%
Državni zapisi	263	10.3%	268	15.8%
Ukupno	2,554	100.00%	1,701	100.00%
	399,554			
Prosečno obračunata obavezna rezerva u periodu	560,730		263,769	
Prosek transakcionih depozita u periodu	404	15.8%	218,049	

U 2013. godini prosečno stanje deviznih depozita iznosi oko 35.2 miliona EUR i za 2.5 miliona EUR je povećano u odnosu na decembar 2012. godine. Prosečno stanje deviznih depozita pravnih lica povećano je za 2.25 mil. EUR, a fizičkih lica za 0.3 mil EUR.

Banka je oročavala viškove deviznih likvidnih sredstava kod domaćih i stranih banaka na period od 1 do 7 dana po kamatnim stopama koje su se kretale od 0.08% do 0.25% za USD depozite i od 0.2% do 0.35% za EUR depozite.

U 2013. godini prosečan nivo raspoloživih deviznih sredstava izražen u EUR iznosio je oko 33.5 miliona EUR i veći je nego u decembru 2012. godine, kada je iznosio 28.4 miliona EUR. Do povećanja raspoloživih deviznih sredstava došlo je usled rasta transakcionih i oročenih depozita pravnih lica, polaganja kolateralna.

Tabela 43. Prosečan mesečni nivo raspoloživih deviznih likvidnih sredstava Banke u periodu januar - decembar 2013. godine

	U milionima EUR			
	januar - decembar 2013.	januar - decembar 2012.	mil. evra	% učešća
Ino-računi	17.4	8.5	52%	41%
Oročena sredstva	4.9	4.9	15%	24%
Efektiva	0.8	0.7	2%	3%
Sredstva kod NBS	10.1	6.7	30%	32%
CRHOV	0.3	0.1	1%	0%
Ukupno	33.5	20.9	100%	100%

10 Izloženost Banke rizicima

10.1 Rizici kojima je Banka izložena

Banka ima uspostavljen sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji je u potpunosti integriran u sve poslovne aktivnosti Banke, odnosno omogućuje da se upravlja sa svim rizicima kojima je izložena ili može biti izložena po osnovu svih njenih poslovnih aktivnosti.

Sistem upravljanja rizicima definisan je strategijom upravljanja rizicima i kapitalom, politikama i procedurama, te definisanjem sklonosti za preuzimanje rizika kroz uspostavljanje limita za nivoe rizika koji su prihvatljivi za Banku. Svi rizici koje je moguće izmeriti ili oceniti podvrgavaju se strukturi limita na nivou Banke i usaglašenost sa tim limitima se kontinuirano prati. Postavljanje i praćenje poštovanja limita zasnovano je na transparentnim, uniformnim principima.

Banka je u svom poslovanju izložena sledećim rizicima:

- kreditni rizik;
- kreditno-devizni rizik;
- rizik likvidnosti;
- rezidualni rizik;
- tržišni rizici;
- operativni rizik;
- rizik koncentracije;
- rizik ulaganja;
- kamatni rizik u bankarskoj knjizi;
- rizik zemlje;
- rizik izmirenja/isporuke;
- rizik druge ugovorne strane;
- strateški rizik;
- reputacioni rizik;
- rizici koji nastaju po osnovu spoljnih faktora.

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci. Banka aktivno preuzima kreditni rizik prihvatajući ga kao sastavni deo poslovnih aktivnosti. Poštujući činjenicu da kreditni rizik predstavlja najveći pojedinačni deo ukupnog rizika preuzetog kroz poslovne aktivnosti, Banka preuzima niz mera za upravljanje ovim rizikom koje obuhvataju:

- stroge kriterijume selekcije dužnika;
- primenu sistema limita;
- pouzdan proces odobravanja plasmana;
- efikasnu kreditnu administraciju i praćenje plasmana;
- adekvatne kontrole vezane za kreditni rizik u odносima sa ugovornim stranama;
- diversifikaciju rizika.

Banka upravlja kreditnim rizikom na način da utvrđuje limite nivoa kreditnog rizika, tako što utvrđuje granice prihvatljivog kreditnog rizika u odnosu na jednog, ili više dužnika ili agregatno na nivou segmenata portfolija, a prema različitim karakteristikama kao što su vrsta proizvoda, privredna grana, interna klasifikacija i dr. Sve izloženosti se redovno prate u odnosu na usvojene limite o čemu se redovno izveštava.

Banka utvrđuje potrebnu rezervu za procenjene gubitke na osnovu izvršene klasifikacije bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke. Potrebna rezerva za procenjene gubitke predstavlja odbitnu stavku od kapitala Banke utvrđenog u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Kreditno – devizni rizik predstavlja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promena kursa dinara na finansijskom tržištu koja može imati uticaj na kreditnu sposobnost dužnika.

10. Izloženost Banke rizicima (Nastavak)

10.1. Rizici kojima je Banka izložena (Nastavak)

Banka kontinuirano prati i procenjuje izloženost kreditno – deviznom riziku. Povišen nivo deviznog rizika konstatiše se da postoji kod dužnika kod kojih se utvrdi da bi promena vrednosti domaće valute (apresijacija / depresijacija) doveo dužnika u situaciju značajnog opadanja kreditne sposobnosti, ili ukoliko Banka nije bila u mogućnosti da izvrši adekvatnu procenu izloženosti dužnika ovom riziku. Evidentirani kreditno – devizni rizik predstavlja jedan od osnovnih elemenata klasifikacije potraživanja Banke.

Tržišni rizici su rizici mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu promene vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki banke koje nastaju usled kretanja cena na tržištu.

U okviru tržišnih rizika definisani su devizni rizik, cenovni rizici i robni rizik.

Devizni rizik je verovatnoća nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital Banke usled promene deviznih kurseva, a Banka mu je izložena po osnovu pozicija koje se vode u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja.

Banka upravlja deviznim rizikom nastojeći da spreči negativne efekte promene međuvalutarnih kurseva i kursa stranih valuta u odnosu na dinar na finansijski rezultat Banke.

Operativno upravljanje deviznim rizikom vrši se utvrđivanjem sistema limita. Banka postavlja limite na osnovu analize definisanih scenarija očekivanih i neočekivanih promena deviznih kurseva i sagledavanja njihovog uticaja na prihod Banke, vrednost aktive i pasive i deviznu poziciju Banke.

Cenovni rizici podrazumevaju sledeće vrste rizika:

- Cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti
- Cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti

Cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti javlja se usled promena kamatnih stopa.

Cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti predstavlja rizik promene cena ovih hartija.

Izloženost cenovnom riziku Banka ostvaruje u pozicijama koje se iskazuju po fer vrednosti – finansijskom imovinom namenjenom trgovanju i deviznom pozicijom. Banka cenovnim rizikom upravlja na nivou pojedinačnih transakcija i portfolija.

Banka vodi politiku upravljanja cenovnim rizikom na način koji treba da obezbedi da se formira kontrolisani nivo izloženosti riziku promene cena plasmana Banke koji su namenjene za trgovanje, a radi ostvarivanja dobiti iz očekivane promene cena hartija od vrednosti i radi predupređivanja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nepovoljnog kretanja na tržištu.

Banka sve svoje aktivnosti raspoređuje u one koji se evidentiraju u knjigu trgovanja i koje pripadaju bankarskoj knjizi.

Knjiga trgovanja sadrži pozicije u finansijskim instrumentima koje Banka drži s namerom trgovanja, ili radi zaštite pozicija u drugim finansijskim instrumentima koji se vode u toj knjizi i za koje ne postoje ograničenja da se njima trguje, niti postoje ograničenja da se ove pozicije zaštite od rizika, kao i plasmane koji su pričuvani radi ostvarivanja dobiti iz razlike između nabavne i prodajne cene, odnosno na osnovu drugih promena cena u kratkom vremenskom periodu. Pozicije u knjizi trgovanja evidentiraju se dnevno po fer vrednosti.

Banka je razvila sistem upravljanja tržišnim rizicima pozicija u knjizi trgovanja koji se temelji na principima vrednosti pod rizikom (VaR) da bi procenila tržišni rizik otvorenih pozicija.

10. Izloženost Banke rizicima (Nastavak)

10.1. Rizici kojima je Banka izložena (Nastavak)

U postupku upravljanja cenovnim rizikom Banka, pored VaR metodologije, koristi postupke ispitivanja uticaja stresnih udara. Analiza stresnih udara je ključna za analizu kapaciteta Banke da absorbuje potencijalne velike gubitke, ukaže na nedostatke VaR analize i skrivene rizike kao i da ukaže na mogućnosti da se rizik ograniči ili umanji.

Operativni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nenamernih i namernih propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Operativni rizik uključuje pravni rizik, ali ne uključuje reputacioni i strateški rizik.

U upravljanju operativnim rizikom Banka sprovodi kvantitativno i kvalitativno merenje koje se temelje na prikupljanju podataka o stvarnim i potencijalnim gubicima usled operativnog rizika, samostalno proceni rizika i sistema kontrola i izveštavanja koje obuhvata interno i eksterno izveštavanje. Banka je u cilju omogućavanja nesmetanog i kontinuiranog funkcionisanja svih značajnih procesa i sistema u Banci usvojila Plan za obezbeđenje kontinuiteta poslovanja i Plan poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja, kao njegov sastavni deo koji definiše tehničke i organizacione mere za ponovno uspostavljanje poslovanja Banke u što kraćem roku, odnosno za ublažavanje posledica prekida u poslovanju Banke.

Rizik likvidnosti je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled nesposobnosti banke da ispunjava svoje dospele obaveze i to zbog:

- povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava), ili
- otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti)..

Banka svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji joj obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze, kao i da njeni komitenti raspolažu svojim sredstvima u Banci u skladu sa ugovorenim rokovima.

U Banci se rizik likvidnosti posmatra u smislu rizika gotovinske likvidnosti i opisuje rizik mogućih neusklađenosti plaćanja u smislu solventnosti Banke. Osiguravajući solventnost u svakom trenutku, Banka prati likvidnost kroz mapu očekivanih priliva i odliva u predviđenim rokovima u budućnosti, praćenja internih indikatora, eksterno propisanog pokazatelja likvidnosti, kao i praćenje strukture, koncentracije i stabilnosti depozita Banke.

Upravljanje rizikom likvidnosti sprovodi se takođe primenom sistema limita i kroz aktivnosti ispitivanja „šta ako“, odnosno stresnih scenarija koji mogu imati značajan uticaj na likvidnost Banke.

Banka je Planom poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja – krize likvidnosti i drugim internim aktima za merenje i praćenje rizika likvidnosti definisala kvantitativne pokazatelje i utvrdila kritične vrednosti tih pokazatelja koji predstavljaju indikatore ranog upozorenja negativnih tendencija u likvidnoj poziciji Banke.

Rezidualni rizik je rizik da tehnike ublažavanja kreditnog rizika budu manje efikasne nego što je očekivano, odnosno da njihovo korišćenje neadekvatno utiče na umanjenje svih rizika kojima je banka izložena.

Rizik smanjenja vrednosti potraživanja je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu smanjenja vrednosti otkupljenih potraživanja usled gotovinskih ili negotovinskih obaveza prethodnog poverioca prema dužniku.

10. Izloženost Banke rizicima (Nastavak)

10.1. Rizici kojima je Banka izložena (Nastavak)

Rizik se može javiti kao posledica sledećih okolnosti:

- povraćaj robe ili proizvoda u osnovi komercijalnog ugovora prethodnog poverioca i dužnika;
- kvalitet robe ili proizvoda,
- obaveze prethodnog poverioca prema dužniku;
- odobreni rabati za plaćanja dužnika u kraćim vremenskim periodima i sl.

Rizik koncentracije je rizik koji direktno ili indirektno proizilazi iz izloženosti Banke prema istom ili sličnom faktoru rizika ili vrsti rizika, kao što su izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica, privrednim granama, geografskim područjima, vrstama proizvoda i aktivnosti, instrumentima kreditne zaštite, uključujući i ročnu i valutnu neusklađenost između velikih izloženosti i instrumentima kreditne zaštite tih izloženosti.

Banka utvrđuje interne limite rizika koncentracije po pojedinim licima ili grupi povezanih lica, kao i agregatne limite na nivou segmenata portfolija izloženosti Banke.

Banka uskladjuje svoje izloženosti sa propisanim regulatornim limitima, odnosno obezbeđuje da zbir svih velikih izloženosti Banke ne bude veći od 400% kapitala Banke, kao i da ukupna izloženost Banke prema licu povezanom sa Bankom ne bude veća od 5% kapitala Banke, odnosno 25% kapitala Banke prema jednom licu ili prema grupi povezanih lica.

Rizici ulaganja podrazumevaju rizike trajnih ulaganja Banke u druga pravna lica koja nisu u finansijskom sektoru i osnovna sredstva.

U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, Banka obezbeđuje da ulaganje u jedno lice koje nije u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala banke, te da ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

Merenje rizika ulaganja u osnovna sredstva podrazumeva analizu potreba, profitabilnosti i rentabilnosti takve investicije kao i uticaja angažovanja sredstava Banke u značajnijim iznosima u ovaj vid plasiranja na rizičnu poziciju Banke prvenstveno u pogledu likvidnosti i operativnih rizika.

Kamatni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled nepovoljnih promena kamatnih stopa.

Kamatni rizik obuhvata:

- izloženost iz jednakih promena kamatnih stopa po različitim rokovima dospeća,
- izloženost iz nekorelisanih promena između različitih indeksa kamatnih stopa,
- izloženost iz nejednakih pomeranja kamatnih stopa u različitim periodima dospeća,
- izloženost iz mogućih promena u očekivanim ili ugovorenim tokovima gotovine ili iz promena dospeća koje dovode do ponovnog utvrđivanja cena.

Banka je izložena riziku od promene kamatnih stopa po osnovu aktivnosti koje se vode u bankarskoj knjizi, koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njen finansijski položaj i tokove gotovine.

Banka vodi politiku koja treba da obezbedi da ukupan negativan uticaj na prihod i kapital Banke od neto otvorenih pozicija kamatno osetljive aktive i obaveza ne premaši prihvatljive nivoje. Usklađenost neto otvorene pozicije se redovno prati čime se obezbeđuje poštovanje usvojenih limita.

Merenje, praćenje i kontrola kamatnog rizika obavlja se kontinuirano uzimajući u obzir niz promenljivih veličina kao što su makroekonomsko okruženje i promene kamatnih stopa na tržištu.

Rizik zemlje je rizik koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena, odnosno rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke zbog nemogućnosti banke da naplati potraživanja od dužnika iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla dužnika.

10. Izloženost Banke rizicima (Nastavak)

10.1. Rizici kojima je Banka izložena (Nastavak)

Rizik zemlje se, prema tome, izražava verovatnoćom da zemlja dužnik ili dužnik iz neke zemlje ne može biti u mogućnosti da izmiri svoje obaveze prema Banci, ili Banka neće biti u mogućnosti da naplati investicije u druga pravna lica ili hartije od vrednosti, zbog postojanja razloga koji nisu uključeni u okviru uobičajenog kreditnog rizika.

Rizik izmirenja / isporuke jeste rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu neizmirenih transakcija ili usled neizvršavanja obaveze druge ugovorne strane po transakcijama slobodne isporuke na ugovorenim datum izmirenja/isporuke (due delivery date);

Rizik druge ugovorne strane je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizmirenja obaveza druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnjanja novčanih tokova transakcije.

Rizik usklađenosti poslovanja banke je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propuštanja banke da svoje poslovanje uskladi sa zakonom, podzakonskim aktima, svojim internim aktima, procedurama o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, kao i sa pravilima struke, dobrim poslovnim običajima i poslovnom etikom.

Reputacioni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled gubitka poverenja javnosti, odnosno nepovoljnog stava javnosti o poslovanju banke, nezavisno da li za to postoji osnov ili ne.

Strateški rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital Banke usled nepostojanja odgovarajuće poslovne politike i strategije, njihovog neadekvatnog sprovođenja, kao i usled promena u okruženju u kojem banka posluje ili izostanka adekvatnih reakcija banke na te promene.

Ovaj rizik je stoga funkcija:

- strateških ciljeva Banke
- razvijene i usvojene poslovne strategije Banke za postizanje ciljeva,
- resursa angažovanih u postizanju ovih ciljeva i kvaliteta implementacije i
- materijalnih i nematerijalnih resursa potrebnih za izvršenje poslovnih strategija.

Pravni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled kazni i sankcija nadležnog regulatornog tela ili proisteklih iz sudskeih sporova po osnovu neispunjavanja ugovornih i zakonskih obaveza.

Rizici koji nastaju po osnovu spoljnih faktora predstavljaju rizike mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog uticaja poslovnog i makroekonomskog okruženja.

10. Izloženost Banke rizicima (Nastavak)

10.2 Adekvatnost kapitala

Permanentno visok nivo adekvatnosti kapitala koji je na dan 31. decembra 2013. godine iznosio 42.11% (na dan 31. decembra 2012. godine: 44.69%) rezultat je opredeljenja Banke za oprezno vođenje kreditne politike.

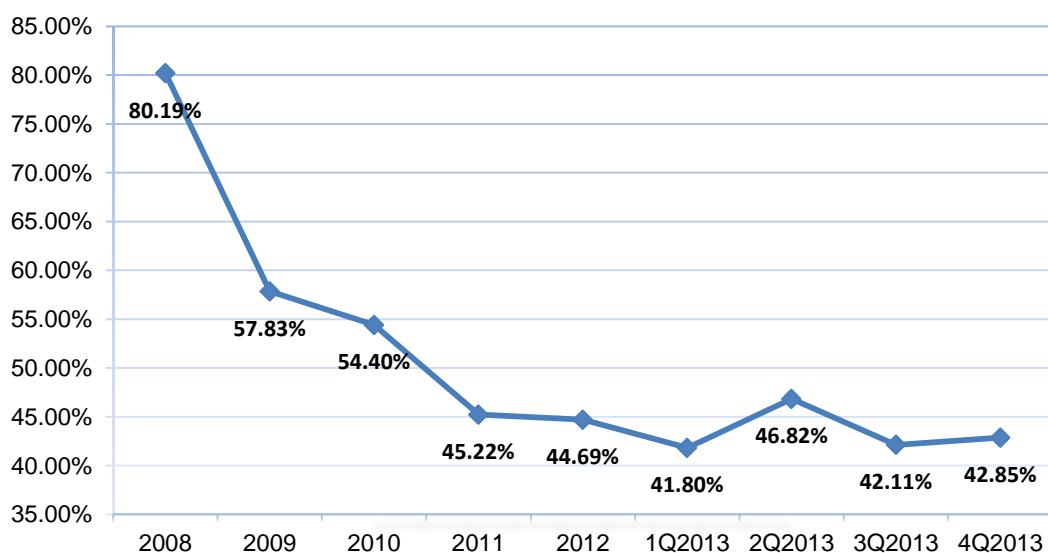
Tabela 44. Adekvatnost kapitala

Pokazatelji	31.12.2013.	30.09.2013.	30.06.2013.	31.03.2013.	31.12.2012.
Kapital	2,850,851	2,702,646	3,442,143	3,051,851	3,335,933
Ukupna rizična aktiva	6,652,530	6,441,825	7,300,342	7,300,342	7,464,121
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	42.85%	41.95%	46.82%	41.80%	44.69%

Tabela 45. Struktura kapitala i rizične pozicije Banke na dan 31. decembra 2013. godine

Naziv pozicije	u hiljadama dinara	
	31.12.2013.	31.12.2012.
Osnovni kapital	3,481,567	4,033,730
Dopunski kapital	540,514	303,520
Odbitne stavke od kapitala	(1,171,230)	(1,001,317)
Kapital	2,850,851	3,335,933
Izloženost kreditnom riziku, riziku druge ugovorne strane i riziku izmirenja/isporuke	5,199,913	5,793,565
Izloženost tržišnim rizicima	244,700	484,229
Izloženost operativnim rizicima	1,207,917	1,186,327
	6,652,530	7,464,121
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	42.85%	44.69%

Graf 13. Pokazatelj adekvatnosti kapitala

10. Izloženost Banke rizicima (Nastavak)

10.3 Analiza izloženosti glavnim rizicima

10.3.1 Kreditni rizik

Sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine ukupna bilansna i vanbilansna aktiva koja se klasificiše iznosi 10,382,006 hiljada dinara, što predstavlja povećanje od 4.25% u odnosu na kraj 2012. godine (31. decembar 2012. godine: 9,958,946 hiljada dinara).

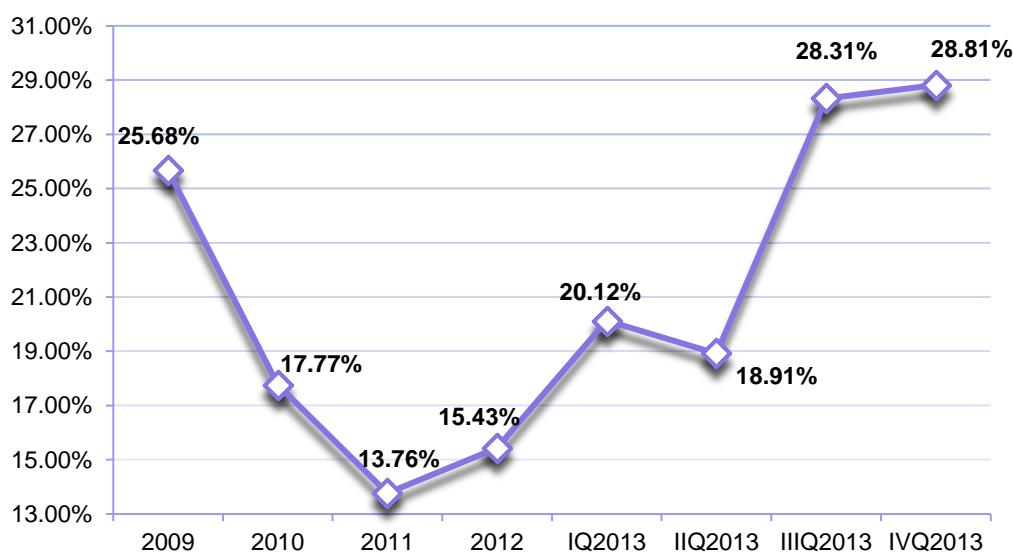
Tabela 46. Klasifikacija aktive sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine

Oznaka klasifikacije	Bilansna aktiva	Ispravka vrednosti	Van-bilansna aktiva	Rezervisanja za gubitke	Ukupna aktiva	% aktive	Prvo-klasna sredstva obezbeđenja	Adekvatna sredstva obezbeđenja	Posebna rezerva	Potrebna rezerva
A	1,137,185	1,570	419,339	567	1,556,524	14.99	790,112	205,271	-	-
B	677,259	12,953	233,880	609	911,139	8.78	-	38,580	15,166	7,058
V	1,628,452	26,757	1,998,562	2,945	3,627,014	34.94	-	234,397	336,472	304,226
G	1,132,752	234,292	942,774	11,150	2,075,526	19.99	-	127,882	440,766	243,871
D	2,100,981	533,880	110,822	7,025	2,211,803	21.30	22	-	2,165,945	1,604,517
Ukupno	6,676,629	809,452	3,705,377	22,296	10,382,006	100.00	790,134	606,130	2,958,349	2,159,672

Po osnovu propisanih odbitnih stavki umanjena je osnovica za obračun posebne rezerve za 2,385,971 hiljadu dinara, tako da ista iznosi 7,996,035 hiljada dinara.

Ukupno obračunata posebna rezerva za pokriće potencijalnih gubitaka po plasmanima klijentima, na osnovu klasifikacije potraživanja prema regulativi NBS na dan 31. decembra 2013. godine, iznosi 2,958,349 hiljada dinara, što predstavlja uvećanje za 93.06% u odnosu na 31. decembar 2012. godine. Potrebna rezerva na dan 31. decembra 2013. iznosi 2,159,672 hiljade dinara. Uvećanje potrebne rezerve u odnosu na 31. decembar 2012. godine iznosi 918,958 hiljada dinara. Uvećanje potrebne rezerve u odnosu na prethodni kvartal je najvećim delom rezultat dospevanja u status neizvršenja obaveza kompletne grupe povezanih lica Koncern Farmakom MB, Beohemija doo, Interkomerc AD i privrednih društava GP Auto – Shop doo i Auto Tec doo tokom 2013. godine. Ukupna izdvajanja za pokriće kreditnog rizika (ispravke vrednosti, rezervisanje i potrebna rezerva) su na nivou od 28.81% vrednosti aktive koja se klasificiše na dan 31. decembra 2013. godine.

Graf 14. Učešće izdvajanja za pokriće kreditnog rizika u aktivi koja se klasificiše

10. Izloženost Banke rizicima (Nastavak)

10.3. Analiza izloženosti glavnim rizicima (Nastavak)

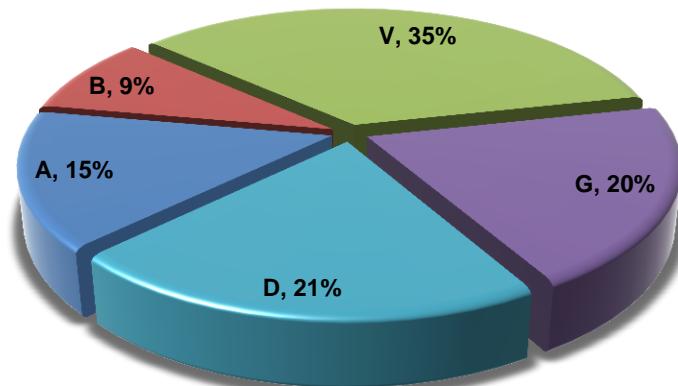
10.3.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Tabela 47. Kvalitet aktive na nivou Banke

Period	Bilansna i vanbilansna aktiva koja se klasificuje	Osnovica za obračun posebne rezerve				u hiljadama dinara	
		Ukupno	A+B		V+G+D		
			Iznos	%	Iznos	%	
31.12.2013	10,382,006	7,996,035	2,117,724	26.48%	5,878,311	73.52%	
31.12.2012	9,958,946	7,287,587	2,445,017	33.55%	4,842,569	66.45%	
31.12.2011	8,679,397	7,790,557	3,724,019	47.80%	4,066,538	52.20%	
31.12.2010	6,861,695	6,044,331	3,177,280	52.57%	2,867,051	47.43%	
31.12.2009	5,366,774	4,636,420	1,934,805	41.73%	2,701,615	58.27%	

U strukturi bruto bilanske i vanbilanske aktive koja se klasificuje plasmani sa niskim rizikom (A i B klasifikacije) učestvuju sa 23.77%, dok učešće V, G i D kategorija u ukupnoj klasifikovanoj aktivi iznosi 76.23% (na dan 31. decembra 2012. godine: 29.77% i 70.23%, respektivno). Evidentirani rast učešća kategorija sa niskim rizikom je rezultat prelaska značajnog broja klijenata u D kategoriju tokom 2013. godine.

Graf 15. Stруктура kreditnog portfolija po kategorizaciji NBS sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine

Najznačajniji deo bilanske aktive koja se klasificuje čine kratkoročni krediti sa 37.93% učešća, dugoročni krediti 9.58%, a zatim slede depoziti kod banaka sa 8.57%. Dospela potraživanja čine 35.45% učešća u ukupnim bilansnim aktivnostima Banke. U okviru vanbilansnih aktivnosti Banke izloženih uticaju kreditnog rizika, najznačajniji deo aktivnosti Banke odnosio se na obaveze po kojima ne može doći do plaćanja (40.99%), odnosno preuzete opozive obaveze koje se evidentiraju od 2012. godine. Značajan deo aktivnosti Banka obavlja i kroz izdavanje činidbenih garancija, koje predstavljaju 39.80% vrednosti portfolija vanbilansnih izloženosti Banke sa 31.12.2013. godine. Struktura bilansnih i vanbilansnih plasmana Banke koji se klasifikuju prikazana je u sledećoj tabeli:

10. Izloženost Banke rizicima (Nastavak)

10.3. Analiza izloženosti glavnim rizicima (Nastavak)

10.3.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Tabela 48. Struktura bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke koje se klasificuju

Opis	31.12.2013.	% ukupne aktive	u hiljadama dinara	
			31.12.2012.	% ukupne aktive
Kratkoročni krediti	2,532,585	24.39%	1,432,774	14.39%
Dugoročni krediti	639,846	6.16%	1,272,479	12.78%
Dospela potraživanja	2,366,624	22.80%	457,735	4.60%
Depoziti kod banaka	572,340	5.51%	789,538	7.93%
Kamate i naknade	318,491	3.07%	52,713	0.53%
Kratkoročne hartije od vrednosti koje se drže do dospeća – menice	12,974	0.12%	723,008	7.26%
Kratkoročne hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	6,685	0.06%	7,957	0.08%
Dugoročne hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	11,877	0.11%	18,806	0.19%
Učešća u kapitalu drugih pravnih lica	82,200	0.79%	74,926	0.75%
Sredstva stečena naplatom potraživanja	42,858	0.41%	24,368	0.24%
Otkup potraživanja – dinari	38,435	0.37%	860,252	8.64%
Otkup potraživanja - strane valute	22,928	0.22%	118,199	1.19%
Ostala bilansna aktiva	28,786	0.28%	91,948	0.92%
Ukupna bilansna aktiva koja se klasificuju	6,676,629	64.31%	5,924,703	59.49%
Plative garancije	620,389	5.98%	583,975	5.86%
Činidbene garancije	1,474,908	14.21%	1,584,580	15.91%
Avali i akcepti menica	-	0.00%	-	-
Nepokriveni akreditivi	-	0.00%	-	-
Obaveze po kojima ne može doći do plaćanja - okviri	1,518,834	14.63%	1,753,128	17.60%
Neiskorišćene preuzete obaveze	91,246	0.88%	112,559	1.13%
Ukupna vanbilansna aktiva koja se klasificuju	3,705,377	35.69%	4,034,243	40.51%
UKUPNO	10,382,006	100.00%	9,958,946	100.00%

Tabela 49. Struktura otkupljenih potraživanja (bez dospelih) po zemlji porekla dužnika sa 31. decembrom 2013. godine

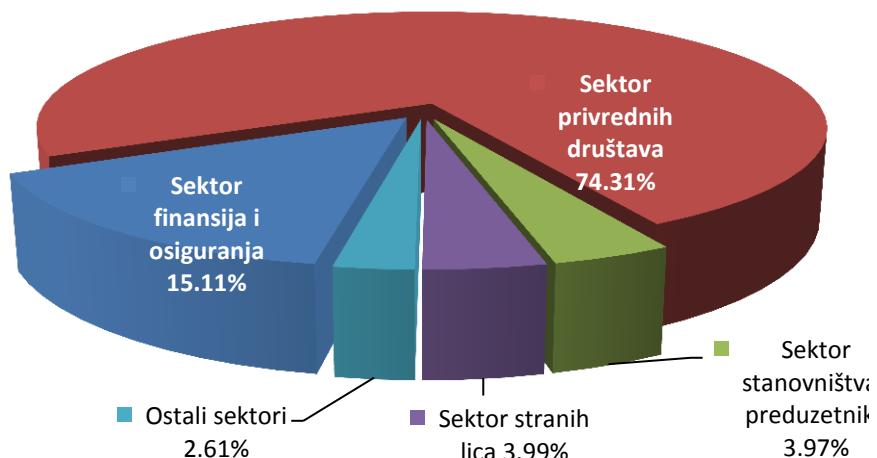
zemlja	31.12.2013.	u hiljadama dinara	
		31.12.2012.	
Srbija	38,435	860,252	
Bosna i Hercegovina	-	86,157	
Alžir	22,928	32,043	
ukupno	61,363	978,451	

10 Izloženost Banke rizicima (Nastavak)

10.3. Analiza izloženosti glavnim rizicima (Nastavak)

10.3.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Graf 16: Sektorska struktura aktive koja se klasificuje

Prosečna stopa ispravke vrednosti po bilansnoj aktivi na dan 31. decembra 2013. godine iznosi 12.12% (31. decembra 2012. godine: 4.41%), dok je po vanbilansnim stavkama stopa rezervisanja 0.60% (31. decembra 2012. godine: 0.87%).

Tabela 50. Pregled aktive Banke koja se klasificuje

E l e m e n t i	31.12.2013.	31.12.2012.	u hiljadama dinara
			Indeks promene 31.12.13/ 31.12.12.
Ukupna bilansna aktiva koja se klasificuje	6,676,629	5,924,703	112.7
Bilansna aktiva sa statusom neizvršenja obaveza	2,900,209	631,570	459.2
Ukupna ispravka vrednosti po bilansnoj aktivi	809,452	261,208	309.9
Ispravka vrednosti plasmana sa statusom neizvršenja obaveza	759,295	198,932	381.7
Prosečna stopa ispravke vrednosti	12.12%	4.41%	274.8
Vanbilansne stavke koje se klasifikuju	3,705,377	4,034,243	91.8
Vanbilansne stavke sa statusom neizvršenja obaveza	635,071	230,678	275.3
Ukupan iznos rezervisanja po vanbilansnim stavkama	22,296	35,022	63.7
Iznos rezervisanja po vanbilansnim stavkama sa statusom neizvršenja obaveza	16,942	30,174	56.1
Prosečna stopa rezervisanja po vanbilansnim stavkama	0.60%	0.87%	69.0

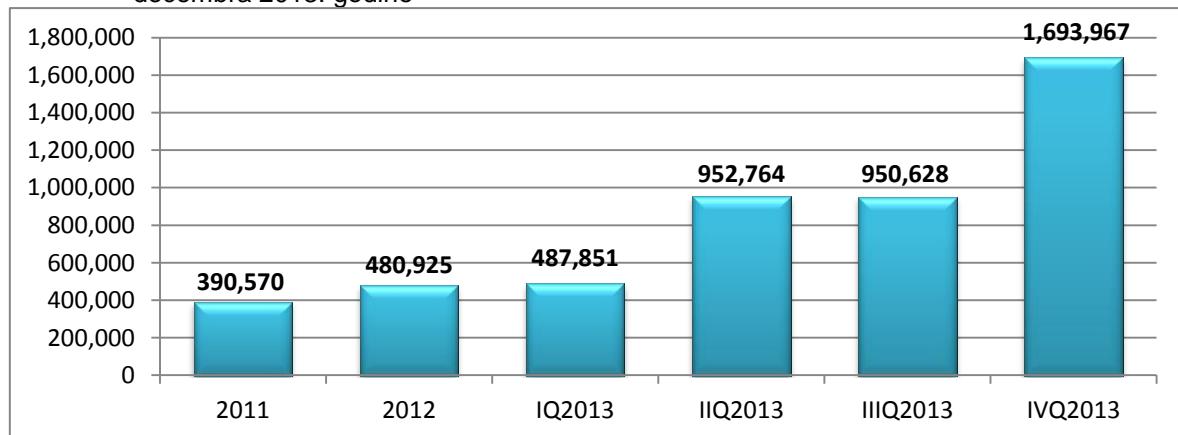
11. Izloženost Banke rizicima (Nastavak)

10.3. Analiza izloženosti glavnim rizicima (Nastavak)

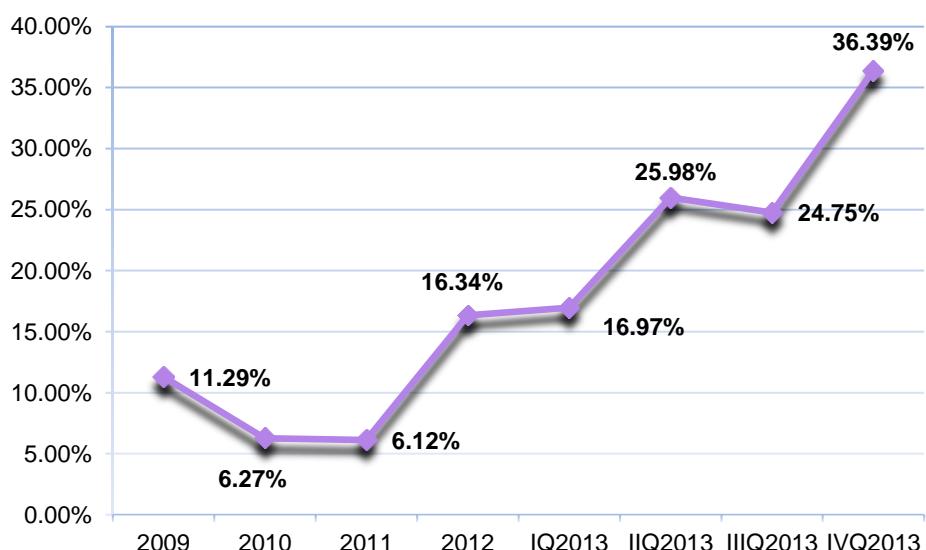
10.3.1. Kreditni rizik (Nastavak)

NPL racio učešća u kreditima (odnos problematičnih kredita i ukupnih potraživanja po osnivu kredita) sa 31. decembrom 2013. godine iznosi 36.39%, dok je ovaj racio na nivou bankarskog sektora Srbije iznosio 21.1% sa 30. septembrom 2013. godine. Do značajnog uvećanja vrednosti izloženosti koje su u statusu neizvršenja obaveza u toku 2013. godine došlo je zbog prelaska u ovaj status kompletne grupe povezanih lica: Koncern Farmakom MB, GP Auto – Shop doo, Beohemija doo, koji su u prethodnom periodu spadali u najveće klijente Banke.

Graf 17. Kretanje kredita sa statusom neizvršenja obaveza u periodu od 2011. godine do 31. decembra 2013. godine

Graf 18. Krediti u statusu neizmirenja obaveza / bruto krediti

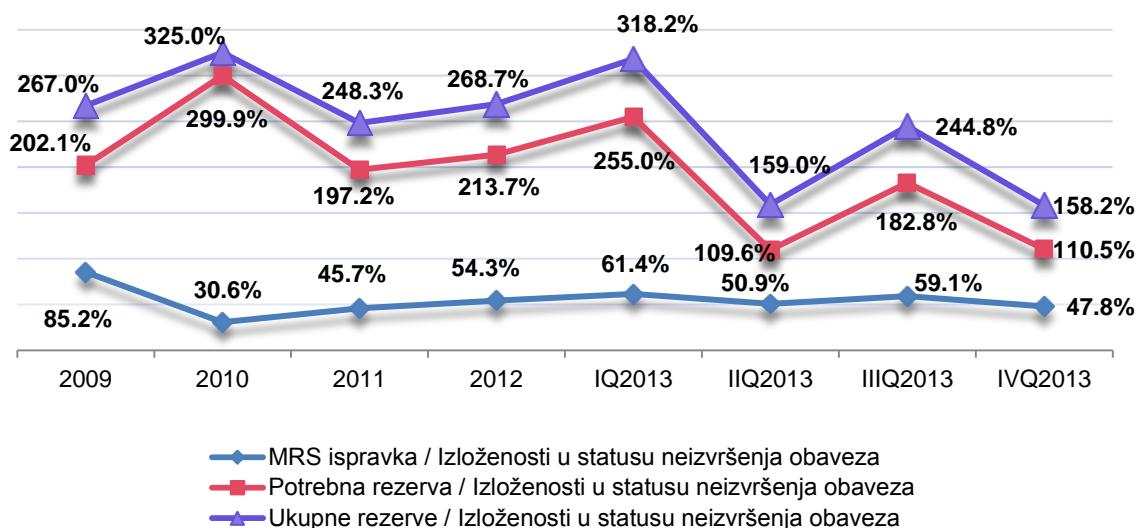

10. Izloženost Banke rizicima (Nastavak)

10.3. Analiza izloženosti glavnim rizicima (Nastavak)

10.3.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Graf 19. Pokriće kredita u statusu neizmirenja obaveza

Kreditni rizik je najznačajniji rizik kome je Banka u svom poslovanju izložena i definisan je kao rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršenja obaveza dužnika prema Banci. Poslovna politika Banke zahteva i predviđa maksimalnu zaštitu Banke od izloženosti kreditnom riziku. U posmatranom periodu nisu evidentirani događaji koji su imali bitan uticaj na poslovanje banke. U narednom periodu, izloženost kreditnom riziku u najvećoj meri će zavisiti od stanja u privredi Srbije i likvidnosti privrednog sektora.

U narednoj tabeli prikazana je vrednost obezbeđenja, kao i vrednost obezbeđenih plasmana sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine:

Tabela 51. Vrednost kolateralna i vrednost obezbeđenih plasmana sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine

	U hiljadama dinara	Vrednost obezbeđenih plasmana
	Vrednost obezbeđenja	
Hipoteke	3,881,716	2,431,826
Zaloge na materijalnoj imovini	6,252,856	2,643,026
Zaloge na hartijama od vrednosti	287,110	1,243,207
Depoziti	788,883	787,800
Svega	<u>11,210,565</u>	<u>7,105,859</u>

10. Izloženost Banke rizicima (Nastavak)

10.3. Analiza izloženosti glavnim rizicima (Nastavak)

10.3.2 Kreditno-devizni rizik

U narednoj tabeli dat je prikaz kretanja ukupnih plasmana odobrenih pravnim licima izloženih povišenom uticaju deviznog rizika u period od prethodnih godinu dana.

Tabela 52. Plasmani Banke klijentima izloženim povišenom nivou deviznog rizika

	<i>u hiljadama dinara</i>	
	<u>31.12.2013</u>	<u>31.12.2012</u>
Privredna društva - krediti	932,089	699,415
Privredna društva - otkup potraživanja	9,858	308,329
Strana lica - faktoring	195,072	231,605
Dugoročne HoV	18,666	19,191
Vanbilansne pozicije	1,098,857	874,841
Svega	2,254,542	2,133,381

U odnosu na prethodni period došlo je do povećanja plasmana odobrenih pravnim licima izloženih povišenom uticaju deviznog rizika za 5.68%.

10.3.3 Rizik likvidnosti

Banka na dnevnom nivou prati vrednost pokazatelja likvidnosti obračunat kao odnos likvidne aktive i likvidne pasive u skladu sa Odlukom o upravljanju rizicima Narodne banke Srbije. Banka je u tekućoj godini održala visok stepen likvidnosti, kako dinarske, tako i devizne.

U skladu sa regulatornim zahtevima Banka je pokazatelje likvidnosti održavala na nivou iznad 1.00 tj. iznad 0.70, odnosno u skladu sa internim propisima iznad 3.00. Pokazatelj dnevne likvidnosti Banke u 2013. godini kretao se u rasponu od 2.98 (1 dan 22. avgusta 2013. godine) do 9.23, dok se uži pokazatelj likvidnosti kretao u rasponu od 1.88 do 7.75. Sa 31. decembrom 2013. godine vrednost pokazatelja likvidnosti je bila 4.74, a užeg pokazatelja likvidnosti 3.52.

10. Izloženost Banke rizicima (Nastavak)

10.3. Analiza izloženosti glavnim rizicima (Nastavak)

10.3.3. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Tabela 53. Ročna struktura sredstava i obaveza

	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Preko 1 godine	Bez roka dospeća	U 000 dinara Ukupno
AKTIVA						
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	970,807	-	-	-	-	970,807
Opozivi krediti i depoziti	5,535,011	-	-	-	892,653	6,427,664
Potraživanja po osnovu kamata, naknada, prodaje, promene fer vrednosti derivata i druga potraživanja	233,182	-	-	-	-	233,182
Dati krediti i depoziti	2,221,632	810,981	595,809	368,254	5,757	4,002,433
Hartije od vrednosti (bez sopstvenih akcija)	89,935	-	250,335	268,329	49,974	658,573
Udeli (učešća)	-	-	-	150,977	-	150,977
Ostali plasmani	679,559	21,949	17,175	169,511	-	888,194
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	11,192	-	11,192
Osnovna sredstva i investicionie nekretnine	-	-	-	1,337,597	-	1,337,597
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	24,368	-	-	24,368
Ostala sredstva	68,179	7,528	-	-	-	75,707
Ukupna aktiva	9,798,305	840,458	887,687	2,305,860	948,384	14,780,694
OBAVEZE						
Transakcionii depoziti	201,797	-	-	1,854,489	-	2,056,286
Ostali depoziti	1,492,962	2,229,088	2,494,492	617,657	12,583	6,846,782
Primljeni krediti	-	-	-	-	-	-
Obaveze po osnovu kamata, naknada i promene vrednosti derivata	2,715	-	-	-	-	2,715
Rezervisanja	-	-	-	-	37,123	37,123
Obaveze za poreze	3,167	-	-	-	-	3,167
Obaveze iz dobitka	-	26,788	-	-	-	26,788
Odložene poreske obaveze	89,707	-	-	-	-	89,707
Ostale obaveze	73,374	-	13,905	-	71,472	158,751
Ukupne obaveze	1,863,722	2,255,876	2,508,397	2,472,146	121,178	9,221,319
Ročna neusklađenost						
Na dan 31. decembra 2013.	7,934,583	(1,415,418)	(1,620,710)	(166,286)	827,206	5,559,375
Na dan 31. decembra 2012.	5,010,202	643,119	(937,520)	877,952	(248,684)	5,345,069

10. Izloženost Banke rizicima (Nastavak)

10.3. Analiza izloženosti glavnim rizicima (Nastavak)

10.3.3. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Tabela u nastavku prikazuje vrednosti internih pokazatelja koje Banka koristi za procenu strukturne likvidne pozicije.

Tabela 54. Interni indikatori likvidnosti na dan 31. decembra 2013. godine

Pokazatelji	Vrednost na dan
Promptna likvidnost (0-7)	16.32%
Likvidna sredstva (0-90)	16.35%
Vanbilansne obaveze	17.01%

Pokazatelj promptne likvidnosti / likvidnih sredstava predstavlja procentualno učešće likvidne aktive dospeća do 7 dana / 90 dana korigovane za obaveze prema drugim bankama po osnovu kredita preko noći i iznosa depozita iznad limita visoke koncentracije i ukupne aktive.

Pokazatelj vanbilansnih obaveza predstavlja procentualno učešće vanbilansnih obaveza po kojima može doći do plaćanja ponderisanih usvojenim ponderima utvrđenim na osnovu izvršene analize i likvidne aktive dospeća do 90 dana korigovane za obaveze prema drugim bankama po osnovu kredita preko noći i iznosa depozita iznad limita visoke koncentracije.

10.3.4 Rizici koncentracije

Ukupna izloženost licima povezanim sa Bankom na dan 31. decembra 2013. godine (u neto iskazu, nakon primene tehnika ublažavanja i izvršenih izuzeća od limita izloženosti) iznosi 34,791 hiljadu dinara (na dan 31. decembra 2012. godine: 83,353 hiljada dinara).

Ukupan iznos velikih izloženosti Banke (u neto iskazu) iznosi 1,452,214 hiljada dinara, što predstavlja 50.94% kapitala Banke na dan 31. decembra 2013. godine (31. decembar 2012. godine: 2,220,468 hiljada dinara, odnosno 66.56% kapitala Banke).

U posmatranom periodu nisu zabeležene značajne transakcije sa licima povezanim sa Bankom.

Tabela 55. Kretanje pokazatelja izloženosti

Naziv pokazatelja	31.12.2013.	30.09.2013.	30.06.2013.	31.03.2013.	31.12.2012.	Propisani okviri
Izloženost prema licima povezanim sa Bankom	1.22%	1.65%	1.57%	2.49%	2.5%	max 20%
Učešće velikih izloženosti u kapitalu	50.94%	70.47%	51.12%	73.10%	66.56%	max 400%

11.3.5. Rizici ulaganja

U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, redovno se prate ulaganja Banke u cilju da se obezbedi da ulaganje Banke u jedno lice koje nije u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala Banke, kao i da ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

Ukupni trajni ulozi Banke (ulozi u osnovna sredstva i ulaganja u lica koja nisu u finansijskom sektoru) na dan 31. decembra 2013. godine iznose 1,356,448 hiljada dinara i predstavljaju 47.74% kapitala Banke (na dan 31. decembra 2012. godine iznose 999,227 hiljada dinara i predstavljaju 29.95% kapitala Banke).

10. Izloženost Banke rizicima (Nastavak)

10.3. Analiza izloženosti glavnim rizicima (Nastavak)

10.3.5 Rizici ulaganja (Nastavak)

Tabela 56. Kretanja pokazatelja ulaganja u %

Pokazatelj	Propisani okvir	2013.				
		30.09.2013.	30.09.2013.	30.06.2013.	31.03.2013.	31.12.2012.
Učešće trajnih ulaganja banke u kapitalu	Max 60%	47.74%	36.20%	28.55%	32.42%	29.95%

10.3.6 Devizni rizik

U skladu sa regulatornim zahtevima Narodne banke Srbije, kontinuirano se održava devizna pozicija u granicama zakonski propisanog maksimuma u odnosu na kapital.

Tabela 57. Devizni podbilans Banke

		U hiljadama dinara					
		Devizna klauzula vezana za EUR		Devizna klauzula vezana za USD		Ostale valute - prevedene u EUR	Ukupno devizni podbilans
		EUR	USD	USD	EUR		
Aktiva	Dinari	3,273,014	866,972	448,421	-	23,578	4,611,985
	EUR	28,550	7,562	3,911	-	206	40,229
Obaveze	Dinari	4,042,287	-	369,330	-	10,677	4,422,294
	EUR	35,260	-	3,222	-	2	38,483
Forward	Dinari	-	-	-	-	-	-
	EUR	-	-	-	-	-	-

Tabela 58. Pokazatelj deviznog rizika Banke

Datum	OTVORENA POZICIJA										Otvorena pozicija	Pokazatelj deviznog rizika u%		
	EUR		USD		CHF		ostale valute		ukupno					
	Duga	Kratka	Duga	Kratka	Duga	Kratka	Duga	Kratka	Duga	Kratka				
31.12.2013	110,375	-	77,681	-	5,267	-	9,062	-	202,385	-	202,385	7.49		
30.09.2013	189,582	-	108,165	-	3,527	-	8,534	-	309,808	-	309,808	9.00		
30.06.2013	203,006	-	55,291	-	5,073	-	8,687	-	272,057	-	272,057	8.91		
31.03.2013	265,664	-	62,177	-	6,964	-	9,770	-	344,575	-	344,575	10.33		
31.12.2012	376,543	-	63,181	-	6,062	-	9,766	-	455,552	-	455,552	13.61		
31.12.2011	153,858	-	44,503	-	11,315	-	11,621	-	221,297	-	221,297	4.88		

Pokazatelj deviznog rizika se u posmatranom periodu 2013. godine kretao u rasponu od 7.23% do 15.46%, pri čemu je maksimalno dozvoljeni nivo 20% u odnosu na kapital Banke.

Tokom 2013. godine ostvareni su dobici po osnovu promene vrednosti devizne i valutno indeksirane imovine i obaveza (po osnovu kursnih razlika) u iznosu od 26,579 hiljada dinara. Ovakva situacija rezultat je slabljenja domaće valute te rasta vrednosti imovine indeksirane u inostranim valutama.

10. Izloženost Banke rizicima (Nastavak)

10.3. Analiza izloženosti glavnim rizicima (Nastavak)

10.3.6. Devizni rizik (Nastavak)

Tabela 59. VaR neto otvorene devizne pozicije

Valutni VaR	VaR na dan	Prosečan VaR	U hiljadama dinara	
			Minimalni VaR	Maksimalni VaR
31.12.2013.	2,359	6,082	2,359	13,754
31.12.2012.	12,196	12,416	4,820	23,371

Desetodnevni VaR devizne pozicije na dan 31. decembra 2013. godine iznosi 2,359 hiljada dinara i beleži pad u odnosu na prethodni period kao posledicu smanjene volatilnosti kretanja deviznog kursa.

10.3.7 Cenovni rizik

Banka je cenovnom riziku izložena po osnovu pozicija u knjizi trgovanja. Ukupna tržišna vrednost portfolija plasmana raspoređenih u knjigu trgovanja Banke na dan 31. decembra 2013. godine iznosi 45,108 hiljada dinara. U odnosu na kraj prethodne godine došlo je do uvećanja ukupne vrednosti knjige trgovanja za 19 miliona dinara (73%), što je rezultat povećanja vrednosti pozicije u obveznicama (za 84%)

Tabela 60. Struktura knjige trgovanja Banke

Pozicija	31.12.2013		U hiljadama dinara	
	Vrednost	Učešće	31.12.2012	Učešće
Akcije	102	0.23%	909	3.48%
Obveznice	45,006	99.77%	24,504	93.75%
FWD / Swap	-	0.00%	726	2.78%
Ukupno	45,108	100.00%	26,138	100.00%

Desetodnevni VaR portfolija pozicija izloženih cenovnom riziku prikazan je u sledećoj tabeli.

Tabela 61. VaR pozicija Banke u knjizi trgovanja

31.12.2013.	VaR na dan	Prosečan VaR	U hiljadama dinara	
			Minimalni VaR	Maksimalni VaR
VaR vlasnickih hov	28	34	18	162
VaR dužničkih hov	1,348	1,695	294	5,219
31.12.2012.				
VaR vlasnickih hov	148	162	114	229
VaR dužničkih hov	684	11,875	553	22,326

Mereno jednodnevnim VaR-om i posmatrano po vrsti aktive najveći rizik evidentira se kod obveznica zbog volatilnosti vrednosti obveznice Republike Irak kao i zbog volatilnosti pariteta RSD/USD.

Tabela 62. VaR prema vrsti aktive

VaR pozicije	Obveznice	U hiljadama dinara	
		Akcije	Forward ugovori
Na dan 31.12.2013.	434	9	-
Na dan 31.12.2012.	220	47	944

10. Izloženost Banke rizicima (Nastavak)

10.3. Analiza izloženosti glavnim rizicima (Nastavak)

10.3.8 Kamatni rizik

Pregled rizika od promene kamatnih stopa se vrši korišćenjem prihvatljivih kamatnih stopa, na osnovu kojih monetarna sredstva i obaveze mogu da se revalorizuju za vrlo kratko vreme i svaki rizik od promena kamatnih stopa postaje materijalno neznačajan. Kamatno osetljiva sredstva i obaveze su prikazane u knjigovodstvenim iznosima i razvrstane na osnovu dospeća plasmana i obaveza, odnosno na bazi preostalog dospeća do roka ugovorene promene kamatne stope.

Tabela 63. GAP analiza kamatno osetljive aktive i obaveza na dan 31. decembra 2013. godine

	do 1 m	1-3 m	3-6 m	6-12 m	1-5 g	5-10 g	Preko 10 g	U hiljadama dinara Ukupno
RSD								
Aktiva	3,201,835	832,988	452,451	204,093	48,487	4,947	39	4,744,840
Obaveze	2,717,246	1,706,469	3,123	-	-	-	-	4,426,838
Disparitet	484,589	(873,481)	449,328	204,093	48,487	4,947	39	318,002
Kumulativni disparitet	484,589	(388,891)	60,436	264,529	313,016	317,963	318,002	
Koeficient osetljivosti	1.18	0.49	144.86	-	-	-	-	
Relativni disparitet	0.10	-0.08	0.01	0.06	0.07	0.07	0.07	
EUR								
Aktiva	78,894	36,718	43,948	141,380	334,442	66,128	63,630	765,139
Obaveze	460,991	518,672	428,710	1,772,500	381,715	917	0	3,563,504
Disparitet	(382,097)	(481,954)	(384,762)	(1,631,119)	(47,273)	65,210	63,630	(2,798,365)
Kumulativni disparitet	(382,097)	(864,051)	(1,248,813)	(2,879,932)	(2,927,205)	(2,861,995)	(2,798,365)	
Koeficient osetljivosti	0.17	0.07	0.10	0.08	0.88	72.10	-	
Relativni disparitet	-0.50	-1.13	-1.63	-3.76	-3.83	-3.74	-3.66	
USD								
Aktiva	-	-	-	-	-	-	-	-
Obaveze	15,686	992	111,166	9,377	-	-	-	137,220
Disparitet	(15,686)	(992)	(111,166)	(9,377)	-	-	-	(137,220)
Kumulativni disparitet	(15,686)	(16,678)	(127,843)	(137,220)	(137,220)	(137,220)	(137,220)	
Koeficient osetljivosti	0.00	0.00	0.00	0.00	-	-	-	
Relativni disparitet	-	-	-	-	-	-	-	

Iz podataka u tabeli evidentiraju se pozitivni dispariteti kamatno osetljive aktive u odnosu na kamatno osetljivu pasivu u svim ročnim okvirima u RSD osim u ročnom okviru od 1 do 3 meseca. Kod poslovanja u EUR evidentiraju se negativni dispariteti kamatno osetljive aktive i obaveza u svim ročnim okvirima do 5 godina, što za rezultat ima i negativan kumulativni disparitet u svim ročnim grupama u ovoj valuti. Što se poslovanja u USD tiče, evidentiraju se negativni dispariteti u svim ročnim okvirima.

10.3.9 Rizik zemlje

Banka je u svojim plasmanima na dan 31. decembra 2013. godine bila značajnije izložena prema sledećim zemljama: Rusija, Nemačka, Bosna i Hercegovina, Sjedinjene Američke Države, Švajcarska, i Francuska. Izloženost riziku zemlje prema Republici Irak se odnosi na obveznice koje je emitovala ova država po osnovu konverzije duga i jedino su one razvrstane u knjigu trgovanja Banke. Ostali plasmani izloženi riziku zemlje deo su bankarske knjige. U ukupnim rizičnim plasmanima Banke, plasmani izloženi riziku zemlje učestvuju sa 437,458 hiljada dinara nepokriveno izloženosti u bruto iznosu, od čega se 23.07% odnosi na Rusiju, 18.67% se odnosi na Nemačku, 16.44% se odnosi na Bosnu i Hercegovinu, 9.44% se odnosi na Sjedinjene Američke Države, 7.55% se odnosi na Švajcarsku, a 7.11% na Francusku.

10. Izloženost Banke rizicima (Nastavak)

10.3. Analiza izloženosti glavnim rizicima (Nastavak)

10.3.9. Rizik zemlje (Nastavak)

Na plasmane po osnovu eskonta deviznih potraživanja odnosi se 44.59% izloženosti riziku zemlje, što je u apsolutnom iznosu na dan 31. decembra 2013. godine 195,072 hiljade dinara. Od ovog iznosa na izloženosti Alžиру odnosi se 22,928 hiljada dinara, Bosni i Hercegovini 71,926 hiljada dinara, a na izloženosti Rusiji po ovom osnovu odnosi se 100,218 hiljada dinara.

Plasmani razvrstani u knjigu trgovanja, a izloženi riziku zemlje, sa 31. decembrom 2013. godine iznose 23,174 hiljade dinara, a odnose se na obveznice republike Irak.

Tabela 64. Izloženost Banke po zemljama

Zemlja	Bruto izloženost na dan <u>31.12.2013.</u>	Učešće	Procenat od kapitala	U hiljadama dinara Bruto izloženost na dan <u>31.12.2012.</u>
	<u>31.12.2013.</u>			
Alžir	22,928	5.24%	0.80%	9,045
Australija	7,405	1.69%	0.26%	-
Belgija	5,915	1.35%	0.21%	13,034
Bosna i Hercegovina	71,926	16.44%	2.52%	141,596
Francuska	31,113	7.11%	1.09%	-
Irak	23,906	5.46%	0.84%	5,356
Italija	5,222	1.19%	0.18%	5,356
Makedonija	6,736	1.54%	0.24%	10,621
Nemačka	81,681	18.67%	2.87%	2,916
Rusija	100,913	23.07%	3.54%	137,060
Singapur	3,857	0.88%	0.14%	90,439
Sjedinjene Američke države	41,107	9.40%	1.44%	11,094
Švajcarska	33,012	7.55%	1.16%	42,790
Tunis	1,735	0.40%	0.06%	47,829
Ukupno	<u>437,458</u>	<u>100.00%</u>	<u>15.34%</u>	<u>517,137</u>

11 Ostale aktivnosti Banke

11.1 Usklađenost poslovanja

U radu nadležnog odeljenja Banke za praćenje usklađenosti poslovanja ispoljene su tri osnovne grupe aktivnosti:

- Poslovi sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma
- Poslovi usklađenosti poslovanja
- Procena rizika uslađenosti poslovanja

Značajan deo aktivnosti Banke je usmeren na sprovođenje Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma. U posmatranom periodu izvršeno je programiranje indikatora sumnjivih transakcija i omogućeno praćenjesvih transakcija u poslovima sa stanovništvom i dinarskom i deviznom platnom prometu. Dovršena je i aplikacija za indikatore sumnjivih transakcija u menjačkim poslovima i praćenje transakcija reoročenja. Kreirana je i aplikacija koja omogućava da se klijenti Banke prate sa stanovišta vlasništva pravnih lica.

Unutrašnji kontrolor sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma je u 2013. godini, pored kontrole poslovanja ovlašćenog lica, vršio kontrolu po uzorku, po odredbama akata i mere pojačanog praćenja klijenata koji su otvorili račune bez ličnog prisustva i onih sa upitnika Uprave. Pored toga, rađeni su mesečni izveštaji o unutrašnjoj kontroli sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

U Banci je uspostavljen sistem adekvatnih i efikasnih kontrola usklađenosti poslovanja Banke. Tokom 2013. godine usvojen je Izveštaj o poslovanju Odeljenja u 2012. godini, Godišnji izveštaj unutrašnje kontrole za 2012. godinu, Izveštaj ovlašćenog lica za sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma za 2012. godinu, Izveštaj o glavnim rizicima usklađenosti poslovanja za 2012. godinu, Analiza rizika od pranja novca i finansiranja terorizma za 2012. godinu, Program praćenja usklađenosti poslovanja za 2013. godinu, Program stručnog obrazovanja zaposlenih koji rade na poslovima sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma za 2013. godinu, Izveštaj o glavnim rizicima usklađenosti poslovanja za 2013. godinu.

U toku maja je usvojena nova Lista indikatora sumnjivih transakcija sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma dostavljena od strane Uprave. Izrađena je procedura o obavljanju poslova u Odeljenju koja je usvojena od strane Izvršnog odbora. U toku juna je zaključen ugovor o korišćenju baze podataka engleskog provajdera Bankersalmanaca koja se odnosi na podatke o stranim funkcionerima, teroristima, trgovaca oružjem, drogom i slično. U toku septembra blagovremeno je dostavljen odgovor na Upitnik NBS o aktivnostima Banke u oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma za 2013.godinu.

Zaposleni Odeljenja su informisali direktore organizacionih delova Banke o izmenama u propisima. Sprovođene su obuke svih zaposlenih, a posebno kod onih koji rade na poslovima sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

Rizici usklađenosti poslovanja, prema postojećoj Metodologiji, se identifikuju, mere i kontrolisu krajem svake godine na bazi samoprocene mogućnosti nastupanja izvršenoj od strane direktora svih organizacionih delova. U posmatranom periodu nije bilo potrebe da se organi upravljanja izveštavaju o pojavi rizika usklađenosti poslovanja.

U izveštaju o glavnim rizicima usklađenosti poslovanja za 2013. godinu ocenjeno je da je mogućnost nastupa ovih rizika veoma mala do srednja (54% odgovora je dato od strane menadžmenta koji je učestvovao u proceni). Međutim, za razliku od prethodne ocene iz 2012. godine, zbog povećanog procenta loših plasmana, i izloženosti koncentracije znatno je nepovoljnije ocenjen kreditni rizik, ali je zaključak da, uz adekvatnu primenu priloženog plana upravljanja rizikom od finansijskog gubitka, ovaj rizik može biti kontrolisan i umanjen u narednom periodu.

U Analizi rizika od pranja novca i finansiranja terorizma, posle sveobuhvatne analize sva četiri faktora rizika (geografski rizik, rizik proizvoda, rizik stranke i rizik transakcije) zaključeno je da je rizik od pranja novca i finansiranja terorizma minimalan do umeren.

U poslovanju nadležnog odeljenja u tromesečnom periodu akcenat je dat na minimiziranju nastupanja sankcija regulatornog tela i daljem podizanju sistema sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma u Banci, posebno na razvijanju programskih rešenja za otkrivanje i prijavljivanje sumnjivih transakcija.

11. Ostale aktivnosti Banke (Nastavak)

11.2 Informaciono-komunikaciona tehnologija

U skladu sa svakodnevnim rastom obima posla, zakonskih propisa, uvođenju novih proizvoda i usluga, optimizacije i automatizacije poslovanja, a prema „Strategiji razvoja informacionog sistema JUBMES banke“, konstantno se prati, razvija i osavremenjuje informacioni sistem Banke.

Informacioni sistem Banke je uređen u skladu sa Odlukom NBS o minimalnim standardima upravljanja informacionim sistemom finansijske institucije. Uređeni su sledeći segmenti informacionog sistema i to:

- ✓ Upravljanje informacionim sistemom, odgovornosti, normativno regulisanje i kompetentnost zaposlenih sektoru informacionih sistema;
- ✓ Upravljanje rizikom informacionih sistema, administrativne, tehničke i fizičke kontrole;
- ✓ Revizija informacionih sistema, način praćenja i otklanjanja uočenih slabosti;
- ✓ Bezbednost informacionih sistema, klasifikacija informacija, kontrole pristupa, korisnička prava, autentifikacija korisnika, sistem nadgledanja informacionih sistema, sistemi za sprečavanje, otkrivanje i signaliziranje upada u informacione sisteme, čuvanje logova i način njihovog praćenja i dr.;
- ✓ Razvoj i održavanje informacionih sistema sa organizovanim razvojnim, testnim i produpcionim okruženjem;
- ✓ Obezbeđenje i upravljanje kontinuitetom poslovanja i oporavak aktivnosti u slučaju nepredviđenih događaja (Business Continuity i Disaster Recovery plan).

U sektoru informacionih tehnologija obavljaju se sledeće grupe poslova:

- I. Sistem i komunikaciona podrška;
- II. Razvoj, softverska podrška i baze podataka;
- III. Elektronsko poslovanje i kartičarstvo i
- IV. Implementacija i kontrola primene ISO standarda

I. U 2013. godini završena je realizacija dva velika projekta i to:

1. Projekat unapređenja informacione infrastrukture – izvršeno je unapređenje primarne lokacije zamenom opreme starije generacije najnovijom opremom, obezbeđena je virtuelna serverska platforma, nabavljen je novi EMC storage sistem za sigurno čuvanje podataka, uspostavljana je bezbedna komunikacija na najsavremenijim Cisco komunikacionim uređajima i izvršeno je unapređenje Disaster Recovery lokacije i povećanje broja servisa koji obezbeđuju kontinuitet poslovanja;
2. Rekonstrukciju sistem sale čime je obezbeđena nezavisnost informacionog sistema što se tiče redovnog napajanja električnom energijom ili prekida u napajanju električnom energijom, klima sistema, protivpozarne zaštite, kontrole pristupa i havarijske ventilacije.

Redovne aktivnosti koje se kontinuirano izvršavaju su: monitoring sistema, redovno i vanredno održavanje serverskih/klijentskih i mrežnih platformi i podrška korisnicima IS banke.

II. Razvoj, softverska podrška i baze podataka je veliki segment poslovanja i organizacioni deo u kome se prema zakonskim propisima i prema zahtevima korisnika izrađuju nova aplikativna rešenja i održavaju se postojeći aplikativni softveri. Istovremeno se vodi računa o ažuriranju baza podataka, backupu podataka, njihovoj zaštiti i čuvanju u skladu sa standardom ISO 27001:2005 i usvojenim procedurama.

III. Elektronsko poslovanje se odnosi na kontinuiranu podršku klijentima banke koji koriste uslugu e-bankinga za pravna lica, home-bankinga i mBankinga za fizička lica i administraciju poslova kartičarstva.

U izveštajnom periodu izvršena je implementacija novog rešenja elektronskog bankarstva – Halcom. Ovim projektom postignuta su dva cilja: pokriven je veći deo klijenata (onih koji imaju integrisana interna rešenja sa Halcom-om) i obezbeđena je zamenljivost pružaoca usluga.

11. Ostale aktivnosti Banke (Nastavak)

11.2. Informaciono-komunikaciona tehnologija (Nastavak)

U aplikaciji HomeBanking-a (Web Retail aplikacija), završena je izrada nove funkcionalnosti koja omogućava transfer deviza u okviru istog fizičkog lica. Izvršena je Implementacija nove aplikacije HomeBanking – WEB2. Omogućeno je mBanking-om da se korišćenjem mobilnih telefona (Java platforma, Android operativni sistem i iOS) ostvare plaćanja i uvidi u račune klijenata.

Administracija platnih kartica i poslovi u vezi sa održavanjem bankomata i pos-terminala se obavljaju kontinuirano. Završen je projekat prelaska na EMV – čip tehnologiju za sve tri vrste VISA kartica (Electron, Clasic i Business) tako da je na viši nivo podignuta sigurnost i bezbednost korišćenja VISA platnih kartica.

IV. Kontinuirano se prati izvršavanje zahteva sva tri ISO standarda.

11.3 Finansijska saradnja sa inostranstvom

Banka je tokom prva tri kvartala 2013. godine nastavila dva posla otpočeta u ranijim godinama i to:

- Administriranje komercijalnih potraživanja civilnog sektora poverilaca od Iraka. Kamata naplaćena od emitenta po obveznicama iračkog restrukturiranog duga raspoređena je i transferisana identifikovanim poveriocima koji imaju obveznice u svom vlasništvu.
- U izveštajnom periodu Banka je nastavila sa aktivnostima u cilju regulisanja naplate civilnih kreditnih potraživanja poverilaca iz Srbije od kubanskih dužnika shodno mandatima komercijalnih poverilaca i svom statusu nominovane institucije u materiji naplate.

Tokom prvog tromesečja 2013.godine, Banka je u svojstvu banke-posrednika po novom Apex zajmu EIB, posebnu pažnju usmerila na pružanje stručne pomoći za celovitu pripremu složenog projekta značajnog klijenta Banke za koji je EIB odobrila zahtev za dodelu sredstva. Krajem januara 2013. godine je potpisana korisnički ugovor između Banke i klijenta, kao korisnika kredita. Banka je podnela NBS zahtev za isplatu sredstva tranše zajma, nakon čega je NBS podnела odgovarajući zahtev EIB. Tranša Zajma u iznosu od 10,000,000 EUR isplaćena je 13.marta 2013. godine. Tokom drugog tromesečnog perioda, aktivnosti Banke u predmetnoj materiji bile su usmerene na finalizaciju aktivnosti u vezi sa navedenim sredstvima na ime predmetne tranše APEX zajma II/a - za preduzeća srednje tržišne kapitalizacije. Zbog pogoršanja finansijske situacije klijenta, Banka je odlučila da predmetna sredstva vrati, što je i učinjeno 11. septembra 2013. godine.

Vlada Republike Italije prihvatile je Banku kao jednu od domaćih posredničkih banaka za realizaciju odobrene druge kreditne linije za MSP i JKP u iznosu od EUR 30,000,000, s čim u vezi je Banka sa NBS, u svojstvu agenta, zaključila posrednički finansijski ugovor.

Posle prošlogodišnjeg učlanjenja u Nacionalnu aliansu za lokalni ekonomski razvoj „NALED“, Izvršni odbor Banke je doneo zaključke na osnovu kojih je sprovedena procedura učlanjenja Banke u Američku privrednu komoru, Francusko-srpsku privrednu komoru i Savet stranih investitora.

Pored redovnih aktivnosti u radu nacionalne mreže Globalnog dogovora Srbija, pripremljen je i četvrti Izveštaj o napretku Banke. Izveštaj je dostavljen Kancelariji Globalnog dogovora UN u New Yorku i Sekretarijatu Globalnog dogovora Srbija i sadrži Izjavu o stalnoj podršci predsednika Izvršnog odbora Banke i detaljan opis aktivnosti Banke usmerenih na afirmaciju svih deset principa korporativne društvene odgovornosti. Izveštaj o napretku je postavljen na web sajt Banke i objavljen na sajtu ove asocijacije, tako da je dostupan svim zainteresovanim subjektima.

Nastavljene su intenzivne aktivnosti u okviru Radne grupe za borbu protiv korupcije pri nacionalnoj mreži Globalnog dogovora UN i Radnoj grupi za bankarstvo i finansije pri nacionalnoj mreži Globalnog dogovora UN u realizaciji projekta Bankarski službenik.

Banka se uključila u humanitarnu akciju pomoći Filipinima koji su 8. novembra 2013. godine pogodjeni razornim tajfunom, po pozivu UO Globalnog dogovora Srbija članicama nacionalne mreže.

11. Ostale aktivnosti Banke (Nastavak)

11.4 Aktivnosti istraživanja i razvoja

Razvoj Banke zasniva se na kontinuiranom uvođenju novih proizvoda i tehnologija. S tim u vezi, osnovni segment aktivnosti u ovom procesu čini istraživanje tržišta, kao polazna osnova u uvođenju novih proizvoda, kao i kontinuirano praćenje razvoja i primene novih tehnologija u bankarskim procesima. U tom smislu Banka permanentno vrši istraživanje tržišta, što prepostavlja sprovođenje sledećih grupa istraživanja:

- istraživanje pozicioniranosti Banke (najmanje jednom godišnje);
- istraživanje konkurenčije (kontinuirano);
- istraživanja u domenu privrede i velikih sistema (rad sa privredom)
- istraživanja u domenu stanovništva (rad sa fizičkim licima)
- istraživanja vezano za proizvode i usluge na tržištu;
- istraživanje po potrebi sektora, odjeljenja i filijala;

Istraživanje podrazumeva sistemsko prikupljanje periodičnih i drugih izvještaja ostalih banaka, kao i finansijskih institucija regionala i ocenu njihove profitabilnosti, rentabilnosti i likvidnosti poslovanja, sagledavanje proizvoda i usluga koje nude, kao i tržišnih cena istih.

11.5 Korporativna odgovornost prema društvu

U okviru aktivnosti koje promovišu principe korporativne društvene odgovornosti, Banka je, među prvim članicama nacionalne mreže Globalnog dogovora UN, podržala projekat izgradnje Dnevnog boravka za decu sa smetnjama u razvoju u nerazvijenoj opštini Sečanj. Projekat je pripremljen u organizaciji Centra za socijalni rad opštine Sečanj. Banka je finanansirala deo troškova projekta koji se odnose na prevoza dece uključene u radnu terapiju koja se sprovodi u Centru za socijalni rad Sečanj.

11.6 Informacije u vezi sa ulaganjima u cilju zaštite životne sredine

U cilju doprinosa zaštiti čovekove okoline i ekoloških staništa, Specijalnom rezervatu prirode Rezervat „Uvac“ d.o.o., Nova Varoš, odobrena je novčana pomoć za 2013. godinu, namenjena za plaćanje troškova goriva za vozila kojima se klanični otpad prenosi na hraništa beloglavog supa.

Jubmes banka primenjuje Integrisani sistem menadžmenta kvaliteta za tri ISO standarda (ISO 9001:2008, ISO 27001:2005 i 14001:2004) i time se dugoročno opredelila da poštuje osnovne principe menadžmenta kvaliteta, bezbednosti informacija i zaštite životne sredine. Kada je u pitanju zaštita životne sredine, Banka je postavila cilj da se vodi briga o uticajima na životnu sredinu, da se štede resursi i energija, da se upravlja svim vrstama otpada i da se vrše merenja i praćenje uticaja na životnu sredinu.

11.7 Implementacija ISO standarda

Banka primenjuje Integrisani sistem menadžmenta kvaliteta za standarde ISO 9001:2008, ISO 14001:2004 i ISO 27001:2005. U februaru 2013. godine je završen prvi nadzor za sva tri standarda. Sertifikaciono telo je konstatovalo da Banka ispunjava postavljene ciljeve i da se kontinuirano vrše redovna poboljšanja i unapređenja sistema menadžmenta kvaliteta.

Kontinuirano se prati izvršavanje zahteva sva tri ISO standarda tako što se sprovode sledeće aktivnosti:

- Sva nova dokumentacija i ažuriranje postojeće se usklađuje sa zahtevima standarda u skladu sa odgovarajućim procedurama;
- Zaposleni se upućuju na obuke, stručna usavršavanja, seminare i omogućeno im je praćenje stručne literaturu u skladu sa odgovarajućom internom regulativom;
- Vrši se kontrola neusaglašenosti i prijavljivanje incidenata u skladu sa predmetnim procedurama;
- Sprovode se zahtevi EMS standarda u vezi odlaganja otpada, štednje energetskih resursa i ostalih aspekata i uticaja na životnu sredinu u skladu sa odgovarajućim procedurama;

11. Ostale aktivnosti Banke (Nastavak)

11.7. Implementacija ISO standarda (Nastavak)

U skladu sa Poslovnikom integriranog menadžmenta i svojim odgovornostima i ovlašćenjima Predstavnik rukovodstva za kvalitet vrši redovan nadzor i daje instrukcije u vezi sprovođenja zahteva sva tri standarda i obezbeđuje poštovanje usvojenih Politika kvaliteta, Politike sigurnosti informacija i Politike zaštite životne sredine.

12 Pregled pravila korporativnog upravljanja

U razvoju principa korporativnog upravljanja koje primenjuje u svom radu, Banka se oslanja na važeće zakonske okvire, pravila i propise, svoj međunarodni razvoj, kao i na interne korporativne vrednosti.

Pravila korporativnog upravljanja Banke su sumirana u Kodeksu korporativnog upravljanja koji je objavljen na sajtu Banke.

Osnovna pravila korporativnog upravljanja Banke odnose se na:

- punu zaštitu prava akcionara Banke;
- jasno definisane nadležnosti i dužnosti članova Upravnog odbora i Skupštine akcionara Banke;
- profesionalne i lične kvalitete članova IO Banke,
- sprovođenju poslova nadzora i kontrole, kao procesa koji zajednički, u okviru svojih nadležnosti, sprovode Upravni odbor i nadzorni organ društva;
- nezavisnu eksternu reviziju poslovanja, u skladu sa Odlukom o izboru nezavisnog revizora društva koju donosi Skupština na predlog Upravnog odbora Banke;
- usvojenim opštim aktima Banke kojima se implementira takvo interno regulatorno okruženje koje omogućuje da Banka svoju organizaciju i poslovanje uređuje u skladu sa sopstvenim potrebama i specifičnostima delatnosti koje obavlja, te standardima najbolje prakse,•
- jasnu, pisano i javno dostupnu politiku izveštavanja Banke, koja definiše principe, pravila i procedure izveštavanja akcionara, nadležnih organa i javnosti;
- javnu dostupnost svih materijalnih informacija u okviru finansijskih i poslovnih izveštaja, kao i
- blagovremeno izveštavanje javnosti o svim materijalnim informacijama po pitanju bitnih događaja,

13 Izveštavanje po segmentima

Osnovni format izveštavanja po segmentima je utvrđen na nivou poslovnih aktivnosti s obzirom da su rizici i stope prinosa Banke primarno pod uticajem razlike u proizvodima i uslugama koje Banka pruža.

Poslovne aktivnosti su u Banci organizovane odvojeno prema prirodi proizvoda i usluga koje se pružaju, na takav način da svaki segment predstavlja strateški poslovni deo koji pruža različite proizvode i usluge na tržištu.

Poslovne aktivnosti Banke organizovane su u tri osnovna poslovna segmenta:

- *Poslovanje sa korporativnim klijentima*: U osnovi se odnosi na odobravanje kredita i različitih oblika garancija i jemstava klijentima, vođenje depozitnih i tekućih računa, usluge platnog prometa.
- *Poslovanje sa stanovništvom i preduzetnicima*: U osnovi obuhvata prikupljanje depozita, odobravanje kredita, kreditnih kartica, usluge platnog prometa za fizička lica, pri čemu se pod fizičkim licima podrazumeva stanovništvo, preduzetnici i poljoprivrednici.
- *Sredstva i trgovanje sa hartijama od vrednosti*: U osnovi obuhvata uzimanje pozicije za svoj račun i trgovanje hartijama od vrednosti, trgovanje devizama.
- *Ostalo*: Druge poslovne aktivnosti koje čine manje od 10% ukupnih poslovnih aktivnosti Banke, kao i centralne funkcije Banke.

13. Izveštavanje po segmentima

13.1 Bilans uspeha po poslovnim segmentima

Sledeća tabela prikazuje rezultate Banke ostvarene u periodu 01. januara do 31. decembra 2013. godine prikazane po poslovnim segmentima.

Za potrebe izveštavanja o ostvarenom rezultatu pojedinih poslovnih segmenata Banke, troškovi koji terete ukupno poslovanje Banke: Troškovi amortizacije i Ostali poslovni rashodi podeljeni su prema učešću Troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda pojedinih poslovnih segmenata u ukupnim datim troškovima u posmatranom periodu.

Tabela 65. Bilans uspeha po poslovnim segmentima za period od 1. januara do 31. decembra 2013. godine

	Korporativni klijenti	Stanovnistvo i preduzetnici	Sredstva i trgovanje hartijama od vrednosti	Ostalo	U hiljadama dinara Ukupno
Prihodi od kamata	706,441	26,020	200,665	-	933,126
Rashodi kamata	(125,432)	(64,370)	-	-	(189,802)
Dobitak po osnovu kamata	581,009	(38,350)	200,665	-	743,324
Prihodi od naknada i provizija	89,012	13,331	1,518	487	104,348
Rashodi od naknada i provizija	(17,200)	(2,758)	(305)	-	(20,263)
Dobitak /gubitak po osnovu naknada i provizija	71,812	10,573	1,213	487	84,085
Dobitak po osnovu prodaje HOV	-	-	(439)	-	(439)
Prihodi od dividendi i učešća	-	-	13,655	-	13,655
Neto prihod /rashod od kursnih razlika	31,161	(8,746)	(11,359)	8,542	19,598
Ostali poslovni prihodi	-	-	-	133,409	133,409
Neto rashod po osnovu indirektrnih otpisa plasmana i rezerevisanja	(363,189)	(3,363)	(1,623)	8,099	(360,076)
Prihod od promene vrednosti imovine i obaveza	33,885	11,976	813	-	46,674
Rashodi od promene vrednosti imovine i obaveza	(28,494)	(10,386)	(6,851)	-	(45,731)
Dobitak / (gubitak) po osnovu promene vrednosti imovine i obaveza	5,391	1,590	(6,038)	-	943
Neto gubitak po osnovu prodaje udela	-	-	-	-	-
Troškovi zarada,naknada zarada i ostali lični rashodi	(94,946)	(56,771)	(45,437)	(142,182)	(339,336)
Troškovi amortizacije	(11,571)	(6,919)	(5,538)	(17,328)	(41,356)
Ostali poslovni rashodi	(69,276)	(41,422)	(33,152)	(103,740)	(247,590)
Dobitak pre oporezivanja	150,391	(143,408)	111,947	(112,713)	6,217

13. Izveštavanje po segmentima (Nastavak)

13.2 Bilans stanja po poslovnim segmentima

Sledeća tabela prikazuje sredstva i obaveze Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine prikazane po poslovnim segmentima.

Za potrebe izveštavanja o stanju sredstava i obaveza po pojedinim poslovnim segmentima, sredstva angažovana za ukupno poslovanje Banke: Osnovna sredstva i Nematerijalna ulaganja podeljena su prema učešću troškova zarada po pojedinim poslovnim segmentima.

Tabela 66. Bilans stanja po poslovnim segmentima na dan 31. decembra 2013. godine

	Korporativni klijenti	Stanovnistvo i preduzetnici	Sredstva i trgovanje hartijama od vrednosti	Ostalo	u hiljadama dinara Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	-	970,807	-	970,807
Opozivi depoziti i krediti	-	-	6,427,664	-	6,427,664
Potrazivanja za kamatu i naknadu	221,261	1,872	10,049	-	233,182
Dati krediti i depoziti	3,701,294	296,553	4,586	-	4,002,433
Hartije od vrednosti i učešća u kapitalu	106,689	-	551,884	150,977	809,550
Ostali plasmani	888,194	-	-	-	888,194
Ostalo	448,952	225,730	180,603	593,579	1,448,864
Ukupna sredstva	5,366,390	524,155	8,145,593	744,556	14,780,694
Transakcioni depoziti	1,791,946	264,340	-	-	2,056,286
Ostali depoziti	5,418,545	1,428,237	-	-	6,846,782
Obaveze	73,962	23,580	28,538	192,171	318,251
Ukupne obaveze	7,284,453	1,716,157	28,538	192,171	9,221,319

14 Poslovanje sa povezanim licima

14.1 Potraživanja i obaveze iz odnosa sa povezanim licima

Tabela 67. Potraživanja i obaveze iz odnosa sa povezanim licima

	U hiljadama dinara	
	2013	2012
Plasmani:		
Krediti odobreni akcionarima, bruto	1,226,851	1,175,460
Minus: Ispravka vrednosti	<u>(249,196)</u>	<u>(16,495)</u>
	977,654	1,158,965
Krediti odobreni rukovodstvu Banke, bruto	31,022	58,070
Minus: Ispravka vrednosti	<u>(171)</u>	<u>(287)</u>
	30,852	57,783
Krediti odobreni ostalim povezanim licima Banke, bruto	1,017	11,387
Minus: Ispravka vrednosti	<u>(40)</u>	<u>(67)</u>
	977	11,320
Plasmani, neto	1,009,483	1,228,068
Depoziti i ostale obaveze:		
Depoziti akcionara	291,400	435,450
Depoziti članova odbora Banke	20,895	89,518
Depoziti ostalih povezanih lica	<u>1,799</u>	<u>74,147</u>
	314,094	599,115
Izdate garancije i preuzete neopozive obaveze:		
Akcionari	776,163	1,988,589
Članovi odbora Banke	3,917	12,588
Ostala povezana lica	<u>393</u>	<u>3,446</u>
	780,473	2,004,623

14.2 Rezultat poslovanja sa povezanim licima

Prihodi od kamata, naknada i provizija ostvareni iz transakcija sa povezanim pravnim licima u 2013. godini su iznosili 130,608 hiljade dinara (2012. godina: 177,063 hiljada dinara), dok su rashodi od kamata, naknada provizija iznosili 7,585 hiljada dinara (2012. godina: 32,489 hiljada dinara).

15 Razvoj Banke u narednom periodu

15.1 Strateški ciljevi Banke

Osnovni definisani strateški ciljevi Banke za period 2014 - 2016. godine su:

- stabilno, likvidno i profitabilno poslovanje, odnosno realizacija dodatne vrednosti uz ostvarene stope prinosa iznad proseka bankarskog sektora;
- jačanje kapitalne osnove u postupku dokapitalizaciju Banke;
- rast obima poslovne aktivnosti (mereno iznosom bilansne sume), po stopi većoj od proseka bankarskog sektora;
- rast tržišnog učešća Banke u bankarskom sektoru Srbije;
- proširenje baze klijenata kroz tržišnu identifikaciju usluga Banke kod novih - potencijalnih klijenata, u delu privrede, lokalne samouprave i stanovništva, a kroz proaktivnu marketing strategiju;
- uspešano pozicioniranje Banke na finansijskom tržištu, dugoročno posmatrano, njenim razvojem kao specijalizovane, dinamične i finansijski jake institucije, prepoznatljive po visokom kvalitetu proizvoda i usluga koje nudi klijentima;
- aktivno upravljanje lošim plasmanima u cilju povećanja Osnovnog kapitala Banke;
- održavanje pozitivnog trenda rasta depozitnog potencijala iz 2013. godine;
- aktivan menadžment kreditnog portfelja Banke, uz proširenje baze klijenata, produženje ročnosti i diverzifikaciju plasmana;

U funkciji realizacije gore navedenih strateških ciljeva Banka će razvijati moderan sistem praćenja i unapređenja poslovanja sa aspekta procene izloženosti rizicima, uz pravovremeno i adekvatno reagovanje uvođenjem korektivnih mera, a što podrazumeva i permanentnu edukaciju zaposlenih u cilju potpunog razumevanja procesa upravljanja rizicima, primenu dobrog korporativnog upravljanja, kao i redovne komunikacije sa rukovodstvom Banke.

Kako su gore pomenuti strateški ciljevi zasnovani na informacijama koje potiču iz okruženja, njihova realizacija zavisiće, između ostalog, i od namera drugih privrednih subjekata iz okruženja, kao i ekonomskih, tehnoloških i drugih činilaca koji determinišu svaku plansku odluku, što prepostavlja rizik i neizvesnost ispunjenja.

Shodno prethodnom, ovako definisana strategija biće predmet kontinuirane analize, a u slučajevima značajnih odstupanja ostvarenih u odnosu na planirane uslove poslovanja, ista će se i korigovati na godišnjem nivou.

15.2 Realizacija strateških ciljeva Banke

Radi ostvarivanja strateških ciljeva, Banka će u planiranom periodu:

- težiti povećanju obima poslovanja uz održavanje načela likvidnosti, sigurnosti i profitabilnosti, kao i uz striktno poštovanje postupaka i kriterijuma upravljanja bankarskim rizicima;
- unaprediti pristup nadzora poslovanja sa aspekta kontrole zakonitosti poslovanja na nadzor na bazi procene rizika kojima se Banka izlaže tokom svog poslovanja i na način upravljanja tim rizicima;
- koristiti sve svoje raspoložive resurse u cilju zadovoljenja potreba sadašnjih i budućih klijenata, i to kroz: /1/ unapređenja postojećih poslova i /2/ uvođenje i razvoj novih usluga širokoj bazi klijenata, od države, lokalnih samouprava, preduzećima iz najraznovrsnijih industrija, do građana;
- kroz osnivanje specijalizovanih organizacionih delova (pravnih lica) ponuditi klijentima različite investicione usluge, hedžinga i struktturnih proizvoda;
- unapređivati upravljanja ljudskim resursima, kroz razvoj motivacionih shema i stručno osposobljavanje svih zaposlenih;
- jačati retail bankarske aktivnosti, uz 'retail' strategiju fokusiranu na proizvode kojima će Banka ostvariti visoki prihod kao 'cash' krediti, potrošački krediti, platne kartice,
- jačati SME biznis i pružati finansijsku podršku programima od zajedničkog interesa;

15. Razvoj Banke u narednom periodu (Nastavak)

15.2. Realizacija strateških ciljeva Banke (Nastavak)

Ostvarenje strateških ciljeva Banke biće realizovano uz puno uvažavanje i poštovanje sledećih načela i principa poslovanja Banke:

- održavanje stabilnosti i sigurnosti poslovanja, kroz kontinuirano jačanje osnovnog kapitala i rezervi Banke;
- puna primena zakonskih propisa, pravila bankarske struke, dobrih poslovnih običaja i poslovne etike,
- implementacija novih trendova u bankarskoj delatnosti, po svim vidovima, sa najvećim stepenom efikasnosti, koji će omogućiti pravovremeno, dosledno i sigurno ostvarivanje definisanih strateških ciljeva,
- savremenost, težnja ka uvođenju i prihvatanju evropskih standarda u poslovanju, i njihova primena u poslovnoj politici Banke (unapređenjem postojećih i uvođenjem novih odgovarajućih postupaka i procedura Banka planira da svoje poslovanje u potpunosti usaglasi sa međunarodno prihvaćenim principima i standardima);
- poštovanje najviših standarda stručnosti i odgovorno i blagovremeno obavljanje svih poslova iz bankarske delatnosti radi sveobuhvatne zaštite preuzetih obaveza, obezbeđenja likvidnosti i blagovremene isplate preuzetih obaveza,

15.3 Poslovna politika i projekcija poslovanja u 2014. godini

U skladu sa strateškim ciljevima Banke, Poslovna politika za 2014. godinu zasnovana je na poštovanju osnovnih principa bankarskog poslovanja, uz potpunu zaštitu interesa akcionara. S tim u vezi, u obavljanju poslovnih aktivnosti Banka će pridržavati sledećih principa poslovanja:

- principa efikasnosti i kvaliteta usluga, kao osnovne prepostavke za unapređenje poslovanja Banke;
- principa likvidnosti, sa ciljem ostvarenja stabilne likvidne pozicije Banke, kroz jačanje dugoročnih i sopstvenih izvora sredstava i izmenu strukture depozitnog potencijala;
- principa sigurnosti i solventnosti, na bazi usklađivanja ročne strukture obaveza i potraživanja;
- principa profitabilnosti i rentabilnosti, koji ostaju i u narednom period jedni od bitnijih principa poslovanja Banke;

Polazeći od prethodnog, kao osnovni ciljevi Poslovne politike Banke u 2014. godini definisani su:

- kontinuitet stabilnog poslovanja iz prethodnih godina, uz pozitivnu stopu prinosa na angažovanu sredstva;
- usklađenost svih parametara poslovanja Banke sa propisanim iznosima, odnosno usklađenost svih aktivnosti Banke sa usvojenim politikama rizika Banke.
- kontinuirano identifikovanje, merenje i procenjivanje rizika i upravljanje rizicima na način koji će omogućiti rast i razvoj Banke, uz održavanje prihvatljivog nivoa rizičnosti definisanog Strategijom upravljanja rizicima;
- održavanje realnog rasta obima poslovne aktivnosti u skladu sa ograničenjima vezanim za preovlađujuće trendove na tržištu i poslovanje uz potpuno ostvarenje načela likvidnosti, sigurnosti i profitabilnosti i suočenje mogućih rizika na optimalni nivo;
- smanjenje imobilizacije novčanih sredstava i povećanje učešća kamatonosne aktive u ukupnom bilansu, uz održavanje optimalne likvidnosti;
- unapređenje i značajan rast kreditnog portfelja, privlačenjem novih klijenata kroz unapređenje postojećih i razvoj novih bankarskih proizvoda i usluga i visoka odgovornost u postupku odobravanja kredita i učešća u ostalim vidovima finansiranja, uz striktno poštovanje postupaka i kriterijuma upravljanja bankarskim rizicima. S tim u vezi, Banka će težiti povećanje broja klijenta, smanjenju koncentracije i diversifikaciji plasmana
- rast učešća poslova sa fizičkim licima u ukupnoj kamatonosnoj aktivi Banke, kroz aktivniju ponudu bankarskih proizvoda, s ciljem rasta i diverzifikacije plasmana;
- razvijanje poslovanja u korporativnom sektoru u cilju, pre svega, zadržavanja i vezivanja na duži rok postojećih klijenata, širenja broja velikih korporativnih klijenta, kao i malih i srednjih preduzeća.
- razvoj novih bankarskih proizvoda i usluga u poslovanju sa stanovništvom i preduzetnicima;
- razvoj novih bankarskih proizvoda i usluga u poslovanju sa malim i srednjim preduzećima;

15. Razvoj Banke u narednom periodu (Nastavak)

15.3. Poslovna politika i projekcija poslovanja u 2014. godini (Nastavak)

- usmeravanje potencijala u manje rizične plasmane, dajući prioritet likvidnosti i sigurnosti vodeći računa o disperziji istih;
- održavanje restriktivnog pristupa u delu troškovne politike Banke (efikasno upravljanje jednako kamatonosnim i nekamatonosnim rashodima),
- postizanje stabilnosti izvora sredstava, u delu sticanje sopstvenih izvora, kao i depozita, pre svega, daljem rasta transakcionih depozita. Generalno, Banka će u svom poslovanju težiti daljem rastu depozitnog potencijala na način koji će po obimu, ročnoj i namenskoj strukturi, obezbediti stabilnu bazu izvora sredstava;
- unapređenje efikasnosti u korišćenju unutrašnjih potencijala Banke;
- rast kreditnog potencijala Banke angažovanje na otvaranju kreditnih linija kod stranih banaka i međunarodnih organizacija;
- unapređenje i rast poslovne aktivnosti u delu garancijskog poslovanja Banke;
- rast obima elektronskog platnog prometa, kao i povećanje broja klijenata u dinarskom i deviznom platnom prometu i povećanje broja klijenata-korisnika usluga platnih kartica Banke;
- dalje unapređenje organizacije i kadrovske strukture (kojom je omogućena odvojenost funkcija preuzimanja rizika od funkcija podrške i kontrole rizika) s ciljem mogućnosti procene i merenja efekata rada organizacionih jedinica, kao osnove za utvrđivanja zarada zaposlenih.
- stimulativno nagrađivanje zaposlenih u određenim organizacionim jedinicama Banke, određenih rukovodilaca i drugih lica na ime procjenjenog učešća - doprinos u ostvarivanju odluka Skupštine Banke i postavljenih ciljeva poslovanja;
- unapređenje kvaliteta rada i obezbeđenje daljem stručnog usavršavanja zaposlenih u Banci, kroz poslovne treninge, kurseve, savetovanja i druge vidove stručnog usavršavanja i obrazovanja;

Ciljevi poslovne politike Banke za 2014. godinu kvantifikovani su u pregledu pozicija, koje su prikazane u sledećim tabelama.

Tabela 68. Projekcija bilansa stanja Banke na dan 31.12.2014. godine

Pozicija	u hiljadama dinara 31.12.2014.
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1,185,157
Opozivi krediti i depoziti	6,377,664
Potraživanja za kamata, naknada i promene fer vrednosti derivata	113,195
Dati krediti i depoziti	6,133,650
Hartije od vrednosti	1,317,145
Udeli (učešća)	150,977
Ostali plasmani	988,193
Nematerijalna ulaganja	11,192
Osnovna sredstva i investicione nekretnine	1,337,598
Ostalo	122,062
UKUPNA AKTIVA	17,736,833
Transakcionii depoziti	4,140,875
Ostali depoziti	7,716,210
Primljeni krediti	-
Obaveze po osnovu kamata, naknada i promene fer vrednosti derivata	2,715
Obaveze po osnovu rezervisanja	40,291
Obaveze za poreze	-
Obaveze za dividende	26,788
Odložene poreske obaveze	89,707
Ostale obaveze i PVR	158,770
Kapital	5,561,477
UKUPNA PASIVA	17,736,833

15. Razvoj Banke u narednom periodu (Nastavak)

15.3. Poslovna politika i projekcija poslovanja u 2014. godini (Nastavak)

Tabela 69. Projekcija bilansa uspeha Banke za period januar-decembar 2014. godine

u hiljadama dinara

Pozicija	2014.
Prihodi kamata	1,131,878
Rashodi kamata	(292,004)
Neto rezultat od kamata	839,874
Prihodi naknada	145,186
Rashodi naknada	(28,909)
Neto rezultat naknada	116,277
Neto rezultat od kamata i naknada	956,151
Ostali poslovni prihodi (dividenda, prodaja HoV,...)	35,755
Ostali poslovni rashodi (zarade, naknade zarada, operativni i ostali poslovni rashodi)	(605,804)
Neto poslovni rezultat (3+4-5)	386,102
Neto rezervisanja i ispravke	(409,000)
Neto efekat promene deviznog kursa	25,000
NETO REZULTAT PRE OPOREZIVANJA (6+7)	2,102

16. Događaji nakon proteka poslovne godine

Nije bilo bitnih događaja nakon isteka poslovne godine koji bi zahtevali obelodanjivanje ili korekciju u bilansima Banke.

JUBMES banka a.d. Beograd

REDOVNA SKUPŠTINA

Broj: 1263/2014

Beograd, 23.04.2014.

Na osnovu člana 5. stav 1. tačka 3) Statuta JUBMES banke a.d. Beograd, Skupština Banke je na redovnoj sednici održanoj 23.04.2014.godine donela sledeću

O D L U K U

1. Usvajaju se Finansijski izveštaji JUBMES banke a.d. Beograd za 2013. godinu, Bilans stanja, Bilans uspeha, Izveštaj o tokovima gotovine, Izveštaj o promenama na kapitalu, Statistički aneks kao i Napomene uz finansijske izveštaje Banke za 2013. godinu.
2. Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

PREDSEDNIK
Branislav Đurđević

JUBMES banka a.d. Beograd

REDOVNA SKUPŠTINA

Broj: 1418/2014

Beograd, 23.04.2014.

Na osnovu člana 5. Stav 1. tačka 3) Statuta JUBMES banke a.d. Beograd, Skupština Banke je na redovnoj sednici održanoj 23.04.2014.godine donela sledeću

O D L U K U
o raspoređivanju neraspoređene dobiti

1. Neraspoređena dobit Banke iz 2013.godine u iznosu od RSD 6.891.295,83 ostaje neraspoređena.
2. Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

IZVRŠNI ODBOR
Broj: 2541/2014
Beograd, 28.04.2014. godine

U skladu sa članom 50. stav 2. tačka 3. Zakona o tržištu kapitala („Sl. Glasnik RS“ br. 31/2011) Izvršni odbor JUBMES banke a.d. Beograd, saglasio se i

I Z J A V L J U J E

Prema našem najboljem saznanju, godišnji finansijski izveštaj sastavljen je uz primenu odgovarajućih međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i daje istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitima i gubicima, tokovima gotovine i promenama na kapitalu Banke.

Tatjana Savić, direktor Odeljenja
finansija i administrativne podrške

Slobodan Janjić, predsednik Izvršnog odbora

Aleksandar Mališić, zamenik predsednika
Izvršnog odbora